

ಸುತ್ತಾಂತ ಪಿಟಕ

೬೬

SUTTANTA PITAKA

ព្រះ
ក្រែតបិដកច្បាប់
និង
សេចក្តីប្រយោគាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
អង្គក្តុរនិកាយ បញ្ចកនិច្ចាត
បញ្ចបកាត

៤៤

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុភមហាសង្ឃរាជានិបតិ បូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

SUTTANTAPIṬAKA

AṄGUTTARANIKĀYA

PAÑCAKANIPĀTA

PAÑCAMABHĀGA

44

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជវិបសិ ប្តូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈបច្ចុប្បន្និកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធជម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈ ក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ន នេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេស ម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើប យើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុប មិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាកិរិយាភាពតរៀងទៅ ។

រត្តបទុមធី. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

အိတ်အိတ်

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: សមុល ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ ល គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈ ម ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ សម្ម ។

-ពាក្យបាលី: តសុស គឺ តស្ស ។

២) ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជាតន្ត្រីណេណា (ជួន-ណាត) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣) ចំពោះ សន្និក្រាបពាក្យខុស-ត្រូវ ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

សុត្តន្តបិដក

អង្គុត្តរនិកាយ បញ្ចកនិចាត

បញ្ចមភាគ

៤៤

ព. ស. ២៤៧៦

សុត្តន្តបិដកេ

អង្គត្ថវេនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បញ្ចមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បឋមបណ្ណាសកោ

សេក្ខពលវគ្គោ បឋមោ

[១] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភកវា សា-
វត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តត្រ ខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវោតិ ។
ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ បច្ចុស្សោសុំ ។ ភកវា
ឯតទវោច បញ្ចិមានិ ភិក្ខុវេ សេក្ខពលានិ ។
កតមានិ បញ្ច ។ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ
វិយពលំ បញ្ញាពលំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខុវេ
បញ្ច សេក្ខពលានិ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឯវំ
សិក្ខិតពុំ សទ្ធាពលេន សមដ្ឋាកតា ភិស្សាម

សុត្តន្តបិដក

អង្គុត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បញ្ចមភាគ

សូមថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។

បឋមបណ្ណាសក

សេក្ខពលវគ្គ ទី ១

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងហិរិ ១ កម្លាំងឱត្តប្បៈ ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងគួរជាអ្នកប្រកបដោយកម្លាំងសទ្ធា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សេក្ខុពលេន	ហិរិពលេន	សមដ្ឋាកតា	ភិរិស្សាម
សេក្ខុពលេន	ឱត្តប្បពលេន	សមដ្ឋាកតា	ភិរិស្សាម
សេក្ខុពលេន	រិយពលេន	សមដ្ឋាកតា	ភិរិស្សាម
សេក្ខុពលេន	បញ្ញាពលេន	សមដ្ឋាកតា	ភិរិស្សាម
សេក្ខុពលេនាតិ	។	ឃំ	ហិ វោ ភិក្ខុវេ
សិក្ខិតព្វន្តិ ^(១)	។		

[២] បញ្ចិមាទិ ភិក្ខុវេ សេក្ខុពលាទិ ។ កត-
 មាទិ បញ្ច ។ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ រិយ-
 ពលំ បញ្ញាពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សទ្ធាពលំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយសារកោ សទ្ធា ហោតិ
 សទ្ធិហតិ តថាកតស្ស ពោធិ ឥតិបិ សោ ភគវា
 អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា វិជ្ជាចរណាសម្បទ្ធា សុកតោ
 លោកវិទ្ធិ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្តា ទេវម-
 នុស្សានំ ពុទ្ធា ភគវាតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សទ្ធាពលំ ។

១ ម. ឥតោ បរិ ឥទមវោច ភគវា អត្តមនា តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្តន្តិ ។ បឋមំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដែលជាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល គួរជាអ្នកប្រកបដោយកម្លាំងហិរិ ដែល
ជាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល គួរជាអ្នកប្រកបដោយកម្លាំងឱត្តប្បៈ ដែលជា
កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល គួរជាអ្នកប្រកបដោយកម្លាំងវិរិយៈ ដែលជា
កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល គួរជាអ្នកប្រកបដោយកម្លាំងបញ្ញា ដែលជា
កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលនេះ មាន
៥ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងហិរិ ១
កម្លាំងឱត្តប្បៈ ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អរិយសារីក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ជឿ ពោធិញ្ញាណរបស់
ព្រះតថាគតតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
ទ្រង់បរិបូណ៌ ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ទ្រង់មានព្រះដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាប
ច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណា
ស្មើគ្មាន ជាសារថីទូន្មាននូវបុរស ដែលគួរទូន្មាន ជាគ្រូនៃទេវតានិង
មនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុរារិយសច្ច ទ្រង់លែងត្រឡប់
មកកាន់ភពថ្មីទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងសទ្ធា ។

បឋមបណ្ណាសកេ សេក្ខពលវគ្គោ

កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយ-
សារកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ចរិតេន
វេទិទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន ហិរិយតិ ចាបកានំ
អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
ហិរិពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ឱត្តប្បពលំ ។ ឥធិ
ភិក្ខុវេ អរិយសារកោ ឱត្តប្បី ហោតិ ឱត្តប្បតិ
កាយទុច្ចរិតេន វេទិទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន ឱត្តប្បតិ
ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ឥទំ
វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ឱត្តប្បពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
វិរិយពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយសារកោ អារទ្ធុ-
វិរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ
កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្មទាយ ថាមវា ទទ្ធិប-
រក្ខមោ អនិក្ខិត្តុយោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ឥទំ
វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ វិរិយពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
បញ្ញាពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយសារកោ បញ្ញាវា
ហោតិ ឧទយត្តកាមិទិយា បញ្ញាយ សមន្តាភតោ
អរិយាយ និព្វេទិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយកាមិទិយា

បឋមបណ្ណាសក សេត្តពលវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងហិរិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានហិរិ អៀនខ្មាស ចំពោះកាយ-ទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត អៀនខ្មាសចំពោះការប៉ះពាល់នូវអកុសល-ធម៌ដ៏លាមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងហិរិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងឱត្តប្បៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានឱត្តប្បៈ តក់ស្លុតចំពោះកាយ-ទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត តក់ស្លុតចំពោះការប៉ះពាល់នូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងឱត្តប្បៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងវិរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រារព្ធព្យាយាម ដើម្បីលះបង់អកុសលធម៌ ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកមានកម្លាំងចិត្ត មានសេចក្តីខ្ជីឃ្មាតដ៏មាំ មិនដាក់ជុរៈចោល ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងវិរិយៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា បរិបូណ៌ដោយបញ្ញា ដែលអាចកំណត់ដឹងនូវការកើតនិងការរលត់ (នូវខន្ធ) ជាបញ្ញាដ៏ប្រសើរ សម្រាប់ទម្ងន់ទម្ងាយ (នូវគំនរកិលេស) ជាបញ្ញាអាចញ៉ាំងវដ្តទុក្ខ ឲ្យអស់ទៅដោយប្រពៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ។ ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច សេក្ខតលាជិ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ វរំ
 សិក្ខិតព្វំ សទ្ធាពលេន សមន្នាគតា ភវិស្សាម សេក្ខ-
 ពលេន ហិរិពលេន... ឱត្តប្បពលេន... វិរិយពលេន...
 បញ្ញាពលេន សមន្នាគតា ភវិស្សាម សេក្ខពលេនាតិ ។
 វរំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[៣] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
 ភិក្ខុ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទុក្ខំ វិហរតិ សរិយាតំ សឧ-
 បាយាសំ សបរិទ្ធាហំ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 ទុក្ខតិ ចាជិកដ្ឋា ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
 ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អស្សន្នោ ហោតិ អហិរិកោ
 ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ
 ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ
 ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទុក្ខំ
 វិហរតិ សរិយាតំ សឧបាយាសំ សបរិទ្ធាហំ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា ទុក្ខតិ ចាជិកដ្ឋា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កម្លាំងរបស់ សេក្ខបុគ្គលមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើង
 គួរជាអ្នកប្រកប ដោយកម្លាំងសទ្ធា ដែលជាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល
 ដោយកម្លាំងហិរិ... ដោយកម្លាំងឱត្តប្បៈ... ដោយកម្លាំងវិរិយៈ...
 គួរជាអ្នកប្រកបដោយកម្លាំងបញ្ញា ដែលជាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តែង
 នៅជាទុក្ខ ប្រកបដោយសេចក្តីតានតឹង ចង្អៀតចង្អល់ ក្រវល់ក្រវាយ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទុក្ខតិរិច្ចមានប្រាកដ ។
 ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ១ មិនមានហិរិ ១ មិន
 មានឱត្តប្បៈ ១ ជាអ្នកខ្ជិល ១ អប្បឥតបញ្ញា ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង តែងនៅជា
 ទុក្ខ ប្រកបដោយសេចក្តីតានតឹង ចង្អៀតចង្អល់ ក្រវល់ក្រវាយក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទុក្ខតិរិច្ចមានប្រាកដ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សេក្ខពលវគ្គោ

បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាតតោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋេវ
 ធម្មេ សុខំ វិហារតិ អរិយាតំ អនុចាយាសំ អបរិទ្ធាហំ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុតតិ ចាដិកដ្ឋា ។
 កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្នោ
 ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ
 ហោតិ បញ្ញាវា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្មាតតោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ
 សុខំ វិហារតិ អរិយាតំ អនុចាយាសំ អបរិទ្ធាហំ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុតតិ ចាដិកដ្ឋាតិ ។

[៤] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាតតោ ភិក្ខុ
 យថាកតំ ទិក្ខិត្តោ ឯវំ ទិរយេ ។ កតមេហិ
 បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អស្សន្នោ ហោតិ
 អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ កុសីតោ
 ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្មាតតោ ភិក្ខុ

បឋមបណ្ណាសក សេក្ខពលវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តែងនៅជាសុខ
 មិនមានសេចក្តីតានតឹង មិនចង្អៀតចង្អល់ មិនក្រវល់ក្រវាយក្នុង
 បច្ចុប្បន្នឡើយ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ សុគតិនឹងមាន
 ប្រាកដ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ១ មានហិរិ ១
 មានឱត្តប្បៈ ១ មានវិរិយៈប្រារព្ធ ១ មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ តែងនៅជាសុខ
 មិនមានសេចក្តីតានតឹង មិនចង្អៀតចង្អល់ មិនក្រវល់ក្រវាយ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្នឡើយ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ សុគតិនឹងមាន
 ប្រាកដ ។

[២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង នឹងធ្លាក់
 ទៅក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើ
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនមាន
 សទ្ធា ១ មិនមានហិរិ ១ មិនមានឱត្តប្បៈ ១ ជាអ្នកខ្ជិល ១ អប្បតត
 បញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យថាកតំ និក្ខត្តោ ឯវំ និរយេ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មហិ សមដ្ឋាគតោ ភិក្ខុ យថាកតំ និក្ខត្តោ ឯវំ
 សក្កេ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 សន្ទោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ
 អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ បញ្ញាវា ហោតិ ។ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មហិ សមដ្ឋាគតោ ភិក្ខុ
 យថាកតំ និក្ខត្តោ ឯវំ សក្កេតិ ។

[៥] យោ ហិ កោចិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា
 សិក្ខំ បច្ចុក្កាយ ហីនាយាវត្តតិ តស្ស ទិដ្ឋេវ ធម្ម
 បញ្ច សហធម្មិកា វាទានុចាតា ការយ្ហំ ហានំ^(១)
 អាភច្ឆន្តិ ។ កតមេ បញ្ច ។ សន្ទាបិ នាម តេ នាហោ-
 សិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិបិ នាម តេ នាហោសិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ឱត្តប្បិបិ នាម តេ នាហោសិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ វិរិយិបិ នាម តេ នាហោសិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ បញ្ញាបិ នាម តេ នាហោសិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ យោ ហិ កោចិ ភិក្ខុវេ

១ ឱ. ម. វាទានុវាទា ការយ្ហា ហានា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

នឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង នឹងទៅកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចគេនាំ
 យកទៅតម្កល់ទុក ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ១ មាន
 ហិរិ ១ មានឱត្តប្បៈ ១ មានវិរិយៈប្រារព្ធ ១ មានបញ្ញា ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង នឹងទៅកើត
 ក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។

[៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ជាភិក្ខុឬភិក្ខុនី លាសិក្ខា
 ត្រឡប់មកកាន់ភេទដ៏ថោកទាប ពាក្យតូចពាក្យធំ សមតាមហេតុ
 ៥ យ៉ាង រមែងមកកាន់ស្ថាន ដែលគួរតិះដៀលចំពោះបុគ្គលនោះ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ។ ពាក្យតូចពាក្យធំ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសូម្បីតែសទ្ធាក្នុង
 កុសលធម៌របស់អ្នកក៏មិនមាន ១ សូម្បីហិរិក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នក ក៏មិន
 មាន ១ សូម្បីឱត្តប្បៈក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នកក៏មិនមាន ១ សូម្បីសេចក្តីខ្ចី-
 ឃ្មាតក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នកក៏មិនមាន ១ សូម្បីបញ្ញា (ការចេះដឹង) ក្នុង
 កុសលធម៌របស់អ្នកក៏មិនមាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ

ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា សិក្ខុំ បច្ចុក្កាយ ហីនាយាវត្តតិ
 តស្ស ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ឥមេ បញ្ច សហធម្មិកា
 វានានុចាតា ការយ្ហំ ហានំ អាភច្ឆន្តិ ។ យោ ហិ
 កោចិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា សហាបិ
 ទុក្ខេន សហាបិ នោមនស្សេន អស្សមុខោបិ រុទមាដោ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធីំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ តស្ស ទិដ្ឋេវ
 ធម្មេ បញ្ច សហធម្មិកា ចាសំសំ ហានំ^(១) អាភច្ឆន្តិ ។
 កតមេ បញ្ច ។ សទ្ធាបិ នាម តេ អហោសិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិបិ នាម តេ អហោសិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ឱត្តប្បិបិ នាម តេ
 អហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ រិយំបិ នាម តេ
 អហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ បញ្ញាបិ នាម
 តេ អហោសិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ យោ ហិ
 កោចិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា សហាបិ
 ទុក្ខេន សហាបិ នោមនស្សេន អស្សមុខោបិ
 រុទមាដោ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធីំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ

១ ឱ. ម. បាសំសា ហានា ។

បឋមបណ្ណាសក សេក្ខពលវគ្គ

ភិក្ខុឬភិក្ខុនី លាសិក្ខាត្រឡប់មកកាន់ភេទដ៏ថោកទាប ពាក្យតូចពាក្យធំ
សមតាមហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ រមែងមកកាន់ស្ថាន ដែលគួរតិះដៀល
ចំពោះបុគ្គលនោះ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា
មួយ ជាភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី មានមុខជោក ដោយទឹកភ្នែក យំយែក ខំប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញ ទាំងទុក្ខទាំងទោមនស្ស ពាក្យ
(សរសើរ) សមតាមហេតុ ៥ យ៉ាង រមែងមកកាន់ស្ថាន ដែលគួរ
សរសើរចំពោះបុគ្គលនោះ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ពាក្យ (សរសើរ) សមតាម
ហេតុ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសទ្ធាក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នកក៏មាន ១ ហិរិ
ក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នកក៏មាន ១ ឱត្តប្បៈក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នកក៏មាន ១
សេចក្តីខ្ជិលឃ្នាតក្នុងកុសលធម៌របស់អ្នកក៏មាន ១ បញ្ញា (ការចេះដឹង) ក្នុង
កុសលធម៌របស់អ្នកក៏មាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ
ជាភិក្ខុឬភិក្ខុនី មានមុខជោក ដោយទឹកភ្នែក យំយែក ខំប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិសុទ្ធពេញលេញ ទាំងទុក្ខទាំងទោមនស្ស

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តស្ស ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ឥមេ បញ្ច សហធម្មិកា
ចាសំសំ ហានំ អាភច្ឆន្តិតិ ។

[៦] ន តាវ ភិក្ខុវេ អកុសលស្ស សមាបត្តិ
ហោតិ យាវ សទ្ធា បច្ចុប្បដ្ឋិតា ហោតិ កុសលេសុ
ធម្មេសុ យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ សទ្ធា អន្តរហិតា
ហោតិ អស្សុទ្ធិយំ បរិយុទ្ធាយ^(១) តិដ្ឋតិ អថ
អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិ ។ ន តាវ ភិក្ខុវេ
អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិ យាវ ហិរិ បច្ចុប្បដ្ឋិតា
ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ
ហិរិ អន្តរហិតា ហោតិ អហិរិកំ បរិយុទ្ធាយ តិដ្ឋតិ
អថ អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិ ។ ន តាវ
ភិក្ខុវេ អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិ យាវ ឱត្តប្ប្ប
បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ យតោ ច ខោ
ភិក្ខុវេ ឱត្តប្ប្ប អន្តរហិតំ ហោតិ អនោត្តប្ប្ប បរិយុទ្ធា-
យ តិដ្ឋតិ អថ អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិ ។

១ ឱ. ម. បរិយុទ្ធាយ ។ កត្តចិ បោវកេ អហិរិកំ បរិយុទ្ធាយាតិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ពាក្យ (សរសើរ) សមតាមហេតុ ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងមកកាន់
ស្ថានដែលគួរសរសើរ ចំពោះមុខបុគ្គលនោះ ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ។

[៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធាដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ីប ក្នុង
កុសលធម៌ មានត្រឹមណា ការប៉ះពាល់នូវអកុសលធម៌ ក៏មិនមានត្រឹម
ណោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះសទ្ធាសាបសូន្យទៅ អស្សទ្ធិយៈ
(ការមិនជឿ) រូបវិតក្នុងកាលណា ការប៉ះពាល់នូវអកុសលធម៌ មាន
ក្នុងកាលណោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហិរិដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ីប
ក្នុងកុសលធម៌ មានត្រឹមណា ការប៉ះពាល់នូវអកុសលធម៌ ក៏មិន
មានត្រឹមណោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះហិរិ សាបសូន្យទៅ
អហិរិកៈ (សេចក្តីមិនអៀនខ្មាស) រូបវិតក្នុងកាលណា ការប៉ះពាល់
នូវអកុសលធម៌ ក៏មានក្នុងកាលណោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ឱត្តប្បៈ ដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ីប ក្នុងកុសលធម៌ មានត្រឹមណា ការ
ប៉ះពាល់នូវអកុសលធម៌ ក៏មិនមានត្រឹមណោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
លុះឱត្តប្បៈសាបសូន្យទៅ អនោត្តប្បៈ (សេចក្តីមិនតក់ស្លុត) រូបវិត
ក្នុងកាលណា ការប៉ះពាល់នូវអកុសលធម៌ ក៏មានក្នុងកាលណោះ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សេក្ខពលវគ្គោ

ន តាវ ភិក្ខុវេ អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិ
 យាវ វិយំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ
 យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ វិយំ អន្តរហិតំ ហោតិ
 កោសដ្ឋំ បរិយុទ្ធាយ តិដ្ឋតិ អថ អកុសលស្ស
 សមាបត្តិ ហោតិ ។ ន តាវ ភិក្ខុវេ អកុសលស្ស
 សមាបត្តិ ហោតិ យាវ បញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ញា
 អន្តរហិតា ហោតិ ទុប្បញ្ញា បរិយុទ្ធាយ តិដ្ឋតិ អថ
 អកុសលស្ស សមាបត្តិ ហោតិតិ ។

[៧] យេកុយ្យេន ភិក្ខុវេ សត្តា កាមេសុ
 លទ្ធិតា^(១) អសិតព្យាភដ្ឋិ ភិក្ខុវេ កុលបុត្តោ
 ឱហាយ អការស្នា អនការិយំ បព្វជិតោ ហោតិ
 សទ្ធា បព្វជិតោ កុលបុត្តោតិ អលំ វចនាយ ។ តំ
 កិស្ស ហេតុ ។ លព្ពា ហិ ភិក្ខុវេ យោពូនេន
 កាមា តេ ច ខោ យាទិសា វា តាទិសា វា ។

១ ឱ. បលាទ្ធិតា ។

បឋមបណ្ណាសក សេក្ខពលវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិរិយៈ ដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ប់ ក្នុងកុសលធម៌
 មានត្រឹមណា ការប៉ះពាល់នូវអកុសល ក៏មិនមានត្រឹមនោះ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លុះវិរិយៈ សាបសូន្យទៅ កោសជ្ជៈរូបវិត ក្នុងកាលណា
 ការប៉ះពាល់នូវអកុសល ក៏មាន ក្នុងកាលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បញ្ញាដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ប់ ក្នុងកុសលធម៌ មានត្រឹមណា ការប៉ះពាល់
 នូវអកុសល ក៏មិនមានត្រឹមនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះបញ្ញា
 សាបសូន្យទៅ ទុប្បញ្ញា (ការអប្បបញ្ញា) រូបវិត ក្នុងកាលណា ការ
 ប៉ះពាល់នូវអកុសល ក៏មាន ក្នុងកាលនោះ ។

[៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយច្រើនតែ ជាប់ចិត្ត
 ក្នុងកាម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកុលបុគ្គលៈបង់កណ្តៀវនិងអម្រែក
 ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ គួរហៅថា កុលបុគ្គលមានសទ្ធាចេញ
 បួស ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា
 កុលបុគ្គលមានវ័យ គួរបាននូវកាមទាំងឡាយ តាមតែបែបណា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យេ ច ភិក្ខុវេ ហីនា កាមា យេ ច មជ្ឈិមា
 កាមា យេ ច បណ្ឌិតា កាមា សព្វេ
 កាមាត្រូវ សង្ខំ កច្ឆន្តិ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ
 ទហារោ កុមារោ មន្ទោ ឧត្តានសេយ្យកោ ធាតិយា
 បមាទមជ្ជាយ កង្ខំ វា កថលំ វា មុខេ
 អាហារេយ្យ តមេនំ ធាតិ សីយំ សីយំ មនសិ-
 ករេយ្យ សីយំ សីយំ មនសិករិត្វា សីយំ
 សីយំ អាហារេយ្យ នោ ចេ សក្កុណោយ្យ
 សីយំ សីយំ អាហារិតុំ វាមេន ហត្ថេន សីយំ^(១)
 បរិត្តហេត្វា ទក្ខិណោន ហត្ថេន វង្គ័ដ្ឋុលំ ករិត្វា
 សលោហិតំបិ អាហារេយ្យ ។ តំ កិសុស ហេតុ ។
 អត្ថេសា ភិក្ខុវេ កុមារស្ស វិហោសា នេសា នត្តិតិ
 វនាមិ ។ ករណីយញ្ច ខោ ឯវំ ភិក្ខុវេ ធាតិយា
 អត្តកាមាយ ហិតេសិនិយា អនុកម្មិកាយ
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ ។ យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ
 សោ កុមារោ វុឡោ ហោតិ អលំបញ្ញោ

១ ឱ. ម. សីសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះកាមទាំងឡាយណាថោកទាបក្តី កាមទាំងឡាយណាកណ្តាលក្តី កាមទាំងឡាយណាខ្ពស់ក្តី កាមទាំងអស់នោះ ក៏រាប់ថាជាកាមដូចៗគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចកុមារតូចទន់ខ្លីដេកផ្លូវ បៀមកំណាត់ឈើ ឬអំបែងក្នុងមាត់ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីប្រហែសរបស់ស្រីមេដោះ (ស្រីមេដោះនោះ លុះឃើញហើយ) ក៏យកចិត្តទុកដាក់ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ លុះយកចិត្តទុកដាក់ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ហើយ ក៏នាំចេញនូវកំណាត់ឈើ ឬអំបែងនោះ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ប្រសិនបើមិនអាចនឹងនាំចេញ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់បានទេ ក៏យកដៃធ្វើត្រកងដោយរហ័ស ហើយធ្វើម្រាមចង្អុលដៃខាងស្តាំឲ្យខុប ខ្វះយកចេញដោយទាំងឈាមមកផង ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ (ខ្លាច) សេចក្តីលំបាកនុ៎ះ នឹងមានដល់កុមារ តថាគតមិនពោលថា សេចក្តីលំបាកនុ៎ះ មិនមានដូច្នោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីមេដោះដែលមានប្រាថ្នា សេចក្តីចម្រើន ស្វែងរកប្រយោជន៍ ជាអ្នកអនុគ្រោះ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ គួរតែធ្វើយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកាលណា កុមារនោះ ចម្រើនធំឡើង មានបញ្ញាសមគួរហើយ

បឋមបណ្ណាសកេ សេក្ខពលវគ្គោ

អនបេក្ខា បន^(១) ភិក្ខុវេ ជាតិ តស្មី កុមារស្មី ហោតិ
អត្តតុត្តោទានិ កុមារោ ទាលំ បមាទាយាតិ ឯវមេវ ខោ
ភិក្ខុវេ យាវកីវញ្ច ភិក្ខុនោ សទ្ធាយ អកតំ ហោតិ
កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិយា អកតំ ហោតិ កុស-
លេសុ ធម្មេសុ ឱត្តប្បន អកតំ ហោតិ កុសលេសុ
ធម្មេសុ រិយេន អកតំ ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ
បញ្ញាយ អកតំ ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ
អនុក្ខិតញោ តាវ មេ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ហោតិ ។
យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សទ្ធាយ កតំ
ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិយា កតំ ហោតិ
កុសលេសុ ធម្មេសុ ឱត្តប្បន កតំ ហោតិ
កុសលេសុ ធម្មេសុ រិយេន កតំ ហោតិ កុស-
លេសុ ធម្មេសុ បញ្ញាយ កតំ ហោតិ កុសលេសុ
ធម្មេសុ អនបេក្ខា បនាហំ^(២) ភិក្ខុវេ តស្មី^(៣)
ហោមិ អត្តតុត្តោទានិ ភិក្ខុ ទាលំ បមាទាយាតិ ។

១ ឱ. ម. អនបេក្ខាទានិ ។ ២ ឱ. ម. ទានាហំ ។ ៣ ឱ. ម. តស្មី ភិក្ខុស្មី ។

បឋមបណ្ណាសក សេក្ខពលវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបស្រីមេដោះ ក៏មិនសូវគយគន់មើល ចំពោះ
កុមារនោះទេ ដោយនឹកសង្ឃឹមថា ឥឡូវនេះ កុមារចេះរក្សាខ្លួន លែង
មានសេចក្តីប្រហែសធ្វេសហើយ សេចក្តីនេះ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានឧបមេយ្យដូចភិក្ខុ មិនធ្វើដោយសទ្ធា ក្នុង
កុសលធម៌ មិនធ្វើដោយហិរិ ក្នុងកុសលធម៌ មិនធ្វើដោយឱត្តប្បៈ ក្នុង
កុសលធម៌ មិនធ្វើដោយវិរិយៈ ក្នុងកុសលធម៌ មិនធ្វើដោយបញ្ញា ក្នុង
កុសលធម៌ ដរាបណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតត្រូវតែតាមថែរក្សា
ភិក្ខុនោះ ដរាបនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកាលណា ភិក្ខុ
ធ្វើដោយសទ្ធា ក្នុងកុសលធម៌ ធ្វើដោយហិរិ ក្នុងកុសលធម៌ ធ្វើ
ដោយឱត្តប្បៈ ក្នុងកុសលធម៌ ធ្វើដោយបញ្ញា ក្នុងកុសលធម៌ហើយ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគត ក៏មិនសូវគយគន់មើល ចំពោះភិក្ខុ
នោះទេ ដោយនឹកសង្ឃឹមថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុនេះ ចេះរក្សាខ្លួន
លែងមានសេចក្តីប្រហែសធ្វេសហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៨] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាកតោ
ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។ កតមេហិ
បញ្ចហិ ។ អស្សនោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
សទ្ធម្មេ អហិរិកោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
សទ្ធម្មេ អនោត្តប្បី ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
សទ្ធម្មេ កុសីតោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
សទ្ធម្មេ ទុប្បញ្ញោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
សទ្ធម្មេ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ
សមន្តាកតោ ភិក្ខុ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។
បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាកតោ ភិក្ខុ ន
ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
សន្តោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ
ហិរិមា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ
ឱត្តប្បី ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែង
 ឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម (សាសនធម៌) ។ ប្រកបដោយ
 ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានសទ្ធា
 រមែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុមិនមានហិរិ រមែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានឱត្តប្បៈ រមែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់
 ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកខ្ជិលច្រអូស រមែងឃ្នាត
 មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកអប្ប
 ឥតបញ្ញា រមែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងឃ្នាត
 មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្មបានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ទើបមិនឃ្នាត រមែងតាំងនៅស៊ប់
 ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានសទ្ធា រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់
 ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានហិរិ រមែងមិន
 ឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 អ្នកមានឱត្តប្បៈ រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១

បឋមបណ្ណសកេ សេក្ខពលវគ្គោ

អារទ្ធវិយោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ
 បញ្ញាវា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ សទ្ធម្មេហិ សមន្តា-
 កតោ ភិក្ខុ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេតិ ។

[៧] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាកតោ
 ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
 សទ្ធម្មេ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ អស្សន្តោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ
 សទ្ធម្មេ អហិរិកោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ
 អប្បតិស្សោ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ អនោត្តប្បិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ ចវតិ
 នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ កុសីតោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អការវោ អប្បតិស្សោ ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ

បឋមបណ្ណាសក សេក្ខពលវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម រមែងមិនឃ្នាត
តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានបញ្ញា
រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់
ក្នុងព្រះសទ្ធម្មបាន ។

[៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ជាអ្នក
មិនមានសេចក្តីគោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំង
នៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនមានសទ្ធា មិនមានសេចក្តីគោរព មិន
មានសេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនមានហិរិ មិនមានសេចក្តីគោរព មិនមាន
សេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនមានឱត្តប្បៈ មិនមានសេចក្តីគោរព មិនមាន
សេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកខ្ជិលច្រអូស មិនមានសេចក្តីគោរព មិន
មានសេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រួនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ទុប្បញ្ញោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ ចវតិ
 នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ
 ធម្មេហិ សមន្នាកតោ ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ
 ចវតិ នប្បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មេហិ សមន្នាកតោ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ ន
 ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
 សទ្ធា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ ន
 ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ហិរិមា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 សការវោ សប្បតិស្សោ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ
 ឱត្តប្បិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ ន
 ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ អារទ្ធវិយោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 សការវោ សប្បតិស្សោ ន ចវតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ
 បញ្ញាវា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកអប្បឥតបញ្ញា មិនមានសេចក្តីគោរព មិន
មានសេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកមិន
មានសេចក្តីគោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង តែងឃ្នាត មិនតាំងនៅ
ស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង រមែងមិនឃ្នាត តាំង
នៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានសទ្ធា មានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តី
កោតក្រែង រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានហិរិ មានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង
រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុអ្នកមានឱត្តប្បៈ មានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង រមែង
មិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នក
ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម មានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង
រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុអ្នកមានបញ្ញា មានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង

បឋមបណ្ណាសកេ សេក្ខពលវគ្គោ

ន ចរតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សការវោ
សប្បតិស្សោ ន ចរតិ បតិជ្ជាតិ សទ្ធម្មេតិ ។

[១០] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ
អការវោ អប្បតិស្សោ អភព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ អាបទ្ធិតំ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
អស្សន្ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ
អភព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ
អាបទ្ធិតំ អហិរិកោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ... អនោត្តប្បិ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ... កុសីតោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ...
ទុប្បញ្ញោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ អភព្វោ
ឥមស្មី ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ អាបទ្ធិតំ ។
ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ភិក្ខុ អការវោ អប្បតិស្សោ អភព្វោ ឥមស្មី
ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ អាបទ្ធិតំ ។ បញ្ចហិ
ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សការវោ

បឋមបណ្ណាសក សេចក្តីពលវគ្គ

រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព មាន
សេចក្តីកោតក្រែង រមែងមិនឃ្នាត តាំងនៅស៊ប់ ក្នុងព្រះសទ្ធម្មបាន ។

[១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង មិន
មានសេចក្តីគោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង មិនគួរនឹងដល់នូវសេចក្តី
ចម្រើន លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះបាន ។ ប្រកបដោយធម៌
៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនមានសទ្ធា
មិនមានសេចក្តីគោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង មិនគួរនឹងដល់នូវ
សេចក្តីចម្រើន លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ១ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនមានហិរិ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនមាន
ឱត្តប្បៈ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកខ្ជិលច្រអូស... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុអ្នកអប្បឥតបញ្ញា មិនមានសេចក្តីគោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង
មិនគួរនឹងដល់នូវសេចក្តីចម្រើន លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យ
នេះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង
មិនមានសេចក្តីគោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង មិនគួរនឹងដល់នូវ
សេចក្តីចម្រើន លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះបានឡើយ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សប្បតិស្សោ ភព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ
 វេបុលំ អាបទ្ធិតុំ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ សន្ទោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ ភព្វោ
 ឥមស្មី ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ អាបទ្ធិតុំ
 ហិរិមា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ... ឱត្តប្បិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ...
 អារទ្ធវិរិយោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ... បញ្ញាវា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 សការវោ សប្បតិស្សោ ភព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
 វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ អាបទ្ធិតុំ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ សការវោ
 សប្បតិស្សោ ភព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ
 វេបុលំ អាបទ្ធិតុំ ។

សេក្ខពលវគ្គោ បឋមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រិយានិកាយ បញ្ចកនិបាត

មានសេចក្តីកោតក្រែង គួរនឹងដល់នូវសេចក្តីចម្រើន លូតលាស់
 ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះបាន ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានសទ្ធា មាន
 សេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង គួរនឹងដល់នូវសេចក្តីចម្រើន
 លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 អ្នកមានហិរិ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមានឱត្តប្បៈ... ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុអ្នកមានបញ្ញា ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង
 គួរនឹងដល់នូវសេចក្តីចម្រើន លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង
 មានសេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង គួរនឹងដល់នូវសេចក្តីចម្រើន
 លូតលាស់ ជំទូលាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះបាន ។

ចប់ សេក្ខពលវគ្គ ទី ១ ។

បឋមបណ្ណាសកេ ពលវគ្គោ

តស្សុទ្ធានំ

សង្ខតំ វិត្ថតំ ទុក្ខំ
 ភតំ សិក្ខាយ បញ្ចមំ
 សមាបត្តិ ច កាមេសុ
 ចរណ ទ្វេ អការវាតិ ។

បឋមបណ្ណាសក សេក្ខពលវគ្គ

ឧទ្ទាននៃសេក្ខពលវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលយ៉ាងសង្ខេប ១ កម្លាំង
 របស់សេក្ខបុគ្គលយ៉ាងពិស្តារ ១ ភិក្ខុមានធម៌ ៥ យ៉ាង តែង
 នៅជាទុក្ខ ១ ភិក្ខុមានធម៌ ៥ យ៉ាង នឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ១
 ភិក្ខុឬភិក្ខុនីលាសិក្ខា ១ ជាគម្រប់ ៥ ការប៉ះពាល់អកុសល ១
 សត្វតែងជាប់ចិត្តក្នុងកាម ១ ភិក្ខុឃ្លាតចាកព្រះសទ្ធម្ម ១ ភិក្ខុ
 មិនមានសេចក្តីគោរព ២ លើក ។

ពលវគ្គោ

[១១] បុព្វាហំ ភិក្ខុវេ អនុស្សតេសុ ធម្មេសុ
អភិញ្ញាវោសានចារមិប្បត្តោ បដិជាធាមិ បព្វិមាជិ
ភិក្ខុវេ តថាគតស្ស តថាគតពលាជិ យេហិ ពលេហិ
សមដ្ឋាកតោ តថាគតោ អាសកណ្ណានំ បដិជាធាតិ
បរិសាសុ សីហនានំ នទតិ ព្រហ្មចក្កំ បរត្តេតិ ។
កតមាជិ បព្វា ។ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ
វិយពលំ បញ្ញាពលំ ។ ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ បព្វា
តថាគតស្ស តថាគតពលាជិ យេហិ ពលេហិ
សមដ្ឋាកតោ តថាគតោ អាសកណ្ណានំ បដិជាធាតិ
បរិសាសុ សីហនានំ នទតិ ព្រហ្មចក្កំ បរត្តេតិ ។

បឋមបណ្ណាសក ពលវគ្គ

[១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្តេជ្ញាថាជាអ្នកដល់នូវអរហត្ត
ជាទីបំផុតនៃអភិញ្ញានិងត្រើយនៃអភិញ្ញា ក្នុងធម៌ដែលមិនធ្លាប់ឮមក ក្នុង
កាលមុន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រកបដោយកម្លាំងទាំងឡាយ
ណា ទើបប្តេជ្ញានូវតំណែងដ៏ប្រសើរ បន្ធិសីហនាទ ក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យ
ញ៉ាំងចក្រដ៏ប្រសើរឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ កម្លាំងតថាគតរបស់តថាគតនោះ មាន
៥ យ៉ាងនេះ ។ កម្លាំង ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំង
ហិរិ ១ កម្លាំងឱត្តប្បៈ ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគតប្រកបដោយកម្លាំងទាំងឡាយណា ទើប
ប្តេជ្ញានូវតំណែងដ៏ប្រសើរ បន្ធិសីហនាទ ក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យ ញ៉ាំង
ចក្រដ៏ប្រសើរឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ កម្លាំងតថាគតរបស់តថាគតនោះ មាន
៥ យ៉ាងនេះឯង ។

បឋមបណ្ណាសកេ ពលវគ្គោ

[១២] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ សេក្ខតលាណិ ។ កតមាណិ
 បញ្ច ។ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ រិយពលំ
 បញ្ញាពលំ ។ ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច សេក្ខ-
 តលាណិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ សេក្ខតលាណំ
 ឯតំ អត្តំ ឯតំ សង្កាហិកំ ឯតំ សង្កាតនិយំ យទិទំ
 បញ្ញាពលំ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ ក្កជាការស្ស
 ឯតំ អត្តំ ឯតំ សង្កាហិកំ ឯតំ សង្កាតនិយំ
 យទិទំ ក្កនំ ឯតំ ឯតំ ឯតំ ឯតំ សង្កាហិកំ ឯតំ
 សេក្ខតលាណំ ឯតំ អត្តំ ឯតំ សង្កាហិកំ ឯតំ
 សង្កាតនិយំ យទិទំ បញ្ញាពលំ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ
 ឯតំ សិក្ខិតព្វំ សទ្ធាពលេន សមដ្ឋាកតា ភិក្ខុវេ
 សេក្ខតលេន ហិរិពលេន... ឱត្តប្បពលេន... រិយ-
 ពលេន... បញ្ញាពលេន សមដ្ឋាកតា ភិក្ខុវេ
 សេក្ខតលេនាតិ ។ ឯតំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តំ ។

បឋមបណ្ណាសក ពលវគ្គ

[១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងហិរិ ១ កម្លាំងឱត្តប្បៈ ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលទាំង ៥ នេះ កម្លាំងបញ្ញា ជាគុណជាតិ ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាទីប្រជុំព្រម ជាទីអបស្វប (នៃកម្លាំងទាំងពួង) ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ដូចផ្ទះកំពូលមានកំពូលជារបស់ប្រសើរ ជាទីប្រជុំព្រម ជាទី អបស្វប (នៃទព្វសម្ភារៈទាំងពួង) មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បណ្តាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គលទាំង ៥ យ៉ាងនេះ កម្លាំងបញ្ញា ជាគុណជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ជាទីប្រជុំព្រម ជាទីអបស្វប (នៃកម្លាំងទាំងពួង) ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងគួរជាអ្នកប្រកបដោយ កម្លាំងសទ្ធា ដែលជាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល គួរជាអ្នកប្រកបដោយ កម្លាំងហិរិ... កម្លាំងឱត្តប្បៈ... កម្លាំងវិរិយៈ... កម្លាំងបញ្ញា ដែល ជាកម្លាំងរបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គួរសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[១៣] បញ្ចំមាណិ ភិក្ខុវេ ពលាណិ ។ កតមាណិ
 បញ្ច ។ សទ្ធាពលំ វិយពលំ សតិពលំ សមាធិ-
 ពលំ បញ្ញាពលំ ។ ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ពលាណីតិ ។

[១៤] បញ្ចំមាណិ ភិក្ខុវេ ពលាណិ ។ កតមាណិ
 បញ្ច ។ សទ្ធាពលំ វិយពលំ សតិពលំ សមាធិ-
 ពលំ បញ្ញាពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សទ្ធា-
 ពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយសាវកោ សន្នោ
 ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ ឥតិបិ សោ
 ភកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា វិជ្ជាចរណាសម្បន្នោ
 សុតតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ
 សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា ភកវាតិ ឥទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ សទ្ធាពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ វិយពលំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយសាវកោ អារទ្ធិវិយោ វិហារតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គុត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងសតិ ១ កម្លាំងសមាធិ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងសតិ ១ កម្លាំងសមាធិ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ជឿពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះតថាគតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណរកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ជាសារថីទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុរិយសច្ច ទ្រង់លែងត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាកម្លាំងសទ្ធា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងវិរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម

បឋមបណ្ណាសកេ ពលវគ្គោ

អកុសលានំ ធម្មានំ បហាឆាយ កុសលានំ ធម្មានំ
 ឧបសម្បជាយ ថាមវា ទទ្ធិបរក្កមោ អនិក្ខត្តុរោ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ វិយពលំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សតិពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 អរិយសារកោ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិទេ-
 បក្កេន សមដ្ឋាគតោ ចិរកតំបិ ចិរកាសិកំបិ សវិតា
 អនុស្សវិតា ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សតិពលំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 អរិយសារកោ វិច្ឆេវ កាមេហិ វិច្ឆ អកុសលេហិ
 ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ
 លានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ វិតក្កវិចារានំ រូបសមា
 អដ្ឋត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិការំ អវិតក្កំ
 អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ លានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ បីតិយា ច វិរាតា ឧបេក្ខកោ ច វិហារតិ សតោ
 ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ

បឋមបណ្ណាសក ពលវគ្គ

ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌ ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នក
 មានកម្លាំងចិត្ត មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មុតមាំ មិនដាក់ចុរៈចោល ក្នុង
 កុសលធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងវិរិយៈ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំងសតិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសតិប្រកបដោយបញ្ញា ដែល
 មានសតិ ជាជំនួយដ៏ប្រសើរ ជាអ្នករលឹកនឹកឃើញជាក់នូវអំពើដែល
 ធ្វើរួចយូរហើយខ្លះ នូវសម្តីដែលពោលរួចយូរហើយខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំង
 សមាធិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនា
 នេះ ស្ងាត់ចាកកាម ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ បានដល់បឋមជ្ឈានដែល
 ប្រកបដោយវិតក្កៈ វិចារៈ មានបីតិរិទ្ធិសុខៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់
 ស្ងាត់ ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈ វិចារៈ បានដល់ទុតិយជ្ឈាន ជាគុណជាត
 មានក្នុងសន្តាននៃខ្លួន មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំគឺសទ្ធា មានសភាព ជា
 ចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិរិទ្ធិសុខៈ ដែល
 កើតអំពីសមាធិ គឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះលះបង់បីតិរិទ្ធិផង ជាអ្នកព្រងើយ
 កន្តើយផង មានសតិសម្បជញ្ញៈផង ទទួលសុខដោយនាមកាយផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យន្តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា
 សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ
 សុខស្ស ច បហាណ ទុក្ខស្ស ច បហាណ បុព្វេ
 សោមនស្សនោមនស្សានំ អត្ថដ្ឋមា អទុក្ខមសុខំ
 ឧបេក្ខាសតិចារិសុទ្ធិ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយសារកោ
 បញ្ញាវា ហោតិ ឧទយត្ថកាមិនិយា បញ្ញាយ
 សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខ-
 យកាមិនិយា ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ។
 ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ពលានីតិ ។

[១៥] បញ្ចិមាធិ ភិក្ខុវេ ពលានិ ។ កតមាធិ
 បញ្ច ។ សន្នាពលំ វិរិយពលំ សតិពលំ
 សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។ កត្ត ច ភិក្ខុវេ
 សន្នាពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ ចត្វសុ សោតាបត្តិយដ្ឋេសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ក៏បានដល់តតិយជ្ឈាន ដែលព្រះអរិយទាំងឡាយ តែងសរសើរថា
 បុគ្គលដែលបានដល់តតិយជ្ឈាន រមែងជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ មាន
 សតិនៅជាសុខ ព្រោះលះបង់សុខផង ព្រោះលះបង់ទុក្ខផង ព្រោះ
 អស់សោមនស្សនិងទោមនស្ស ក្នុងកាលមុនផង ក៏បានដល់ចតុត្ថជ្ឈាន
 ដែលឥតទុក្ខ ឥតសុខ មានតែសតិដ៏បរិសុទ្ធដោយឧបេក្ខា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងសមាធិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះកម្លាំងបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា ប្រកបដោយបញ្ញា ដែលអាច
 កំណត់ដឹងនូវការកើតនិងការរលត់ ជាបញ្ញាដ៏ប្រសើរ សម្រាប់ទម្ងន់
 ទម្ងាយ (នូវគំនរកិលេស) ជាបញ្ញាអាចញាំងវដ្តទុក្ខ ឲ្យអស់ទៅ
 ដោយប្រពៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្លាំងបញ្ញា ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 កម្លាំង ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងវិរិយៈ ១ កម្លាំងសតិ ១
 កម្លាំងសមាធិ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំង
 សទ្ធា គួរឃើញក្នុងធម៌ណា ។ គួរឃើញក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិ ៤ ។

បឋមបណ្ណាសកេ ពលវគ្គោ

ឯត្ថ សទ្ធាពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ កត្ត ច ភិក្ខុវេ វិយពលំ
 ទដ្ឋព្វំ ។ ចត្វសុ សម្មប្បដានេសុ ។ ឯត្ថ វិយពលំ
 ទដ្ឋព្វំ ។ កត្ត ច ភិក្ខុវេ សតិពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ ចត្វសុ
 សតិប្បដានេសុ ។ ឯត្ថ សតិពលំ ទដ្ឋព្វំ ។
 កត្ត ច ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ ចត្វសុ
 ឈានេសុ ។ ឯត្ថ សមាធិពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ កត្ត ច
 ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ ចត្វសុ អរិយសច្ចេសុ ។
 ឯត្ថ បញ្ញាពលំ ទដ្ឋព្វំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ពលានីតិ ។

[១៦] បញ្ចិមាធិ ភិក្ខុវេ ពលានិ ។ កតមាធិ
 បញ្ច ។ សទ្ធាពលំ វិយពលំ សតិពលំ សមាធិពលំ
 បញ្ញាពលំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ពលានិ ។
 ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ ពលានំ ឯតំ អក្កំ
 ឯតំ សង្កាហិតំ ឯតំ សង្កាតនិយំ យទិទំ បញ្ញាពលំ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ក្យដាការស្ស ឯតំ អក្កំ ឯតំ
 សង្កាហិតំ ឯតំ សង្កាតនិយំ យទិទំ ក្យដំ

បឋមបណ្ណាសក ពលវគ្គ

កម្លាំងសទ្ធាគួរឃើញក្នុងធម៌នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំង
 រិយៈ គួរឃើញក្នុងធម៌ណា ។ គួរឃើញក្នុងសម្មប្បធាន ២ ។
 កម្លាំងរិយៈគួរឃើញក្នុងធម៌នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំង
 សតិ គួរឃើញក្នុងធម៌ណា ។ គួរឃើញក្នុងសតិប្បដ្ឋាន ២ ។
 កម្លាំងសតិ គួរឃើញក្នុងធម៌នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំង
 សមាធិ គួរឃើញក្នុងធម៌ណា ។ គួរឃើញក្នុងឈាន ២ ។ កម្លាំង
 សមាធិ គួរឃើញក្នុងធម៌នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្លាំង
 បញ្ញា គួរឃើញក្នុងធម៌ណា ។ គួរឃើញក្នុងអរិយសច្ច ២ ។
 កម្លាំងបញ្ញា គួរឃើញក្នុងធម៌នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំង
 មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៥
 យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកម្លាំងសទ្ធា ១ កម្លាំងរិយៈ ១ កម្លាំងសតិ ១ កម្លាំង
 សមាធិ ១ កម្លាំងបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្លាំង ៥ យ៉ាងនេះ កម្លាំងបញ្ញាជា
 គុណជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ជាទីប្រជុំព្រម ជាទីអបស្វប (នៃកម្លាំងទាំងពួង) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចផ្ទះកំពូល មានកំពូលជារបស់ប្រសើរ ជាទីប្រជុំ
 ព្រម ជាទីអបស្វប (នៃទេពសម្ភារៈទាំងពួង) មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ពលានំ ឯតំ
អត្តំ ឯតំ សង្កាហិកំ ឯតំ សង្ឃាតនិយំ យទិទំ
បញ្ញាពលន្តិ ។

[១៧] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាភតោ
ភិក្ខុ អត្តហិតាយ បទិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិ-
តាយ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អត្តនា សីលសម្បន្នោ ហោតិ នោ បរំ សីល-
សម្បទាយ សមាទបេតិ អត្តនា សមាទិសម្បន្នោ
ហោតិ នោ បរំ សមាទិសម្បទាយ សមាទបេតិ
អត្តនា បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតិ នោ បរំ បញ្ញា-
សម្បទាយ សមាទបេតិ អត្តនា វិមុត្តិសម្បន្នោ
ហោតិ នោ បរំ វិមុត្តិសម្បទាយ សមាទបេតិ
អត្តនា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បន្នោ ហោតិ នោ
បរំ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បទាយ សមាទបេតិ ។
ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្តាភតោ
ភិក្ខុ អត្តហិតាយ បទិបន្នោ ហោតិ នោ
បរហិតាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្លាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង កម្លាំងបញ្ញា ជាគុណជាតខ្ពង់ខ្ពស់ ជាទីប្រជុំព្រម ជាទីអបស្វប (នៃកម្លាំងទាំងពួង) ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ។

[១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បី ប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបំពេញសីល ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសីល ១ ជាអ្នក បំពេញសមាធិដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសមាធិ ១ ជាអ្នកបំពេញបញ្ញាដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញ បញ្ញា ១ ជាអ្នកបំពេញវិមុត្តិធម៌ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុង ការបំពេញក្នុងវិមុត្តិធម៌ ១ ជាអ្នកបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈដោយខ្លួន ឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ១ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាជាអ្នក ប្រតិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង មិនប្រតិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ។

[១៨] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ
 ភិក្ខុ បរហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ អត្តហិ-
 តាយ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អត្តនា ន សីលសម្មន្នោ ហោតិ បរំ
 សីលសម្មនាយ សមាទបេតិ អត្តនា ន សមាទិ-
 សម្មន្នោ ហោតិ បរំ សមាទិសម្មនាយ សមាទបេតិ
 អត្តនា ន បញ្ញាសម្មន្នោ ហោតិ បរំ បញ្ញាសម្ម-
 នាយ សមាទបេតិ អត្តនា ន វិមុត្តិសម្មន្នោ ហោតិ
 បរំ វិមុត្តិសម្មនាយ សមាទបេតិ អត្តនា ន
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្មន្នោ ហោតិ បរំ វិមុត្តិញ្ញាណ-
 ទស្សនសម្មនាយ សមាទបេតិ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ បរហិតាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ នោ អត្តហិតាយាតិ ។

[១៩] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ
 ភិក្ខុ នេវ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ
 បរហិតាយ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្តនា ន សីលសម្មន្នោ ហោតិ

បឋមបណ្ណាសក ពលវគ្គ

[១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ឈ្មោះ ថាជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បី ប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនបំពេញសីល ដោយខ្លួន ឯង តែបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសីល ១ ជាអ្នកមិនបំពេញសមាធិ ដោយខ្លួនឯង តែបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសមាធិ ១ ជាអ្នកមិន បំពេញបញ្ញា ដោយខ្លួនឯង តែបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញបញ្ញា ១ ជាអ្នកមិនបំពេញវិមុត្តិធម៌ ដោយខ្លួនឯង តែបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការ បំពេញវិមុត្តិធម៌ ១ ជាអ្នកមិនបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដោយខ្លួនឯង តែបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ។

[១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ឈ្មោះ ថាជាអ្នកមិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ- យោជន៍អ្នកដទៃ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនបំពេញសីល ដោយខ្លួនឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

នោ បរំ សីលសម្បទាយ សមាទបេតិ អត្តនា ន
 សមាទិសម្បន្នោ ហោតិ នោ បរំ សមាទិសម្បទាយ
 សមាទបេតិ អត្តនា ន បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតិ
 នោ បរំ បញ្ញាសម្បទាយ សមាទបេតិ អត្តនា
 ន វិមុត្តិសម្បន្នោ ហោតិ នោ បរំ វិមុត្តិសម្បទាយ
 សមាទបេតិ អត្តនា ន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បន្នោ
 ហោតិ នោ បរំ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បទាយ
 សមាទបេតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ
 ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នេវ អត្តហិតាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយាតិ ។

[២០] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ
 អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ច ។
 កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្តនា ច សីល-
 សម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច សីលសម្បទាយ សមាទបេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសីល ១ ជាអ្នកមិនបំពេញសមាធិ
 ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសមាធិ ១ ជាអ្នកមិន
 បំពេញបញ្ញា ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញបញ្ញា ១
 ជាអ្នកមិនបំពេញវិមុត្តិធម៌ ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការ
 បំពេញវិមុត្តិធម៌ ១ ជាអ្នកមិនបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដោយខ្លួនឯង
 មិនបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាជាអ្នកមិន
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ។

[២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
 ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងផង ដើម្បីប្រយោជន៍
 អ្នកដទៃផង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបំពេញសីល ដោយខ្លួន
 ឯងផង បបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសីលផង ១ ជាអ្នកបំពេញ
 សមាធិ ដោយខ្លួនឯងផង បបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញសមាធិផង ១

បឋមបណ្ណាសកេ ពលវគ្គោ

អត្តនា ច សមាធិសម្បជ្ជោ ហោតិ បរញ្ច សមា-
 ធិសម្បទាយ សមាទមេតិ អត្តនា ច បញ្ញាសម្បជ្ជោ
 ហោតិ បរញ្ច បញ្ញាសម្បទាយ សមាទមេតិ អត្តនា
 ច វិមុត្តិសម្បជ្ជោ ហោតិ បរញ្ច វិមុត្តិសម្បទាយ
 សមាទមេតិ អត្តនា ច វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បជ្ជោ
 ហោតិ បរញ្ច វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បទាយ សមា-
 ទមេតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ
 សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ
 ហោតិ បរហិតាយ ចាតិ ។

ពលវគ្គោ ទុតិយោ ។

តិស្សុទ្ធានំ

អនុស្សតក្ខេជញ្ច
 សង្ខតំ វិត្តតេន ច
 ទដ្ឋព្វញ្ច បុនក្ខេដំ
 ចត្តារោមិ ហិតេន ចាតិ ។

បឋមបណ្ណាសក ពលវគ្គ

ជាអ្នកបំពេញបញ្ញា ដោយខ្លួនឯងផង បបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញ
 បញ្ញាផង ១ ជាអ្នកបំពេញវិមុត្តិធម៌ ដោយខ្លួនឯងផង បបួលអ្នកដទៃ
 ក្នុងការបំពេញវិមុត្តិធម៌ផង ១ ជាអ្នកបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដោយ
 ខ្លួនឯងផង បបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការបំពេញវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈផង ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា
 ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងផង ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នក
 ដទៃផង ។

ចប់ ពលវគ្គ ទី ២ ។

ឧទ្ទាននៃពលវគ្គនោះគឺ

សម្តែងអំពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ដឹងសច្ចៈ ៤
 ដែលមិនធ្លាប់ឮមក ១ អំពីកម្លាំងបញ្ញាប្រៀបដូចកំពូលផ្ទះ ១
 អំពីកម្លាំង ៥ យ៉ាងដោយសង្ខេប ១ ដោយពិស្តារ ១ អំពី
 កម្លាំង ៥ គប្បីឃើញក្នុងទីដូចម្តេច ១ អំពីកម្លាំងបញ្ញាប្រៀប
 ដូចកំពូលផ្ទះម្តងទៀត ១ អំពីភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍មាន ៤ លើក ។

បញ្ចង្កិកវគ្គោ

[២១] សោ វត ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ អប្ប-
 តិស្សោ អសភាគវត្តិកោ សព្វប្បចារីសុ អភិសមា-
 ចារិកំ ធម្មំ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ
 អភិសមាចារិកំ ធម្មំ អបរិបូរេត្វា សេក្ខំ ធម្មំ
 បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ សេក្ខំ ធម្មំ អបរិ-
 បូរេត្វា សីលានិ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ
 សីលានិ អបរិបូរេត្វា សម្មាទិដ្ឋិ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ
 ហានំ វិជ្ជតិ សម្មាទិដ្ឋិ អបរិបូរេត្វា សម្មាសមាធិ
 បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ ។ សោ វត
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ សភាគវត្តិកោ
 សព្វប្បចារីសុ អភិសមាចារិកំ ធម្មំ បរិបូរេស្សតីតិ
 ហានមេតំ វិជ្ជតិ អភិសមាចារិកំ ធម្មំ បរិបូរេត្វា
 សេក្ខំ ធម្មំ បរិបូរេស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតិ

បញ្ញត្តិវគ្គ

[២១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីគោរព
មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនស្មើក្នុងពួកសព្វហ្មតារីបុគ្គលសោះ
នឹងបំពេញអភិសមាចារិកធម៌ គឺបញ្ញត្តសីលបាន ហេតុនេះ រមែងមិន
មានទេ បើមិនបានបំពេញអភិសមាចារិកធម៌ហើយ នឹងបំពេញសេក្ខធម៌
បាន ហេតុនេះ រមែងមិនមានទេ បើមិនបំពេញសេក្ខធម៌ហើយ នឹងបំពេញ
សីលបាន ហេតុនេះ រមែងមិនមានទេ បើមិនបានបំពេញសីលហើយ
នឹងបំពេញសម្មាទិដ្ឋិបាន ហេតុនេះ រមែងមិនមានទេ បើមិនបាន
បំពេញសម្មាទិដ្ឋិហើយ នឹងបំពេញសម្មាសមាធិបាន ហេតុនេះ រមែង
មិនមានទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព
មានសេចក្តីកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មើក្នុងពួកសព្វហ្មតារីបុគ្គល នឹង
បំពេញអភិសមាចារិកធម៌បាន ហេតុនេះទើបមាន បើភិក្ខុបានបំពេញ
អភិសមាចារិកធម៌ហើយ នឹងបំពេញសេក្ខធម៌បាន ហេតុនេះទើបមាន

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

សេក្ខំ ធម្មំ បរិបូរេត្វា សីលានិ បរិបូរេស្សតីតិ
 ហានមេតំ វិជ្ជតិ សីលានិ បរិបូរេត្វា សម្មាទិដ្ឋិ
 បរិបូរេស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតិ សម្មាទិដ្ឋិ បរិបូរេត្វា
 សម្មាសមាធិ បរិបូរេស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[២២] សោ វត ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អការវោ
 អប្បតិស្សោ អសភាតុត្តិកោ សព្វហ្មចារីសុ អភិ-
 សមាចារិកំ ធម្មំ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ
 អភិសមាចារិកំ ធម្មំ អបរិបូរេត្វា សេក្ខំ ធម្មំ
 បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ សេក្ខំ ធម្មំ អបរិ-
 បូរេត្វា សីលក្ខន្ធិ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ
 សីលក្ខន្ធិ អបរិបូរេត្វា សមាទិក្ខន្ធិ បរិបូរេស្សតីតិ
 នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ សមាទិក្ខន្ធិ អបរិបូរេត្វា
 បញ្ញាខន្ធិ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ ។

សោ វត ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សការវោ សប្បតិស្សោ
 សភាតុត្តិកោ សព្វហ្មចារីសុ អភិសមាចារិកំ ធម្មំ
 បរិបូរេស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតិ អភិសមាចារិកំ
 ធម្មំ បរិបូរេត្វា សេក្ខំ ធម្មំ បរិបូរេស្សតីតិ

បឋមបណ្ណសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

បើបានបំពេញសេក្ខធម៌ហើយ នឹងបំពេញសីលបាន ហេតុនេះ ទើបមាន
បើបានបំពេញសីលហើយ នឹងបំពេញសម្មាទិដ្ឋិបាន ហេតុនេះ ទើបមាន
បើបានបំពេញសម្មាទិដ្ឋិហើយ នឹងបំពេញសម្មាសមាធិបាន ហេតុនេះ
ទើបមាន ។

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តី
គោរព មិនមានសេចក្តីកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនស្មើក្នុងពួកសព្វហ្មចារី-
បុគ្គលសោះ នឹងបំពេញអភិសមាចារិកធម៌បាន ហេតុនេះ រមែងមិន
មានទេ បើមិនបានបំពេញអភិសមាចារិកធម៌ហើយ នឹងបំពេញសេក្ខធម៌
បាន ហេតុនេះ រមែងមិនមានទេ បើមិនបានបំពេញសេក្ខធម៌ហើយ នឹង
បំពេញសីលក្នុងបាន ហេតុនេះ រមែងមិនមានទេ បើមិនបានបំពេញ
សីលក្នុងហើយ នឹងបំពេញសមាធិក្នុងបាន ហេតុនេះ រមែងមិនមានទេ
បើមិនបានបំពេញសមាធិក្នុងហើយ នឹងបំពេញបញ្ញាខន្ធបាន ហេតុនេះ
រមែងមិនមានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមាន
សេចក្តីគោរព មានសេចក្តីកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មើក្នុងពួកសព្វហ្មចារី-
បុគ្គលហើយ នឹងបំពេញអភិសមាចារិកធម៌បាន ហេតុនេះ ទើបមាន
បើបានបំពេញអភិសមាចារិកធម៌ហើយ នឹងបំពេញសេក្ខធម៌បាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ហានមេតំ វិជ្ជតិ សេក្ខំ ធម្មំ បរិបូរេត្វា សីលក្ខន្ធន្នំ
 បរិបូរេស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតិ សីលក្ខន្ធន្នំ បរិបូរេត្វា
 សមាធិក្ខន្ធន្នំ បរិបូរេស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតិ
 សមាធិក្ខន្ធន្នំ បរិបូរេត្វា បញ្ញាខន្ធន្នំ បរិបូរេស្សតីតិ
 ហានមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[២៣] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា
 យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន
 ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនីយំ ន ច បកស្សំ
 បកដ្តំ ច ន ច សម្មាឧបេតិ កម្មាយ ។ កតមេ
 បញ្ច ។ អយោ លោហំ តិបុ សីសំ សជ្ឈំ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា
 យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ
 មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនីយំ ន ច បកស្សំ បកដ្តំ
 ច ន ច សម្មាឧបេតិ កម្មាយ ។ យតោ
 ច ខោ ភិក្ខុវេ ជាតរូបំ ឥមេហិ បញ្ចហិ
 ឧបក្កិលេសេហិ វិមុត្តំ ហោតិ តំ ហោតិ ជាតរូបំ
 មុទុ ច កម្មនីយំ ច បកស្សំ ច ន ច បកដ្តំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ហេតុនុ៎ះ ទើបមាន បើបានបំពេញសេក្ខធម៌ហើយ នឹងបំពេញសីលក្ខន្ធ
បាន ហេតុនុ៎ះ ទើបមាន បើបានបំពេញសីលក្ខន្ធហើយ នឹងបំពេញ
សមាធិក្ខន្ធបាន ហេតុនុ៎ះ ទើបមាន បើបានបំពេញសមាធិក្ខន្ធហើយ
នឹងបំពេញបញ្ញាខន្ធបាន ហេតុនុ៎ះ ទើបមាន ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាសសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេស
ណា ជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានរស្មីផង
ជារបស់ប្រេះតាផង មិនងាយនឹងប្រកបការដោយស្រួលផង ឯឧបក្កិលេស
នៃមាសនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧបក្កិលេសនៃមាស ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
គឺដែក ១ ស្ពាន់ ១ សំណភក់ ១ សំណប៉ាហាំង ១ ប្រាក់ ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាសដែលសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណា
ជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានរស្មីផង ជា
របស់ប្រេះតាផង មិនងាយនឹងប្រកបការដោយស្រួលផង ឧបក្កិលេស
នៃមាសមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា
បើមាសផុតស្រឡះចាកឧបក្កិលេសទាំង ៥ យ៉ាងនេះហើយ មាសនោះ
ទើបជារបស់ទន់ផង គួរដល់ការងារផង មានរស្មីផង មិនប្រេះតាផង

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

សម្មាឧបេតិ កម្មាយ យស្ស កស្សចិ បិលទ្ធនវិ-
កតិយា អាកដ្ឋតិ យទិ មុទ្ធិកាយ យទិ កុណ្ណា-
លាយ យទិ កីវយ្យកេន យទិ សុវណ្ណមាលាយ
តព្វាស្ស អត្ថំ អនុភោតិ វាមេវ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចមេ
ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ
ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុនុ ហោតិ ន ច
កម្មជីយំ ន ច បកស្សវំ បកដ្ឋំ ច ន ច សម្មាស-
មាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។ កតមេ បញ្ច ។
កាមច្ចដ្ឋោ ព្យាទាទោ ដីនមិទ្ធិំ ឧទ្ធចកុក្កុច្ចំ វិចិ-
កិច្ចា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ចិត្តស្ស ឧបក្កិ-
លេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ
ន ចេវ មុនុ ហោតិ ន ច កម្មជីយំ ន ច បកស្សវំ
បកដ្ឋំ ច ន ច សម្មាសមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។
យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ចិត្តំ ឥមេហិ បញ្ចហិ
ឧបក្កិលេសេហិ វិមុត្តំ ហោតិ តំ ហោតិ ចិត្តំ មុនុ ច
កម្មជីយំ ច បកស្សវំ ច ន ច បកដ្ឋំ សម្មាសមាធិយតិ

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

ងាយនឹងប្រកបការដោយស្រួលផង បុគ្គលណាមួយ ប្រាថ្នាគ្រឿង
 ប្រដាប់ប្លែក ទោះបីចិញ្ចៀន ទោះបីកុណ្ណាល ទោះបីខ្សែក ឬសង្វារ
 មាស ក៏គ្រឿងប្រដាប់ប្លែកៗ នោះ តែងសម្រេចប្រយោជន៍ដល់បុគ្គល
 នោះ (សេចក្តីនេះ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាន
 ឧបមេយ្យដូចចិត្តដែលសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណា ជាធម្មជាតិ
 មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការវនាកម្មផង មិនមានរស្មីផង ជាចិត្តប្រេះចា
 ផង មិនងាយនឹងតម្កល់មាំ ដើម្បីអស់អាសវៈផង ឯឧបក្កិលេស
 នៃចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺ
 កាមច្ចន្ទៈ ១ ព្យាបាទៈ ១ បីនមិទ្ធៈ ១ ឧទ្ធចក្កក្កច្ចៈ ១ វិចិកិច្ឆា ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណា ជាចិត្ត
 មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការវនាកម្មផង មិនមានរស្មីផង ជាចិត្តប្រេះចាផង
 មិនងាយនឹងតម្កល់មាំដើម្បីអស់អាសវៈផង ឧបក្កិលេសនៃចិត្តមាន ៥ យ៉ាង
 នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើចិត្ត ផុតស្រឡះចាកឧបក្កិ-
 លេសទាំង ៥ យ៉ាងនេះហើយ ទើបចិត្តនោះ ជាធម្មជាតិទន់ផង គួរដល់
 ការវនាកម្មផង មានរស្មីផង ជាចិត្តមិនប្រេះចាផង ងាយនឹងតម្កល់មាំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អាសវានំ ខយាយ យស្ស យស្ស ច អភិញ្ញា-
 សច្ចិករណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ អភិជិន្នាមេតិ
 អភិញ្ញាសច្ចិកិរិយាយ តត្រិ តត្រិវ សក្ខិកព្វតំ
 ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។ សោ
 សចេ អាកដ្ឋតិ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិដំ បច្ចុនុកវេយ្យំ
 ឯកោមិ ហុត្វា ពហុជា អស្សំ ពហុជាមិ ហុត្វា
 ឯកោ អស្សំ អារិការំ តិរោការំ តិរោកុដ្ឋំ
 តិរោចាការំ តិរោបព្វតំ អសដ្ឋមាណោ កច្ឆេយ្យំ
 សេយ្យថាមិ អាកាសេ បបរិយាមិ ឧមុដ្ឋនិមុដ្ឋំ
 កវេយ្យំ សេយ្យថាមិ ឧទកេ ឧទកេមិ អភិដ្ឋមាណេ
 កច្ឆេយ្យំ សេយ្យថាមិ បបរិយា អាកាសេមិ
 បល្លង្កេន កមេយ្យំ សេយ្យថាមិ បក្ខិ សកុណោ
 ឥមេមិ ចដ្ឋិមសុរិយេ ឯវមហិទ្ធិកេ ឯវមហានុកាវេ
 ចាណិជា បរាមសេយ្យំ បរិមជ្ជេយ្យំ យាវព្រហ្ម-
 លោកាមិ កាយេន វសំ វត្តេយ្យន្តិ តត្រិ តត្រិវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដើម្បីអស់អាសវៈផង មួយទៀត បុគ្គលបង្ហោនចិត្តទៅរកធម៌ណាៗ
 ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញាបាន កាលបើមានហេតុ
 មានទំនង បុគ្គលនោះ ក៏ដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងធម៌នោះៗ ដោយ
 ការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយអភិញ្ញា ។ បើបុគ្គលនោះប៉ុនប៉ងថា អាត្មា
 អញ ចង់បាននូវឥន្ទ្រវិញ្ញាណ ច្រើនប្រការ គឺអាត្មាអញតែម្នាក់ឯង
 ចង់និម្មិតខ្លួន ឲ្យបានទៅជាមនុស្សច្រើននាក់ក៏បាន មានគ្នាច្រើននាក់
 ចង់និម្មិតឲ្យទៅជាមនុស្សម្នាក់ឯងក៏បាន អាត្មាអញដើរទៅមិនជាប់ចំពាក់
 នឹងទីវាល ទីខាងក្រៅ ទីខាងក្រៅជញ្ជាំង ទីខាងក្រៅកំពែង និង
 ទីក្រៅភ្នំ ដូចជាដើរទៅក្នុងអាកាសក៏បាន អាត្មាអញចង់ងើបឡើងនិងមុជ
 ចុះក្នុងផែនដី ដូចជាងើបមុជក្នុងទឹកក៏បាន អាត្មាអញចង់ដើរទៅលើទឹក
 ក៏មិនបែកធ្លាយទឹក ដូចដើរលើផែនដីក៏បាន អាត្មាអញចង់ទៅក្នុងអាកាស
 ទាំងភ្នែក ដូចជាសត្វស្លាបក៏បាន អាត្មាអញចង់យកដៃទៅស្លាបអង្កែល
 ចាប់ពាល់ព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យទាំងនេះ ដែលមានឫទ្ធិច្រើនយ៉ាងនេះ
 មានអានុភាពច្រើនយ៉ាងនេះក៏បាន អាត្មាអញចង់ធ្វើអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្ត
 ទៅដោយកាយ ដរាបដល់ព្រហ្មលោកក៏បាន កាលបើមានហេតុ មាន
 ទំនង បុគ្គលនោះក៏ដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងឥន្ទ្រវិញ្ញាណនោះៗ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

សោ សចេ អាកដ្ឋតិ ទិញាយ សោតទាតុយា
វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមនុសិកាយ ឧកោ សទ្ធវេ
សុណោយ្យំ ទិញេ ច មនុសេ ច យេ ទូរេ
សន្តិកេ ចាតិ តត្រ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុ-
ណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។ សោ សចេ
អាកដ្ឋតិ បរសត្តានំ បរហុក្កលានំ ចេតសា ចេតោ
បរិច្ច បដានេយ្យំ សរាភំ វា ចិត្តំ សរាភំ ចិត្តន្តិ
បដានេយ្យំ វីតរាភំ វា ចិត្តំ វីតរាភំ ចិត្តន្តិ
បដានេយ្យំ សទោសំ វា ចិត្តំ សទោសំ ចិត្តន្តិ
បដានេយ្យំ វីតទោសំ វា ចិត្តំ វីតទោសំ ចិត្តន្តិ
បដានេយ្យំ សមោហំ វា ចិត្តំ សមោហំ
ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតមោហំ វា ចិត្តំ វីតមោហំ
ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សទ្ធិត្តំ វា ចិត្តំ សទ្ធិត្តំ
ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វិក្ខិត្តំ វា ចិត្តំ វិក្ខិត្តំ
ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ មហាក្កតំ វា ចិត្តំ
មហាក្កតំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ អមហាក្កតំ វា ចិត្តំ

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

បើបុគ្គលនោះ ប៉ុនប៉ងថា អាត្មាអញ (ចង់ឲ្យ) មានសោតធាតុ
 ជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងហួសនូវសោតធាតុ របស់មនុស្សធម្មតា ឮនូវ
 សំឡេងពីរប្រការ គឺសំឡេងទិព្វ ១ សំឡេងរបស់មនុស្ស ១ ដែលជា
 សំឡេងឆ្ងាយក៏បាន ជិតក៏បាន កាលបើមានហេតុ មានទំនង
 បុគ្គលនោះ ក៏ដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងសោតធាតុនោះ។ ។

បើបុគ្គលនោះប៉ុនប៉ងថា អាត្មាអញ ចង់កំណត់ដឹងចិត្ត របស់សត្វដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន គឺចិត្តប្រកបដោយរាគៈក្តី អាត្មា
 អញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ ចិត្តប្រាសចាក
 រាគៈក្តី ក៏អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រាសចាករាគៈ ចិត្តប្រកប
 ដោយទោសៈក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រកបដោយ
 ទោសៈ ចិត្តប្រាសចាកទោសៈក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្ត
 ប្រាសចាកទោសៈ ចិត្តប្រកបដោយមោហៈក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹង
 ច្បាស់ថា ចិត្តប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តប្រាសចាកមោហៈក្តី អាត្មាអញ
 គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រាសចាកមោហៈ ចិត្តរួញថយក្តី អាត្មាអញ
 គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តរួញថយ ចិត្តរាយមាយក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹង
 ច្បាស់ថា ចិត្តរាយមាយ ចិត្តជាមហគ្គតៈ គឺរូបារចរៈនិងអរូបារចរៈក្តី
 អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តជាមហគ្គតៈ ចិត្តមិនមែនជាមហគ្គតៈក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តវនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អមហក្កតំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សឧត្តរំ វា ចិត្តំ
 សឧត្តរំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ អនុត្តរំ វា ចិត្តំ អនុត្តរំ
 ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សមាហិតំ វា ចិត្តំ សមាហិតំ
 ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ អសមាហិតំ វា ចិត្តំ អសមាហិតំ
 ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វិមុត្តំ វា ចិត្តំ វិមុត្តំ ចិត្តន្តិ
 បដានេយ្យំ អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ អវិមុត្តំ ចិត្តន្តិ
 បដានេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ
 សតិ សតិ អាយតនេ ។ សោ សចេ អាកដ្ឋតិ
 អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យំ សេយ្យដីទំ
 ឯកំមិ ជាតិ ទ្វេមិ ជាតិយោ តិស្ស្សមិ ជាតិយោ
 ចតស្ស្សមិ ជាតិយោ បញ្ចមិ ជាតិយោ ទសមិ
 ជាតិយោ វីសំមិ ជាតិយោ តីសំមិ ជាតិយោ ចត្តា-
 ឡីសំមិ ជាតិយោ បញ្ញាសំមិ ជាតិយោ ជាតិសតំមិ
 ជាតិសហស្សំមិ ជាតិសតសហស្សំមិ អនេកេមិ
 សំវដ្តកប្ប អនេកេមិ វិវដ្តកប្ប អនេកេមិ
 សំវដ្តវិវដ្តកប្ប អមុត្រាសី ឯវំនាមោ ឯវំ-
 កោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវំមាហាពោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តមិនមែនជាមហគ្គតៈ ចិត្តជាសឧត្តរៈ
 គឺលោកិយចិត្តក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តជាសឧត្តរៈ ចិត្តជា
 អនុត្តរៈ គឺលោកុត្តរចិត្តក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តជាអនុត្តរៈ
 ចិត្តតាំងមាំក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តតាំងមាំ ចិត្តមិន
 តាំងមាំក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តមិនតាំងមាំ ចិត្តរួចចាក
 កិលេសក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តរួចចាកកិលេស ចិត្តមិន
 ទាន់រួចចាកកិលេសក្តី អាត្មាអញ គប្បីដឹងច្បាស់ថា ចិត្តមិនទាន់រួច
 ចាកកិលេស កាលបើមានហេតុ មានទំនង បុគ្គលនោះក៏ដល់នូវ
 សេចក្តីជាក់ច្បាស់ក្នុងបរចិត្តវិជ្ជានោះៗ ។ បើបុគ្គលនោះប៉ុនប៉ងថា អាត្មា
 អញ ចង់រលឹកនូវបុព្វេនិវាស (ជាតិដែលធ្លាប់អាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន)
 ច្រើនប្រការ គឺរលឹកបាន ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ៣ ជាតិខ្លះ ៤ ជាតិខ្លះ
 ៥ ជាតិខ្លះ ១០ ជាតិខ្លះ ២០ ជាតិខ្លះ ៣០ ជាតិខ្លះ ៤០ ជាតិខ្លះ ៥០ ជាតិខ្លះ
 ១០០ ជាតិខ្លះ ១០០០ ជាតិខ្លះ ១០០.០០០ ជាតិខ្លះ សំវដ្តកប្បដ៏
 ច្រើនខ្លះ វិវដ្តកប្បដ៏ច្រើនខ្លះ សំវដ្តវិវដ្តកប្បដ៏ច្រើនខ្លះ ថា អាត្មាអញ
 កើតក្នុងភពឯណោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ
 មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

ឯវមាយុបរិយន្តោ សោ តតោ ចុតោ អមុត្រិ ឧទចាទី
 តត្រាចាសី ឯវំនាមោ ឯវំកោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ
 ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ សោ តតោ
 ចុតោ ឥធុបបន្នោតិ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេ-
 កវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យន្តិ តត្រិ តត្រិវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។ សោ
 សចេ អាកង្ខតិ ទិព្វេន ចក្កុនា វិសុទ្ធនេ អតិក្កន្ត-
 មាណុសកេន សត្តេ បស្សេយ្យំ ចវមាទេ ឧបបជ្ជមាទេ
 ហីនេ បណ្ឌិតេ សុវណ្ណោ ទុព្វណ្ណោ សុភតេ ទុក្កតេ
 យថាកម្មបកេ សត្តេ បដានេយ្យំ ឥមេ វត កោន្តោ
 សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមដ្ឋាកតា វចីទុច្ចរិតេន
 សមដ្ឋាកតា មនោទុច្ចរិតេន សមដ្ឋាកតា អរិយានំ
 ឧបវាទកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទាទា

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

មានកំណត់អាយុប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ
 ទៅកើតក្នុងទីឯណោះ អាត្មាអញទៅកើតក្នុងទីនោះ មានឈ្មោះយ៉ាង
 នេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ
 ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់អាយុប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញ ច្យុត
 ចាកអត្តភាពនោះហើយ ទើបបានមកកើតក្នុងទីនេះ អាត្មាអញគប្បីរលឹក
 នូវបុព្វេនិវាសបានច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការ ព្រមទាំងឧទ្ទេសដោយ
 ប្រការដូច្នោះ កាលបើមានហេតុ មានទំនង បុគ្គលនោះ ក៏ដល់នូវ
 សេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងបុព្វេនិវាសញ្ញាណនោះៗ ។ បើបុគ្គលនោះប៉ុន-
 ប៉ងថា អាត្មាអញ ចង់ឲ្យមានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងហួសចក្ខុរបស់
 មនុស្សធម្មតា ឃើញនូវសត្វទាំងឡាយ ដែលច្យុត ដែលកើត
 ជាសត្វថោកទាប ខ្ពង់ខ្ពស់ មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរអាក្រក់ មាន
 គតិល្អ មានគតិអាក្រក់ ចង់ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួនថា អើហ្ន៎ សត្វទាំងឡាយនេះ ប្រកបដោយ
 កាយទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាសត្វ
 តិះដៀលនូវពួកព្រះអរិយៈ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវកម្ម ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អបាយំ ទុក្ខតី
 វិទិចាតំ និរយំ ឧបបន្នា ឥមេ វា បន កោន្តោ សត្តា
 កាយសុចរិតេន សមន្នាគតា វចីសុចរិតេន សមន្នា-
 គតា មនោសុចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ អនុប-
 វាទកា សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទាណ តេ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុកតី សក្កំ លោកំ
 ឧបបន្នាតិ ឥតិ ទិព្វេន ចក្កុណា វិសុទ្ធលោ អតិក្កន្ត-
 មាណុសកេន សត្តេ បស្សេយ្យំ ចរមាណេ ឧបបន្នមាណេ
 ហីណេ បណីតេ សុវណ្ណោ ទុព្វណ្ណោ សុកតេ ទុក្ខតេ
 យថាកម្មបកេ សត្តេ បដានេយ្យន្តិ តត្រិ តត្រេវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។
 សោ សចេ អាកដ្ឋតិ អាសវានំ ខយា អនាសវំ
 ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្មជ្ជេ វិហារេយ្យន្តិ តត្រិ តត្រេវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ បញ្ចកនិបាត

សត្វទាំងនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកាន់កំណើត
 តិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក អើហ្មំ ចំណែកខាងសត្វទាំងនេះ
 ប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចីសុចរិត ប្រកបដោយមនោ-
 សុចរិត ជាសត្វមិនតិះដៀលពួកព្រះអរិយៈ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវកម្ម
 ជាសម្មាទិដ្ឋិ សត្វទាំងនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកាន់
 សុគតិស្នតី ទេវលោក អាត្មាអញ ចង់ឲ្យមានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លង
 ហួសចក្ខុ របស់មនុស្សធម្មតា ឃើញនូវសត្វទាំងឡាយ ដែលច្យុត
 ដែលកើត ថោកទាប ខ្ពង់ខ្ពស់ មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរអាក្រក់
 មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ អាត្មាអញចង់ដឹងច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ
 ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួន ដោយប្រការដូច្នោះ កាលបើមានហេតុ
 មានទំនង បុគ្គលនោះ ក៏ដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងទិព្វចក្ខុញ្ញាណ
 នោះ។ ។ បើបុគ្គលនោះប៉ុនប៉ងថា អាត្មាអញ ចង់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលជាធម៌មិនមានអាសវៈ
 ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន សម្រាន្តនៅ កាលបើមានហេតុ មានទំនង បុគ្គលនោះក៏
 ដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងអាសវក្ខយញ្ញាណនោះ ។ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

[២៤] ទុស្សីលស្ស ភិក្ខុវេ សីលវិបន្នស្ស
 ហតុបទិសោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិម្ហិ
 អសតិ សម្មាសមាធិវិបន្នស្ស ហតុបទិសំ ហោតិ
 យថាក្ខតញ្ញាណាទស្សនំ យថាក្ខតញ្ញាណាទស្សនេ
 អសតិ យថាក្ខតញ្ញាណាទស្សនវិបន្នស្ស ហតុបទិសោ
 ហោតិ និព្វិទារិកោ និព្វិទារិកេ អសតិ និព្វិទា-
 រិកាវិបន្នស្ស ហតុបទិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណាទស្សនំ
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រុក្ខោ សាខាបលាសវិបន្នោ តស្ស
 បប្បទិកាបិ ន ចារិប្បី កច្ចតិ តចោបិ ន ចារិប្បី
 កច្ចតិ ដេតុបិ ន ចារិប្បី កច្ចតិ សារោបិ ន ចារិប្បី
 កច្ចតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលស្ស សីលវិបន្នស្ស
 ហតុបទិសោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិម្ហិ
 អសតិ សម្មាសមាធិវិបន្នស្ស ហតុបទិសំ ហោតិ យថា-
 ក្ខតញ្ញាណាទស្សនំ យថាក្ខតញ្ញាណាទស្សនេ អសតិ

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសមាធិរបស់បុគ្គលទ្រុស្តសីល វិបត្តិចាកសីលឈ្មោះថា សមាធិមានឧបនិស្ស័យ^១ ស្លាប់ កាលបើសម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលវិបត្តិចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈមានឧបនិស្ស័យស្លាប់ កាលបើយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈមិនមាន និព្វិទាវិរាគៈ របស់បុគ្គលដែលវិបត្តិចាកយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈឈ្មោះថា និព្វិទាវិរាគៈ មានឧបនិស្ស័យស្លាប់ កាលបើនិព្វិទាវិរាគៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលវិបត្តិចាកនិព្វិទាវិរាគៈ ឈ្មោះថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈមានឧបនិស្ស័យស្លាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើប្រាសចាកមែកនិងស្លឹកហើយ ក្រុមរនៃឈើនោះក្តី ក៏មិនសូវបរិបូណ៌ សម្បកក្តី ក៏មិនសូវបរិបូណ៌ ស្រាយក្តី ក៏មិនសូវបរិបូណ៌ ខ្ចីមក្តី ក៏មិនសូវបរិបូណ៌ សេចក្តីនេះមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានឧបមេយ្យដូចសម្មាសមាធិ របស់បុគ្គលទ្រុស្តសីល វិបត្តិចាកសីល ឈ្មោះថា សម្មាសមាធិមានឧបនិស្ស័យស្លាប់ កាលបើសម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលវិបត្តិចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ មានឧបនិស្ស័យស្លាប់

១ សំដៅយកសីលដែលជាហេតុឲ្យកើតសមាធិ។ ជាហេតុឲ្យកើតយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ។ ជាហេតុឲ្យកើតនិព្វិទាវិរាគៈ ។ ជាហេតុឲ្យកើតវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនវិបន្នស្ស ហតុបនិសោ ហោតិ
 និព្វិទារិកោ និព្វិទារិកោ អសតិ និព្វិទារិកវិបន្នស្ស
 ហតុបនិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សីលវតោ
 ភិក្ខុវេ សីលសម្បទ្ធស្ស ឧបនិស្សយសម្បន្នោ
 ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិម្ហិ សតិ សម្មា-
 សមាធិសម្បទ្ធស្ស ឧបនិស្សយសម្បន្នំ ហោតិ
 យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនំ យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនេ
 សតិ យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនសម្បទ្ធស្ស ឧបនិស្សយ-
 សម្បន្នោ ហោតិ និព្វិទារិកោ និព្វិទារិកោ សតិ
 និព្វិទារិកសម្បទ្ធស្ស ឧបនិស្សយសម្បន្នំ ហោតិ
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រុក្ខោ
 សាខាបលាសសម្បន្នោ តស្ស បប្បដិកាបិ
 ចារិប្បី កច្ចតិ តចោបិ ចារិប្បី កច្ចតិ
 ដេក្កុបិ ចារិប្បី កច្ចតិ សារោបិ ចារិប្បី កច្ចតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាលបើយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈមិនមាន និព្វិទាវិរាគៈរបស់បុគ្គលដែល
 វិបត្តិចាកយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា និព្វិទាវិរាគៈមានឧបនិស្ស័យ
 ស្លាប់ កាលបើនិព្វិទាវិរាគៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈរបស់បុគ្គលដែល
 វិបត្តិចាកនិព្វិទាវិរាគៈ ឈ្មោះថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ មានឧបនិស្ស័យ
 ស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសមាធិ របស់បុគ្គលមានសីល ពេញ
 លេញដោយសីល ឈ្មោះថា សមាធិបរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ កាល
 បើសម្មាសមាធិមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលពេញ
 លេញដោយសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ បរិបូណ៌
 ដោយឧបនិស្ស័យ កាលបើយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន និព្វិទាវិរាគៈ
 របស់បុគ្គលដែលពេញលេញ ដោយយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះ
 ថា និព្វិទាវិរាគៈ បរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ កាលបើនិព្វិទាវិរាគៈមាន
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលពេញលេញ ដោយនិព្វិទាវិរាគៈ
 ឈ្មោះថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ បរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ដើមឈើដែលមានមែកនិងស្លឹកបរិបូណ៌ ក្រុមនៃឈើនោះក្តី
 ក៏បរិបូណ៌ សម្បកក្តី ក៏បរិបូណ៌ ស្រាយក្តី ក៏បរិបូណ៌ ខ្លឹមក្តី ក៏បរិបូណ៌

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សីលវតោ សីលសម្បទ្ទស្ស
 ឧបនិស្សយសម្បន្នោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមា-
 ធិម្ហិ សតិ សម្មាសមាធិសម្បទ្ទស្ស ឧបនិស្សយសម្បទ្ទ
 ហោតិ យថាក្ខតញ្ញាណាទស្សនំ យថាក្ខតញ្ញាណា-
 ទស្សនេ សតិ យថាក្ខតញ្ញាណាទស្សនសម្បទ្ទស្ស
 ឧបនិស្សយសម្បន្នោ ហោតិ និព្វិទារិវាតោ និព្វិទា-
 រិវាតេ សតិ និព្វិទារិវាតសម្បទ្ទស្ស ឧបនិស្សយ-
 សម្បទ្ទំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណាទស្សនន្តិ ។

[២៥] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ អនុក្កហិតា
 សម្មាធិដ្ឋិ ចេតោវិមុត្តិផលា ច ហោតិ ចេតោវិមុត្តិផលា-
 និសំសា ច បញ្ញាវិមុត្តិផលា ច ហោតិ បញ្ញាវិមុត្តិ-
 ផលានិសំសា ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 សម្មាធិដ្ឋិ សីលានុក្កហិតា ច ហោតិ សុតានុក្កហិតា
 ច ហោតិ សាកច្ឆានុក្កហិតា ច ហោតិ សមថា-
 នុក្កហិតា ច ហោតិ វិបស្សនានុក្កហិតា ច ហោតិ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចក្កិកវគ្គ

មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានឧបមេយ្យដូច
 សម្មាសមាធិ របស់បុគ្គលមានសីល ពេញលេញដោយសីល ឈ្មោះ
 ថា សម្មាសមាធិ បរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ កាលបើសម្មាសមាធិមាន
 យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលពេញលេញ ដោយសម្មា-
 សមាធិ ឈ្មោះថា យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ បរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ
 កាលបើយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន និព្វិទាវិរាគៈរបស់បុគ្គលដែល
 ពេញលេញ ដោយយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា និព្វិទាវិរាគៈ
 បរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ កាលបើនិព្វិទាវិរាគៈមាន វិមុត្តិញ្ញាណ-
 ទស្សនៈ របស់បុគ្គលដែលពេញលេញ ដោយនិព្វិទាវិរាគៈ ឈ្មោះថា
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ បរិបូណ៌ដោយឧបនិស្ស័យ ។

[២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាទិដ្ឋិដែលមានអង្គ ៥ ជួយទំនុក
 បម្រុងហើយ រមែងមានចេតោវិមុត្តិ ជាផលផង មានចេតោវិមុត្តិផល ជា
 អានិសង្សផង មានបញ្ញាវិមុត្តិ ជាផលផង មានបញ្ញាវិមុត្តិផល ជាអានិ-
 សង្សផង ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ សម្មាទិដ្ឋិដែលសីលជួយទំនុកបម្រុង ១ សុតៈជួយទំនុកបម្រុង ១ សាក្ខី
 ជួយទំនុកបម្រុង ១ សមថៈជួយទំនុកបម្រុង ១ វិបស្សនាជួយទំនុកបម្រុង ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ អង្កេហិ អនុត្តហិតា
សម្មាទិដ្ឋិ ចេតោវិមុត្តិផលា ច ហោតិ ចេតោវិមុត្តិ-
ផលានិសំសា ច បញ្ញាវិមុត្តិផលា ច ហោតិ បញ្ញា-
វិមុត្តិផលានិសំសា ចាតិ ។

[២៦] បញ្ចិមាទិ ភិក្ខុវេ វិមុត្តាយតនាទិ យត្ត
ភិក្ខុនោ អប្បមត្តស្ស អាតាបិណោ បហិតត្តស្ស
វិហារតោ អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ អបរិក្ខិណា អាសវា
បរិក្ខយំ កច្ឆន្តិ អននុប្បត្តំ វា អនុត្តរំ យោកក្លេមំ
អនុប្បាបុណាតិ ។ កតមាទិ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុនោ សត្តា ធម្មំ នេសេតិ អញ្ញតរោ វា ករុជ្ជា-
នីយោ សព្វហ្មចារី យថា យថា ភិក្ខុវេ តស្ស
ភិក្ខុនោ សត្តា ធម្មំ នេសេតិ អញ្ញតរោ វា ករុជ្ជា-
នីយោ សព្វហ្មចារី តថា តថា សោ តស្មី ធម្មេ
អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច តស្ស
អត្ថប្បដិសំវេទិនោ ធម្មប្បដិសំវេទិនោ ចាមុដ្ឋំ ជាយតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាទិដ្ឋិដែលអង្គ ៥ នេះឯង ជួយទំនុកបម្រុងហើយ រមែងមានចេតោវិមុត្តិ ជាផលផង មានចេតោវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង មានបញ្ញាវិមុត្តិ ជាផលផង មានបញ្ញាវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង ។

[២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិមុត្តាយតនៈ (ហេតុជាគ្រឿងរួចចាក កិលេស) នេះមាន ៥ យ៉ាង ដែលជាគុណជាតសម្រាប់ភិក្ខុមិនប្រមាទ មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកម្ដៅកិលេស មានចិត្តស្ងួតទៅ (កាន់ព្រះ និព្វាន) ចិត្តដែលមិនទាន់រួចស្រឡះ ក៏រមែងរួចស្រឡះផង អាសវៈដែល មិនទាន់អស់ ក៏រមែងដល់នូវការអស់ទៅផង ចិត្តដែលមិនទាន់ដល់នូវធម៌ ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ ក៏រមែងដល់ផង ។ វិមុត្តាយតនៈ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះសាស្តា ឬភិក្ខុជា សព្វហ្មចារីណាមួយ ក្នុងសាសនានេះ ជាគរុដ្ឋានីយបុគ្គល (បុគ្គល គួរគោរព) សម្តែងធម៌ដល់ភិក្ខុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះសាស្តា ឬភិក្ខុ ជាសព្វហ្មចារីណាមួយ ដែលជាគរុដ្ឋានីយបុគ្គល សម្តែងធម៌ដល់ភិក្ខុ នោះយ៉ាងណាៗ ភិក្ខុនោះ រមែងដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថាផង ដឹងច្បាស់នូវ បាលីផង ក្នុងធម៌នោះយ៉ាងនោះៗ កាលបើភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថា ដឹងច្បាស់នូវបាលី បាមោជ្ជៈ (សេចក្តីរីករាយ) រមែងកើតឡើង

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ បីតិមនស្ស កាយោ
 បស្សម្ពតិ បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ សុខិណោ
 ចិត្តំ សមាធិយតិ ឥទំ ភិក្ខុវេ បឋមំ វិមុត្តាយតនំ
 យត្ត ភិក្ខុណោ អប្បមត្តស្ស អាតាបិណោ បហិតត្តស្ស
 វិហារតោ អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ អបរិក្ខិណា វា អាសវា
 បរិក្ខាយំ កច្ឆន្តិ អនុប្បត្តំ វា អនុត្តរំ យោកក្លេមំ
 អនុប្បាបុណាតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុណោ នហោ
 ខោ សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតោ វា ករុដ្ឋាដិយោ
 សព្វហិ អបិច ខោ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ
 ធម្មំ វិត្តារេន បរេសំ ទេសេតិ យថា យថា ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន បរេសំ
 ទេសេតិ តថា តថា សោ តស្មី ធម្មេ អត្ថប្បដិ-
 សំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច តស្ស អត្ថ-
 ប្បដិសំវេទិណោ ធម្មប្បដិសំវេទិណោ ចាមុដ្ឋំ ជាយតិ

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

កាលបើមានបាមោជ្ជៈហើយ បីតិក៏កើតឡើង កាលបើមានចិត្តប្រកប
ដោយបីតិហើយ នាមកាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ កាលបើមាននាមកាយស្ងប់
រម្ងាប់ហើយ រមែងទទួលសេចក្តីសុខ ចិត្តរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ
សេចក្តីសុខ តែងតម្កល់មាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវិមុត្តាយតនៈទី ១
ដែលជាគុណជាត សម្រាប់ភិក្ខុមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុត
កម្ដៅកិលេស មានចិត្តស្ទុះទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ចិត្តដែលមិនទាន់រួច
ស្រឡះ ក៏រមែងរួចស្រឡះផង អាសវៈដែលមិនទាន់អស់ក៏ដល់នូវការ
អស់ទៅផង ចិត្តដែលមិនទាន់ដល់នូវធម៌ ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈ
ដ៏ប្រសើរ ក៏រមែងដល់ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រះ
សាស្តា ឬភិក្ខុជាសព្វហ្មចារីណាមួយ ដែលជាគរុដ្ឋានីយបុគ្គល មិន
សម្តែងធម៌ដល់ភិក្ខុ តែថាសម្តែងធម៌ដល់បុគ្គលដទៃ តាមសមគួរដល់ការ
ចេះដឹង តាមសមគួរដល់ការសិក្សាដោយពិស្តារ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុសម្តែងធម៌ដល់បុគ្គលដទៃ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរ
ដល់ការសិក្សាដោយពិស្តារយ៉ាងណាៗ ភិក្ខុនោះ ក៏ដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថា
ផង ដឹងច្បាស់នូវបាលីផង ក្នុងធម៌នោះយ៉ាងនោះៗ កាលភិក្ខុនោះ
ដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថា ដឹងច្បាស់នូវបាលី បាមោជ្ជៈ ក៏កើតឡើង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ បីតិមនស្ស កាយោ
 បស្សម្ហតិ បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ សុខិណោ
 ចិត្តំ សមាទិយតិ ឥទំ ភិក្ខុវេ ទុតិយំ វិមុត្តាយតនំ
 យត្ត ភិក្ខុណោ អប្បមត្តស្ស ។ បេ ។ យោកក្លេម័
 អនុប្បាបុណាតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុណោ
 នហោវ ខោ សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតរោ វា
 ករុដ្ឋានិយោ សព្វប្បចារិ នបិ យថាសុតំ យថា-
 បរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន បរេសំ ទេសេតិ អបិច ខោ
 យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន សដ្ឋាយំ
 ករោតិ យថា យថា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ យថាសុតំ
 យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន សដ្ឋាយំ ករោតិ តថា
 តថា សោ តស្មី ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ
 ធម្មប្បដិសំវេទី ច តស្ស អត្ថប្បដិសំវេទិណោ ធម្មប្បដិ-
 សំវេទិណោ ចាមុដ្ឋំ ជាយតិ បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាលបើមានបាមោជ្ជៈហើយ បីតិក៏កើតឡើង កាលបើមានចិត្តប្រកប
 ដោយបីតិហើយ នាមកាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ កាលបើមាននាមកាយ
 ស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ក៏រមែងទទួលសេចក្តីសុខ ចិត្តរបស់ភិក្ខុដែល
 មានសេចក្តីសុខ តែងតម្កល់មាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 វិមុត្តាយតនៈទី ២ ដែលជាគុណជាត សម្រាប់ភិក្ខុមិនប្រមាទ ។ បេ ។
 ចិត្តដែលមិនទាន់ដល់នូវធម៌ ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ ក៏
 រមែងដល់ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រះសាស្តា ឬភិក្ខុ
 ជាសព្វហូចារីណាមួយ ជាគរុដ្ឋានីយបុគ្គល មិនបានសម្តែងធម៌ដល់
 ភិក្ខុទេ ទាំងមិនបានសម្តែងធម៌ដល់បុគ្គលដទៃ តាមសមគួរដល់ការ
 ចេះដឹង តាមសមគួរដល់ការសិក្សា ដោយពិស្តារទេ គ្រាន់តែធ្វើការ
 ស្វាធាយធម៌ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សាដោយ
 ពិស្តារ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធ្វើនូវការស្វាធាយធម៌ តាមសមគួរ
 ដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សា ដោយពិស្តារយ៉ាងណាៗ
 ភិក្ខុនោះ ក៏ដឹងច្បាស់នូវអង្គកថាផង ដឹងច្បាស់នូវបាលីផង ក្នុងធម៌នោះ
 យ៉ាងនោះៗ កាលភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់នូវអង្គកថា ដឹងច្បាស់នូវបាលី
 បាមោជ្ជៈក៏រមែងកើតឡើង កាលបើមានបាមោជ្ជៈហើយ បីតិក៏កើតឡើង

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ពតិ បស្សទ្ធកាយោ
 សុខំ វេទេតិ សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ ឥទំ
 ភិក្ខុវេ តតិយំ វិមុត្តាយតនំ យត្ត ភិក្ខុនោ
 អប្បមត្តស្ស ។ បេ ។ យោកក្ខេមំ អនុប្បាបុណាតិ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ នហោវ ខោ សត្តា ធម្មំ
 ទេសេតិ អញ្ញតរោ វា ករុដ្ឋាជីយោ សព្វប្បចារិ
 នបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន បរេសំ
 ទេសេតិ នបិ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ
 វិត្តារេន សដ្ឋាយំ ករោតិ អបិច ខោ យថាសុតំ
 យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ
 មនសានុបេក្ខតិ យថា យថា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្កេតិ
 អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ តថា តថា សោ
 តស្មី ធម្មេ អត្តប្បជិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បជិ-
 សំវេទី ច តស្ស អត្តប្បជិសំវេទិនោ ធម្មប្បជិ-
 សំវេទិនោ ចាមុជ្ជំ ជាយតិ បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ

បឋមបណ្ណសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

កាលបើមានចិត្ត ប្រកបដោយបីតិហើយ នាមកាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ កាល
 បើមាននាមកាយ ស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ក៏រមែងទទួលសេចក្តីសុខ ចិត្ត
 របស់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសុខ តែងតម្កល់មាំ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាវិមុត្តាយតនៈ ទី ៣ ដែលជាគុណជាត សម្រាប់ភិក្ខុ
 មិនប្រមាទ ។ ល ។ ចិត្តដែលមិនទាន់ដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈ
 ក៏រមែងដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រះសាស្តា
 ឬភិក្ខុជាសព្វហ្មចារីណាមួយ ដែលជាគរុដ្ឋានីយបុគ្គល មិនសម្តែង
 ធម៌ដល់ភិក្ខុ ទាំងមិនបានសម្តែងធម៌ដល់បុគ្គលដទៃ តាមសមគួរ
 ដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សា ដោយពិស្តារទេ ទាំងមិន
 ធ្វើនូវការស្វាធាយធម៌ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការ
 សិក្សាដោយពិស្តារដែរ គ្រាន់តែត្រិះរិះពិចារណារំពឹងក្នុងចិត្ត ដោយ
 ចិត្តចំពោះធម៌ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រិះរិះពិចារណារំពឹងក្នុងចិត្ត ដោយចិត្តចំពោះ
 ធម៌ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សាយ៉ាងណាៗ ភិក្ខុ
 នោះក៏ដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថាផង ដឹងច្បាស់នូវបាលីផង ក្នុងធម៌នោះ
 យ៉ាងនោះៗ កាលភិក្ខុនោះ ដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថា ដឹងច្បាស់នូវបាលី
 បាមោជ្ជៈ រមែងកើតឡើង កាលបើមានបាមោជ្ជៈ បីតិក៏កើតឡើង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ពតិ បស្សន្តកាយោ សុខំ
 វេទេតិ សុខិណោ ចិត្តំ សមាធិយតិ ឥទំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ
 វិមុត្តាយតនំ យត្ត ភិក្ខុណោ អប្បមត្តស្ស ។ បេ ។
 យោគក្លេមំ អនុប្បាបុណាតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុណោ នហោវ ខោ សត្តា ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញតរោ
 វា ករុដ្ឋានីយោ សព្វហ្មចារី នបិ យថាសុតំ យថា-
 បរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន បរេសំ ទេសេតិ នបិ យថាសុតំ
 យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន សជ្ឈាយំ ករោតិ នបិ
 យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុវិតក្លេតិ
 អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ អបិច ខុស្ស អញ្ញតរំ
 សមាធិនិមិត្តំ សុត្តហិតំ ហោតិ សុមនសិកតំ
 សូបណារិតំ សុប្បជិវិទ្ធិំ បញ្ញាយ យថា យថា
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុណោ អញ្ញតរំ សមាធិនិមិត្តំ សុត្តហិតំ
 ហោតិ សុមនសិកតំ សូបណារិតំ សុប្បជិវិទ្ធិំ បញ្ញាយ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាលបើមានចិត្តប្រកបដោយបីតិ នាមកាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ភិក្ខុដែល
 មាននាមកាយស្ងប់រម្ងាប់ ក៏រមែងទទួលសេចក្តីសុខ ចិត្តរបស់ភិក្ខុ
 ដែលមានសេចក្តីសុខ ក៏រមែងតម្កល់មាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 ជាវិមុត្តាយតនៈ ទី ២ ដែលជាគុណជាត សម្រាប់ភិក្ខុមិនប្រមាទ ។ បេ ។
 ចិត្តដែលមិនទាន់ដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈ ក៏រមែងដល់ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ព្រះសាស្តា ឬភិក្ខុជាសព្វហ្ម-
 ចារីណាមួយ ដែលជាគរុដ្ឋានីយបុគ្គល មិនបានសម្តែងធម៌ដល់
 ភិក្ខុទេ ទាំងក៏មិនបានសម្តែងធម៌ដល់បុគ្គលដទៃ តាមសមគួរដល់ការ
 ចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សា ដោយពិស្តារទេ ទាំងមិនបានធ្វើនូវការ
 ស្វាធាយធម៌ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សាដោយ
 ពិស្តារទេ ទាំងមិនបានត្រិះរិះពិចារណារំពឹងក្នុងចិត្ត ដោយចិត្តចំពោះ
 ធម៌ តាមសមគួរដល់ការចេះដឹង សមគួរដល់ការសិក្សាទេ តែលោក
 រៀនយកដោយល្អនូវសមាធិនិមិត្តណាមួយ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយល្អ ចង-
 ចាំដោយល្អ យល់ច្បាស់ដោយល្អដោយប្រាជ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុរៀនយកដោយល្អនូវសមាធិនិមិត្តណាមួយ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយល្អ
 ចងចាំដោយល្អ យល់ច្បាស់ដោយល្អ ដោយបញ្ញាយ៉ាងណា ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

តថា តថា សោ តស្មី ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី
 ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី ច តស្ស អត្ថប្បដិ-
 សំវេទិនោ ធម្មប្បដិសំវេទិនោ ចាមុជ្ជំ ជាយតិ
 បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ បីតិមនស្ស កាយោ
 បស្សម្ហតិ បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតិ សុខិនោ
 ចិត្តំ សមាធិយតិ ឥទំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមំ វិមុត្តាយតនំ
 យត្ត ភិក្ខុនោ អប្បមត្តស្ស ។ បេ ។ យោកក្ខេមំ
 អនុប្បាបុណាតិ ។ ឥមាទិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច វិមុត្តា-
 យតនាទិ យត្ត ភិក្ខុនោ អប្បមត្តស្ស អាតាបិនោ
 បហិតត្តស្ស វិហារតោ អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ
 អបរិក្ខិណា វា អាសវា បរិក្ខយំ កច្ឆន្តិ អននុប្បត្តំ
 វា អនុត្តរំ យោកក្ខេមំ អនុប្បាបុណាតីតិ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

ភិក្ខុនោះក៏ដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថាផង ដឹងច្បាស់នូវបាលីផង ក្នុងធម៌
 នោះ យ៉ាងនោះៗ កាលភិក្ខុនោះ ដឹងច្បាស់នូវអដ្ឋកថា ដឹងច្បាស់
 នូវបាលី បាមោជ្ជៈក៏កើតឡើង កាលបើមានបាមោជ្ជៈហើយ បីតិក៏
 កើតឡើង កាលបើមានចិត្តប្រកបដោយបីតិហើយ នាមកាយក៏ស្ងប់
 រម្ងាប់ កាលបើមាននាមកាយស្ងប់រម្ងាប់ហើយ រមែងទទួលសេចក្តីសុខ
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយសេចក្តីសុខ តែងតម្កល់មាំ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាវិមុត្តាយតនៈទី ៥ ដែលជាគុណជាតិ សម្រាប់ភិក្ខុ
 មិនប្រមាទ ។ លេ ។ ចិត្តដែលមិនទាន់ដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈ
 ក៏រមែងដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិមុត្តាយតនៈទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង
 ដែលជាគុណជាតិ សម្រាប់ភិក្ខុមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុត
 កម្ដៅកិលេស មានចិត្តស្ម័គ្រទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ចិត្តដែលមិនទាន់រួច
 ស្រឡះចាកកិលេស ក៏រួចស្រឡះផង អាសវៈដែលមិនទាន់អស់ទៅ
 ក៏ដល់នូវការអស់ទៅផង ចិត្តដែលមិនទាន់បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងក្សេម
 ចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ ក៏រមែងដល់ផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[២៧] សមាធិ ភិក្ខុវេ ភាវេថ អប្បមាលំ និបកា
 បតិស្សតា សមាធិ ភិក្ខុវេ ការយតំ អប្បមាលំ
 និបកានំ បតិស្សតានំ បញ្ច ញ្ញាលានិ បច្ចត្តញ្ញេវ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ អយំ សមាធិ បច្ចប្ប-
 ទ្ទសុខោ ចេវ អាយតី ច សុខវិចារកោតិ បច្ចត្តញ្ញេវ
 ញ្ញាលំ ឧប្បជ្ជតិ អយំ សមាធិ អរិយោ និរាមិសោតិ
 បច្ចត្តញ្ញេវ ញ្ញាលំ ឧប្បជ្ជតិ អយំ សមាធិ អកា-
 បុរិសសេវិតោតិ^(១) បច្ចត្តញ្ញេវ ញ្ញាលំ ឧប្បជ្ជតិ
 អយំ សមាធិ សន្តោ បណ្ឌិតោ បដិប្បស្សន្តិលន្តោ

១ ម. មហាបុរិសសេវិតោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គួរជាអ្នកប្រកប
 ដោយប្រាជ្ញាចាស់ក្លានិងសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ចម្រើននូវសមាធិប្រមាណមិនបាន
 (លោកុត្តរៈ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយប្រកបដោយ
 ប្រាជ្ញាចាស់ក្លានិងសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ចម្រើននូវសមាធិប្រមាណមិនបាន ញាណ
 (ការដឹង) ៥ យ៉ាង ក៏រមែងកើតឡើង ចំពោះខ្លួនមិនខាន ។ ញាណ
 ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺញាណ រមែងកើតឡើងចំពោះខ្លួនថា
 សមាធិនេះ^(១) ជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មានផលជាសុខតទៅផង ១^(២)
 ញាណ រមែងកើតឡើងចំពោះខ្លួនថា សមាធិនេះ ប្រាសចាកអាមិសៈ^(៣)
 ដ៏ប្រសើរ ១ ញាណ រមែងកើតឡើងចំពោះខ្លួនថា សមាធិនេះ បុរស
 ល្អតែងសេពគប់ ១ ញាណ រមែងកើតឡើងចំពោះខ្លួនថា សមាធិនេះ
 ល្អិតម្តងចត់ ជាគុណនាំឲ្យបុគ្គលបាននូវបដិប្បស្សន្ធិ (សេចក្តីស្ងប់)

១ អរហត្តផលសមាធិ ឬមគ្គសមាធិ ។ សមាធិនោះជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ព្រោះបាន
 សេចក្តីសុខក្នុងខណៈដែលផឹកឬក្រេបអាម្មណ៍ ។ ២ សមាធិដែលមានមុនហើយ ឲ្យផលជា
 សុខក្នុងខាងមុខតទៅ ព្រោះសមាធិមុននោះ ជាបច្ច័យដល់សមាធិសុខខាងក្រោយ ។
 ៣ អាមិសៈមាន ៣ យ៉ាង គឺកាមាមិសៈ នុយគីកាម ១ វដ្តាមិសៈ នុយគីវដ្ត ១ លោកាមិសៈ
 នុយគីលោក ១ ។ អដ្ឋកថា ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

ឯកោទិភាវាទិតតោ ន ច សសង្ខារនិក្ខយ្យវារិតប្បត្តោ-
 តិ^(១) បច្ចុត្តញ្ញេវ ញ្ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ សោ ខោ បនាហំ
 ឥមំ សមាធិ សតោ វ សមាបជ្ជាមិ សតោ វុដ្ឋហាមីតិ
 បច្ចុត្តញ្ញេវ ញ្ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សមាធិ ភិក្ខុវេ ភាវេថ
 អប្បមាណំ និបកា បតិស្សតា សមាធិ ភិក្ខុវេ
 ការយតំ អប្បមាណំ និបកានំ បតិស្សតានំ ឥមាទិ
 បញ្ច ញ្ញាណាទិ បច្ចុត្តញ្ញេវ ឧប្បជ្ជន្តីតិ ។

[២៨] អរិយស្ស ភិក្ខុវេ បញ្ចង្គិកស្ស សម្មា-
 សមាធិស្ស ការំ ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ ។ បេ ។
 កតមា ច ភិក្ខុវេ អរិយស្ស បញ្ចង្គិកស្ស
 សម្មាសមាធិស្ស ការំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 វិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមំ ណាទំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ សោ ឥមមេវ កាយំ
 វិវេកជេន បីតិសុខេន អភិសន្នេតិ បរិសន្នេតិ
 បរិបុរេតិ បរិបួរតិ ធាស្ស កិញ្ចិ សញ្ញាវតោ
 កាយស្ស វិវេកជេន បីតិសុខេន អប្បដំ ហោតិ

១ ឱ. សសង្ខារនិក្ខយ្យវារិតាវដោតិ ។ ម. សសង្ខារនិក្ខយ្យវារិវដោតិ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

បាននូវឯកគ្គតារម្មណ៍ តែមិនទាន់បានដល់នូវការសង្កត់សង្កិនយាត់ហាម
 កិលេសដោយសេចក្តីព្យាយាមទេ ១ ញ្ញាណ រមែងកើតឡើងចំពោះខ្លួន
 ថា អាត្មាអញនោះសោតនឹករលឹករួចសឹមចូលកាន់សមាធិនេះ នឹករលឹក
 រួចសឹមចេញចាកសមាធិនេះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គួរជាអ្នកប្រកបដោយប្រាជ្ញាចាស់ក្លានិងសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ចម្រើននូវសមាធិ
 ប្រមាណមិនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយ ប្រកប
 ដោយប្រាជ្ញាចាស់ក្លា និងសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ចម្រើនសមាធិប្រមាណមិនបាន
 ញ្ញាណទាំង ៥ ប្រការនេះឯង រមែងកើតឡើងចំពោះខ្លួនឯងមិនខាន ។

[២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងវិធីចម្រើនសម្មា-
 សមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៥ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រុងស្តាប់សម្មា-
 សមាធិនោះចុះ ។ លេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិធីចម្រើនសម្មាសមាធិ
 ដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៥ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាម ។ លេ ។ បានដល់បឋមជ្ឈាន ។
 ភិក្ខុនោះក៏ញ៉ាំងករដកាយនេះ ឲ្យជ្រួតជ្រាប ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌
 ផ្សព្វផ្សាយដោយបីតិនិងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ប្រទេស
 បន្តិចបន្តួច នៃកាយទាំងអស់របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនផ្សព្វផ្សាយ
 ដោយបីតិនិងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ មិនមានឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ ទក្ខោ ទហាបកោ វា
 ទហាបកន្តោវាសី វា កំសថាលេ ទហានិយចុណ្ណានិ
 អាភិវិត្តា ឧទកេន បរិច្ឆោសកំ បរិច្ឆោសកំ
 សន្នេយ្យ សាយំ ទហានិយបិណ្ឌិ សិទេហានុគតា
 សិទេហាបវេតា សមន្តរពាហិរា ដុជា សិទេហោន ទ
 ច បក្សរតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥមមេវ
 កាយំ វិវេកដេន បីតិសុខេន អភិសន្នេតិ បរិសន្នេតិ
 បរិបូរេតិ បរិបួរតិ ធាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតោ
 កាយស្ស វិវេកដេន បីតិសុខេន អប្បដំ ហោតិ ។
 អរិយស្ស ភិក្ខុវេ បញ្ចុដ្ឋិកស្ស សម្មាសមាធិស្ស
 អយំ បឋមា ការា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 វិតក្កវិចារាទំ រូបសមា ។ មេ ។ ទុតិយំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ សោ ឥមមេវ កាយំ
 សមាធិដេន បីតិសុខេន អភិសន្នេតិ បរិសន្នេតិ
 បរិបូរេតិ បរិបួរតិ ធាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតោ
 កាយស្ស សមាធិដេន បីតិសុខេន អប្បដំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចអ្នកផ្លូវទឹកក្តី បុគ្គលអ្នកជំនួយការនៃអ្នក
 ផ្លូវទឹកក្តី ដែលឈ្នាសវៃ រោយលម្អិតសម្រាប់ផ្លូវ ក្នុងភាជនៈសម្រិទ្ធិ
 ហើយបោះព្រំដោយទឹក រួចហើយក៏សួនជាដុំ លុះដល់វេលាល្ងាច
 ដុំលម្អិតសម្រាប់ផ្លូវ (នោះ) ក៏ស្អិតចាប់ចូលគ្នាស្អិតល្អិត ទាំងខាង
 ក្នុងខាងក្រៅ មិនបានរាត់រាយខ្ចាយចេញឡើយ យ៉ាងណាមិញ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលញ៉ាំងករជកាយនេះ ឲ្យជ្រួតជ្រាប
 ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌ ផ្សព្វផ្សាយដោយបីតិរិទ្ធិសុខ ដែលកើត
 អំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ប្រទេសបន្តិចបន្តួច នៃកាយទាំងអស់ របស់ភិក្ខុ
 នោះ ឈ្មោះថា មិនបានផ្សព្វផ្សាយដោយបីតិរិទ្ធិសុខ ដែលកើតអំពី
 សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ មិនមានឡើយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាវិធីចម្រើនសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៥ ទី ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈនិងវិចារៈ ។ បេ ។
 បានដល់ទុតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ញ៉ាំងករជកាយនេះ ឲ្យជ្រួតជ្រាប
 ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌ ផ្សព្វផ្សាយដោយបីតិរិទ្ធិសុខ ដែលកើតអំពី
 សមាធិ ប្រទេសបន្តិចបន្តួចនៃកាយទាំងអស់របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិន
 បានផ្សព្វផ្សាយដោយបីតិរិទ្ធិសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិ មិនមានឡើយ

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

សេយ្យថាបិ	ភិក្ខុវេ	ឧទករហនោ	ឧត្តិសោនកោ	
តស្ស	នេវស្ស	បុរត្តិមាយ	ទិសាយ	ឧទកស្ស
អាយមុខំ	ន	បច្ឆិមាយ	ទិសាយ	ឧទកស្ស
អាយមុខំ	ន	ឧត្តរាយ	ទិសាយ	ឧទកស្ស
អាយមុខំ	ន	ទត្តិណាយ	ទិសាយ	ឧទកស្ស
អាយមុខំ	ទេវោ	ច	កាលេន	កាលំ
សម្មាធារំ				
នានុប្បវេច្ឆេយ្យ	អថខោ	តម្ហា	ច	ឧទករហនា
សីតា	វារិណា	ឧត្តិជ្ជិត្វា	តមេវ	ឧទករហនំ
សីតេន	វារិណា	អភិសន្នេយ្យ		បរិសន្នេយ្យ
បរិបូរេយ្យ	បរិបូរេយ្យ	នាស្ស	កិញ្ចិ	សព្វារតោ
ឧទករហនស្ស	សីតេន	វារិណា	អប្ពុដំ	អស្ស
ឯវមេវ	ខោ	ភិក្ខុវេ	ភិក្ខុ	ឥមមេវ
កាយំ				
សមាធិដេន	បីតិសុខេន	អភិសន្នេតិ		បរិសន្នេតិ
បរិបូរេតិ	បរិបូរេតិ	នាស្ស	កិញ្ចិ	សព្វារតោ
កាយស្ស	សមាធិដេន	បីតិសុខេន	អប្ពុដំ	ហោតិ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាអន្ទង់ទឹកដ៏ជ្រៅ មានទឹកជោរឡើង ប្រឡាយ
 ជាទីហូរមកនៃទឹក ក្នុងទិសខាងកើតនៃអន្ទង់ទឹកនោះ ក៏មិនមាន ប្រឡាយ
 ជាទីហូរមកនៃទឹក ក្នុងទិសខាងលិច ក៏មិនមាន ប្រឡាយជាទីហូរមកនៃ
 ទឹក ក្នុងទិសខាងជើង ក៏មិនមាន ប្រឡាយជាទីហូរមកនៃទឹក ក្នុងទិស
 ខាងត្បូង ក៏មិនមាន ទាំងភ្លៀងក៏មិនបានបង្ករចុះនូវទឹក ដោយស្រួល
 ក្នុងអន្ទង់ទឹកនោះ តាមកាលវេលាឡើយ ឯធារទឹកដ៏ត្រជាក់ ក៏ស្រាប់
 តែជោរឡើង អំពីអន្ទង់ទឹកនោះប៉ុណ្ណោះ ហើយក៏ញ៉ាំងអន្ទង់ទឹកនោះ
 ឲ្យជ្រួតជ្រាបផ្អែតដីបរិបូណ៌ ផ្សព្វផ្សាយដោយទឹកដ៏ត្រជាក់ ប្រទេស
 បន្តិចបន្តួច នៃអន្ទង់ទឹកទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា មិនបានផ្សព្វផ្សាយ
 ដោយទឹកត្រជាក់ មិនមានឡើយ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុញ៉ាំងករជកាយនេះ ឲ្យជ្រួតជ្រាប ផ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌ ផ្សព្វ-
 ផ្សាយដោយបីតិរិទ្ធិសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិ ប្រទេសបន្តិចបន្តួច
 នៃកាយទាំងអស់របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបានផ្សព្វផ្សាយដោយ
 បីតិរិទ្ធិសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិ មិនមានឡើយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អរិយស្ស ភិក្ខុវេ បញ្ចុដ្ឋិកស្ស សម្មាសមាទិស្ស
អយំ ទុតិយា ការណា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
បីតិយា ច វិរាតា ។ មេ ។ តតិយំ ណាទំ ឧបសម្បជ្ជ
វិហារតិ ។ សោ ឥមមេវ កាយំ និប្បីតិកេន
សុខេន អភិសន្នេតិ បរិសន្នេតិ បរិបូរេតិ បរិបួរតិ
នាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតោ កាយស្ស និប្បីតិកេន
សុខេន អប្បដំ ហោតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឧប្បលិនិយំ
វា បទុមិនិយំ វា បុណ្ណារីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ
ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ណារីកានិ វា ឧទកេ
ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុត្តតានិ អន្តោ-
និមុត្តទោសីនិ តានិ យាវ ចក្កា យាវ ច មូលា
សីតេន វារិណា អភិសន្នានិ បរិសន្នានិ បរិបូរានិ
បរិបួរជានិ នាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតំ ឧប្បលានំ វា
បទុមានំ វា បុណ្ណារីកានំ វា សីតេន វារិណា អប្បដំ អស្ស
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥមមេវ កាយំ និប្បីតិ-
កេន សុខេន អភិសន្នេតិ បរិសន្នេតិ បរិបូរេតិ បរិបួរតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវិធីចម្រើនសម្មាសមាធិ ដ៏ប្រសើរ ប្រកប
 ដោយអង្គ ៥ ទី ២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុព្រោះ
 នឿយណាយចាកបីតិ ។ បេ ។ បានដល់តតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ
 ក៏ញ៉ាំងករណ៍កាយនេះ ឲ្យជ្រួតជ្រាប ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌
 ផ្សព្វផ្សាយដោយសុខ ឥតមានបីតិ ប្រទេសបន្តិចបន្តួច នៃកាយ
 ទាំងអស់ របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបានផ្សព្វផ្សាយដោយសុខ
 ដែលគ្មានបីតិ មិនមានឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទីដែល
 ដុះព្រលិតក្តី ឈូកក្រហមក្តី ឈូកសក្តី មានព្រលិត ឬឈូកក្រហម
 ឬឈូកស ពួកខ្លះ ដែលដុះក្នុងទឹក ចម្រើនក្នុងទឹក មិនទាន់លូត
 ឡើងផុតអំពីទឹក លិចនៅក្នុងទឹក រស់នៅអាស្រ័យទឹក បទុមជាតទាំង
 នោះ រមែងជ្រួតជ្រាប ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌ ផ្សព្វផ្សាយដោយ
 ទឹកដ៏ត្រជាក់ តាំងអំពីឫស មើម រហូតដល់ចុង ប្រទេសបន្តិចបន្តួច
 នៃវារិជាតទាំងអស់ ដែលជាព្រលិតក្តី ឈូកក្រហមក្តី ឈូកសក្តី
 ឈ្មោះថា មិនបានផ្សព្វផ្សាយ ដោយទឹកត្រជាក់ មិនមានឡើយ
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុញ៉ាំងករណ៍កាយនេះ ឲ្យ
 ជ្រួតជ្រាប ឆ្អែតស្តប់ស្តល់ បរិបូណ៌ ផ្សព្វផ្សាយ ដោយសុខឥតមានបីតិ

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

ធាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតោ កាយស្ស និប្បីតិកេន
 សុខេន អប្បដំ ហោតិ ។ អរិយស្ស ភិក្ខុវេ
 បញ្ចង្គិកស្ស សម្មាសមាធិស្ស អយំ តតិយា
 ការណ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុខស្ស ច
 បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា ។ បេ ។ ចតុត្ថំ
 ណានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ សោ ឥមមេវ កាយំ
 បរិសុទ្ធន ចេតសា បរិយោទាតេន ផរិត្វា និសិទ្ធោ
 ហោតិ ធាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតោ កាយស្ស បរិ-
 សុទ្ធន ចេតសា បរិយោទាតេន អប្បដំ ហោតិ
 សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ បុរិសោ ឱទាតេន វត្ថេន
 សសីសំ ចារុបិត្វា និសិទ្ធោ អស្ស ធាស្ស កិញ្ចិ
 សព្វារតោ កាយស្ស ឱទាតេន វត្ថេន អប្បដំ
 អស្ស ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥមមេវ កាយំ បរិសុទ្ធន
 ចេតសា បរិយោទាតេន ផរិត្វា និសិទ្ធោ ហោតិ
 ធាស្ស កិញ្ចិ សព្វារតោ កាយស្ស បរិសុទ្ធន ចេតសា
 បរិយោទាតេន អប្បដំ ហោតិ ។ អរិយស្ស ភិក្ខុវេ
 បញ្ចង្គិកស្ស សម្មាសមាធិស្ស អយំ ចតុត្តា ការណ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

ប្រទេសបន្តិចបន្តួច នៃកាយទាំងអស់របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិន
បានផ្សព្វផ្សាយដោយសុខ ដែលគ្មានបីតិ មិនមានឡើយ ក៏យ៉ាង
នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវិធីចម្រើនសម្មាសមាធិដ៏
ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៥ ទី ៣ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
ភិក្ខុ ព្រោះលះបង់សុខផង លះបង់ទុក្ខផង ។ បេ ។ ក៏បានដល់
ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះអង្គុយផ្សាយទៅកាន់កាយនេះឯង ដោយ
ចិត្តដ៏បរិសុទ្ធផ្លូវផង ប្រទេសបន្តិចបន្តួចនៃកាយទាំងអស់ របស់
ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនផ្សាយដោយចិត្តដ៏បរិសុទ្ធផង មិនមានឡើយ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាបុរសយកសំពត់សស្អាត មកអង្គុយទទួរអស់
ទាំងក្បាល ប្រទេសបន្តិចបន្តួចនៃកាយទាំងអស់របស់បុរសនោះ ឈ្មោះ
ថា មិនផ្សាយដោយសំពត់សស្អាត មិនមានឡើយ យ៉ាងណា
មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលអង្គុយផ្សាយទៅកាន់កាយ
នេះឯង ដោយចិត្តដ៏បរិសុទ្ធផ្លូវផង ប្រទេសបន្តិចបន្តួច នៃ
កាយទាំងអស់របស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនផ្សាយដោយចិត្តដ៏បរិសុទ្ធផ
ផ្លូវផង មិនមានឡើយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាវិធីចម្រើនសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៥ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បុន ចបវំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បច្ចវេក្ខណានិមិត្តំ
 សុត្តហិតំ ហោតិ សុមនសិកតំ សូបធារិតំ សុប្ប-
 ដិវិទ្ធិំ បញ្ញាយ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អញ្ញោ វា
 អញ្ញំ បច្ចវេក្ខេយ្យ បិសោ វា និសិទ្ធិំ បច្ចវេក្ខេយ្យ
 និសិទ្ធា វា និបទ្ធិំ បច្ចវេក្ខេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ បច្ចវេក្ខណានិមិត្តំ សុត្តហិតំ ហោតិ
 សុមនសិកតំ សូបធារិតំ សុប្បដិវិទ្ធិំ បញ្ញាយ ។
 អរិយស្ស ភិក្ខុវេ បញ្ចុដ្ឋិកស្ស សម្មាសមាធិស្ស អយំ
 បញ្ចមា ការណា ។ ឯវំ ការិតេ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អរិយេ បញ្ចុដ្ឋិកេ សម្មាសមាធិម្ហិ ឯវំ ពហុសីកតេ
 យស្ស យស្ស អភិញ្ញាសច្ឆិករណីយស្ស ធម្មស្ស
 ចិត្តំ អភិនិជ្ជាមេតិ អភិញ្ញាសច្ឆិកិរិយាយ តត្រ
 តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ
 អាយតនេ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឧទកមណីកោ
 អាជារេ បបិសោ បូរោ ឧទកស្ស សមតិត្តិកោ
 កាកាខេយ្យោ តមេនំ ពសវា បុរិសោ យតោ
 យតោ អារដ្ឋេយ្យ^(១) អាកច្ឆេយ្យ ឧទកត្តិ ។

១ ឱ. ម. អារដ្ឋេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បច្ចុវេក្ខណនិមិត្ត ភិក្ខុបានរៀន
 យកដោយល្អ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយល្អ ចងចាំដោយល្អ យល់ច្បាស់
 ដោយល្អដោយបញ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាមនុស្សដទៃ សំឡឹង
 មើលបុគ្គលដទៃ ឬអ្នកឈរសំឡឹងមើលអ្នកអង្គុយ ឬក៏អ្នកអង្គុយសំឡឹង
 មើលអ្នកដេក យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចុវេក្ខណនិមិត្ត
 ភិក្ខុបានរៀនយកដោយល្អ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយល្អ ចងចាំដោយល្អ
 យល់ច្បាស់ដោយល្អ ដោយបញ្ញា ក៏យ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាវិធីចម្រើនសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៥ ទី ៥ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយ
 អង្គ ៥ ដែលភិក្ខុចម្រើនហើយយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ
 ភិក្ខុបង្ហោរចិត្តទៅរកធម៌ណាៗ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញា
 កាលបើមានហេតុមានទំនង រមែងដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះៗ
 ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូច
 ជាពាងទឹកដែលពេញដោយទឹក ពេញស្មើ (នឹងមាត់) ល្មមសត្វក្អែក
 ឱនផឹកបាន ដែលគេតម្កល់ទុកលើជើងទ្រ បុរសដែលមានកម្លាំងលើក
 រំកិលពាងទឹកនោះទៅក្នុងទីណាៗ តើទឹកគប្បីដោយតាមមកបានដែរឬ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

ឯវំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ ភារិតេ
 អរិយេ បញ្ចង្កិកេ សម្មាសមាធិម្ហិ ឯវំ ពហុលីកតេ
 យស្ស យស្ស អភិញ្ញាសច្ចិករណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ
 អភិទិដ្ឋាមេតិ អភិញ្ញាសច្ចិកិរិយាយ តត្រិ តត្រេវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សមេ ភូមិភាគេ ចោក្ខរណី
 ចតុរស្សា អាលិពទ្ធា បូរា ឧទកស្ស សមតិត្តិកា
 កាកាបេយ្យា តមេនំ ពលវា បុរិសោ យតោ
 យតោ អាលី មុញោយ្យ អាកច្ឆេយ្យ ឧទកន្តិ ។
 ឯវំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ ភារិតេ
 អរិយេ បញ្ចង្កិកេ សម្មាសមាធិម្ហិ ឯវំ ពហុលីកតេ
 យស្ស យស្ស អភិញ្ញាសច្ចិករណីយស្ស ធម្មស្ស
 ចិត្តំ អភិទិដ្ឋាមេតិ អភិញ្ញាសច្ចិកិរិយាយ តត្រិ តត្រេវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្គិកវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គប្បីដោយតាមមកបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ កាលបើសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកប
 ដោយអង្គ ៥ ភិក្ខុបានចម្រើនហើយយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ
 ភិក្ខុបង្ហោរចិត្តទៅរកធម៌ណាៗ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញា
 កាលបើមានហេតុ មានទំនង រមែងដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងធម៌
 នោះៗ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ មួយទៀត ដូចជាស្រះបោក្ខរណី ក្នុងភូមិភាគដ៏ស្មើ មាន
 ជ្រុង ៤ មានភ្នំព័ទ្ធជុំវិញ ជាស្រះពេញដោយទឹក ពេញស្មើ
 (នឹងមាត់) ល្មមសត្វក្អែកឱនជីកបាន បុរសអ្នកមានកម្លាំង នឹងបើក
 នូវភ្នំនោះចេញត្រង់កន្លែងណាៗ តើទឹកគប្បីហូរចេញទៅបានដែរឬ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នឹងហូរចេញទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ កាលបើសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ ប្រកប
 ដោយអង្គ ៥ ភិក្ខុបានចម្រើនហើយយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាង
 នេះ ភិក្ខុបង្ហោរចិត្តទៅរកធម៌ណាៗ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយ
 អភិញ្ញា កាលបើមានហេតុ មានទំនង ក៏រមែងដល់នូវសេចក្តីជាក់
 ច្បាស់ ក្នុងធម៌នោះៗ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សុក្ខមិយំ ចាតុម្មហាបថេ
 អាជញ្ញរថោ យុត្តោ អស្ស បិសោ ឱសតប្បតោនោ^(១)
 តមេនំ ទក្ខោ យោតាចរិយោ អស្សទម្មសារថិ អភិរូ-
 ហិត្វា វាមេន ហត្ថេន វស្មិយោ កហេត្វា ទត្តិណោន
 ហត្ថេន បតោទំ កហេត្វា យេនិច្ឆកំ យេនិច្ឆកំ
 សារេយ្យបិ បច្ចាសារេយ្យបិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ ការិតេ អរិយេ បញ្ចុដ្ឋិកេ សម្មាសមាធិដ្ឋិ
 ឯវំ ពហុសីកតេ យស្ស យស្ស អភិញ្ញាសច្ឆិករ-
 ណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ អភិទិដ្ឋាមេតិ អភិញ្ញា-
 សច្ឆិកិរិយាយ តត្រ តត្រេវ សត្តិកព្វតំ ចាបុ-
 ណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។ សោ សចេ
 អាភដ្ឋតិ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុកវេយ្យំ ឯកោបិ
 ហុត្វា ពហុជា អស្សំ ។ មេ ។ យាវ ព្រហ្ម-
 លោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ
 សត្តិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។

១ ឱ. ឱធស្តបតោទោ ។ ម. ឱធក្កបតោទោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ដូចរថសេះអាជានេយ្យ ដែល
 គេទើមបញ្ឈរទុក ក្នុងផ្លូវធំ ៤ មានផែនដីរាបស្មើ តែងមានរំពាត់ផ្គង់ទុក
 នាយសារថីអ្នកទូន្មានសេះ ជាអាចារ្យអ្នកបង្ហាត់សេះ ស្អាតវាងវៃ
 ឡើងកាន់រថនោះ យកដៃច្រូងកាន់ខ្សែ ដៃស្តាំកាន់រំពាត់ហើយ
 បរទៅមុខក្តី បរបត់មកក្រោយក្តី តាមផ្លូវណាៗ ដែលគេប្រាថ្នា
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសម្មាសមាធិដ៏ប្រសើរ
 ប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលភិក្ខុចម្រើនហើយយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
 យ៉ាងនេះ ភិក្ខុបង្ហោនចិត្តទៅរកធម៌ណាៗ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ដោយអភិញ្ញា កាលបើមានហេតុ មានទំនង រមែងដល់នូវសេចក្តី
 ជាក់ច្បាស់ ក្នុងធម៌នោះៗ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអភិញ្ញា
 ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញ បាន
 សម្រេចឥទ្ធិវិធម្មាណាច្រើនប្រការ គឺអាត្មាអញម្នាក់ឯង និមិត្តខ្លួនឲ្យបាន
 ច្រើននាក់ក៏បាន ។ បេ ។ អាត្មាអញគប្បីធ្វើអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយ
 កាយ ដរាបដល់ព្រហ្មលោកក៏បាន កាលបើមានហេតុ មានទំនង
 ភិក្ខុនោះ រមែងបានដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងឥទ្ធិវិធម្មាណានោះៗ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្កិកវគ្គោ

សោ សចេ អាកដ្ឋតិ ទិញាយ សោតធាតុយា
 វិសុទ្ធាយ ។ មេ ។ យេ ទូរេ សន្តិកេ ចាតិ
 តត្រ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ
 សតិ អាយតនេ ។ សោ សចេ អាកដ្ឋតិ
 បរសត្តានំ បរមុក្កលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច
 បដានេយ្យំ សរាគំ វា ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បដា-
 នេយ្យំ ។ មេ ។ អរិមុត្តំ វា ចិត្តំ អរិមុត្តំ ចិត្តន្តិ
 បដានេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ
 សតិ សតិ អាយតនេ ។ សោ សចេ អាកដ្ឋតិ
 អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យំ សេយ្យដីទំ
 ឯកំមិ ជាតិ ទ្វេមិ ជាតិយោ ។ មេ ។ ឥតិ សាការំ
 សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យន្តិ
 តត្រ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ
 អាយតនេ ។ សោ សចេ អាកដ្ឋតិ ទិព្វេន
 ចក្កុនា វិសុទ្ធនេ អតិក្កន្តមាណុសកេន ។ មេ ។
 យថាកម្មបកេ សត្តេ បដានេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញ មានសោតធាតុជាទិព្វ ។ បេ ។
 ពួសំឡេងឆ្ងាយក៏បាន ជិតក៏បាន កាលបើមានហេតុ មានទំនង
 ភិក្ខុនោះរមែងដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងសោតធាតុនោះ។ ។ បើភិក្ខុ
 នោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញ កំណត់ដឹងចិត្តរបស់សត្វដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដោយចិត្ត (របស់ខ្លួន) គឺចិត្តប្រកបដោយរាគៈក្តី ក៏ដឹង
 ច្បាស់ថា ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ ។ បេ ។ ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះចាក
 កិលេសក្តី ក៏ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តមិនទាន់រួចស្រឡះចាកកិលេស កាលបើ
 មានហេតុ មានទំនង ភិក្ខុនោះរមែងដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ក្នុងបរិច្ច័
 វិជ្ជានោះ។ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញ រព្វកឃើញ
 នូវបុព្វេនិវាសច្រើនប្រការ គឺរព្វកបាន ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ។ បេ ។
 គប្បីរព្វកឃើញនូវបុព្វេនិវាសច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការ ព្រមទាំង
 ឧទ្ទេស ដោយប្រការដូច្នោះ កាលបើមានហេតុ មានទំនង ភិក្ខុនោះ
 រមែងបានដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងបុព្វេនិវាសញ្ញាណនោះ។ ។
 បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញ មានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លង
 ហួសចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ។ បេ ។ គប្បីដឹងច្បាស់នូវពពួកសត្វ
 ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម កាលបើមានហេតុ មានទំនង ភិក្ខុនោះ
 រមែងបានដល់នូវសេចក្តីជាក់ច្បាស់ ក្នុងទិព្វចក្ខុញ្ញាណនោះ ។ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សោ សច អាកង្ខតិ អាសវានំ ខយា អនាសវំ
 ចតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារយ្យន្តិ តត្រិ តត្រេវ
 សក្ខិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិ អាយតនេតិ ។

[២៩] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចង្គមេ អានិសំសា ។

កតមេ បញ្ច ។ អន្ធានក្ខមោ ហោតិ បដា-
 នក្ខមោ ហោតិ អប្បាពាដោ ហោតិ អសិតំ បីតំ
 ខាយិតំ សាយិតំ សម្មាបរិណាមំ កច្ចតិ ចង្គមាទិកតោ
 សមាទិ ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច ចង្គមេ អានិសំសាតិ ។

[៣០] ឯកំ សមយំ ភក្ខវា កោសលេសុ

ចារិកំ ចរមាដោ មហាតា ភិក្ខុសង្ឃេន
 សទ្ធិ យេន ឥច្ឆានង្គលំ ជាម កោសលានំ
 ព្រាហ្មណក្កាមោ តទវសិ ។ តត្រិ សុទំ ភក្ខវា
 ឥច្ឆានង្គលេ វិហារតិ ឥច្ឆានង្គលវេនសល្លោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច
នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលជាធម៌មិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុង
បច្ចុប្បន្ន កាលបើមានហេតុ មានទំនង ភិក្ខុនោះរមែងបានដល់នូវសេចក្តី
ជាក់ច្បាស់ក្នុងអាសវក្ខយញ្ញាណនោះ ។ ។

[២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ក្នុងការចង្រ្កមនេះ មាន
៥ យ៉ាង ។ អានិសង្ស ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺជាអ្នកអត់ធន់ក្នុង
ដំណើរផ្លូវឆ្ងាយ ១ អត់ធន់ក្នុងការព្យាយាម ១ មិនមានជំងឺ ១ ភោជន
ដែលបរិភោគ ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធកិច្ចហើយ រមែងរលួយដោយស្រួល ១
សមាធិដែលកើតអំពីការចង្រ្កម រមែងតាំងនៅអស់កាលយូរ ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ក្នុងការចង្រ្កម មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ
ទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែនកោសល ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនអង្គ
ក៏បានស្តេចទៅដល់ព្រាហ្មណគ្រាម ឈ្មោះឥច្ឆានង្គលៈ របស់អ្នកដែន
កោសល ។ តាមដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេច
ឥរិយាបថ ក្នុងដងព្រៃឥច្ឆានង្គលៈ ជិតស្រុកឈ្មោះឥច្ឆានង្គលៈនោះ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

អស្សោសុំ ខោ ឥច្ឆានដ្ឋលកា ព្រាហ្មណាភហបតិកា
 សមណោ ខលុ ភោ កោតមោ សក្យបុត្តោ
 សក្យកុលា បព្វជិតោ ឥច្ឆានដ្ឋលំ អនុប្បត្តោ
 ឥច្ឆានដ្ឋលេ វិហារតិ ឥច្ឆានដ្ឋលវនសណ្ណោ ។
 តំ ខោ បន កវន្តំ កោតមំ វេ កល្យាណោ
 កិត្តិសន្នោ អព្ពត្តតោ ឥតិបិ សោ ភក្កវា អវហំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធា វិជ្ជាចរណាសម្បន្នោ សុតតោ លោក-
 វិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្តា ទេវមនុស្សានំ
 ពុទ្ធា ភក្កវា សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ
 សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណាព្រាហ្មណី បដិ
 សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា បវេទេតិ
 សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេក-
 ល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្តំ សព្យញ្ជនំ
 កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកស្រុកឥច្ឆានង្គលៈបានឮដំណឹងថា ព្រះ
សមណគោតម ជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូល ទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស
ឥឡូវនេះ ស្តេចមកដល់ស្រុកឥច្ឆានង្គលៈ គង់នៅក្នុងដងព្រៃឥច្ឆានង្គលៈ
ដិតស្រុកឥច្ឆានង្គលៈ ។ កិត្តិស័ព្ទដ៏ពិរោះឮខ្លួនខ្លាយសុសសាយ ចំពោះព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើននោះ យ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្ត
ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវញោយរួចម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ទ្រង់
បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវ
ត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណារកបុគ្គលណាស្មើគ្មាន ទ្រង់
ទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ទ្រង់ជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ
ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ទ្រង់លែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត
ព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ (នូវព្រះនិព្វាន) ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយ
ព្រះអង្គ ហើយញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
លោក ញ៉ាំងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្ស
ជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេស ឲ្យបានត្រាស់ដឹង ព្រះអង្គសម្តែងធម៌
មានលម្អបទដើម បទកណ្តាល និងបទចុង ព្រមទាំងអត្ថនិងព្យញ្ជនៈ
ទ្រង់ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ពេញលេញទាំងអស់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សាធុ ខោ បន តថាវុចានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

អថខោ ឥច្ឆានដ្ឋលកា ព្រាហ្មណាភហបតិកា តស្សា

វត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ ខាទនីយំ កោជនីយំ

អាទាយ យេន ឥច្ឆានដ្ឋលវនសល្លោកា តេនុប-

សដ្ឋមីសុ ឧបសដ្ឋមិត្វា ពហិទ្ធារកោដ្ឋកេ អដ្ឋសុ

ឧច្ចាសទ្ធា មហាសទ្ធា ។ តេន ខោ បន សម-

យេន អាយស្មា ជាកិតោ ភកវតោ ឧបដ្ឋាកោ

ហោតិ ។ អថខោ ភកវា អាយស្មន្តំ ជាកិតំ

អាមន្តេសិ កេ បន តេ ជាកិត ឧច្ចាសទ្ធា

មហាសទ្ធា កេវដ្ឋា មញ្ញោ មច្ឆេ វិលោមេដ្ឋិតិ ។ ឯតេ

កន្តេ ឥច្ឆានដ្ឋលកា ព្រាហ្មណាភហបតិកា បហូតំ

ខាទនីយំ កោជនីយំ អាទាយ ពហិទ្ធារកោដ្ឋកេ

បិតា ភកវន្តញោវ ឧទ្ធិស្ស ភិក្ខុសដ្ឋញ្ញាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ក៏ដំណើរ ដែលបានច្នៃប្រទះ នឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាព
យ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេកណាស់ ។ ត្រាកាលកន្លងរាត្រីនោះទៅ
ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកស្រុកឥច្ឆានង្គលៈ នាំយកខាទនីយ-
ភោជនីយាហារ ដ៏ក្រាស់ក្រៃល ចូលសំដៅទៅឯដងព្រៃឥច្ឆានង្គលៈ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរស្រែកហើរនិយាយខ្លាំង នៅនាខាង
ក្រៅក្លោងទ្វារ ។ គាប់ចួនសម័យនោះ ព្រះនាគិតៈដ៏មានអាយុ
លោកនៅជាឧបដ្ឋាកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរ ព្រះនាគិតៈ ដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់នាគិតៈ ចុះ
ពួកណាស្រែកហើរនិយាយខ្លាំងម៉្លោះ ហាក់ដូចជាព្រានត្រីដណ្តើម
ត្រីគ្នា ។ ព្រះនាគិតៈដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកស្រុកឥច្ឆានង្គលៈនុ៎ះ
នាំយកខាទនីយភោជនីយាហារ ដ៏ក្រាស់ក្រៃល មកឧទ្ទិសចំពោះ
ព្រះអង្គផង ចំពោះភិក្ខុសង្ឃផង ឈរចាំនាខាងក្រៅក្លោងទ្វារ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

មាហំ នាគិត យសេន សមាគមំ មា ច មយា
 យសោ យោ ខោ នាគិត នយិមស្ស នេក្ខម្មសុខស្ស
 បរិវេកសុខស្ស ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស
 និកាមលាភី អស្ស អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី
 យស្សាហំ នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសម-
 សុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាមលាភី អតិច្ឆលាភី
 អកសិរលាភី សោ^(១) មិទ្ធសុខំ មិទ្ធសុខំ លាភសញ្ញា-
 សិលោកសុខំ សាទិយេយ្យាតិ ។ អធិវាសេតុនាទិ
 ភន្តេ ភកវា អធិវាសេតុ សុតតោ អធិវាសន-
 កាលោនាទិ ភន្តេ ភកវតោ យេន យេនេវនាទិ
 ភន្តេ ភកវា ភមិស្សតិ តទ្ធិញ្ញាវ ភរិស្សន្តិ ព្រាហ្ម-
 ណាភហាបតិកា នេកមា ចេវ ជានបទា ច
 សេយ្យថាបិ ភន្តេ មុល្លដុស្សិតកេ នេវ វស្សន្តេ

១ ឱ. សោ តំ ។ ម. សោ ហំ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់នាគិតៈ តថាគត សូមកុំឲ្យច្នៃប្រសព្វនឹងយសបរិវារ ទាំងយសបរិវារ ក៏សូមកុំឲ្យច្នៃប្រសព្វនឹងតថាគត ម្ចាស់នាគិតៈ បុគ្គលណា មិនបានដូចប្រាថ្នា មិនបានដោយងាយ មិនបានដោយស្រួល នូវនេក្ខម្មសុខ (សុខក្នុងផ្លូវ) បរិវេកសុខ (សុខក្នុងសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់) ឧបសមសុខ (សុខក្នុងសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់) សម្ពោធសុខ (សុខក្នុងការត្រាស់ដឹង) ដូចជានេក្ខម្មសុខ បរិវេកសុខ ឧបសមសុខ សម្ពោធសុខ ដែលតថាគតធ្លាប់បានដូចប្រាថ្នា បានដោយងាយ បានដោយស្រួល បុគ្គលនោះឯង រមែងត្រេកអរ ចំពោះសេចក្តីសុខកខ្វក់ សុខក្នុងការដេកលក់ សុខក្នុងលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ ។ ព្រះនាគិតៈ ក្រាបបង្គំទូលទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលនិមន្តន៍ សូមព្រះសុគត ទទួលនិមន្តន៍ចុះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរព្រះអង្គនឹងទទួលហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងស្តេចទៅក្នុងទីណាៗ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក៏គង់ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី នៅក្នុងនិគមក្តី នៅក្នុងជនបទក្តី នឹងនាំគ្នាតាមទៅក្នុងទីនោះៗ មិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាក្លៀងមានតំណក់ទឹកដ៏ថ្លោស កាលបង្ហូរចុះមក

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យថានិទ្ទំ ឧទកានិ បវត្តនិ ឯវមេវ ខោ ភន្តេ
 យេន យេនេវទានិ ភកវា កមិស្សតិ តន្តិញ្ញាវ
 ភវិស្សនិ ព្រាហ្មណាភហបតិកា នេកមា ចេវ
 ជានបទា ច ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថា
 ហិ ភន្តេ ភកវតោ សីលប្បញ្ញាណានិ ។ មាហំ
 នាតិភ យសេន សមាភមំ មា ច មយា យសោ
 យោ ខោ នាតិភ នយិមស្ស នេក្ខម្មសុខស្ស
 បរិវេកសុខស្ស ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស
 និកាមលាភី អស្ស អភិច្ចលាភី អកសិរលាភី
 យស្សាហំ នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧប-
 សមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាមលាភី
 អភិច្ចលាភី អកសិរលាភី សោ មិទ្ធសុខំ
 មិទ្ធសុខំ លាភសញ្ញាសិលោកសុខំ សាទិយេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គុត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ទឹកទាំងឡាយ តែងហូរចាក់ទៅរកទីទំនាប យ៉ាងណាមិញ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើព្រះដ៏មានព្រះភាគ នឹងស្តេចទៅក្នុងទីណាៗ ក្នុង
 កាលឥឡូវនេះ ក៏គង់ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតី នៅក្នុងនិគមក្តី នៅក្នុង
 ជនបទក្តី នឹងនាំគ្នាតាមទៅក្នុងទីនោះ មិនខាន ក៏យ៉ាងនោះឯង ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះ
 ព្រះអង្គមានសីលនិងប្រាជ្ញា ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 ទៀតថា ម្ចាស់នាគិតៈ តថាគត សូមកុំឲ្យច្នៃប្រេសពូនឹងយស-
 បរិវារ ទាំងយសបរិវារ ក៏សូមកុំឲ្យច្នៃប្រេសពូនឹងតថាគត ម្ចាស់
 នាគិតៈ បុគ្គលណា មិនបានដូចប្រាជ្ញា មិនបានដោយងាយ
 មិនបានដោយស្រួល នូវនេក្ខម្មសុខ បរិវេកសុខ ឧបសមសុខ
 សម្ពោធសុខ ដូចជានេក្ខម្មសុខ បរិវេកសុខ ឧបសមសុខ សម្ពោធសុ-
 ខ ដែលតថាគតធ្លាប់បានដូចប្រាជ្ញា បានដោយងាយ បានដោយ
 ស្រួល បុគ្គលនោះឯង រមែងត្រេកអរ ចំពោះសេចក្តីសុខកខ្វក់
 សុខក្នុងការដេកលក់ សុខក្នុងលាភសក្តារៈ និងសេចក្តីសរសើរ ។

បឋមបណ្ណាសកេ បញ្ចង្គិកវគ្គោ

អសិតបីតខាយិតសាយិតស្ស ខោ ឆាតិត ឧច្ចា-
 រយ្យស្សាវោ ឯសោ តស្ស និស្សន្ទោ បិយានំ ខោ
 ឆាតិត វិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិ-
 ទេវទុក្ខទោមនស្សទាយាសា ឯសោ តស្ស និស្សន្ទោ
 អសុភនិមិត្តានុយោកំ អនុយុត្តស្ស ខោ ឆាតិត
 អសុភនិមិត្តោ ចាដិក្កុល្យតា សណ្ឋាតិ ឯសោ
 តស្ស និស្សន្ទោ ឆសុ ខោ ឆាតិត ផស្សា-
 យតនេសុ អនិច្ចានុបស្សិនោ វិហារតោ ផស្សេ
 ចាដិក្កុល្យតា សណ្ឋាតិ ឯសោ តស្ស និស្សន្ទោ
 បញ្ចសុ ខោ ឆាតិត ឧចាទានក្ខន្ធសុ ឧទយព្វ-
 យានុបស្សិនោ វិហារតោ ឧចាទានេ ចាដិក្កុល្យតា
 សណ្ឋាតិ ឯសោ តស្ស និស្សន្ទោតិ ។

បញ្ចង្គិកវគ្គោ តតិយោ ។

បឋមបណ្ណាសក បញ្ចង្កិកវគ្គ

ម្នាលនាគិតៈ បុគ្គលដែលស៊ី ផឹក ទំពាស៊ី លិទ្ធកូក្ស រមែងមាន
 ឧច្ចារៈ បស្សាវៈ នេះជាអានិសង្សនៃការជ្រោកជ្រាកនោះ ម្នាល
 នាគិតៈ សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស ចង្អៀតចង្អល់
 ចិត្តតែងកើតឡើង ព្រោះប្រែប្រួល ព្រាត់ប្រាស និងរាសចាកសត្វសង្ខារ
 ជាទីស្រឡាញ់ នេះជាអានិសង្សនៃសេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ម្នាល
 នាគិតៈ ការខ្លើមរអើមក្នុងអសុភនិមិត្ត តែងតាំងឡើង ដល់បុគ្គលអ្នក
 ប្រព្រឹត្ត ព្យាយាម ក្នុងអសុភនិមិត្ត នេះជាអានិសង្សនៃសេចក្តីព្យាយាម
 នោះ ម្នាលនាគិតៈ ការខ្លើមរអើម ក្នុងផស្សៈ តែងតាំងឡើងដល់បុគ្គល
 អ្នកពិចារណារឿយៗ ថា មិនទៀង ក្នុងផស្សៈយតនៈទាំង ៦ នេះជា
 អានិសង្សនៃការពិចារណាថា មិនទៀងនោះ ម្នាលនាគិតៈ ការខ្លើម
 រអើម ក្នុងឧបាទានក្ខន្ធ តែងតាំងឡើងដល់បុគ្គលអ្នកពិចារណា នូវការ
 កើតឡើង និងការវិនាសទៅ ក្នុងឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ នេះជាអានិសង្ស
 នៃការពិចារណាឧបាទានក្ខន្ធនោះ ។

ចប់ បញ្ចង្កិកវគ្គ ទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តិស្សុទ្ធានំ

ទ្វេការវ្យបង្កិលេសា

ទុស្សីលានុក្កហោន ច

វិមុត្តិ សមាធច្ចីកា

ចម្ព៌មោ ឆាតិភេន ចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ឧទ្ទាននៃបញ្ញត្តិកវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីសេចក្តីមិនគោរព មាន ២ លើក អំពីឧ-
 បក្កិលេស ១ អំពីសម្មាសមាធិ របស់បុគ្គលទ្រុស្តសីល ១
 អំពីធម៌សម្រាប់ជ្រាមជ្រែងសម្មាទិដ្ឋិ ១ អំពីវិមុត្តាយតនៈ ១
 អំពីបុគ្គលអ្នកចម្រើនសមាធិ ១ អំពីការចម្រើននូវសម្មាសមាធិ
 ប្រកបដោយអង្គប្រាំ ១ អំពីអានិសង្ស ក្នុងការចង្រ្កម ១
 អំពីនាគិតត្ថេរ ១ ។

សុមនវគ្គោ

[៣១] អថខោ សុមនា រាជកុមារី បញ្ចហិ
 រថសតេហិ បញ្ចហិ ច រាជកុមារីសតេហិ បរិវតា
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ
 សុមនា រាជកុមារី ភកវន្តំ ឯតទរោច ឥទស្ស
 ភន្តេ ភកវតោ ទ្វេ សាវកា សមស្សទ្ធា សម-
 សីលា សមប្បញ្ញា ឯកោ ទាយកោ ឯកោ
 អទាយកោ តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 សុភតី សក្កំ លោកំ ឧបបន្លេយ្យំ ទេវភូតានំ បន
 ទេសំ ភន្តេ សិយា វិសេសោ សិយា ធានាករ-
 ណានិ ។ សិយា សុមនេតិ ភកវា អរោច យោ
 សោ សុមនេ ទាយកោ សោ អមំ អទាយកំ
 ទេវភូតោ សមាទោ បញ្ចហិ ហានេហិ អទិត្តណ្ណាតិ
 ទិព្វេន អាយុនា ទិព្វេន វណ្ណេន ទិព្វេន សុខេន
 ទិព្វេន យសេន ទិព្វេន អាទិបតេយ្យេន ។

សុមនវគ្គ

[៣១] គ្រានោះ នាងសុមនារាជកុមារី មានរថ ៥០០ និង
រាជកុមារី ៥០០ អង្គ ហែហមចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រថាប់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
នាងសុមនារាជកុមារី ប្រថាប់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលសួរព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សាវ័ក ២ រូប របស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ក្នុងសាសនានេះ មានសទ្ធាស្មើគ្នា មានសីលស្មើគ្នា មានបញ្ញា
ស្មើគ្នា ប៉ុន្តែមួយអង្គជាទាយក មួយអង្គមិនមែនជាទាយក សាវ័កទាំង
នោះ ដល់បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូត់ទេវ-
លោក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សាវ័កទាំងពីរដែលកើតជាទេវតានោះ តើ
មានសេចក្តីវិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងសុមនា មានដែរ ម្ចាស់នាងសុមនា សាវ័កណា
ជាទាយក សាវ័កនោះ ដល់កើតជាទេវតា រមែងគ្របសង្កត់ទេវតា
ឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ ៥ យ៉ាង គឺអាយុទិព្វ ១
សម្បុរទិព្វ ១ សុខទិព្វ ១ យសទិព្វ ១ អធិបតេយ្យទិព្វ ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យោ សោ សុមនេ ទាយកោ សោ អម្មំ
 អទាយកំ ទេវភូតោ សមាដោ ឥមេហិ បញ្ចហិ
 ហានេហិ អធិក្កណ្ណាតីតិ ។ សចេ បន តេ
 ភន្តេ តតោ ចុតា ឥត្តត្ថំ អាភច្ឆន្តិ មនុស្សភូតានំ
 បន នេសំ ភន្តេ សិយា វិសេសោ សិយា
 ធានាករណាន្តិ ។ សិយា សុមនេតិ ភកវា អវោច
 យោ សោ សុមនេ ទាយកោ សោ អម្មំ អទា-
 យកំ មនុស្សភូតោ សមាដោ បញ្ចហិ ហានេហិ
 អធិក្កណ្ណាតិ មាណុសកេន អាយុនា មាណុសកេន
 វណ្ណេន មាណុសកេន សុខេន មាណុសកេន យសេន
 មាណុសកេន អាធិបតេយ្យេន ។ យោ សោ សុមនេ
 ទាយកោ សោ អម្មំ អទាយកំ មនុស្សភូតោ
 សមាដោ ឥមេហិ បញ្ចហិ ហានេហិ អធិក្កណ្ណាតីតិ ។
 សចេ បន តេ ភន្តេ ឧកោ អការស្នា អនការិយំ
 បព្វជន្តិ បព្វជិតានំ បន នេសំ ភន្តេ សិយា
 វិសេសោ សិយា ធានាករណាន្តិ ។ សិយា សុមនេតិ
 ភកវា អវោច យោ សោ សុមនេ ទាយកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលនាងសុមនា សារីកណា ជាទាយក សារីកនោះ ដល់ទៅកើតជា
 ទេវតា រមែងគ្រូបសង្កត់ទេវតាឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក
 ដោយហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះបើទេវតាទាំង
 ពីរនោះ ច្យុតអំពីទេវលោកនោះ មកកើតក្នុងមនុស្សលោកនេះ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលទាំងពីរនោះ ដែលកើតជាមនុស្សហើយ តើមាន
 សេចក្តីវិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា ម្នាលនាងសុមនា មានដែរ ម្នាលនាងសុមនា បុគ្គលណា
 ជាទាយក បុគ្គលនោះ ដល់មកកើតជាមនុស្ស រមែងគ្រូបសង្កត់បុគ្គល
 ឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ ៥ យ៉ាង គឺអាយុ
 ជារបស់មនុស្ស ១ សម្បុរជារបស់មនុស្ស ១ សុខជារបស់មនុស្ស ១
 យសជារបស់មនុស្ស ១ អធិបតេយ្យជារបស់មនុស្ស ១ ។ ម្នាលនាង
 សុមនា បុគ្គលណា ជាទាយក បុគ្គលនោះ ដល់មកកើតជាមនុស្ស
 រមែងគ្រូបសង្កត់បុគ្គលឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ
 ៥ យ៉ាងនេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះបើអ្នកទាំងពីរនោះ ចេញ
 ចាកផ្ទះបួស បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បព្វជិតទាំងនោះ តើមានសេចក្តី
 វិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា
 ម្នាលនាងសុមនា មានដែរ ម្នាលនាងសុមនា បុគ្គលណា ជាទាយក

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

សោ អម្ពំ អនាយកំ បព្វជិតោ សមាដោ បព្វហិ
 ហានេហិ អធិក្កណ្ណាតិ យាចិតោ វ ពហុលំ ចីវរំ
 បរិកុញ្ញតិ អប្បំ អយាចិតោ យាចិតោ វ ពហុលំ
 បិណ្ណាចាតំ បរិកុញ្ញតិ អប្បំ អយាចិតោ យាចិតោ វ
 ពហុលំ សេនាសនំ បរិកុញ្ញតិ អប្បំ អយាចិតោ
 យាចិតោ វ ពហុលំ គិលានប្បច្ចយភេសដ្ឋបរិក្ការំ
 បរិកុញ្ញតិ អប្បំ អយាចិតោ យេហិ ខោ បន
 សព្វហិ វិហារតិ ត្យស្ស មនាបេនេ
 ពហុលំ កាយកម្មេន សមុទាចរន្តិ អប្បំ អមនា-
 បេន មនាបេន ពហុលំ វចីកម្មេន សមុទាចរន្តិ
 អប្បំ អមនាបេន មនាបេន ពហុលំ មនាភ-
 ម្មេន សមុទាចរន្តិ អប្បំ អមនាបេន មនាបញ្ញេវ^(១)
 ឧបហារំ ឧបហារន្តិ អប្បំ អមនាបំ ។ យោ សោ
 សុមនេ នាយកោ សោ អម្ពំ អនាយកំ បព្វជិតោ
 សមាដោ ឥមេហិ បព្វហិ ហានេហិ អធិក្កណ្ណាតិ ។
 សចេ បន តេ ភន្តេ ឧភោ អហត្ថំ ចាបុណ្ណន្តិ

១ ម. មនាបញ្ញេវ ពហុលំ ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

បុគ្គលនោះ លុះដល់បានបួសហើយ រមែងគ្របសង្កត់បព្វជិតឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយក ដោយហេតុ ៥ យ៉ាង គឺបើគេអង្វរ រមែង ប្រើប្រាស់ចីវរច្រើន បើគេមិនអង្វរ ប្រើប្រាស់ចីវរតិច ១ បើគេអង្វរ រមែងបរិភោគបិណ្ឌបាតច្រើន បើគេមិនអង្វរ ក៏បរិភោគបិណ្ឌបាតតិច ១ បើគេអង្វរ រមែងប្រើប្រាស់សេនាសនៈច្រើន បើគេមិនអង្វរ ក៏ប្រើ ប្រាស់សេនាសនៈតិច ១ បើគេអង្វរ រមែងប្រើប្រាស់គិលានប្បច្ចយ- ភេសជ្ជបរិក្ខារច្រើន បើគេមិនអង្វរ ក៏ប្រើប្រាស់គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជ- បរិក្ខារតិច ១ បើប្រសិនជានៅ ជាមួយពួកសព្វហ្មចារីណា ពួក សព្វហ្មចារីនោះ រមែងរាប់អានភិក្ខុនោះ ដោយកាយកម្ម ជាទីគាប់ចិត្ត ច្រើន មិនគាប់ចិត្តតិច រាប់អានដោយវចីកម្ម ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មិនគាប់ ចិត្តតិច រាប់អានដោយមនោកម្ម ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មិនគាប់ចិត្តតិច ខ្វល់- ខ្វាយបម្រើ ជាទីគាប់ចិត្តច្រើន មិនគាប់ចិត្តតិច ១ ។ ម្នាលនាងសុមនា បុគ្គល ណាជាទាយក បុគ្គលនោះដល់បានបួសហើយ រមែងគ្របសង្កត់បព្វជិត ឯណោះ ដែលមិនមែនជាទាយកដោយហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ ។ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះបើបព្វជិតទាំងពីររូបនោះ បានសម្រេចព្រះអរហត្ត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អរហត្តប្បត្តានំ បន នេសំ ភន្តេ សិយា វិសេសោ
 សិយា នាណករណានិ ។ ឯត្ថ ខោ បនេសាហំ
 សុមនេ ន កិញ្ចិ នាណករណំ វនាមិ យទិទំ
 វិមុត្តិយា វិមុត្តនិ ។ អច្ឆរិយំ ភន្តេ អព្ពតំ ភន្តេ
 យាវញ្ចិទំ ភន្តេ អលមេវ នាណនិ នាតំ អលំ
 បុញ្ញានិ កាតំ យត្រ ហិ នាម នេវក្ខតស្សបិ
 ឧបកាវានិ បុញ្ញានិ មនុស្សក្ខតស្សបិ ឧបកាវានិ
 បុញ្ញានិ បព្វទិតស្សបិ ឧបកាវានិ បុញ្ញានីតិ ។
 ឯវមេតំ សុមនេ ឯវមេតំ សុមនេ អលំ ហិ
 សុមនេ នាណនិ នាតំ អលំ បុញ្ញានិ កាតំ
 នេវក្ខតស្សបិ ឧបកាវានិ បុញ្ញានិ មនុស្សក្ខ-
 តស្សបិ ឧបកាវានិ បុញ្ញានិ បព្វទិតស្សបិ
 ឧបកាវានិ បុញ្ញានីតិ ។ ឥទមវោច ភកវា ឥទំ
 វត្វាន សុកតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្តា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បណ្តាបព្វជិតទាំងពីររូប ដែលបានសម្រេចព្រះ
អរហត្តហើយនុ៎ះ តើមានសេចក្តីវិសេស មានហេតុផ្សេងគ្នាដែរឬទេ ។
ម្នាលនាងសុមនា ត្រង់រឿងនុ៎ះ តថាគត មិនសម្តែងហេតុផ្សេងគ្នា
ត្រង់ចិត្តដែលរួចស្រឡះ ដោយវិមុត្តិនេះទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចម្លែកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន បុគ្គលគួរឲ្យទានទាំងឡាយមែន គួរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយមែន
ព្រោះថាបុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកដែលកើត ជាទេវតាផង
បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកដែលកើតជាមនុស្សផង បុណ្យទាំង-
ឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកបួស (បាននៅយូរ) ផង ។ ម្នាលនាងសុមនា
ហេតុនុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ ម្នាលនាងសុមនា ហេតុនុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ
ម្នាលនាងសុមនា បុគ្គលគួរឲ្យទានទាំងឡាយ គួរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ
(ព្រោះ) បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកដែលកើត ជាទេវតាផង
បុណ្យទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកដែលកើត ជាមនុស្សផង បុណ្យ
ទាំងឡាយ ជាឧបការៈដល់អ្នកបួសផង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បាន
ត្រាស់ពាក្យនេះ លុះព្រះសុគតបានត្រាស់ពាក្យនេះហើយ ព្រះសាស្តា
បានត្រាស់ពាក្យជាតាថានេះតទៅទៀតថា

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

យថាបិ ចន្ទោ វិមលោ កច្ចំ អាកាសធាតុយា
 សព្វេ តារកលោ លោកេ អាកាយ អតិរោចតិ
 តថេវ សីលសម្បជ្ជោ សន្ទោ បុរិសបុគ្គលោ
 សព្វេ មច្ឆរិដោ លោកេ ចាកេន អតិរោចតិ ។

យថាបិ មេឃោ ជនយំ វិជ្ជមាលី សតក្កកុ
 ជលំ និទ្ទព្វា បូរេតិ អភិវស្សំ វសុន្ទរំ
 ឯវំ ទស្សនសម្បជ្ជោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សារកោ
 មច្ឆរី អធិត្តណ្ណាតិ បញ្ចដ្ឋានេហិ បណ្ឌិតោ
 អាយុនា យសសា ថេវ វណ្ណេន ច សុខេន ច
 ស វេ កោតបរិព្យុទ្ឋោ មេច្ច សក្កេ បមោទតីតិ ។

[៣២] ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជកហោ វិហរតិ

វេទ្យវនេ កលន្ទកនិវាមេ ។ អថខោ ចុដ្ឋិ រាជកុមារី
 បញ្ចហិ រថសតេហិ បញ្ចហិ ច កុមារីសតេហិ
 បរិវតា យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

ព្រះចន្ទ្រមិនមានមន្ទិល កាលចរទៅតាមអាកាស រមែងរុង-
 រឿងលើសជាងពួកផ្កាយទាំងអស់ លើអាកាស ដោយពន្លឺ
 (របស់ខ្លួន) យ៉ាងណាមិញ បុរសបុគ្គលមានសទ្ធា បរិបូណ៌
 ដោយសីល រមែងរុងរឿងជាងពួកបុគ្គលកំណាញ់ទាំងអស់ក្នុង
 លោកដោយចាតៈក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ កាលភ្លៀងប្រកបដោយ
 ធ្លេកបន្ទោរដ៏ធ្លៀលធ្លាត់ បរិបូណ៌ដោយភ្នំទឹកដ៏ច្រើន បង្ក
 ចុះមកបំពេញផែនដី ដែលខ្ពស់ទាបឲ្យពោរពេញ យ៉ាងណា
 មិញ សារករបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដែលបរិបូណ៌ ដោយ
 ទស្សនៈ ជាបណ្ឌិត រមែងគ្របសង្កត់បុគ្គល អ្នកមានសេចក្តី
 កំណាញ់ដោយហេតុ ៥ យ៉ាងគឺ អាយុ យស សម្បុរ សុខ
 និងអធិបតី បណ្ឌិតនោះឯង បរិបូណ៌ដោយភោគៈដល់ទៅ
 លោកខាងមុខ រមែងរីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣២] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តវេឡូវ័ន
 ជាកលន្ទកនិវាបដ្ឋាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ នាងចុន្ទីរាជកុមារី
 មានរថ ៥០០ និងកុមារី ៥០០ ហែហាម ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រថាប់ក្នុងទីសមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯកមន្តំ និសិដ្ឋា ខោ ចុន្ទី រាជកុមារី ភកវន្តំ
 ឯតទរោច អម្ពាភំ ភន្តេ ភាតា ចុន្ទោ នាម រាជកុ-
 មារោ សោ ឯវមាហា យនេវ សោ ហោតិ ឥត្តិ វា
 បុរិសោ វា ពុទ្ធិំ សរណំ តតោ ធម្មំ សរណំ តតោ
 សង្ឃំ សរណំ តតោ ចារណាតិចាតា បដិវរតោ អទិដ្ឋា-
 នាណ បដិវរតោ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវរតោ មុសា-
 វាណ បដិវរតោ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាណ បដិវរតោ
 សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុកតិញ្ញាវ
 ឧបបជ្ជតិ នោ ទុក្ខតិទ្ធិ ។ សាហំ ភន្តេ ភកវន្តំ
 បុច្ឆាមិ កចំរូបេ នុ ខោ ភន្តេ សត្វិ បសន្នោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុកតិញ្ញាវ ឧបបជ្ជតិ
 នោ ទុក្ខតិ កចំរូបេ ធម្មេ បសន្នោ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា សុកតិញ្ញាវ ឧបបជ្ជតិ នោ ទុក្ខតិ
 កចំរូបេ សង្ឃេ បសន្នោ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មរណា សុកតិញ្ញាវ ឧបបជ្ជតិ នោ ទុក្ខតិ
 កចំរូបេសុ សីលេសុ បរិបូការី កាយស្ស ភេទា
 បរម្មរណា សុកតិញ្ញាវ ឧបបជ្ជតិ នោ ទុក្ខតិទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

លុះនាងចុន្ទីរាជកុមារី ប្រថាប់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រាជកុមារឈ្មោះចុន្ទៈ
 ជាបងខ្ញុំព្រះអង្គនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា តាមតែបុគ្គលណាក៏ដោយ
 ទោះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី ដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹង
 ដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹងហើយ វៀរចាកបាណាតិបាត វៀរចាក
 អទិន្នាទាន វៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ វៀរចាកមុសាវាទ វៀរចាក
 សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន បុគ្គលនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ
 ទៅកើតក្នុងសុគតិ មិនទៅកើតក្នុងទុគ្គតិទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បុគ្គលជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសាស្តា
 មានសភាពដូចម្តេច លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ បានទៅ
 កើតក្នុងសុគតិ មិនទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះធម៌ មានសភាព
 ដូចម្តេច លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ បានទៅកើតក្នុងសុគតិ
 មិនទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះសង្ឃ មានសភាពដូចម្តេច លុះ
 បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ បានទៅកើតក្នុងសុគតិ មិនទៅកើតក្នុង
 ទុគ្គតិ បំពេញក្នុងសីល មានសភាពដូចម្តេច លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ បានទៅកើតក្នុងសុគតិ មិនទៅកើតក្នុងទុគ្គតិទេ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

យាវតា ចុន្ទិ សត្តា អបទា វា ទ្ធិបទា វា
 ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិទោ វា អរូបិទោ
 វា សញ្ញិទោ វា អសញ្ញិទោ វា នេវសញ្ញិទោសញ្ញិទោ
 វា តថាគតោ តេសំ អក្កមក្ខាយតិ អរហំ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធា ។ យេ ខោ ចុន្ទិ ពុទ្ធិ បសន្នា អក្កេ តេ
 បសន្នា អក្កេ ខោ បន បសន្នានំ អក្កោ វិចាកោ
 ហោតិ ។ យាវតា ចុន្ទិ ធម្មា សង្ខតា វា
 អសង្ខតា វា វិរាគោ តេសំ អក្កមក្ខាយតិ យទិទំ
 មទនិម្មទនោ បិចាសវិនយោ អាលយសមុត្សាតោ
 វដ្ឋុបច្ឆេទោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោទោ និព្វានំ ។
 យេ ខោ ចុន្ទិ វិរាគេ ធម្មេ បសន្នា អក្កេ តេ
 បសន្នា អក្កេ ខោ បន បសន្នានំ អក្កោ វិចាកោ
 ហោតិ ។ យាវតា ចុន្ទិ សង្ខ្យា វា កណ្ណា វា
 តថាគតស្សាវកសង្ខ្យោ តេសំ អក្កមក្ខាយតិ
 យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុតានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

ម្នាលនាងចុន្ទី រាប់តាំងពីពួកសត្វតតជើងក្តី មានជើង ២ ក្តី ជើង ៤ ក្តី ជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មិនមែនជាមិនមានសញ្ញាក្តី ព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលនាងចុន្ទី ពួកបុគ្គលណាជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធ ពួកបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ជ្រះថ្លា ក្នុងបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ផលដ៏ប្រសើរ រមែងមានដល់ពួកបុគ្គលអ្នកជ្រះថ្លា ក្នុងបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាលនាងចុន្ទី ពួកសង្ឃធម៌ក្តី អសង្ឃធម៌ក្តី ទាំងប៉ុន្មានវិភាគធម៌ គឺធម៌ញ៉ាំងសេចក្តីស្រវឹងឲ្យទ្រុឌទ្រោម នាំបង់នូវសេចក្តីស្រេកឃ្នាន គាស់រំលើងនូវសេចក្តីអាល័យ ផ្តាច់បង់នូវវដ្តៈ អស់តណ្ហា ប្រាសចាកតម្រេក រលត់ទុក្ខ មិនមានគ្រឿងចាក់ដោត ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងពួកធម៌ទាំងនោះ ។ ម្នាលនាងចុន្ទី ពួកបុគ្គលណាជ្រះថ្លា ក្នុងវិភាគធម៌ ពួកបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជ្រះថ្លា ក្នុងធម៌ដ៏ប្រសើរ ផលដ៏ប្រសើរ រមែងមានដល់ពួកបុគ្គលអ្នកជ្រះថ្លា ក្នុងធម៌ដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាលនាងចុន្ទី សង្ឃក្តី គណៈក្តី ទាំងប៉ុន្មាន សង្ឃសាវ័ករបស់តថាគត បើរាប់ជាគូនៃបុរសមាន ៤ គូ បើរាប់រៀងជាបុរសបុគ្គលមាន ៨

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯស ភកវតោ សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ ទាហុ-
 នេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ចុលិករណីយោ អនុត្តរំ
 បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ យេ ខោ ចុន្ទិ សង្ឃោ
 បសដ្ឋា អក្កេ តេ បសដ្ឋា អក្កេ ខោ បន បសដ្ឋានំ
 អក្កោ វិចារកោ ហោតិ ។ យាវតា ចុន្ទិ សីលានិ
 អរិយកដ្ឋានិ តេសំ អក្កមក្ខាយន្តិ យទិទំ អខណ្ណានិ
 អច្ឆិទ្ធានិ អសពលានិ អកម្មាសានិ ភុទិស្សានិ
 វិញ្ញាប្បសត្តានិ អបរាមដ្ឋានិ សមាទិសំវត្តនិកានិ ។
 យេ ខោ ចុន្ទិ អរិយកន្តេសុ សីលេសុ បរិប្បការិដោ
 អក្កេ តេ បរិប្បការិដោ អក្កេ ខោ បន បរិប្បការីនំ
 អក្កោ វិចារកោ ហោតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

សង្ឃទាំងនុ៎ះ ជាសង្ឃសារីកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអ្នកគួរទទួល
 ចិត្តប្បច្ច័យ ដែលបុគ្គលឧទ្ទិសចំពោះ ហើយនាំមកបូជា គួរទទួល
 អាគន្តកទាន គួរទទួលនូវទាន ដែលបុគ្គលជឿនូវកម្មនិងផលនៃកម្ម
 ហើយបូជា គួរដល់អញ្ញាលិកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញក្ខេត្ត
 ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងសង្ឃបុគ្គលៈទាំង
 នោះ ។ ម្នាលនាងចុន្ទី ពួកបុគ្គលណាជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសង្ឃ ពួក
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរ ផលដ៏ប្រសើរ
 រមែងមានដល់ពួកបុគ្គលអ្នកជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាល
 នាងចុន្ទី សីលដែលព្រះអរិយៈសរសើរទាំងអម្បាលមាន ជាសីលមិន
 ដាច់ មិនធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រុស ជាសីលអ្នកជា ដែលវិញ្ញាជន
 សរសើរហើយ មិនប៉ះពាល់ ដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 សមាធិ នេះប្រាកដជាប្រសើរ ជាងសីលទាំងនោះ ។ ម្នាលនាងចុន្ទី
 ពួកបុគ្គលណា ជាអ្នកបំពេញក្នុងពួកសីល ដែលព្រះអរិយៈសរសើរ
 ហើយ ពួកបុគ្គលទាំងនោះ ឈ្មោះថាបានបំពេញ ក្នុងសីលដ៏ប្រសើរ
 ផលដ៏ប្រសើរ រមែងមានដល់ពួកបុគ្គលអ្នកបំពេញ ក្នុងសីលដ៏ប្រសើរ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

អក្កតោ វេ បសដ្ឋានំ អក្កំ ធម្មំ វិជានតំ
 អក្កេ ពុទ្ធិ បសដ្ឋានំ ទក្ខិណោយ្យេ អនុត្តរេ
 អក្កេ ធម្មេ បសដ្ឋានំ វិរាគូបសមេ សុខេ
 អក្កេ សង្ឃេ បសដ្ឋានំ បុញ្ញក្ខេត្តេ អនុត្តរេ
 អក្កស្មី ទានំ ទទតំ អក្កំ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ
 អក្កំ អាយុ ច វណ្ណោ ច យសោ កិត្តិ សុខំ ពសំ
 អក្កស្ស ទាតា មេធាវី អក្កធម្មសមាហិតោ
 ទេវក្ខតោ មនុស្សោ វា អក្កប្បត្តោ បមោទតីតិ ។

[៣៣] ឯកំ សមយំ ភក្កវា ភក្កិយេ

វិហរតិ ជាតិយារទេ ។ អថខោ ឧត្តហោ

មណ្ឌាកនត្តា យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧប-

សង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

បុណ្យគឺ អាយុដ៏ប្រសើរផង យសស័ក្តិដ៏ប្រសើរផង
 កេរ្តិ៍ឈ្មោះដ៏ប្រសើរផង សុខដ៏ប្រសើរផង កម្លាំងដ៏ប្រ-
 សើរផង រមែងចម្រើនដល់ពួកបុគ្គលអ្នកជ្រះថ្លានឹងវត្ថុដ៏ប្រសើរ
 ដឹងច្បាស់នូវធម៌ដ៏ប្រសើរ ជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 ជាទក្ខិណោយ្យបុគ្គល រកបុគ្គលដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ជ្រះ-
 ថ្លា ក្នុងព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាធម៌ប្រាសចាករាគៈ ជាធម៌ស្ងប់
 រម្ងាប់ នាំមកនូវសុខ ជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរ ជា
 បុញ្ញកេត្ត រកខេត្តដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ជាអ្នកឲ្យនូវទាន
 ចំពោះបុគ្គលដ៏ប្រសើរ បុគ្គលអ្នកមានប្រាជ្ញា មានចិត្ត
 តម្កល់ ក្នុងធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកឲ្យនូវទានចំពោះបុគ្គល ដ៏
 ប្រសើរ តែងបានទៅកើតជាទេវតាឬមនុស្ស ដល់នូវសេចក្តី
 ប្រសើរ រមែងរីករាយ ។

[៣៣] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុង
 ជាតិយារ៉ន ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈ ។ គ្រានោះ ឧត្តហមេណ្ឌកនត្តា
 (ជាចៅមេណ្ឌកសេដ្ឋី) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ ឧត្តហោ មេណ្ឌាកនត្តា
 ភកវន្តំ ឯតទរោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភកវា
 ស្វាតនាយ អត្តចតុត្តោ ភត្តន្តិ ។ អធិវាសេសិ ភកវា
 តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ ឧត្តហោ មេណ្ឌាកនត្តា
 ភកវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ
 ភកវា តស្សា វត្តិយា អច្ចយេន បុព្វណ្ណាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ឧត្តហស្ស
 មេណ្ឌាកនត្តុនោ និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ ឧត្តហោ
 មេណ្ឌាកនត្តា ភកវន្តំ បណីតេន ខាទនីយេន
 កោជនីយេន សហត្តា សន្តប្បសិ សម្បវាវេសិ ។
 អថខោ ឧត្តហោ មេណ្ឌាកនត្តា ភកវន្តំ ភុត្តារី
 ឌីនីតបត្តចាណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា
 ខោ ឧត្តហោ មេណ្ឌាកនត្តា ភកវន្តំ ឯតទរោច
 ឥមា មេ ភន្តេ កុមារិយោ បតិកុលានិ កមិស្សន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

លុះឧត្តហមេណ្ឌាកនត្តា អង្គុយក្នុងទីសមគួររួចហើយ បានក្រាបទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ មានភិក្ខុជាគម្រប់ ៤ នឹងព្រះអង្គ ទទួលភត្តខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃ
 ស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលដោយតុណ្ណិភាព ។ ត្រានោះ
 ឧត្តហមេណ្ឌាកនត្តាដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលនិមន្តន៍ហើយ
 ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចេញ
 ទៅ ។ ដល់វេលារាត្រីកន្លងហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់
 ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ស្តេចចូលទៅឯលំនៅរបស់
 ឧត្តហមេណ្ឌាកនត្តា លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេ
 ក្រាលថ្វាយ ។ លំដាប់នោះ ឧត្តហមេណ្ឌាកនត្តា អង្គុយព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ឲ្យឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លា ដោយ
 ដៃខ្លួនឯង ត្រាតែព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃាត់ ។ លុះឧត្តហមេណ្ឌាកនត្តា
 (ឃើញ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឆាន់រួចលែងលូកព្រះហស្តក្នុងបាត្រហើយ
 ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះឧត្តហមេណ្ឌាកនត្តា អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
 ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ពួកកុមារីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអម្បាលនេះ មុខជានឹងទៅកាន់ត្រកូលប្តី

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

ឌីវនតុ តាសំ ភន្តេ ភតវា អនុសាសតុ តាសំ
 ភន្តេ ភតវា យំ តាសំ អស្ស ដីយរត្តំ ហិតាយ
 សុខាយាតិ ។ អថខោ ភតវា តា កុមារិយោ
 ឯតទវោច តស្មាតិហា កុមារិយោ ឯវំ សិក្ខិតព្វំ
 យស្ស ខោ មាតាបិតវោ ភត្តុនោ ទស្សន្តិ អត្តកាមា
 ហិតេសិទោ អនុកម្មកា អនុកម្មំ ឧទាទាយ
 តស្ស ភវិស្សាម បុព្វដ្ឋាយិទិយោ បច្ឆាទិទា-
 តិទិយោ កីការប្បទិស្សារិទិយោ មនាបចារិទិយោ
 បិយវាទិទិយោតិ ឯវំ ហិ វោ កុមារិយោ សិក្ខិតព្វំ ។
 តស្មាតិហា កុមារិយោ ឯវំ សិក្ខិតព្វំ យេ តេ ភត្តុ
 តរុនោ ភវិស្សន្តិ មាតាតិ វា បិតាតិ វា សមណ-
 ព្រាហ្មណាតិ វា តេ សក្កវិស្សាម តរុភវិស្សាម
 មាទេស្សាម បូជេស្សាម អព្ពាតតេ ច អាសនោទកេន
 បទិបូជេស្សាមាតិ ឯវំ ហិ វោ កុមារិយោ សិក្ខិតព្វំ ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទូន្មានពួកកុមារីទាំងនោះ
 ឲ្យទាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រៀនប្រដៅ
 ពួកកុមារីទាំងនោះ ដោយឱវាទានុសាសនៈណា ដែលនាំឲ្យបាន
 ប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខ អស់កាលដ៏វែងដល់កុមារីទាំងនោះ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងពួកកុមារីទាំងនោះ យ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់កុមារីទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ពួកកុមារី ក្នុងលោកនេះ ត្រូវ
 សិក្សា យ៉ាងនេះថា មាតានិងបិតា ជាអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីចម្រើន ជាអ្នក
 ស្វែងរកប្រយោជន៍ ជាអ្នកអនុគ្រោះ អាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ
 ឲ្យដល់បុរសជាស្វាមីណា យើងទាំងឡាយ ជាស្រីភ្នាក់ឡើងមុនគេ
 ដេកក្រោយគេ ប្រុងខ្លួននឹងទទួលកិច្ចការអ្វីៗ ប្រព្រឹត្តផ្តាច់ផ្ទុន និយាយ
 ពាក្យផ្អែមល្ហែមដល់ស្វាមីនោះ ម្ចាស់កុមារីទាំងឡាយ ឲ្យនាងត្រូវ
 សិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ម្ចាស់កុមារីទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ពួកកុមារី
 ក្នុងលោកនេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា បុគ្គលណាជាទីគោរពនៃស្វាមី
 ទោះជាមាតាក្តី បិតាក្តី សមណាព្រាហ្មណ៍ក្តី យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើ
 សក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាដល់បុគ្គលទាំងនោះ ទាំងទទួលគួរសម
 រៀបចំដោយអាសនៈនិងទឹកលាងជើង ចំពោះជនទាំងឡាយ ដែលមក
 ដល់ហើយ ម្ចាស់កុមារីទាំងឡាយ ពួកនាងត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តស្មាតិហ កុមារិយោ ឯវំ សិក្ខិតពុំ យេ តេ ភត្តុ
 អព្ពន្ធភា កម្មត្តា ឧណ្ណាតិ វា កប្បាសាតិ វា តត្ថ
 ទក្ខា ភវិស្សាម អនលសា តត្រិចាយាយ វិម៌សាយ
 សមដ្ឋាកតា អលំ កាតុំ អលំ សំវិទាតុន្តិ ឯវំ ហិ
 វោ កុមារិយោ សិក្ខិតពុំ ។ តស្មាតិហ កុមារិយោ
 ឯវំ សិក្ខិតពុំ យោ សោ ភត្តុ អព្ពន្ធភោ អន្តោជនោ
 ទាសាតិ វា បេស្សាតិ វា កម្មករាតិ វា តេសំ
 កតញ្ច កតតោ ជានិស្សាម អកតញ្ច អកតតោ
 ជានិស្សាម តិលានកានញ្ច ពលាពលំ ជានិស្សាម
 ខាទដីយំ កោជដីយំ ចស្ស បច្ចយំសេន វិភជិស្សា-
 មាតិ^(១) ឯវំ ហិ វោ កុមារិយោ សិក្ខិតពុំ ។
 តស្មាតិហ កុមារិយោ ឯវំ សិក្ខិតពុំ យំ ភត្តា
 អាហារិស្សតិ ធនំ វា ធម្មំ វា រជតំ វា
 ជាតរូបំ វា តំ អារក្ខេន កុត្តិយា សម្បាទេស្សាម

១ ឱ. បច្ចុសេន វិភជិស្សាមាតិ ។ ម. បច្ចយំសេនាសនំ បច្ចត្ថំសេន សំវិភជិស្សាមាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលកុមារីទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ពួកកុមារី ក្នុងលោកនេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ការងារទាំងឡាយណា ខាងក្នុងផ្ទះរបស់ប្តី ទោះរោមចៀមក្តី កប្បាសក្តី ពួកយើងនឹងស្រីឈ្មោសវៃ ក្នុងការងារទាំងនោះ មិនខ្ជិលច្រអូស បរិបូណ៌ដោយឧបាយនិងការត្រិះរិះ ក្នុងកិច្ចការទាំងនោះថា គួរធ្វើ គួរចាត់ចែង ម្នាលកុមារីទាំងឡាយ ពួកនាងត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលកុមារីទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ពួកកុមារី ក្នុងលោកនេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ជនណាជាជនខាងក្នុងផ្ទះរបស់ស្វាមី ទោះខ្ញុំក្តី អ្នកបម្រើក្តី អ្នកធ្វើការងារក្តី ពួកយើងដឹងការងារដែលជនទាំងនោះធ្វើហើយ ព្រោះការងារដែលជនទាំងនោះ ធ្វើហើយផង ដឹងការងារដែលជនទាំងនោះ មិនបានធ្វើ ព្រោះការងារដែលជនទាំងនោះ មិនបានធ្វើផង ដឹងថាឈឺធ្ងន់ ឈឺស្រាលផង ហើយចែករំលែក ខាទនីយភោជនីយាហារ ជាចំណែកៗ ដល់ជនទាំងនោះផង ម្នាលកុមារីទាំងឡាយ ពួកនាងត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលកុមារីទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ពួកកុមារី ក្នុងលោកនេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ស្វាមីនាំរបស់ណាមក ទោះទ្រព្យក្តី ស្រូវក្តី ប្រាក់ក្តី មាសក្តី យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើរបស់នោះ ឲ្យសម្រេចដោយការរក្សានិងការគ្រប់គ្រង

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

ភត្ត ច ភវិស្សាម អធិត្តិ អត្ថេនី អសោណ្ឌិ
 អវិណសិកាតិ ឯវំ ហិ វោ កុមារិយោ សិក្ខិតព្វំ ។
 ឥមេហិ ខោ កុមារិយោ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្តាកតោ
 មាតុក្កាមោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា មនាបកា-
 យិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតីតិ ។

យោ នំ ភវតិ សព្វទា និច្ចំ អាតាបិ ឧស្សុកោ
 សព្វកាមហារំ ចោសំ ភត្តារំ ណតិមញ្ញតិ
 ន ចាបិ សោត្តិ ភត្តារំ ឥស្សាចារេន^(១) វោសយេ
 ភត្ត ច កុរុនោ សព្វេ បដិប្បជេតិ បណ្ឌិតា
 ឧដ្ឋាយិកា អនលសា សង្កហិតបរិជ្ជេនា
 ភត្ត មនាបំ ចរតិ សំភតំ អនុរក្ខតិ ។
 យា ឯវំ វត្តតិ ណារី ភត្ត ធន្ទវសានុកា
 មនាចា ណាម តេ ទេវា យត្ត សា ឧបបជ្ជតីតិ ។

១ ឱ. ឥស្សាវាទេន ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

មិនជាស្រីអ្នកលេង មិនជាស្រីអ្នកលួច មិនជាស្រីអ្នកដឹកសុរា មិន
មែនជាស្រីអ្នកបំផ្លាញរបស់ទ្រព្យដែលខ្លួនគ្រប់គ្រងនោះ ម្ចាស់កុមារី
ទាំងឡាយ ពួកនាងត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់នាងកុមារីទាំងឡាយ
មាតុគ្រាម ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង លុះបែកធ្លាយរាង
កាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើត ក្នុងពួកទេវតាមានកាយជាទីគាប់ចិត្ត ។

ស្វាមីណា ចិញ្ចឹមភរិយានោះសព្វកាល មានព្យាយាមខ្ពស់
ខ្លាយជានិច្ច ភរិយាមិនត្រូវមើលងាយស្វាមីអ្នកចិញ្ចឹម អ្នក
បំពេញសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង (នោះ) ឡើយ ស្ត្រីល្អមិនត្រូវ
ក្រោធខឹងនឹងស្វាមី ដោយភរិយាប្រព្រឹត្តបុស្សាផង ស្ត្រីអ្នក
ចេះដឹង រមែងគួរសមនឹងពួកជនទាំងពួង អ្នកជាទីគោរព
របស់ស្វាមីផង ភរិយាជាស្ត្រីមានព្យាយាម មិនខ្ជិលច្រអូស
សង្រ្គោះជនជាខាងក្នុងផ្ទះស្វាមី ប្រព្រឹត្តកិច្ចការជាទីគាប់
ចិត្តរបស់ស្វាមី រក្សាទុកនូវសម្បត្តិដែលស្វាមីបានមកហើយ
ដោយប្រពៃ ។ នារីណាបានប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះ លុះតាម
អំណាចសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ស្វាមី នារីនោះ រមែងទៅកើត
ក្នុងពួកទេវតាទាំងនោះ ដែលមានកាយជាទីពេញចិត្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៣៤] ឯកំ សមយំ ភក្កវា វេសាលិយំ វិហារតិ
មហារនេ ក្យុជាតារសាលាយំ ។ អថខោ សីហោ
សេនាបតិ យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
និសីទ្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភក្កវន្តំ ឯតទវោច
សក្កា នុ ខោ ភន្តេ សន្និដ្ឋិកំ ទានផលំ បញ្ញាបេតុន្តិ ។
សក្កា សីហាតិ ភក្កវា អវោច ទាយកោ សីហា
ទានបតិ ពហុនោ ជនស្ស មិយោ ហោតិ មនាទោ
យំមិ សីហា ទាយកោ ទានបតិ ពហុនោ ជនស្ស
មិយោ ហោតិ មនាទោ ឥទំមិ សន្និដ្ឋិកំ
ទានផលំ ។ បុន ចបរំ សីហា ទាយកំ ទានបតិ
សន្តោ សប្បុរិសា ភជន្តិ យំមិ សីហា ទាយកំ
ទានបតិ សន្តោ សប្បុរិសា ភជន្តិ ឥទំមិ សន្និដ្ឋិកំ
ទានផលំ ។ បុន ចបរំ សីហា ទាយកស្ស
ទានបតិនោ កល្យាណោ កិត្តិសន្តោ អពុក្កច្ឆតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៣៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ ក្នុងក្លឹជាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសីហសេនាបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គអាចនឹងបញ្ញត្តផលទាន ដែលបុគ្គលគប្បី ឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯងបានឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ អាចបញ្ញត្តបាន ម្ចាស់សីហៈ ទាយកអ្នកម្ចាស់ទាន ជាទី ស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនច្រើន ម្ចាស់សីហៈ ទាយកអ្នកម្ចាស់ ទាន ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនច្រើន ដោយហេតុណា ហេតុនេះឯង ជាផលទានដែលបុគ្គលគប្បីឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ។ ម្ចាស់សីហៈ មួយទៀត ពួកសប្បុរស អ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ រមែងរាប់ រកទាយកអ្នកម្ចាស់ទាន ម្ចាស់សីហៈ បើពួកសប្បុរស មានចិត្តស្ងប់ រម្ងាប់ តែងរាប់រកទាយកអ្នកម្ចាស់ទាន ដោយហេតុណា ហេតុនេះជា ផលទាន ដែលបុគ្គលគប្បីឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ។ ម្ចាស់សីហៈ មួយទៀត កិត្តិស័ព្ទដ៏ពីរោះរបស់ទាយកអ្នកម្ចាស់ទាន រមែងខ្ជរខ្ជាយទៅ

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

យំបិ សីហា នាយកស្សុ នានបតិដោ កល្យាណោ
 កិត្តិសន្នោ អព្ពក្កច្ឆតិ ឥទំបិ សន្និដ្ឋិកំ នានផលំ ។
 បុន ចបរំ សីហា នាយកោ នានបតិ យញ្ញុទេវ បរិសំ
 ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ
 យទិ កហាបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារទោ ឧប-
 សង្កមតិ អមង្កក្ខតោ យំបិ សីហា នាយកោ នានបតិ
 យញ្ញុទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយបរិសំ
 យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ កហាបតិបរិសំ យទិ
 សមណបរិសំ វិសារទោ ឧបសង្កមតិ អមង្កក្ខតោ
 ឥទំបិ សន្និដ្ឋិកំ នានផលំ ។ បុន ចបរំ សីហា
 នាយកោ នានបតិ កាយស្សុ ភេទា បរម្មរណា
 សុភតិ សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ យំបិ សីហា
 នាយកោ នានបតិ កាយស្សុ ភេទា បរម្មរណា
 សុភតិ សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ឥទំបិ សម្បរាយិកំ
 នានផលន្តិ ។ ឯវំ រុត្តេ សីហោ សេនាបតិ

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

ម្នាលសីហា: ឯកិត្តិស័ព្ទដ៏ពីរោះរបស់ទាយកម្ចាស់ទាន រមែងខ្វែងខ្វាយ
ទៅដោយហេតុណា ហេតុនេះឯងជាផលទាន ដែលបុគ្គលគប្បីឃើញ
ច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ។ ម្នាលសីហា: មួយទៀត ទាយកម្ចាស់ទាន
ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណ-
បរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី រមែងក្លៀវក្លា
មិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ម្នាលសីហា: បើទាយកម្ចាស់ទាន ចូល
ទៅកាន់បរិសទ្យណាក៏ដោយ ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណ-
បរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ក៏ក្លៀវក្លា មិន
មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ដោយហេតុណា ហេតុនេះជាផលទាន
ដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ ដោយខ្លួនឯង ។ ម្នាលសីហា: មួយ
ទៀត ទាយកម្ចាស់ទាន លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅ
កើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក ម្នាលសីហា: បើទាយកម្ចាស់ទាន
បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក
ដោយហេតុណា ហេតុនេះជាផលទាន មានក្នុងលោកខាងមុខ ។
កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សីហសេនាបតី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ភកវន្តំ ឯតទរោច យានីមាណិ ភន្តេ ភកវតា ចត្តារិ
 សន្និដ្ឋិកាណិ ទានដលាណិ អក្ខតាណិ ឆាហំ ឯត្ត
 ភកវតោ សទ្ធាយ កច្ឆាមិ អហំបេតាណិ ជាតាមិ ។
 អហំ ភន្តេ ទាយកោ ទានបតិ ពហុនោ ជនស្ស
 មិយោ មនាទោ ។ អហំ ភន្តេ ទាយកោ ទានបតិ
 មំ សន្តោ សប្បុរិសា កជន្តិ ។ អហំ ភន្តេ ទាយកោ
 ទានបតិ មយ្ហំ កល្យាណោ កិត្តិសន្តោ អព្ពក្កតោ
 សីហោ សេនាបតិ ទាយកោ ការកោ សដ្ឋ្យ-
 បដ្ឋាកោតិ ។ អហំ ភន្តេ ទាយកោ ទានបតិ
 យញ្ញនេវ បរិសំ ឧបសង្កមាមិ យទិ ខត្តិយបរិសំ
 យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ កហាបតិបរិសំ យទិ
 សមណបរិសំ វិសារនោ ឧបសង្កមាមិ អមដ្ឋក្កតោ ។
 យានីមាណិ ភន្តេ ភកវតា ចត្តារិ សន្និដ្ឋិកាណិ
 ទានដលាណិ អក្ខតាណិ ឆាហំ ឯត្ត ភកវតោ
 សទ្ធាយ កច្ឆាមិ អហំបេតាណិ ជាតាមិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលទានទាំង ៤ ប្រការ ដែលបុគ្គលគប្បីឃើញច្បាស់ ដោយខ្លួនឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសម្តែងប្រាប់ហើយនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបាច់ជឿ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ផលទានទាំងនោះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គបានដឹងផល ទានទាំងនោះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាទាយក ម្ចាស់ទាន រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនច្រើន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាទាយកម្ចាស់ទាន ពួកសប្បុរសអ្នក មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ តែងរាប់រកខ្ញុំព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាទាយកម្ចាស់ទាន កិត្តិស័ព្ទដ៏ពិរោះរបស់ខ្ញុំ ក៏លាន់ព្រ ថា សីហសេនាបតី ជាអ្នកឲ្យទាន ជាអ្នកធ្វើបុណ្យ អ្នកឧបដ្ឋាក សង្ឃ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាទាយកម្ចាស់ទាន ចូល ទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យ ព្រាហ្មណបរិសទ្យ គហបតិបរិសទ្យ សមណបរិសទ្យ រមែងក្លៀវក្លា មិនមានសេចក្តី អៀនខ្មាស ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលទានទាំង ៤ ប្រការ ដែលបុគ្គលគប្បីឃើញច្បាស់ ដោយខ្លួនឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សម្តែងហើយនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបាច់ជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ ផលទានទាំងនោះទេ ដ្បិតខ្ញុំព្រះអង្គដឹងនូវផលទានទាំងនោះដែរ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

យញ្ច ខោ មំ កន្តេ ភកវា ឯវមាហា ទាយកោ សីហា
 ទានបតិ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុភតិ សក្កំ
 លោកំ ឧបបជ្ជតីតិ ។ ឯតាហំ ន ជាទាមិ ឯត្ថ
 ច បទាហំ ភកវតោ សទ្ធាយ កច្ឆាមីតិ ។ ឯវមេតំ
 សីហា ឯវមេតំ សីហា ទាយកោ សីហា ទានបតិ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុភតិ សក្កំ លោកំ
 ឧបបជ្ជតីតិ ។

ទទំ បិយោ ហោតិ ភជន្តិ ទំ ពហូ
 កិត្តិ ច បហ្មោតិ យសស្ស វឌ្ឍតិ
 អមជ្ឈក្ខតោ បរិសំ វិកាហតិ
 វិសារទោ ហោតិ នហោ អមច្ឆរិ
 តស្មា ហិ ទាទាទិ ទទន្តិ បណ្ឌិតា
 វិនេយ្យ អមច្ឆរមលំ សុខេសិទោ
 តេ ជីយរត្តំ តិទិវេ បតិជ្ជិតា

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់នឹង
 ខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះរួចហើយថា ម្ចាស់សីហាៈ ទាយកម្ចាស់ទាន លុះ
 បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក ។
 ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងហេតុនុ៎ះមែន ក៏ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំព្រះអង្គចេះតែជឿព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគក្នុងផលទាននោះ ។ ម្ចាស់សីហាៈ រឿងនុ៎ះពិតមែន ម្ចាស់សីហាៈ
 រឿងនុ៎ះពិតមែន ម្ចាស់សីហាៈ ទាយកម្ចាស់ទាន លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក ។

នរជន មិនមានសេចក្តីកំណាញ់ ជាអ្នកឲ្យទាន ជាទី
 ស្រឡាញ់ (របស់ជនដ៏ច្រើន) ផង ពួកសប្បុរសជាច្រើន
 តែងរាប់រក ទាយកនោះផង (ទាយកនោះ) ដល់នូវ
 កិត្តិស័ព្ទផង យសរមែងចម្រើន ដល់ទាយកនោះផង
 ទាយកនោះ ចូលទៅកាន់បរិសទ្យ មិនមានសេចក្តីអៀន
 ខ្មាស មានតែសេចក្តីភ្លៀវក្លាផង ហេតុដូច្នោះ បណ្ឌិត
 ទាំងឡាយ អ្នកស្វែងរកសេចក្តីសុខ ត្រូវលះបង់នូវមន្ទិល
 គឺសេចក្តីកំណាញ់ ហើយឲ្យនូវទានទាំងឡាយ បណ្ឌិត
 ទាំងនោះ ស្ថិតនៅ ក្នុងស្ថានត្រៃត្រិដ្ឋរាសកាលយូរអង្វែង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ទេវានំ សហព្យកតា រមន្តិ តេ
 កតាវកាសា កតកុសលា ឥតោ ចុតា
 សយម្បកា អនុវិចរន្តិ នន្ទនេ
 តេ តត្ថ នន្ទនិ រមន្តិ មោទវេ
 សមប្បិតា កាមគុណោហិ បញ្ចហិ ។
 កត្វាន វាក្យំ អសិតស្ស តាទិដោ
 រមន្តិ សព្វេ សុកតស្ស សាវកាតិ ។

[៣៥] បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ ទានេ អានិសំសា ។

កតមេ បញ្ច ។ ពហុដោ ជនស្ស បិយោ ហោតិ
 មនាថោ សន្តោ សប្បុរិសា ភជន្តិ កល្យាណោ
 កិត្តិសន្នោ អព្ពត្តច្ចតិ តិហិធម្មា អនបគតោ^(១)
 ហោតិ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុកតី សក្កំ
 លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ទានេ
 អានិសំសាតិ ។

១ ឱ. តិហិធម្មា អនបេតោ ។ ម. តិហិធម្មមនុបគតោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បណ្ឌិតទាំងនោះ ទៅកើតក្នុងសហភាពនៃពួកទេវតា រីករាយ
 សប្បាយ បណ្ឌិតទាំងនោះ មានឱកាសធ្វើហើយ មានកុសល
 ធ្វើហើយ ច្បូតអំពីលោកនេះ មានរស្មីខ្លួនឯង អន្ទោល
 ទៅក្នុងទីជាទីត្រេកអរ បណ្ឌិតទាំងនោះ ស្តប់ស្តល់ដោយ
 កាមគុណទាំង ៥ រីករាយ សប្បាយក្នុងទីនោះ ។ ពួកសាវ័ក
 ទាំងអស់របស់ព្រះសុគត ធ្វើតាមពាក្យរបស់ព្រះតថាគត
 ព្រះអង្គមិនជាប់ដោយអកុសលធម៌ ប្រកបដោយតាទិគុណ
 ហើយ រមែងរីករាយ ។

[៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សក្នុងទាននេះ មាន ៥
 យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តជន
 ច្រើន ១ ពួកសប្បុរសអ្នកស្ងប់ រមែងគប់រក ១ មានកិត្តិស័ព្ទដ៏ពីរោះ
 ខ្ពរខ្ពាយទៅ ១ មិនបានប្រាសចាកធម៌របស់គ្រហស្ថ ១ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងកើតក្នុងសុគតិ ស្នាក់ ទេវលោក ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះអានិសង្សក្នុងទានទាំង ៥ យ៉ាង ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

ទទមាដោ បិយោ ហោតិ សតំ ធម្មំ អនុក្កមំ
 សន្តោ នំ សទា ភជន្តិ សញ្ញតា ព្រហ្មចារយោ
 តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ សព្វទុក្ខាបន្ទទំ
 យំ សោ ធម្មំ ឥធម្មាយ បរិនិព្វាតនាសវោតិ ។

[៣៦] បញ្ចមាជិ ភិក្ខុវេ កាលទាជានិ ។

កតមាជិ បញ្ច ។ អាភន្តកស្ស ទានំ ទេតិ
 កមិកស្ស ទានំ ទេតិ តិលានស្ស ទានំ ទេតិ
 ទុត្តិកេ ទានំ ទេតិ យាជិ តាជិ នវសស្សាជិ
 នវវេលាជិ តាជិ បឋមំ សីលវន្តេសុ បតិដ្ឋាបេតិ ។
 ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច កាលទាជានិ ។

កាលេ ទទន្តិ សប្បញ្ញា វេញ វិតមច្ចរា
 កាលេន ទិន្នំ អរិយេសុ ឧជុក្ខតេសុ តាទិសុ
 វិប្បសន្នមនា តស្ស វិបុលា ហោតិ ទក្ខិណា ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

បុគ្គលកាលឲ្យទាន រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកអនុកូលទៅ
 តាមធម៌របស់ពួកសប្បុរស ពួកសព្រហ្មចារី អ្នកសង្គ្រាម
 មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ រមែងរាប់រកបុគ្គលនោះសព្វកាល ពួក
 សព្រហ្មចារីនោះ រមែងសម្តែងធម៌ ជាគ្រឿងបន្ទោបង់នូវ
 ទុក្ខទាំងអស់ ដល់បុគ្គលនោះ ទាំងបុគ្គលនោះ ដឹងនូវធម៌
 ហើយជាអ្នកមិនមានអាសវៈ រមែងបរិនិព្វាន ក្នុងលោកនេះ ។

[៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលទាននេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឲ្យទានដល់អ្នកមកថ្មី ១ ឲ្យទានដល់អ្នកមានដំណើរ ១
 ឲ្យទានដល់អ្នកមានជំងឺ ១ ឲ្យទានក្នុងពេលអត់បាយ ១ បានតម្កល់ស្រូវ
 ថ្មី ផ្ទៃឈើដំបូងដល់បុគ្គលមានសីលទាំងឡាយជាដំបូង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះឯងជាកាលទាន ៥ យ៉ាង ។

ពួកជនមានបញ្ញា ដឹងភាសិតរបស់អ្នកប្រាជ្ញ មានសេចក្តី
 កំណាញ់ប្រាសចេញហើយ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ រមែង
 ឲ្យទាន ក្នុងកាលគួរ ទានដែលបុគ្គលឲ្យ តាមកាល
 គួរ ចំពោះព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជាបុគ្គលមាន
 កាយនិងចិត្ត ប្រកបដោយតាទិគុណ ទក្ខិណាទាន
 របស់បុគ្គលនោះ ជាទានមានផលបរិបូណ៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យេ តត្ថ អនុមោទន្តិ វេយ្យាវច្ចំ កហេន្តិ វា
 ន តេន ទក្ខិណា ឧនា តេបិ បុញ្ញស្ស ភាគិនោ ។
 តស្មា ទទេ អប្បដិវាណាចិត្តោ យត្ថ ទិដ្ឋំ មហាបូលំ
 បុញ្ញានិ បរលោកស្មី បតិដ្ឋា ហោន្តិ ចាណិន្តិ ។

[៣៧] ភោជនំ ភិក្ខុវេ ទទមាដោ ទាយកោ
 បដិក្កាហកានំ បញ្ច ហាជានិ ទេតិ ។ កតមាជិ
 បញ្ច ។ អាយុំ ទេតិ វណ្ណំ ទេតិ សុខំ ទេតិ ពលំ ទេតិ
 បដិកាលំ ទេតិ ។ អាយុំ ខោ បន ទត្វា អាយុស្ស
 ភាគី ហោតិ ទិព្វស្ស វា មាណុសស្ស វា វណ្ណំ ទត្វា
 វណ្ណស្ស ភាគី ហោតិ ទិព្វស្ស វា មាណុសស្ស វា
 សុខំ ទត្វា សុខស្ស ភាគី ហោតិ ទិព្វស្ស វា
 មាណុសស្ស វា ពលំ ទត្វា ពលស្ស ភាគី ហោតិ
 ទិព្វស្ស វា មាណុសស្ស វា បដិកាលំ ទត្វា បដិកា-
 ណស្ស ភាគី ហោតិ ទិព្វស្ស វា មាណុសស្ស វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ពួកជនណា អនុមោទនា ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងទក្ខិណា-
 ទាននោះ ទក្ខិណាទានរបស់អ្នកទាំងនោះ នឹងបានឈ្មោះថា
 ជាទានថយថោក ព្រោះតែអនុមោទនាឬធ្វើការខ្វល់ខ្វាយនោះ
 ក៏ទេ ពួកជនទាំងនោះ ជាអ្នកបានចំណែកបុណ្យដែរ ។
 ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់បុគ្គលណា
 ជាទានមានផលច្រើន បុគ្គលមានចិត្តមិនបានរួញរា គប្បី
 ឲ្យទាន ចំពោះបុគ្គលនោះ ព្រោះថាបុណ្យទាំងឡាយ រមែង
 ជាទីពឹងនៃពួកសត្វ ក្នុងលោកខាងមុខ ។

[៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាយក កាលឲ្យភោជនាហារ
 ឈ្មោះថា ឲ្យស្ពាន ៥ យ៉ាងដល់បដិគ្គាហកៈទាំងឡាយ ។ ស្ពាន ៥ យ៉ាង
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឲ្យអាយុ ១ ឲ្យពណ៌សម្បុរ ១ ឲ្យសុខ ១ ឲ្យកម្លាំង ១
 ឲ្យបដិភាណគឺប្រាជ្ញាវាងវៃ ១ ។ បុគ្គលដែលបានឲ្យអាយុហើយ
 រមែងបានចំណែកអាយុទិព្វ ឬអាយុជារបស់មនុស្ស ឲ្យពណ៌សម្បុរ
 រមែងបានចំណែកពណ៌សម្បុរទិព្វ ឬសម្បុររបស់មនុស្ស ឲ្យសុខ
 រមែងបានចំណែកសុខទិព្វ ឬសុខជារបស់មនុស្ស ឲ្យកម្លាំង រមែង
 បានចំណែកកម្លាំងទិព្វ ឬកម្លាំងជារបស់មនុស្ស ឲ្យបដិភាណ
 រមែងបានចំណែកបដិភាណជារបស់ទិព្វ ឬបដិភាណជារបស់មនុស្ស ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

កោដនំ ភិក្ខុវេ ទទមាដោ ទាយកោ បដិក្កាហាកានំ
ឥមាជិ បញ្ច ហាជានិ ទេតីតិ ។

អាយុទោ ពលទោ ជីវោ វណ្ណទោ បដិកាលាទោ
សុខស្ស ទាតា មេទាវី សុខំ សោ អធិកច្ចតិ ។

អាយុំ ទត្វា ពលំ វណ្ណំ សុខញ្ច បដិកាលាទោ
ទីយាយុ យសវា ហោតិ យត្ថ យត្ថបបដ្ឋតីតិ ។

[៣៨] បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ សទ្ធិ កុលបុត្ត
អាជិសំសា ។ កតមេ បញ្ច ។ យេ តេ ភិក្ខុវេ
លោកេ សន្តោ សប្បុរិសា តេ សទ្ធិញ្ញេវ បឋមំ
អនុកម្មន្តា អនុកម្មន្តិ ទោ តថា អស្សន្តំ
សទ្ធិញ្ញេវ បឋមំ ឧបសន្តមន្តា ឧបសន្ត-
មន្តិ ទោ តថា អស្សន្តំ សទ្ធិស្សេវ បឋមំ
បដិក្កណ្ណាន្តា បដិក្កណ្ណាន្តិ ទោ តថា អស្សន្តស្ស
សទ្ធិស្សេវ បឋមំ ធម្មំ ទេសេន្តា ទេសេន្តិ ទោ
តថា អស្សន្តស្ស សទ្ធិ កាយស្ស ភេទា
បរម្មវណា សុភតី សក្កំ លោកំ ឧបបដ្ឋតិ ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាយកកាលឲ្យភោជនាហារ ឈ្មោះថាឲ្យ
ស្ថាន ៥ យ៉ាងនេះ ដល់បដិគ្គាហកៈទាំងឡាយ ។

ធីរជនអ្នកមានប្រាជ្ញា ជាអ្នកឲ្យអាយុ ឲ្យកម្លាំង ឲ្យពណ៌
សម្បុរ ឲ្យបដិភាណ ឲ្យសុខ (ដល់គេ) ហើយ ធីរជននោះ
រមែងបានសុខ ។ អ្នកប្រាជ្ញ ឲ្យអាយុ ពណ៌សម្បុរ
សេចក្តីសុខ ទាំងបដិភាណ ទៅកើតក្នុងទីណាៗ រមែងមាន
អាយុវែង មានយសបរិវារ ។

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ក្នុងកុលបុគ្គលអ្នកមាន
សទ្ធានេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ អានិសង្ស ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសប្បុរសដែលមានចិត្តស្ងប់ក្នុងលោក សប្បុរស
ទាំងនោះ កាលអនុគ្រោះ រមែងអនុគ្រោះតែបុគ្គលដែលមានសទ្ធាជា
ដំបូង មិនអនុគ្រោះបុគ្គល មិនមានសទ្ធាដូច្នោះទេ ១ កាលចូលទៅ
ជិត រមែងចូលទៅជិតតែបុគ្គលមានសទ្ធាជាដំបូង មិនចូលទៅជិត
បុគ្គលមិនមានសទ្ធាដូច្នោះទេ ១ កាលទទួល រមែងទទួលតែបុគ្គលមាន
សទ្ធាជាដំបូង មិនទទួលបុគ្គលមិនមានសទ្ធាដូច្នោះទេ ១ កាលសម្តែង
ធម៌ ក៏សម្តែងចំពោះតែបុគ្គលមានសទ្ធាជាដំបូង មិនសម្តែងធម៌ចំពោះ
បុគ្គលមិនមានសទ្ធាដូច្នោះទេ ១ កុលបុត្រមានសទ្ធា លុះបែកធ្លាយ
រាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច សទ្ធ�ោ កុលបុត្តោ អានិសំសា ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សុភ្លមិយំ ចតុម្ពហាបថេ
 មហានិក្រោដោ សមន្តា បក្ខីនំ បដិស្សរណំ ហោតិ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សទ្ធ�ោ កុលបុត្តោ ពហុដោ
 ជនស្ស បដិស្សរណំ ហោតិ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីនំ
 ឧទាសកានំ ឧទាសិកានន្តិ ។

សាខាបត្តដលូបេតោ	ខន្ធិមាវ	មហាទុមោ
មូលវា ផលសម្បជ្ជោ	បតិជ្ជា	ហោតិ បក្ខីនំ
មនោរមេ អាយតនេ	សេវន្តិ	នំ វិហាដ្ឋមា
ឆាយំ ឆាយត្តិកា យន្តិ	ផលត្តា	ផលកោដិដោ
តថេវ សីលសម្បជ្ជំ	សទ្ធិំ	បុរិសបុត្តលំ
និវាតវត្តិ អត្តទ្ធិំ	សុរតំ	សទិលំ មុទុំ
វីតរាតា វីតនោសា	វីតមោហា	អនាសវា
បុញ្ញក្ខេត្តានិ លោកស្មី	សេវន្តិ	តាទិសំ នវំ
តេ តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ	សព្វទុក្ខាបន្ធិនំ	
យំ សោ ធម្មំ ឥធម្មាយ	បរិនិព្វាតនាសវោតិ	។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្ស ៥ ក្នុងកុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធា ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមជ្រៃដុះលើផែនដីដ៏ល្អ ត្រង់ផ្លូវដំបែកជា ៤
 រមែងជាទីពឹងសម្លឹង នៃពួកបក្សីជុំវិញ យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កុលបុត្រដែលមានសទ្ធា រមែងជាទីពឹងពាក់អាស្រ័យនៃជនដ៏ច្រើន
 គឺពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ដើមឈើធំ បរិបូណ៌ដោយមែក ស្លឹក ផ្លែ ដើម ឫស បរិបូណ៌
 ដោយផ្លែ ជាទីពឹងរបស់សត្វបក្សីទាំងឡាយ ពួកសត្វតែង
 អាស្រ័យនឹងដើមឈើនោះ ដែលនៅក្នុងព្រៃរំលោង ជាទី
 រីករាយចិត្ត ពួកសត្វដែលត្រូវការម្ហូប ក៏ទៅជ្រកម្ហូប
 ពួកសត្វដែលត្រូវការផ្លែ ក៏បរិភោគផ្លែ យ៉ាងណាមិញ
 បុរសបុគ្គលអ្នកមានសទ្ធា បរិបូណ៌ដោយសីល ប្រព្រឹត្ត
 ឱនលំទោន មិនរឹងរូស ស្ងួតត្រង់ ទន់ភ្លន់ ពួកព្រះ
 សង្ឃ ដែលប្រាសចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាស
 ចាកមោហៈ មិនមានអាសវៈ ជាបុញ្ញក្ខេត្ត ក្នុងលោក
 រមែងរាប់រកនរជនប្រាកដដូច្នោះ ពួកព្រះសង្ឃទាំងនោះ
 រមែងសម្តែងធម៌ជាគ្រឿងបន្ទោបង់នូវទុក្ខទាំងអស់ ដល់នរៈ
 នោះ នរៈនោះដឹងនូវធម៌ច្បាស់ហើយ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 រមែងបរិនិព្វាន ក្នុងលោកនេះ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

[៣៩] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ ហោណិ សម្មស្សន្តា
 មាតាបិតវោ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ កុលេ ជាយមាណំ ។
 កតមាណិ បញ្ច ។ ភតោ វា នោ ភរិស្សតិ កិច្ចំ
 វា នោ ភរិស្សតិ កុលវំសោ ចិវំ បស្សតិ ទាយជ្ជំ
 បដិបដ្ឋតិ អថ វា បន មេតាណំ កាលកតាណំ
 ទក្ខិណំ អនុប្បទស្សតិ ។ ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច ហោណិ សម្មស្សន្តា មាតាបិតវោ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ
 កុលេ ជាយមាណន្តិ ។

បញ្ចដ្ឋាណិ សម្មស្សំ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា
 ភតោ វា នោ ភរិស្សតិ កិច្ចំ វា នោ ភរិស្សតិ
 កុលវំសោ ចិវំ តិដ្ឋេ ទាយជ្ជំ បដិបដ្ឋតិ
 អថ វា បន មេតាណំ ទក្ខិណំអនុប្បទស្សតិ

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតាបិតា ពិចារណាឃើញ
 ហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ រមែងចង់បានបុត្រដែលកើតក្នុងត្រកូល ។ ហេតុ
 ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុត្រដែលយើងចិញ្ចឹមហើយ នឹងចិញ្ចឹម
 យើងវិញ ១ បុត្រនឹងជួយធ្វើកិច្ចយើង ១ វង្សត្រកូល នឹងស្ថិតនៅយូរ ១
 បុត្រប្រតិបត្តិទទួលយកមត៌ក ១ មួយទៀត បុត្រនឹងឧទ្ទិសទក្ខិណាទាន
 ឲ្យដល់យើង ដែលធ្វើមរណកាលទៅកាន់លោកខាងមុខ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មាតាបិតា កាលពិចារណាឃើញហេតុ ៥ យ៉ាងនេះ
 រមែងចង់បានបុត្រដែលកើតក្នុងត្រកូល ។

អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ កាលបើពិចារណាឃើញហេតុទាំង
 ៥ យ៉ាង រមែងចង់បានបុត្រ គឺបុត្រដែលយើងចិញ្ចឹមហើយ
 នឹងចិញ្ចឹមយើងវិញ នឹងធ្វើកិច្ចការដល់យើង វង្សត្រកូលនឹង
 ស្ថិតនៅយូរ ប្រតិបត្តិគួរដើម្បីទទួលយកមត៌ក មួយទៀត នឹង
 ឧទ្ទិសទក្ខិណាទានឲ្យដល់យើង ដែលទៅកាន់លោកខាងមុខ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ហានានេតានិ សម្មស្សំ បុត្តំ ឥច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា
 តស្មា សន្តោ សប្បុរិសា កតញ្ញុ កតវេទិនោ
 ភវន្តិ មាតាបិតោ បុព្វេ កតមនុស្សំ
 កោរោន្តិ នេសំ កិច្ចានិ យថាតំ បុព្វការិនំ
 ឱវាទការី ភតចោសី កុលវំសំ អហាបយំ
 សន្តោ សីលេន សម្មន្តោ បុត្តោ ហោតិ បសំសិយោតិ។

[៤០] ហិមវន្តំ ភិក្ខុវេ បព្វតរាជំ និស្សាយ
 មហាសាលា បញ្ចហិ វឌ្ឍីហិ វឌ្ឍន្តិ ។ កតមាហិ
 បញ្ចហិ ។ សាខាបត្តបលាសេន វឌ្ឍន្តិ តចេន
 វឌ្ឍន្តិ បប្បដិកាយ វឌ្ឍន្តិ ដេតុនា វឌ្ឍន្តិ សារេន
 វឌ្ឍន្តិ ។ ហិមវន្តំ ភិក្ខុវេ បព្វតរាជំ និស្សាយ
 មហាសាលា ឥមាហិ បញ្ចហិ វឌ្ឍីហិ វឌ្ឍន្តិ ។ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ សទ្ធិំ កុលបតី និស្សាយ អន្តោជនោ
 បញ្ចហិ វឌ្ឍីហិ វឌ្ឍតិ ។ កតមាហិ បញ្ចហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ កាលបើពិចារណាលើញហេតុទាំង
 ៥ យ៉ាងនេះហើយ រមែងចង់បានបុត្រ ហេតុដូច្នោះ ពួក
 សប្បុរសអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ ជាកតញ្ញកតវេទិបុគ្គល កាលរលឹក
 ឃើញនូវឧបការគុណដែលលោកធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន
 រមែងចិញ្ចឹមមាតាបិតា រមែងជួយធ្វើកិច្ចការរបស់បុព្វការី
 ទាំងនុ៎ះ តាមសមគួរ បុត្រអ្នកធ្វើតាមឱវាទ អ្នកចិញ្ចឹម
 មាតាបិតា ដែលលោកចិញ្ចឹមហើយ មិនញ៉ាំងវង្សត្រកូលឲ្យ
 សាបសូន្យជាអ្នកមានសទ្ធា បរិបូណ៌ដោយសីល ដែល
 អ្នកផងគប្បីសរសើរ ។

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើធំ ចម្រើនឡើងដោយ
 សេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាង ព្រោះអាស្រ័យស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត ។ ៥ យ៉ាង
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺចម្រើនដោយមែក ស្លឹក ត្រួយ ១ ចម្រើនដោយសម្បក ១
 ចម្រើនដោយក្រុមរ ១ ចម្រើនដោយស្រាយ ១ ចម្រើនដោយខ្លឹម ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើធំ ចម្រើនឡើងដោយសេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាង
 នេះ ព្រោះអាស្រ័យស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជននៅខាងក្នុង រមែងចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាង ព្រោះអាស្រ័យ
 ជន ជាម្ចាស់ត្រកូលមានសទ្ធាដូច្នោះដែរ ។ ៥ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។

បឋមបណ្ណាសកេ សុមនវគ្គោ

សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ សីលេន វឌ្ឍតិ សុតេន វឌ្ឍតិ
 ចាកេន វឌ្ឍតិ បញ្ញាយ វឌ្ឍតិ ។ សទ្ធិំ ភិក្ខុវេ
 កុលបតី ជិស្សាយ អន្តោជនោ ឥមាហិ បញ្ចហិ
 វឌ្ឍិហិ វឌ្ឍតីតិ ។

យថា ហិ បព្វតោ សេលោ អវញ្ញស្មី ព្រហ្មវនេ
 តំ រុក្ខា ឧបជិស្សាយ វឌ្ឍន្តេតេ វនប្បតី
 តថេវ សីលសម្បជ្ជំ សទ្ធិំ កុលបុត្តំ ឥធន
 ឧបជិស្សាយ វឌ្ឍន្តិ បុត្តនារា ច ពន្ធវា
 អមច្ចា ញាតិសង្ខារា ច យេ ចស្ស អនុជីវិនោ
 ត្យស្ស សីលវតោ សីលំ ចាកំ សុចរិតានិ ច
 បស្សមាណនុកុព្វន្តិ យេ ភវន្តិ វិចក្ខុណា
 ឥធន ធម្មំ ចរិតាន វសន្តំ សុកតិកាមិនំ
 នន្ទិណោ នេវលោកស្មី មោទន្តិ កាមកាមិនោតិ ។

សុមនវគ្គោ ចតុត្តោ ។

បឋមបណ្ណាសក សុមនវគ្គ

គឺចម្រើនដោយសទ្ធា ១ ចម្រើនដោយសីល ១ ចម្រើនដោយសុត្តៈ ១
ចម្រើនដោយចាតៈ ១ ចម្រើនដោយបញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ជននៅខាងក្នុង រមែងចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាងនេះ ព្រោះ
អាស្រ័យជន ជាម្ចាស់ត្រកូលមានសទ្ធា ។

ក្នុងក្នុងដងព្រៃធំ ដើមឈើធំៗ ទាំងនោះ រមែងចម្រើនឡើង
ព្រោះអាស្រ័យក្នុងនោះ យ៉ាងណាមិញ កូនប្រពន្ធទាំងឡាយ
នៅពង្សទាំងឡាយ អមាត្យទាំងឡាយ ពួកញាតិទាំងឡាយ
ពួកជនអ្នកចិញ្ចឹមជីវិត ដោយសារបុគ្គលនោះ រមែងចម្រើន
ឡើង ព្រោះអាស្រ័យនឹងកុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធា បរិបូណ៌
ដោយសីល ក្នុងលោកនេះ ពួកជនមានកូននិងប្រពន្ធ
ជាដើមនោះ ឃើញសីលផង ចាតៈផង និងសុចរិតទាំងឡាយ
ផង របស់កុលបុត្រអ្នកមានសីលនោះហើយ រមែងធ្វើតាម
យ៉ាងនោះដែរ ក្នុងលោកនេះ ពួកអ្នកប្រាជ្ញណាជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ ជាអ្នកមានដំណើរទៅកាន់សុគតិ ស្លឹក ពួក
អ្នកប្រាជ្ញនោះ ជាអ្នកត្រេកអររីករាយ សម្រេចដូចសេចក្តី
ប្រាថ្នា ក្នុងទេវលោក ។

ចប់ សុមនវគ្គ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តិស្សុទ្ធានំ

សមុតា ចុន្ទិ ឧត្តហោ

សីហោ ធានានិសំសយោ

កាលកោជនសទ្ធា ច

បុត្តសាលេហិ តេ ទសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវេនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ឧទ្ទាននៃសុមនវគ្គនោះគឺ

រឿងទាំងនោះមាន ១០ គឺរឿងនាងសុមនារាជកុមារី ១
 បុត្រីរាជកុមារី ១ ឧគ្គហមេណ្ណកនត្តា ១ សីហសេនាបតី ១
 អានិសង្សទានទាំងឡាយ ១ កាលទាន ១ កោដនាហារ ១
 កុលបុត្រមានសទ្ធា ១ មាតាបិតាចង់បានកូន ១ ដើម
 ឈើធំ ១ ។

មុណ្ណារាជវគ្គោ

[៤០] អថខោ អនាថបិណ្ណាកោ កហាបតិ យេន
 ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិ-
 វាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្តំ ខោ
 អនាថបិណ្ណាកំ កហាបតិ ភក្កវា ឯតទរោច បញ្ចិមេ
 កហាបតិ កោកានំ អាទិយា ។ កតមេ បញ្ច ។
 ឥធន កហាបតិ អរិយស្សារកោ ឧដ្ឋានវិយាទិតតេហិ
 កោតេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវត្ថិត្តេហិ
 ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធូហិ អត្តានំ សុខេតិ បីណោតិ
 សម្មា សុខំ បរិហារតិ មាតាបិតរោ សុខេតិ បីណោតិ
 សម្មា សុខំ បរិហារតិ បុត្តនារទាសកម្មករោវិសេ
 សុខេតិ បីណោតិ សម្មា សុខំ បរិហារតិ អយំ
 បបមោ កោកានំ អាទិយោ ។ បុន ចបរំ
 កហាបតិ អរិយស្សារកោ ឧដ្ឋានវិយាទិតតេហិ
 កោតេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវត្ថិត្តេហិ
 ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធូហិ មិត្តាមច្ចេ សុខេតិ បីណោតិ

មុណ្ណារាជវគ្គ

[២១] គ្រានោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់គហបតី
ការកាន់យកនូវភោគៈ នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។
ម្ចាស់គហបតី អរិយសារីក ក្នុងលោកនេះ មានភោគៈទាំងឡាយ
ដែលខ្លួនបានមកដោយសេចក្តីខ្លះខ្លែង ព្យាយាម ដែលខ្លួនសន្សំដោយ
កម្លាំងដៃ មានញើសហូរចេញ ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌
ហើយញ៉ាំងខ្លួនឲ្យសុខ ឲ្យឆ្អែត រក្សាសេចក្តីសុខដោយប្រពៃ ញ៉ាំង
មាតាបិតាឲ្យសុខ ឲ្យឆ្អែត រក្សាសេចក្តីសុខដោយប្រពៃ ញ៉ាំងបុត្រ
ភរិយាទាសកម្មករនិងបុរសទាំងឡាយឲ្យសុខ ឲ្យឆ្អែត រក្សាសេចក្តីសុខ
ដោយប្រពៃ នេះជាការកាន់យកនូវភោគៈទី ១ ។ ម្ចាស់គហបតី មួយទៀត
អរិយសារីក មានភោគៈទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបានដោយការខ្លះខ្លែង
ព្យាយាម ដែលខ្លួនសន្សំដោយកម្លាំងដៃ មានញើសហូរចេញ ប្រកប
ដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ រមែងញ៉ាំងមិត្តអាមាត្យឲ្យសុខ ឲ្យឆ្អែត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សម្មា សុខំ បរិហារតិ អយំ ទុតិយោ ភោគានំ
អាទិយោ ។ បុន ចបរំ កហាបតិ អរិយស្សារកោ
ឧដ្ឋានវិរិយាធិកតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ
សេនាវក្ខិតេហិ ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធលេហិ យា តា
ហោន្តិ អាបទា អត្តិតោ វា ឧទកតោ វា រាជតោ វា
ចោរតោ វា អប្បិយតោ វា ទាយាទតោ តថារូចាសុ
អាបទាសុ ភោគេហិ បរិយោជាយ វត្តតិ សោត្តិ
អត្តានំ កកោតិ អយំ តតិយោ ភោគានំ អាទិយោ ។
បុន ចបរំ កហាបតិ អរិយស្សារកោ ឧដ្ឋានវិរិយាធិ-
កតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវក្ខិ-
តេហិ ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធលេហិ បញ្ច ពលី កត្តា
ហោតិ ញាតិពលី អតិចិពលី បុព្វប្បេតពលី រាជពលី
ទេវតាពលី អយំ ចតុត្តោ ភោគានំ អាទិយោ ។
បុន ចបរំ កហាបតិ អរិយស្សារកោ ឧដ្ឋានវិរិយាធិ-
កតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវក្ខិតេហិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

រក្សាសេចក្តីសុខដោយប្រពៃ នេះជាការកាន់យកនូវភោគៈទាំងឡាយ
 ទី ២ ។ ម្នាលគហបតី មួយទៀត អរិយសាវ័ក មានភោគៈទាំងឡាយ
 ដែលខ្លួនបានមកដោយការខ្ទះខ្ទែង ព្យាយាម ដែលខ្លួនសន្សំដោយ
 កម្លាំងដៃ មានញើសហូរចេញ ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌
 ទុកការពារនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដែលកើតអំពីភ្លើង អំពីទឹក អំពីស្តេច
 អំពីចោរ អំពីជនមិនជាទីស្រឡាញ់ អំពីអ្នកទាមទារមត៌ក ហើយ
 ក៏ធ្វើខ្លួនឲ្យដល់ស្ងួត ព្រោះភោគៈទាំងឡាយនោះ នេះជាការកាន់
 យកនូវភោគៈទាំងឡាយ ទី ៣ ។ ម្នាលគហបតី មួយទៀត
 អរិយសាវ័ក មានភោគៈទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបានមកដោយការខ្ទះខ្ទែង
 ព្យាយាម សន្សំដោយកម្លាំងដៃ មានញើសហូរចេញ ប្រកបដោយធម៌
 បានមកដោយធម៌ ហើយជាអ្នកធ្វើនូវពលី ៥ ប្រការ គឺញាតិពលី ១
 អតិថិពលី ១ បុព្វបេតពលី ១ រាជពលី ១ ទេវតាពលី ១ នេះជាការ
 កាន់យកនូវភោគៈទាំងឡាយ ទី ៤ ។ ម្នាលគហបតី មួយទៀត
 អរិយសាវ័ក មានភោគៈទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបានមកដោយការខ្ទះ-
 ខ្ទែង ព្យាយាម ដែលខ្លួនសន្សំដោយកម្លាំងដៃ មានញើសហូរចេញ

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធខិ យេ តេ សមណព្រាហ្មណា
 មទប្បមាទា បដិវិតា ខន្តិសោរច្ចេ និវិជ្ជា ឯកមត្តានំ
 ទមេន្តិ ឯកមត្តានំ សមេន្តិ ឯកមត្តានំ បរិនិព្វាបេន្តិ
 តថារូបេសុ សមណព្រាហ្មណេសុ ឧទ្ធព្ពិកំ ទក្ខិណំ
 បតិជ្ជាបេតិ សោរក្កិកំ សុខវិចារកំ សត្តសំវត្តនិកំ
 អយំ បញ្ចមោ ភោតានំ អាទិយោ ។ ឥមេ ខោ
 កហបតិ បញ្ច ភោតានំ អាទិយា ។ តស្ស
 ចេ កហបតិ អរិយស្សាវកស្ស ឥមេ បញ្ច
 ភោតានំ អាទិយេ អាទិយតោ ភោតា បរិក្ខយំ
 កច្ចន្តិ តស្ស ឯវំ ហោតិ យេ វត ភោតានំ
 អាទិយា តេ ចាហំ អាទិយាមិ ភោតា ច មេ
 បរិក្ខយំ កច្ចន្តិតិ ឥតិស្ស ហោតិ អរិយ្យដិសារោ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាវជរត្ត

ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា
 ប្រាសចាកសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះស្រវឹង តាំងនៅក្នុងខន្តិ និងសោរច្នះ
 ទូន្មានតែខ្លួនឯងម្នាក់ រម្ងាប់តែខ្លួនឯងម្នាក់ រំលត់ (កិលេស) ចំពោះ
 ខ្លួនម្នាក់ ហើយតម្កល់ទុកនូវទក្ខិណាទានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាធម្មជាតិ
 ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ មានសុខជាវិបាក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីស្ថានសួគ៌
 ចំពោះពួកសមណព្រាហ្មណ៍ មានសភាពដូច្នោះ នេះជាការកាន់យក
 នូវកោតៈទាំងឡាយ ទី ៥ ។ ម្ចាស់គហបតី ទាំង ៥ នេះឯង ជាការ
 កាន់យកនូវកោតៈទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់គហបតី បើកោតៈទាំង ៥ យ៉ាង
 នេះ របស់អរិយសាវ័កនោះ ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅ ព្រោះហេតុ
 ដែលបុគ្គលគប្បីកាន់យក ចំពោះហេតុដែលបុគ្គលគប្បីកាន់យក
 កោតៈទាំងឡាយ អរិយសាវ័កនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 អើប្តី ហេតុទាំងឡាយណា ដែលបុគ្គលគប្បីកាន់យកកោតៈ
 ទាំងឡាយ អាត្មាអញកាន់យកនូវហេតុទាំងឡាយនោះផង កោតៈ
 ទាំងឡាយរបស់អាត្មាអញ ក៏ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅផងដូច្នោះ ហេតុ
 នោះ អរិយសាវ័កនោះ មិនមានសេចក្តីស្តាយក្រោយសោះឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តស្ស ចេ ភហបតិ អរិយស្សាវកស្ស ឥមេ បញ្ច
 កោតានំ អាទិយេ អាទិយតោ កោតា អភិវឌ្ឍន្តិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ យេ វត កោតានំ អាទិយា តេ
 ចាហំ អាទិយាមិ កោតា ច មេ អភិវឌ្ឍន្តិ
 ឥតិស្ស ហោតិ អរិយ្យដិសាពោ ។ ឧភយេនេវ
 អរិយ្យដិសាពោតិ ។

ភុត្តា កោតា ភតា ភច្ចា វិតិណ្ណា អាបទា សុ មេ
 ឧទ្ធក្តា ទក្ខិណា ទិដ្ឋា អថោ បញ្ច ពលី កតា
 ឧបដ្ឋិតា សីលវន្តោ សញ្ញតា ព្រហ្មចារយោ
 យទត្ថំ កោកមិច្ឆេយ្យ បណ្ឌិតោ យរមាវសំ
 សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ កតំ អនុតាបិយំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលគហបតី បើភោគៈទាំង ៥ យ៉ាងនេះ អរិយសាវ័កនោះ ចម្រើន
 ឡើង ព្រោះហេតុដែលគប្បីកាន់យក ចំពោះហេតុដែលបុគ្គលគប្បីកាន់
 យកភោគៈទាំងឡាយ អរិយសាវ័កនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 អើហ្ន៎ ហេតុទាំងឡាយណា ដែលអញគប្បីកាន់យក នូវភោគៈទាំង
 ឡាយ អាត្មាអញនឹងកាន់យកនូវហេតុទាំងនោះផង ភោគៈទាំងឡាយ
 របស់អញចម្រើនឡើងផង ហេតុដូច្នោះនោះ អរិយសាវ័កនោះ ជាអ្នក
 ឥតមានសេចក្តីស្តាយក្រោយសោះឡើយ ។ អរិយសាវ័កឥតមាន
 សេចក្តីស្តាយក្រោយដោយហេតុទាំង ២ យ៉ាង ។

ភោគៈទាំងឡាយ ដែលអាត្មាអញបានបរិភោគហើយ មិត្ត
 អាមាត្យអាត្មាអញបានចិញ្ចឹមហើយ អាត្មាអញបានកន្លង
 ផុត អំពីសេចក្តីអន្តរាយហើយ ទក្ខិណាដ៏ប្រសើរបំផុត
 អាត្មាអញបានឲ្យហើយ មួយទៀត ពលីទាំង ៥ អាត្មា
 អញបានធ្វើហើយ ពួកព្រហ្មចារីអ្នកមានសីល ជាអ្នក
 សង្រួម អាត្មាអញបានតម្កល់ទានទុកហើយ បណ្ឌិត
 អ្នកនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ប្រាថ្នាភោគៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ណា
 ប្រយោជន៍នោះ អាត្មាអញបានសម្រេចហើយ កម្មដែល
 មិនបានក្តៅក្រហាយ តាមក្រោយ អាត្មាអញបានធ្វើហើយ

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

ឯតំ អនុស្សវំ មច្ចោ អរិយធម្មេ បិតោ នរោ
ឥធរេ ជំ បសំសន្តិ បេច្ច សក្កេ បមោទតីតិ ។

[៤២] សប្បុរិសោ ភិក្ខុវេ កុលេ ជាយមាដោ
 ពហុដោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 មាតាបិតុនំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 បុត្តនារស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 ទាសកម្មករចោរិសស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
 ហោតិ មិត្តាមច្ចានំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
 ហោតិ សមណព្រាហ្មណានំ អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ មហាមេឃោ
 សព្វសស្សានិ សម្មាទេន្តោ ពហុដោ ជនស្ស
 អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ សប្បុរិសោ កុលេ ជាយមាដោ ពហុដោ
 ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

សត្វគឺនរជន កាលរលឹកឃើញហេតុនុ៎ះ ឈ្មោះថាជាអ្នក
 បិតនៅក្នុងអរិយធម៌ ពួកបណ្ឌិត តែងសរសើរបុគ្គលនុ៎ះ
 នាលោកិយនេះ បុគ្គលនោះ ដល់ទៅបរលោក រមែង
 រីករាយ ក្នុងស្ថានសួគ៌ ។

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសប្បុរសកើតក្នុងត្រកូល រមែង
 កើត ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជន
 ច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់មាតាបិតាទាំងឡាយ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់កូនប្រពន្ធ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់បុរសជាទាសកម្មករ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដើម្បីសុខដល់ពួកមិត្តអាមាត្យ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភ្ញៀវធំ ញ៉ាំងសំទូងទាំងអស់ឲ្យលូតលាស់ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលបើសប្បុរស កើតក្នុងត្រកូល (នីមួយៗ) រមែងកើត
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

មាតាបិតុនំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 បុត្តនារស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 ទាសកម្មករោវិសស្ស អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
 ហោតិ មិត្តាមច្ចានំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 សមណព្រាហ្មណានំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
 ហោតីតិ ។

ហិតោ ពហុន្នំ បដិបដ្ឋ កោកេ
 តំ ទេវតា រក្ខតិ ធម្មកុត្តំ
 ពហុស្សុតំ សីលវត្ថុបបដ្ឋំ
 ធម្មេ បិតំ ន វិជហាតិ កិត្តិ ។

ធម្មន្នំ សីលសម្បដ្ឋំ សច្ចវាទី ហិរិមនំ
 នេក្ខំ ជម្ពោនទស្សេវ កោ តំ និទ្ធិតុមហោតិ
 ទេវាបិ នំ បសំសន្តិ ព្រហ្មណាបិ បសំសិតោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់មាតាបិតា
 ទាំងឡាយ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់កូនប្រពន្ធ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់បុរសជាទាសកម្មករ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់ពួកមិត្តអាមាត្យ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សប្បុរសមានប្រយោជន៍ដល់ពួកជនច្រើន ប្រើប្រាស់គោតៈ
 ទាំងឡាយ ទេវតា រមែងរក្សានូវសប្បុរសជាអ្នកគ្រប់គ្រង
 ធម៌នោះ ជាពហុស្សូត បរិបូណ៌ដោយសីលនិងវ័ត
 កិត្តិស័ព្ទ មិនលះបង់នូវសប្បុរសអ្នកតាំងនៅក្នុងធម៌ ។
 អ្នកណាមួយ អាចដើម្បីនិន្ទា បុគ្គលដែលបិតនៅក្នុងធម៌
 បរិបូណ៌ដោយសីល ពោលពាក្យសច្ចៈ មានចិត្តប្រកប
 ដោយហិរិ បីដូចជាមាសជម្ងូនទនោះបាន សូម្បីតែ
 ពួកទេវតា ក៏រមែងសរសើរបុគ្គលនោះ ទាំងព្រហ្មក៏
 សរសើរបុគ្គលនោះដែរ ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

[៤៣] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ កហាបតិ យេន
 ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវា-
 ទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ឋំ ខោ អនាថ-
 បិណ្ឌិកំ កហាបតិ ភកវា ឯតទវោច បញ្ចិមេ កហាបតិ
 ធម្មា ឥដ្ឋា កក្កា មនាថា ទុល្លកា លោកស្មី ។
 កតមេ បញ្ច ។ អាយុ កហាបតិ ឥដ្ឋា កក្កា
 មនាថា ទុល្លកោ លោកស្មី វណ្ណោ ឥដ្ឋា កក្កា
 មនាថា ទុល្លកោ លោកស្មី សុខំ ឥដ្ឋំ កក្កំ
 មនាបំ ទុល្លកំ លោកស្មី យសោ ឥដ្ឋា កក្កា
 មនាថា ទុល្លកោ លោកស្មី សក្កា ឥដ្ឋា កក្កា
 មនាថា ទុល្លកា លោកស្មី ។ ឥមេ ខោ កហាបតិ
 បញ្ច ធម្មា ឥដ្ឋា កក្កា មនាថា ទុល្លកា លោកស្មី ។
 ឥមេសំ ខោ កហាបតិ បញ្ចន្តំ ធម្មានំ ឥដ្ឋានំ
 កក្កានំ មនាថានំ ទុល្លកានំ លោកស្មី ន អាយា-
 ចនហេតុ វា ន បត្តនហេតុ វា បដិលាភំ វនាមិ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

[២៣] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់គហបតី
ធម៌ ៥ យ៉ាង ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រ
ក្នុងលោក ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់គហបតី អាយុជាទី
ប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្នុងលោក ១
ពណ៌សម្បុរជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រ
ក្នុងលោក ១ សុខជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបាន
ដោយក្រក្នុងលោក ១ យសជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត
រកបានដោយក្រក្នុងលោក ១ ស្ថានសួគ៌ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ
ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្នុងលោក ១ ។ ម្ចាស់គហបតី ធម៌ទាំង ៥
យ៉ាងនេះឯង ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រ
ក្នុងលោក ។ ម្ចាស់គហបតី តថាគតមិនពោលនូវការបានចំពោះ
ធម៌ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រ
ក្នុងលោកទាំង ៥ ព្រោះការបន់ស្រន់ ឬព្រោះការប្រាថ្នាទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥមេសញោ កហាបតិ បញ្ចាជ្ជំ ធម្មានំ ឥដ្ឋានំ
 កត្តានំ មនាទានំ ទុល្លកានំ លោកស្មី អាយា-
 ចនហេតុ វា បត្តនហេតុ វា បដិលាកោ អភវិស្ស
 កោ ឥធិ កេន ហាយេថ ។ ន ខោ កហាបតិ
 អរហតិ អរិយស្សារកោ អាយុកាមោ អាយុ
 អាយាចិត្តំ វា អភិនទ្ធិត្តំ វា អាយុស្ស វាបិ ហេតុ ។
 អាយុកាមេន កហាបតិ អរិយស្សារកេន អាយុសំ-
 វត្តនិកា បដិបទា បដិបទ្ធិតព្វា អាយុសំវត្តនិកា
 ហិស្ស បដិបទា បដិបទ្ធា អាយុប្បដិលាកាយ
 សំវត្តតិ ។ សោ លាភី ហោតិ អាយុស្ស ទិព្វស្ស
 វា មាទុសស្ស វា ។ ន ខោ កហាបតិ អរហតិ
 អរិយស្សារកោ វណ្ណកាមោ វណ្ណំ អាយាចិត្តំ វា
 អភិនទ្ធិត្តំ វា វណ្ណស្ស វាបិ ហេតុ ។ វណ្ណ-
 កាមេន កហាបតិ អរិយស្សារកេន វណ្ណសំវត្តនិកា
 បដិបទា បដិបទ្ធិតព្វា វណ្ណសំវត្តនិកា ហិស្ស
 បដិបទា បដិបទ្ធា វណ្ណប្បដិលាកាយ សំវត្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលគហបតី បើការបានចំពោះនូវធម៌ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ
 ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្កងលោក ទាំង ៥ នេះ នឹងមានហើយ
 ព្រោះការបន់ស្រន់ ឬព្រោះការប្រាថ្នា នរណាមួយ ក្នុងលោកនេះ
 អាចញ៉ាំងនរណាឲ្យសាបសូន្យបាន ។ ម្នាលគហបតី អរិយសាវ័ក
 អ្នកប្រាថ្នានូវអាយុ មិនគួរបន់ស្រន់ ឬមិនគួរត្រេកអរនឹងអាយុ
 ឬក៏ព្រោះហេតុនៃអាយុឡើយ ។ ម្នាលគហបតី បដិបទាប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីបាននូវអាយុ ដែលអរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នានូវអាយុ គប្បី
 ប្រតិបត្តិ ដ្បិតថា បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាននូវអាយុ
 អរិយសាវ័កនោះ បានប្រតិបត្តិហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាននូវអាយុ ។
 អរិយសាវ័កនោះ ជាអ្នកបានអាយុជាទិព្វ ឬអាយុជារបស់មនុស្ស ។
 ម្នាលគហបតី អរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នាពណ៌សម្បុរ មិនគួរដើម្បី
 បន់ស្រន់ ឬត្រេកអរនឹងពណ៌សម្បុរ ឬក៏ព្រោះហេតុតែពណ៌
 សម្បុរទេ ។ ម្នាលគហបតី បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបាន
 ពណ៌សម្បុរ ដែលអរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នាពណ៌សម្បុរ គប្បីប្រតិបត្តិ
 ដ្បិតថា បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានពណ៌សម្បុរ អរិយ-
 សាវ័កនោះប្រតិបត្តិហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានពណ៌សម្បុរមែន ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

សោ លាភី ហោតិ វណ្ណស្ស ទិព្វស្ស វា
 មាណុសស្ស វា ។ ន ខោ កហាបតិ អរហតិ
 អរិយស្សវកោ សុខកាមោ សុខំ អាយាចិត្តំ វា
 អភិណ្ឌិត្តំ វា សុខស្ស វាបិ ហេតុ ។ សុខកាមេន
 កហាបតិ អរិយស្សវកេន សុខសំវត្តនិកា បដិបទា
 បដិបទ្ធិតព្វា សុខសំវត្តនិកា ហិស្ស បដិបទា
 បដិបទ្ធា សុខប្បដិលាកាយ សំវត្តតិ ។ សោ
 លាភី ហោតិ សុខស្ស ទិព្វស្ស វា មាណុសស្ស
 វា ។ ន ខោ កហាបតិ អរហតិ អរិយស្សវកោ
 យសកាមោ យសំ អាយាចិត្តំ វា អភិណ្ឌិត្តំ វា
 យសស្ស វាបិ ហេតុ ។ យសកាមេន កហាបតិ
 អរិយស្សវកេន យសសំវត្តនិកា បដិបទា បដិបទ្ធិ-
 តព្វា យសសំវត្តនិកា ហិស្ស បដិបទា បដិបទ្ធា
 យសប្បដិលាកាយ សំវត្តតិ ។ សោ លាភី ហោតិ
 យសស្ស ទិព្វស្ស វា មាណុសស្ស វា ។ ន ខោ
 កហាបតិ អរហតិ អរិយស្សវកោ សត្តកាមោ សក្កំ
 អាយាចិត្តំ វា អភិណ្ឌិត្តំ វា សក្កានំ វាបិ ហេតុ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

អរិយសាវ័កនោះ ជាអ្នកបានពណ៌សម្បុរទិព្វ ឬជារបស់មនុស្ស ។
 ម្នាលគហបតី អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីសុខ មិនគួរដើម្បី
 បន់ស្រន់ ឬត្រេកអរនឹងសេចក្តីសុខ ឬក៏ហេតុតែសេចក្តីសុខទេ ។
 ម្នាលគហបតី បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានសេចក្តីសុខ
 ដែលអរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីសុខ គប្បីប្រតិបត្តិ ជឿតថា បដិបទា
 មានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានសេចក្តីសុខ អរិយសាវ័កនោះប្រតិបត្តិ
 ហើយប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានសេចក្តីសុខមែន ។ អរិយសាវ័កនោះ
 ជាអ្នកបានសេចក្តីសុខទិព្វ ឬជារបស់មនុស្ស ។ ម្នាលគហបតី អរិយ-
 សាវ័កអ្នកប្រាថ្នាយសសក្តិ មិនគួរដើម្បីបន់ស្រន់ ឬត្រេកអរនឹងយស-
 សក្តិ ឬក៏ហេតុតែយសសក្តិទេ ។ ម្នាលគហបតី បដិបទាមានកិរិយា
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានយសសក្តិ ដែលអរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នាយសសក្តិ
 គប្បីប្រតិបត្តិ ជឿតថា បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីយសសក្តិ
 ដែលអរិយសាវ័កនោះ ប្រតិបត្តិហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានយសសក្តិ
 មែន ។ អរិយសាវ័កនោះ ជាអ្នកបានយសសក្តិទិព្វ ឬជារបស់
 មនុស្ស ។ ម្នាលគហបតី អរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នាស្ថានសួគ៌ មិនគួរ
 ដើម្បីបន់ស្រន់ ឬត្រេកអរនឹងស្ថានសួគ៌ ឬក៏ហេតុតែស្ថានសួគ៌ទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សត្តកាមេន កហាបតិ អរិយស្សារកោន សត្តសំវត្ត-
 និកា បដិបទា បដិបទ្ធិតព្វា សត្តសំវត្តនិកា ហិស្ស
 បដិបទា បដិបទ្ធា សត្តប្បដិលាកាយ សំវត្តតិ ។
 សោ លាភី ហោតិ សត្តានន្តិ ។

អាយុ វណ្ណំ យសំ កិត្តិ សក្កំ ឧច្ចាកុលីនតំ
 រតិយោ បត្តយានេន ឧទ្យារា អបរាបរា
 អប្បមាទំ បសំសន្តិ បុញ្ញកិរិយាសុ បណ្ឌិតា ។
 អប្បមត្តោ ឧកោ អត្តោ អធិកណ្ណាតិ បណ្ឌិតោ
 ទិដ្ឋេ ធម្មេ ច យោ អត្តោ យោ ចត្តោ សម្បរាយិកោ
 អត្តាភិសមយា ដីរោ បណ្ឌិតោតិ បុច្ចតីតិ ។

[៤៤] ឯកំ សមយំ ភក្កវា វេសាលិយំ វិហារតិ
 មហារាជេ ក្សេតិកាសាលាយំ ។ អថខោ ភក្កវា
 បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីរមាទាយ យេន
 ឧត្តស្ស កហាបតិទោ វេសាលិកស្ស និវេសនំ
 តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ
 និសីទិ ។ អថខោ ឧត្តោ កហាបតិ វេសាលិកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលគហបតី បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានទៅកើតក្នុង
ស្ថានសួគ៌ អរិយសាវ័កអ្នកប្រាថ្នាស្ថានសួគ៌ គប្បីប្រតិបត្តិ ដ្បិតថា
បដិបទាមានកិរិយាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានស្ថានសួគ៌ អរិយសាវ័កនោះ
ប្រតិបត្តិហើយប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានស្ថានសួគ៌មែន ។ អរិយសាវ័ក
នោះ ជាអ្នកបានទៅកើតស្ថានសួគ៌ ។

អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែងសរសើរសេចក្តីមិនប្រមាទ ក្នុង
បុញ្ញកិរិយាវត្ថុទាំងឡាយ ព្រោះប្រាថ្នានូវសេចក្តីត្រេកអរ គឺ
អាយុ ពណ៌សម្បុរ យសសក្តិ កិត្តិស័ព្ទ ស្ថានសួគ៌ ត្រកូល
ខ្ពស់ ដ៏លើសលុបត ។ ទៅ ។ អ្នកប្រាជ្ញមិនមានសេចក្តី
ប្រមាទ រមែងបានសម្រេចប្រយោជន៍ទាំង ២ គឺប្រយោជន៍
ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ១ ប្រយោជន៍ក្នុងបរលោក ១ អ្នកមាន
ប្រាជ្ញាដែលហៅថា បណ្ឌិត ព្រោះបាននូវប្រយោជន៍ ។

[៤៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ស្តេចគង់នៅក្នុងកូដាគារ-
សាលានាមហារ័ន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅ
នៃឧត្តគហបតី អ្នកក្រុងវេសាលី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអា-
សនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លំដាប់នោះ ឧត្តគហបតី អ្នកក្រុងវេសាលី

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ
 ឧត្តោ កហាបតិ វេសាលិកោ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច សម្មុខា
 មេតំ ភន្តេ ភក្កវតោ សុតំ សម្មុខា បដិក្កហិតំ
 មជាបទាយី លភតេ មជាបន្តិ ។ មជាបំ មេ ភន្តេ
 សាលបុប្ផកំ ខាទដីយំ តំ មេ ភក្កវា បដិក្កណ្ណាតុ
 អនុកម្យំ ឧទាទាយាតិ ។ បដិក្កហេសិ ភក្កវា
 អនុកម្យំ ឧទាទាយ ។ សម្មុខា មេតំ ភន្តេ
 ភក្កវតោ សុតំ សម្មុខា បដិក្កហិតំ មជាបទាយី
 លភតេ មជាបន្តិ ។ មជាបំ មេ ភន្តេ សម្មុន្តវា-
 ស្វករមំសំ^(១) តំ មេ ភក្កវា បដិក្កណ្ណាតុ អនុកម្យំ
 ឧទាទាយាតិ ។ បដិក្កហេសិ ភក្កវា អនុកម្យំ
 ឧទាទាយ ។ សម្មុខា មេតំ ភន្តេ ភក្កវតោ សុតំ

១ ឱ. ម. សម្មុន្តគោលកំ ស្វករមំសំ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះឧត្តគហបតី អ្នកក្រុង
 វេសាលី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ចំពោះ
 ព្រះភក្ត្រ បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា អ្នកឲ្យរបស់
 ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខាទនីយាហារ ប្រាកដស្មើដោយផ្កាសាលព្រឹក្ស ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះ
 អង្គ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលនូវខាទនីយាហារនោះ ដើម្បីសេចក្តី
 អនុគ្រោះដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយសេចក្តី
 អនុគ្រោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ចំពោះ
 ព្រះភក្ត្រ បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បុគ្គលឲ្យ
 របស់ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូករម័សៈដ៏ប្រសើរ ស្អាតជាទីគាប់ចិត្ត របស់ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមាន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលសូករម័សៈនោះ ដើម្បី
 អនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដើម្បីអនុគ្រោះ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ចំពោះព្រះភក្ត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សម្មា បដិក្កហិតំ មនាបនាយី លភតេ មនាបន្តិ ។

មនាបំ មេ ភន្តេ និព្វត្តតេលកំ ជាលិយសាកំ^(១)

តំ មេ ភកវា បដិក្កណ្ណាតុ អនុកម្យំ ឧទានាយាតិ ។

បដិក្កហេសិ ភកវា អនុកម្យំ ឧទានាយ ។ សម្មា

មេតំ ភន្តេ ភកវតោ សុតំ សម្មា បដិក្កហិតំ

មនាបនាយី លភតេ មនាបន្តិ ។ មនាចោ មេ

ភន្តេ សាលីនំ ឱទនោ វិតតកាឡុកោ អនេកសូចោ

អនេកព្យញ្ញនោ តំ មេ ភកវា បដិក្កណ្ណាតុ អនុកម្យំ

ឧទានាយាតិ ។ បដិក្កហេសិ ភកវា អនុកម្យំ

ឧទានាយ ។ សម្មា មេតំ ភន្តេ ភកវតោ សុតំ

សម្មា បដិក្កហិតំ មនាបនាយី លភតេ មនាបន្តិ ។

១ និព្វត្តតេលកំ នាឡិយសាកន្តិ បាវា អដ្ឋកថាយំ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បុគ្គលឲ្យរបស់ជាទី
 គាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 នាលិយសាក^(១) ដែលច្រឡំដោយប្រេង ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនាលិយសាកនោះ ដើម្បីអនុគ្រោះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល ដើម្បីអនុគ្រោះ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ ចំពោះព្រះភក្ត្រ
 បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បុគ្គលឲ្យរបស់ជាទី
 គាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 បាយស្រូវសាលី ឥតមានរនុក មានសម្បូរច្រើនមុខ មានម្ហូបក្រៀម
 ច្រើនមុខ ជាទីគាប់ចិត្តខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល
 នូវភោជននោះ ដើម្បីអនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ទទួលដើម្បីអនុគ្រោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គបាន
 ស្តាប់ចំពោះព្រះភក្ត្រ បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បុគ្គលអ្នកឲ្យរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។

១ នាលិយសាកនេះ សំដៅយកភោជនីយាហារ ដែលគេច្របាច់ជាមួយនឹងម្សៅស្រូវសាលី
 ហើយចម្អិនក្នុងសប្បីដែលលាយដោយជីរជាដើមរួចលាយដោយរសផ្អែម ៤ យ៉ាង ទើបអប់ឲ្យ
 ក្រអូប ។ អដ្ឋកថា ។ បើតាមសេចក្តីចូលចិត្ត គឺសម្បូរបូត ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

មនាថានិ មេ ភន្តេ កាសិកានិ វត្តានិ តានិ មេ

ភកវា បដិក្កុណ្ណាតុ អនុកម្មំ ឧបាទាយាតិ ។

បដិក្កុហេសិ ភកវា អនុកម្មំ ឧបាទាយ ។ សម្មុខា

មេតំ ភន្តេ ភកវតោ សុតំ សម្មុខា បដិក្កុហិតំ

មនាបទាយី លភតេ មនាបន្តិ ។ មនាថោ មេ

ភន្តេ បល្ល័ង្កោ កោណាកត្តតោ បដិកត្តតោ បដលិ-

កត្តតោ កទលិមិតប្បវប្បច្ចត្តវណោ សឧត្តវច្ឆនោ

ឧភតោលោហិតកុបទានោ ។ អបិច ភន្តេ មយមេតំ

ជាទាម នេតំ ភកវតោ កប្បតីតិ ឥទំ មេ ភន្តេ

ចន្ទនដលកំ អក្សតិ អជិកសតសហស្សំ តំ

មេ ភកវា បដិក្កុណ្ណាតុ អនុកម្មំ ឧបាទាយាតិ ។

បដិក្កុហេសិ ភកវា អនុកម្មំ ឧបាទាយ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សំពត់ទាំងឡាយនៅក្នុងដែនកាសិ ជាទីគាប់
 ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលសំពត់ទាំងនោះ ដើម្បី
 អនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល ដើម្បីសេចក្តី
 អនុគ្រោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់
 ចំពោះព្រះភក្ត្រ បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រ នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បុគ្គលឲ្យរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បល្ល័ង្កដែលក្រាលដោយព្រំ មានរោមវែង
 (ជាង ៤ ធ្នាប់) កម្រាលពណ៌សដែលធ្វើដោយរោមសត្វ កម្រាលដែល
 ធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្តាចង្កើម កម្រាលដ៏ឧត្តម ដែលធ្វើដោយស្បែក
 សត្វឈ្មុស មានខ្នើយពណ៌ក្រហមទាំងសងខាង ព្រមទាំងពិតានមាន
 ពណ៌ក្រហម ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 មួយទៀត យើងខ្ញុំដឹងរបស់នុ៎ះថា របស់នុ៎ះមិនគួរដល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផែនក្តារខ្លឹមចន្ទន៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ
 ថ្ងៃជាងមួយសែន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលផែនក្តារនោះ ដើម្បី
 អនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល ដើម្បីអនុគ្រោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អថខោ ភក្កវា ឧត្តំ កហាបតី វេសាលិកំ ឥមិណា
អនុមោទនីយេន អនុមោទិ

មនាបនាយី លភតេ មនាបំ

យោ ឧជុក្ខតេសុ ទទាតិ ឆន្ទសា

អន្ធាទនំ សយនមថន្នចានំ

នានប្បកាវាទិ ច បច្ចុយានិ

ចត្តញ្ច មុត្តញ្ច អនុក្កហីតំ

ខេត្តបមេ អរហន្តោ វិទិត្វា

សោ ទុច្ចជំ សប្បុរិសោ ចទិត្វា

មនាបនាយី លភតេ មនាបន្តិ ។

អថខោ ភក្កវា ឧត្តំ កហាបតី វេសាលិកំ ឥមិណា
អនុមោទនីយេន អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

អថខោ ឧក្កោ កហាបតី វេសាលិកោ អបវេន
សមយេន កាលមកាសិ កាលកតោ ច ឧក្កោ
កហាបតិ វេសាលិកោ អញ្ញតរំ មនោមយំ កាយំ
ឧបបដ្ឋិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភក្កវា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អនុមោទនា ដោយអនុមោទនីយ-
តាថានេះ ចំពោះឧត្តគហបតី អ្នកក្រុងវេសាលីថា

បុគ្គលឲ្យរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ
សប្បុរសណាដឹងនូវពួកព្រះអរហន្ត ឧបមាដូចជាស្រែហើយ
ប្រគេនសំពត់ស្លៀក ដណ្តប់ ដំណែក បាយ ទឹក និង
បច្ច័យទាំងឡាយ មានប្រការផ្សេងៗ ដែលខ្លួនបរិច្ចាគ
ហើយផង លះបង់ហើយផង មិនមានស្តាយផង ចំពោះ
លោកអ្នកមានកាយវាចាចិត្តត្រង់ សប្បុរសនោះ ឈ្មោះថា
លះបង់ហើយ នូវវត្ថុដែលគេលះបង់បានដោយកម្រ បុគ្គល
អ្នកឲ្យរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អនុមោទនា ដោយអនុមោទនី-
យតាថានេះ ចំពោះឧត្តគហបតី អ្នកក្រុងវេសាលី ហើយទ្រង់ក្រោក
ចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ឧត្តគហបតី អ្នកក្រុង
វេសាលី ក៏ធ្វើមរណកាល ក្នុងសម័យក្រោយមក លុះឧត្តគហបតី
អ្នកក្រុងវេសាលី ធ្វើមរណកាលហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងពួកទេវតាដែល
សម្រេចដោយចិត្តណាមួយ^(១) ។ សម័យនោះសោត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

១ តាមអដ្ឋកថា ថា ទៅកើតក្នុងពួកទេវតា ដែលកើតក្នុងសុទ្ធាវាសទាំងឡាយ ដោយ
ឯកជ្ឈានចិត្ត ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

សាវត្ថិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស
 អាវាមេ ។ អថខោ ឧត្តោ ទេវបុត្តោ អភិក្កន្តាយ
 វត្ថិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ ជេតវនំ ឱកាសេត្វា
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតំ
 ខោ ឧត្តំ ទេវបុត្តំ ភកវា ឯតទវោច កច្ចិ តេ
 ឧត្ត យថាឱប្បាយោតិ ។ តក្ស មេ ភកវា
 យថាឱប្បាយោតិ ។ អថខោ ភកវា ឧត្តំ ទេវបុត្តំ
 កាថាហិ អដ្ឋកាសិ

មនាបនាយី លភតេ មនាបំ

អត្តស្ស ទាតា លភតេ បុនត្តំ

វស្ស ទាតា វលាភី ច ហោតិ

សេដ្ឋន្ទនោ សេដ្ឋមុបេតិ ហានំ

អត្តនាយី វនាយី សេដ្ឋនាយី ច យោ នរោ

ទីយាយុ យសវា ហោតិ យត្ថ យត្ថុបបដ្ឋតីតិ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណារាជវគ្គ

គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។
 គ្រានោះ ឧត្តទេវបុត្រ កាលរាត្រី កន្លងទៅហើយ មានរស្មីដ៏រុងរឿង
 បំភ្លឺវត្តជេតពនទាំងអស់ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះឧត្តទេវបុត្រ ឈរក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរ
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧត្តៈ សេចក្តីសមតាមបំណងរបស់អ្នកមានដែរឬទេ ។
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សូមទ្រង់ជ្រាប សេចក្តីសមប្រកបតាមបំណង
 របស់ខ្ញុំព្រះអង្គមានដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់
 នឹងឧត្តទេវបុត្រ ដោយគាថាទាំងឡាយថា

បុគ្គលអ្នកឲ្យរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត រមែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត
 វិញ បុគ្គលអ្នកឲ្យរបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ រមែងបានរបស់ខ្ពង់ខ្ពស់វិញ
 បុគ្គលអ្នកឲ្យរបស់ប្រសើរ រមែងបានរបស់ដ៏ប្រសើរវិញ
 បុគ្គលអ្នកឲ្យរបស់ដ៏ថ្លៃថ្លា រមែងបាននូវឋានៈដ៏ថ្លៃថ្លាវិញ
 នរណា អ្នកឲ្យរបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ផង អ្នកឲ្យរបស់ប្រសើរផង
 អ្នកឲ្យរបស់ថ្លៃថ្លាផង នរណោះ កើតក្នុងទីណា ។ ជាអ្នក
 មានអាយុវែង មានយសសក្តិ ក្នុងទីនោះ ។ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៤៥] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ បុញ្ញាភិសន្នោ កុស-
 លាភិសន្នោ សុខស្សាហារោ សោវត្តិកោ សុខវិចារោ
 សត្តសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កណ្តាយ មនាទាយ ហិតាយ
 សុខាយ សំវត្តនិ ។ កតមេ បញ្ច ។ យស្ស
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចីវរំ បរិកុញ្ញមាណោ អប្បមាលំ
 ចេតោសមាធិ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ អប្បមាលោ
 តស្ស បុញ្ញាភិសន្នោ កុសលាភិសន្នោ សុខស្សា-
 ហារោ សោវត្តិកោ សុខវិចារោ សត្តសំវត្តនិកោ
 ឥដ្ឋាយ កណ្តាយ មនាទាយ ហិតាយ សុខាយ
 សំវត្តនិ ។ យស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បិណ្ឌាទាតំ បរិកុញ្ញ-
 មាណោ... យស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិហារំ បរិកុញ្ញមាណោ...
 យស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មញ្ចបីបំ បរិកុញ្ញមាណោ...
 យស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារំ
 បរិកុញ្ញមាណោ អប្បមាលំ ចេតោសមាធិ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ អប្បមាលោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្នោ កុសលា-
 ភិសន្នោ សុខស្សាហារោ សោវត្តិកោ សុខវិចារោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គំនរុបុណ្យ គំនរកុសល ប្រមូល
មកនូវសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ មានសុខជាវិបាក នាំឲ្យ
កើតក្នុងស្ថានសួគ៌ នេះមាន ៥ យ៉ាង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា
ត្រេកអរ គាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសុខ ។ ៥ យ៉ាង
ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវររបស់
គហបតីណា បានសម្រេចចេតោសមាធិ មានប្រមាណមិនបាន គំនរ
បុណ្យ គំនរកុសល ប្រមូលមកនូវសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ
មានសុខជាវិបាក នាំឲ្យកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ របស់គហបតីនោះ ប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីប្រាថ្នា ត្រេកអរ គាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
មានប្រមាណមិនបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុបរិភោគ
បិណ្ឌបាតរបស់គហបតីណា... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុប្រើ
ប្រាស់វិហាររបស់គហបតីណា... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុប្រើ
ប្រាស់គ្រែនិងតាំងរបស់គហបតីណា... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុ
បរិភោគនូវគិលានប្បុច្ឆយភេសជ្ជបរិក្ខាររបស់គហបតីណា ហើយបាន
សម្រេចចេតោសមាធិ មានប្រមាណមិនបាន គំនរុបុណ្យ គំនរកុសល
ប្រមូលមកនូវសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ មានសុខជាវិបាក

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

សក្កសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កណ្តាយ មនាទាយ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច បុញ្ញាភិសន្នា កុសលាភិសន្នា សុខស្សាហារា
 សោវត្តិកា សុខវិទាកា សក្កសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ
 កណ្តាយ មនាទាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តនិ ។
 ឥមេហិ ច បន ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ បុញ្ញាភិសន្នេហិ
 កុសលាភិសន្នេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយស្សា-
 វកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ
 តហេតុំ ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្នោ កុសលាភិ-
 សន្នោ សុខស្សាហារោ សោវត្តិកោ សុខវិទាកោ
 សក្កសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កណ្តាយ មនាទាយ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ អថខោ អសដ្ឋេយ្យោ
 អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធាត្វេ សង្ខំ កច្ចតិ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

នាំឲ្យកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ របស់គហបតីនោះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា
 ត្រេកអរ គាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ មានប្រមាណមិនបានទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គំនរហុណ្ណ គំនរកុសល ៥ យ៉ាងនេះឯង ជា
 ធម៌ប្រមូលមកនូវសេចក្តីសុខ ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ មានសុខជាវិបាក
 នាំឲ្យកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រេកអរ គាប់
 ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត អរិយសាវ័កដែលបរិបូណ៌ដោយគំនរហុណ្ណ គំនរកុសល ៥ យ៉ាង
 នេះហើយ បុគ្គលមិនងាយប្រមាណបុណ្យថា គំនរហុណ្ណ គំនរកុសល
 ជាធម៌ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ មានសុខជាវិបាក នាំឲ្យកើតក្នុងស្ថានសួគ៌
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រេកអរ គាប់ចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះបានឡើយ គំនរហុណ្ណ រាប់
 មិនបាន ប្រមាណមិនកើត គ្រាន់តែរាប់ថាគំនរហុណ្ណច្រើនប៉ុណ្ណោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទេ ន សុករំ
 ឧទកស្ស បមាណំ កហេតុំ ឯត្តកានិ ឧទកា-
 ឡកានីតិ វា ឯត្តកានិ ឧទកាឡកសតានីតិ
 វា ឯត្តកានិ ឧទកាឡហកសហស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ
 ឧទកាឡកសតសហស្សានីតិ វា អថខោ អសង្ខេយ្យោ
 អប្បមេយ្យោ មហាឧទកក្ខន្ធាត្រូវ សង្ខំ កច្ចតិ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ បញ្ចហិ បុញ្ញាភិសន្នេហិ
 កុសលាភិសន្នេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយស្សវកស្ស
 ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ កហេតុំ ឯត្តកោ
 បុញ្ញាភិសន្នោ កុសលាភិសន្នោ សុខស្សហារោ
 សោវត្តិកោ សុខវិចារកោ សក្កសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ
 កន្តាយ មនាចាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតីតិ
 អថខោ អសង្ខេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខ-
 ន្ធាត្រូវ សង្ខំ កច្ចតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនងាយនឹងកំណត់នូវប្រមាណនៃទឹកក្នុង
មហាសមុទ្រថា ទឹកប៉ុណ្ណោះអាឡែកក្តី ទឹកប៉ុណ្ណោះរយអាឡែកក្តី ទឹក
ប៉ុណ្ណោះពាន់អាឡែកក្តី ទឹកប៉ុណ្ណោះសែនអាឡែកក្តី ដូច្នោះបានឡើយ
ត្រឹមតែរាប់បានថា គំនរទឹកដ៏ធំប៉ុណ្ណោះ នឹងគប្បីរាប់មិនបាន ប្រមាណ
មិនកើត មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កដែល
បរិបូណ៌ដោយគំនរហុណ្ណ គំនរកុសលទាំង ៥ នេះ ហើយ បុគ្គលមិន
ងាយនឹងកំណត់ប្រមាណហុណ្ណថា គំនរហុណ្ណ គំនរកុសល ប្រមូល
មកនូវសុខ ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អ មានសុខជាវិបាក នាំឲ្យកើតក្នុង
ស្ថានសួគ៌ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រេកអរ គាប់ចិត្ត ដើម្បី
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ត្រឹមតែរាប់ថា
គំនរហុណ្ណដ៏ធំប៉ុណ្ណោះ នឹងគប្បីរាប់មិនបាន ប្រមាណមិនកើត ក៏មាន
ឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាវជរគោ

មហោទដី អបរិមិតំ មហាសរំ

ពហុភេរំ រតនកណ្ណានមាលយំ

នន្ទោ យថា មច្ចុកណាសដ្ឋ្យសេវិតា

បុច្ចុ សវន្តី ឧបយន្តិ សាករំ

ឯរំ នរំ អន្ទទទានវត្ថុទំ

សេយ្យានិសច្ចុត្តរណាស្ស^(១) ទាយកំ

បុញ្ញស្ស ធារា ឧបយន្តិ បណ្ឌិតំ

នន្ទោ យថា វារិហារ សាករន្តិ ។

[៤៦] បញ្ចិមា ភិក្ខុវេ សម្មទា ។ កតមា

បញ្ច ។ សទ្ធាសម្មទា សីលសម្មទា សុតសម្មទា

ចាកសម្មទា បញ្ញាសម្មទា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ

បញ្ច សម្មទាតិ ។

១ ម. សេយ្យានិបច្ចុត្តរណាស្ស ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

ស្ទឹងទាំងឡាយ ដ៏ជ្រៅ ដែលហូរត្រីអាស្រ័យនៅ រមែង
 ហូរទៅ ដោរទៅកាន់សាគរ ដែលទ្រទ្រង់ទឹកដ៏ច្រើន
 ប្រមាណមិនបាន ជាស្រះធំ មានភ័យច្រើន ជាទីកើតនៃ
 គំនរកែវ យ៉ាងណាមិញ ធារហូរ រមែងជន់ដោរទៅរក
 នរៈជាបណ្ឌិត ដែលជាអ្នកឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ អ្នកឲ្យ
 ទីដេក ទីអង្គុយ គ្រឿងកម្រាលយ៉ាងនោះដែរ ដូចជាទឹក
 ក្នុងស្ទឹងទាំងឡាយ ហូរទៅកាន់សមុទ្រសាគរ ។

[៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បទានេះ មាន ៥ យ៉ាង ។
 ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសទ្ធាសម្បទា ១ សីលសម្បទា ១
 សុតសម្បទា ១ ចាគសម្បទា ១ បញ្ញាសម្បទា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះឯង សម្បទា ៥ យ៉ាង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៤៧] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ ធនាណិ ។ កតមាណិ
 បញ្ច ។ សទ្ធាធនំ សីលធនំ សុតធនំ ចាកធនំ
 បញ្ញាធនំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សទ្ធាធនំ ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ សទ្ធា ហោតិ សទ្ធិហតិ
 តថាគតស្ស ពោធិ ឥតិបិ សោ ភកវា ។ បេ ។
 សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា ភកវាតិ ឥទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ សទ្ធាធនំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ សីលធនំ ។
 ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ ចាលាភិចាតា បដិវិរោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរោ
 ហោតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សីលធនំ ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ សុតធនំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ
 ពហុស្សតោ ហោតិ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា
 ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សុតធនំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
 ចាកធនំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ វិតតមល-
 មច្ចេវេន ចេតសា អការំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ ទ្រព្យគឺសទ្ធា ១ ទ្រព្យគឺសីល ១ ទ្រព្យគឺសុតៈ ១ ទ្រព្យ គឺចាតៈ ១ ទ្រព្យគឺបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទ្រព្យគឺសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក មានសទ្ធា ជឿសេចក្តីត្រាស់ដឹង របស់ព្រះតថាគតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អង្គនោះ ។ បេ ។ ជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ត្រាស់ដឹងអរិយ- សច្ច លែងវិលមកកាន់ភពថ្មីទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺសទ្ធា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទ្រព្យគឺសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នករៀនចាកបាណា- តិបាត ។ បេ ។ ជាអ្នករៀនចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺធីកនូវទឹក សុរានិងមេរ័យជាគ្រឿងស្រវឹង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺ សីល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទ្រព្យគឺសុតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង- ឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្តាប់ច្រើន ។ បេ ។ ចាក់ធ្លុះ ដោយប្រពៃព្រោះសេចក្តីឃើញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យ គឺសុតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទ្រព្យគឺចាតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តដែលសេចក្តីកំណាញ់ ជាមន្ទិលទៅប្រាសហើយ នៅគ្រប់គ្រងនូវផ្ទះ មានចាតៈរួចហើយ

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

បយតថាណំ វោស្សក្ករតោ យាចយោកោ ទានសំវិ-
 ភាគរតោ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ចាកធនំ ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ បញ្ញាធនំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយស្សារកោ
 បញ្ញាវា ហោតិ ឧទយត្តកាមិណិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ
 អរិយាយ និព្វេទិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយកាមិណិយា
 ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បញ្ញាធនំ ។ ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច ធនានីតិ ។

យស្ស សទ្ធា តថាគតេ អចលា សុបតិដ្ឋិតា
 សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ អរិយកន្តំ បសំសិតំ
 សង្ខេ បសាទោ យស្សត្ថិ ឧដុក្ខតញ្ច ទស្សនំ
 អទទ្ធិន្ទោតិ តំ អាហុ អមោយំ តស្ស ដីវិតំ
 តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ជេថ មេធាវី សំ ពុទ្ធានសាសនត្ថិ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

មានដែលាងហើយ ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ ជាអ្នកគួរគេសូមបាន
 ត្រេកអរក្នុងទាននិងការចែករំលែក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 ទ្រព្យគឺចាតៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទ្រព្យគឺបញ្ញា តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសារីកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
 ប្រកបព្រម ដោយប្រាជ្ញាជាគ្រឿងយល់សេចក្តីចម្រើននិងវិនាស ប្រាជ្ញា
 ដ៏មោះមុត ប្រសើរ ជាបញ្ញាឲ្យដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគឺបញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះឯងជាទ្រព្យ ៥ យ៉ាង ។

សទ្ធារបស់បុគ្គលណា មិនញាប់ញ័រ បានតម្កល់ទុកប្រពៃ
 ក្នុងព្រះតថាគត មួយទៀត សីលរបស់បុគ្គលណា ជា
 សីលល្អ ជាទីត្រេកអររបស់ព្រះអរិយៈ ដែលព្រះអរិយៈ
 សរសើរហើយ បុគ្គលណាមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសង្ឃ
 ទាំងមានកិរិយាយើញត្រង់ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅបុគ្គល
 នោះថាជាអ្នកមិនទាន់ក្រ ទាំងជីវិតរបស់បុគ្គលនោះ មិន
 ឥតអំពើ ហេតុដូច្នោះ អ្នកប្រាជ្ញកាលបើរលឹកឃើញនូវពាក្យ
 ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបសទ្ធាផង
 សីលផង សេចក្តីជ្រះថ្លាផង កិរិយាយើញធម៌ផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៤៨] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ អលត្តនីយាណិ ហានាណិ
សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេន វា មារេន
វា ព្រហ្មណា វា កេនចិ វា លោកស្មី ។ កត-
មាណិ បញ្ច ។ ជរាធម្មំ មា ជីវតិ អលត្តនីយំ
ហានំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេន វា
មារេន វា ព្រហ្មណា វា កេនចិ វា លោកស្មី
ព្យាធិធម្មំ មា ព្យាធិយីតិ... មរណាធម្មំ មា
មិយ្យីតិ... ខយធម្មំ មា ទិយីតិ... នស្សនធម្មំ មា
នស្សីតិ អលត្តនីយំ ហានំ សមណោ វា ព្រាហ្ម-
ណោ វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មណា វា
កេនចិ វា លោកស្មី ។ អស្សុតវតោ ភិក្ខុវេ
បុថុជ្ជនស្ស ជរាធម្មំ ជីវតិ សោ ជរាធម្មេ ជិណ្ណោ
ន ឥតិ បដិសញ្ចិត្តតិ ន ខោ មយ្ហេវកស្ស
ជរាធម្មំ ជីវតិ អថខោ យាវតា សត្តានំ អាកតិ
កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ សត្តានំ ជរាធម្មំ
ជីវតិ អហាញោវ ខោ បន ជរាធម្មេ ជិណ្ណោ សោចេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អលព្វនីយដ្ឋាន ៥ យ៉ាង (ហេតុដែល
មិនគប្បីបាន) ដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា មារ ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណាមួយ
មួយ ក្នុងលោក (តាមប្រាថ្នា) ។ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
សមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា មារ ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណាមួយ ក្នុងលោក
មិនគប្បីបាន (តាមប្រាថ្នា) ថា របស់ដែលមានជរា ជាធម្មតា កុំជរា
ឡើយ ១ របស់ដែលមានព្យាធិ ជាធម្មតា កុំឈឺចាប់ឡើយ... ១ របស់
ដែលមានមរណៈ ជាធម្មតា កុំស្លាប់ឡើយ... ១ របស់ដែលមានការអស់
ទៅ ជាធម្មតា កុំអស់ទៅឡើយ... ១ ហេតុដែលសមណព្រាហ្មណ៍
ទេវតា មារ ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណាមួយក្នុងលោក មិនគប្បីបានតាម
ប្រាថ្នាថា របស់ដែលមានសេចក្តីវិនាស ជាធម្មតា កុំវិនាសឡើយ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជរាធម៌របស់បុថុជ្ជន អ្នកមិនបានស្តាប់ រមែង
គ្រាំគ្រា បុថុជ្ជននោះ មិនបានពិចារណាក្នុងជរាធម៌ដែលគ្រាំគ្រា
ហើយថា មិនគ្រាំគ្រាចំពោះលើតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដោយពិត
នោះ ដំណើរមក ដំណើរទៅ ការច្យុត ការកើតឡើង របស់សត្វ
ទាំងឡាយ ត្រឹមណា ជរាធម៌របស់សត្វទាំងអស់ រមែងគ្រាំគ្រាត្រឹមនោះ
ដែរ កាលបើជរាធម៌គ្រាំគ្រាហើយ អាត្មាអញត្រូវតែសោកសង្រេង

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាវជវគ្គ

កិលមេយ្យំ បរិទេវេយ្យំ ឧត្តាឡី កន្ទេយ្យំ
 សម្មោហំ អាបដ្ឋេយ្យំ ភត្តម្មី មេ នច្ឆានេយ្យ
 កាយេបិ ទុព្វណ្ណិយំ ឱក្កមេយ្យ កម្មន្តាបិ នប្ប-
 វត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ អត្តមនា អស្ស មិត្តាបិ ទុម្ពនា
 អស្សតិ ។ សោ ជរាជម្មេ ជិណ្ណោ សោចតិ កិល-
 មតិ បរិទេវតិ ឧត្តាឡី កន្ទតិ សម្មោហំ អាបដ្ឋតិ ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អស្សតវា បុថុជ្ជនោ វិន្ទោ
 សរិសេន សោកសល្លេន អត្តានញ្ញេវ បរិតាបេតិ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ អស្សតវតោ បុថុជ្ជនស្ស
 ព្យាធិធម្មំ ព្យាធិយតិ... មរណាធម្មំ មិយ្យតិ...
 ខយធម្មំ ខិយតិ... នស្សនធម្មំ នស្សតិ សោ
 នស្សនធម្មេ នដ្ឋេ ន ឥតិ បដិសញ្ចិត្តតិ ន ខោ
 មយ្ហេវកស្ស នស្សនធម្មំ នស្សតិ អថខោ យាវតា
 សត្តានំ អាតតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ
 សត្តានំ នស្សនធម្មំ នស្សតិ អហាញេវ ខោ បន
 នស្សនធម្មេ នដ្ឋេ សោចេយ្យំ កិលមេយ្យំ បរិទេវេយ្យំ

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងក្លែង
អាត្មាអញ មិនគប្បីឃ្នានភត្តផង សម្បុរអាក្រក់គប្បីធ្លាក់ចុះក្នុងកាយផង
ការងារក៏ប្រព្រឹត្តទៅមិនបានផង ពួកជនជាសត្រូវក៏មានចិត្តរីករាយផង
ពួកមិត្តសំឡាញ់តូចចិត្តផង ។ កាលបើជរាធម៌គ្រាំគ្រាហើយ បុប្ផជន
នោះ ក៏សោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់
នូវសេចក្តីវង្វេងក្លែង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុប្ផជនអ្នក
មិនបានស្តាប់ ត្រូវសរដែលសេចក្តីសោក លាបដោយថ្នាំពិស ចាក់
ហើយ រមែងញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យក្តៅក្រហាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយទៀត ព្យាធិធម៌របស់បុប្ផជន អ្នកមិនបានស្តាប់ រមែងឈឺចាប់...
មរណាធម៌ រមែងស្លាប់... ខយធម៌ (របស់សម្រាប់អស់ទៅ) ជាធម្មតា
រមែងអស់ទៅ... នស្សនធម៌ (របស់សម្រាប់វិនាស) ជាធម្មតា រមែង
វិនាសទៅ បុប្ផជននោះ មិនពិចារណាក្នុងនស្សនធម៌ ដែលវិនាសទៅ
ថា នស្សនធម៌ មិនមែនវិនាសទៅ ចំពោះលើតែអាត្មាអញតែម្នាក់ឯងទេ
ដោយពិតនោះ ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្យុត និងសេចក្តី
កើតឡើងរបស់សត្វទាំងឡាយ មាននៅត្រឹមណា នស្សនធម៌របស់
សត្វទាំងអស់ រមែងវិនាសទៅត្រឹមណោះ កាលបើនស្សនធម៌ វិនាស
ទៅហើយ អាត្មាអញគប្បីសោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឧត្តាឡី កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យំ ភត្តម្បិ មេ
 នច្ឆានេយ្យ កាយេបិ ទុព្វណ្ណិយំ ឌីក្កមេយ្យ កម្មន្តាបិ
 នប្បវត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ អត្តមនា អស្ស មិត្តាបិ ទុម្ពនា
 អស្សតិ ។ សោ នស្សនធម្មេ នជ្ជេ សោចតិ កិលមតិ
 បរិទេវតិ ឧត្តាឡី កន្ទតិ សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។
 អយំ រុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អស្សតវា បុថុជ្ជនោ វិទ្ធា សរិសេន
 សោកសល្លេន អត្តានញ្ញេវ បរិតាបេតិ ។ សុតវតោ
 ច ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកស្ស ជរាជម្ហំ ដីវតិ
 សោ ជរាជម្ហេ ជិណ្ណោ ឥតិ បទិសញ្ចិក្ខុតិ ន ខោ
 មយ្ហេវកស្ស ជរាជម្ហំ ដីវតិ អថខោ យាវតា សត្តានំ
 អាភតិ ភតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ សត្តានំ ជរាជម្ហំ
 ដីវតិ អហាញេវ ខោ បន ជរាជម្ហេ ជិណ្ណោ សោចេយ្យំ
 កិលមេយ្យំ បរិទេវេយ្យំ ឧត្តាឡី កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ
 អាបជ្ជេយ្យំ ភត្តម្បិ មេ នច្ឆានេយ្យ កាយេបិ
 ទុព្វណ្ណិយំ ឌីក្កមេយ្យ កម្មន្តាបិ នប្បវត្តេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច អាត្មាអញមិន
 គប្បីឃ្លានភត្តផង សម្បុរអាក្រក់គប្បីធ្លាក់ចុះក្នុងកាយផង ការងារមិន
 ប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងពួកជនជាសត្រូវ ក៏មានចិត្តត្រេកអរផង
 ពួកមិត្តសំឡាញ់ ក៏តូចចិត្តផង ។ កាលបើស្សនធម៌ វិនាសទៅហើយ
 បុប្ផជននោះ ក៏សោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់-
 កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 បុប្ផជនអ្នកមិនបានស្តាប់ដែលសរគឺសោក លាបដោយថ្នាំពិសចាក់ហើយ
 រមែងញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យក្តៅក្រហាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកជរាធម៌
 របស់អរិយសាវ័កអ្នកបានស្តាប់ រមែងគ្រាំគ្រាទៅដែរ ប៉ុន្តែអរិយសាវ័ក
 នោះ តែងពិចារណាយើង ក្នុងជរាធម៌ដែលគ្រាំគ្រាដូច្នោះថា ជរាធម៌
 រមែងមិនគ្រាំគ្រាទៅចំពោះលើតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដោយពិតនោះ
 ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្បុត សេចក្តីកើតឡើងរបស់សត្វ
 ទាំងឡាយ នៅមានត្រឹមណា ជរាធម៌របស់សត្វទាំងអស់ រមែង
 គ្រាំគ្រាទៅត្រឹមណោះ កាលបើជរាធម៌គ្រាំគ្រាទៅហើយ អាត្មាអញ
 គប្បីសោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ
 ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច អាត្មាអញមិនគប្បីឃ្លានភត្តផង សម្បុរ
 អាក្រក់ គប្បីធ្លាក់ចុះក្នុងកាយផង ការងារក៏មិនប្រព្រឹត្តទៅបានផង

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

អមិត្តាបិ អត្តមនា អស្សុ មិត្តាបិ ទុម្ពនា អស្សុតិ ។
 សោ ជរាជម្មេ ជិណ្ណោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន
 បរិទេវតិ ន ឧត្តាឡិ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សុតវា អរិយស្សវកោ អព្វហិ
 សរិសំ សោកសស្សំ យេន វិទ្ធោ អស្សុតវា
 បុត្តជ្ជនោ អត្តានញ្ញវេ បរិតាមេតិ ។ អសោកោ
 វិសល្លោ អរិយស្សវកោ អត្តានញ្ញវេ បរិទិញ្ញាមេតិ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សុតវតោ អរិយស្សវកស្ស
 ព្យាធិធម្មំ ព្យាធិយតិ... មរណាធម្មំ មិយ្យតិ...
 ខយធម្មំ ទិយតិ... នស្សនធម្មំ នស្សតិ សោ
 នស្សនធម្មេ នជ្ជេ ឥតិ បដិសញ្ចិត្តតិ ន ខោ មយ្ហេ-
 វេកស្ស នស្សនធម្មំ នស្សតិ អថខោ យាវតា
 សត្តានំ អាភតិ ភតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ
 សត្តានំ នស្សនធម្មំ នស្សតិ អហាញ្ញវេ ខោ
 បន នស្សនធម្មេ នជ្ជេ សោចេយ្យំ កិលមេយ្យំ
 បរិទេវេយ្យំ ឧត្តាឡិ កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យំ

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

ពួកជនជាសត្រូវ មានចិត្តត្រេកអរផង ពួកមិត្តសំឡាញ់ក៏តូចចិត្តផង ។
 កាលបើជរាធម៌គ្រាំគ្រាទៅហើយ អរិយសាវ័កនោះ ក៏មិនសោកសង្រេង
 មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ មិនដល់នូវ
 សេចក្តីវង្វេងភ្លេចឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុថុជ្ជនអ្នកមិនបាន
 ស្តាប់ ដែលសរគឺសោក លាបដោយថ្នាំពិសណាចាក់ហើយ រមែង
 ញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យក្តៅក្រហាយ នេះហៅថា អរិយសាវ័ក អ្នកបានស្តាប់
 ហើយ ដកហើយនូវសរគឺសោក ដែលលាបដោយថ្នាំពិសនោះបាន ។
 អរិយសាវ័ក អ្នកមិនមានសរគឺសោក រមែងញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យរលត់ទុក្ខ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ព្យាធិធម៌របស់អរិយសាវ័ក អ្នកបាន
 ស្តាប់ រមែងឈឺចាប់... មរណធម៌ រមែងស្លាប់... ខយធម៌
 រមែងអស់ទៅ... នស្សនធម៌ រមែងវិនាសទៅ អរិយសាវ័កនោះ
 ពិចារណាយើញច្បាស់ ក្នុងនស្សនធម៌ដែលវិនាសទៅហើយ ដូច្នោះថា
 នស្សនធម៌ មិនវិនាសទៅចំពោះលើអាត្មាអញតែម្នាក់ឯងទេ ដោយពិត
 នោះ ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្បុត សេចក្តីកើតឡើងនៃសត្វ
 ទាំងឡាយ នៅមានត្រឹមណា នស្សនធម៌របស់សត្វទាំងអស់វិនាសទៅ
 ត្រឹមណោះ កាលបើនស្សនធម៌វិនាសទៅហើយ អាត្មាអញគប្បីសោក
 លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ភត្តម្បិ មេ នច្ឆាទេយ្យ កាយេបិ ទុព្វណ្ណិយំ
 ឱក្កមេយ្យ កម្មន្តាបិ នប្បវត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ អត្តមនា
 អស្ស មិត្តាបិ ទុម្ពនា អស្សតិ ។ សោ
 នស្សនធម្មេ នដ្ឋេ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន
 បរិទេវតិ ន ឧវត្តាឡិ កន្ធាតិ ន សម្មោហំ អាបដ្ឋតិ ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សុតវា អរិយស្សវកោ អព្ភហិ
 សរិសំ សោកសល្លំ យេន វិទ្ធោ អស្សតវា បុថុជ្ជនោ
 អត្តានញ្ញេវ បរិតាមេតិ ។ អសោកោ វិសល្លោ
 អរិយស្សវកោ អត្តានញ្ញេវ បរិទិព្វាមេតិ ។ ឥមាទិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អលត្តដីយានិ ហានានិ សមណោន
 វា ព្រាហ្មណោន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មណ វា
 កេនចិ វា លោកស្មិនិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ភ្លេច អាត្មាអញមិនគប្បីឃ្នានភត្តផង សម្បុរអាក្រក់ គប្បីធ្លាក់ចុះក្នុង
 កាយផង ការងារ ក៏មិនប្រព្រឹត្តទៅបានផង ពួកជនជាសត្រូវក៏
 ត្រេកអរផង ពួកមិត្តសំឡាញ់ក៏តូចចិត្តផង ។ កាលបើសព្វនធម៌
 វិនាសទៅហើយ អរិយសាវ័កនោះ មិនសោកសង្រេង មិនលំបាក
 មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ មិនដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុប្ផជនអ្នកមិនបានស្តាប់ ដែលសរគឺសោក
 លាបដោយថ្នាំពិសណាចាក់ហើយ រមែងញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យក្តៅក្រហាយ
 នេះហៅថា អរិយសាវ័ក អ្នកបានស្តាប់ ហើយដកនូវសរគឺសោកដែល
 លាបដោយថ្នាំពិសនោះបាន ។ អរិយសាវ័ក អ្នកមិនមានសរគឺសោក
 រមែងញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យរលត់ទុក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អលព្ពនីយដ្ឋាន
 ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា មារ
 ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណាមួយក្នុងលោក មិនគប្បីបាន (តាមប្រាថ្នា) ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណាជវគ្គោ

ន សោចនាយ ន បរិទេវនាយ
 អត្តោ ឥធិ លត្តតិ^(១) អបិ អប្បកោបិ
 សោចន្តមេនំ ទុក្ខិតំ វិទិត្វា
 បច្ចត្តិកា អត្តមនា ភវន្តិ
 យតោ ច ខោ បណ្ឌិតោ អាបនាសុ
 ន វេទតិ អត្តវិទិត្តយញ្ញ
 បច្ចត្តិកាស្ស ទុក្ខិតា
 ភវន្តិ ទិស្វា មុខំ អរិការំ បុរាណំ
 ជប្បន មន្តេន សុភាសិតេន
 អនុប្បនានេន បវេណិយា វា
 យថា យថា យត្ត លភេថ អត្តំ
 តថា តថា តត្ត បរក្កមេយ្យ
 សចេ បដានេយ្យ អលត្តនេយ្យោ
 មយា វា អញ្ញេន វា ឯស អត្តោ
 អសោចមាណោ អទិវាសយេយ្យ
 កម្មំ ទទ្ធិ កិច្ចំ ករោមិទានីតិ ។

១ ឱ. ម. លត្ត ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាវាជវគ្គ

ប្រយោជន៍ក្នុងលោកនេះ ទោះណាជាតិចតួច បុគ្គលមិនមែន
 បាន ព្រោះសេចក្តីសោក ព្រោះសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលឡើយ
 ពួកជនជាសត្រូវយើងនោះ កំពុងសោកសង្រេងដល់នូវ
 ទុក្ខ ជាអ្នកមានចិត្តត្រេកអរ លុះណាតែបណ្ឌិត អ្នកឈ្វេង
 យល់ ក្នុងការវិនិច្ឆ័យនូវហេតុនិងផល ទើបមិនញាប់ញ័រ
 ក្នុងឧបទ្រព្យទាំងឡាយ ពួកជនជាសត្រូវ យើងមុខបណ្ឌិត
 នោះមិនប្រែប្រួល នៅដដែល ហើយខ្លួនឯងក៏ដល់នូវទុក្ខ
 វិញ បុគ្គលគប្បីបានប្រយោជន៍ក្នុងទីណា ដោយប្រការ
 ណាៗ គប្បីព្យាយាមក្នុងទីនោះ ដោយប្រការនោះៗ គឺការ
 និយាយសរសើរក្តី ការរាយមន្តក្តី ការនិយាយសុភាសិតក្តី
 បវេណី (វង្សត្រកូល) ក្តី បើសិនជាបុគ្គលដឹងច្បាស់ថា
 ប្រយោជន៍នេះ អាត្មាអញក្តី បុគ្គលដទៃក្តី មិនគប្បីបានទេ
 មិនសោកសៅ គប្បីអត់ធ្មត់ថា កម្មដ៏មាំ (អាត្មាអញ
 បានសន្សំទុកហើយ) ឥឡូវនេះ អាត្មាអញធ្វើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៤៩] ឯកំ សមយំ ភក្កវា សារត្តិយំ វិហារតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ
 រាជា បសេនទិ កោសលោ យេន ភក្កវា តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មស្មិកា
 ទេវី កាលកតា ហោតិ ។ អថខោ អញ្ញតរោ
 បុរិសោ យេន រាជា បសេនទិ កោសលោ តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោស-
 លស្ស ឧបកណ្ណិកេ អារោចេសិ មស្មិកា ទេវ
 ទេវី កាលកតាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ រាជា បសេនទិ
 កោសលោ ទុក្ខិ ទុម្មនោ បត្តក្ខន្ធា អនោមុខោ
 បជ្ឈាយន្តោ អប្បដិកាលោ ទិសីទិ ។ អថខោ
 ភក្កវា រាជានំ បសេនទី កោសលំ ទុក្ខិ ទុម្មនំ
 បត្តក្ខន្តំ អនោមុខំ បជ្ឈាយន្តំ អប្បដិកាលំ
 វិទិត្វា រាជានំ បសេនទី កោសលំ ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៤៧] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ព្រះរាជា
 បសេនទិកោសល ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រថាប់ក្នុងទីដ៏
 សមគួរ ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ ព្រះនាងមល្លិកាទេវី ទើបនឹងទិវង្គតទៅ ។
 លំដាប់នោះ មានបុរសមួយនាក់ចូលទៅគាល់ព្រះរាជាបសេនទិកោសល
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលជិតព្រះកាណាំ នៃព្រះរាជាបសេនទិ-
 កោសលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះនាងមល្លិកាទេវី ទិវង្គតទៅ
 ហើយ ។ កាលរាជបុរស ក្រាបទូលដូច្នោះហើយ ព្រះរាជាបសេនទិ-
 កោសល មានទុក្ខទោមនស្ស មានព្រះសុរង្គិទ្ធិនចុះ មានព្រះភក្ត្រជ្រប់
 គង់សញ្ចប់សញ្ជឹង មិនមានបដិកាណ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះរាជាបសេនទិកោសល ទ្រង់មានទុក្ខទោមនស្ស
 មានព្រះសុរង្គិទ្ធិនចុះ មានព្រះភក្ត្រជ្រប់ សញ្ចប់សញ្ជឹង មិនមាន
 បដិកាណ ហើយបានត្រាស់នឹងព្រះរាជាបសេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

បញ្ចិមាទិ មហារាជ អលត្តដីយាទិ ហាទាទិ
សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេន វា មារេន
វា ព្រហ្មណ វា កេនចិ វា លោកស្មី ។ កតមាទិ
បញ្ច ។ ជរាធម្មំ មា ជីវិតិ អលត្តដីយំ ហានំ ។ បេ ។

ន សោចនាយ ន បរិទេវនាយ ។ បេ ។

កម្មំ ទទ្ធុំ កិទ្ធិំ ករោមិទាទីតិ ។

[៥០] ឯកំ សមយំ អាយស្មា ជារទោ ចាត-
លិបុត្តេ វិហរតិ កុក្កុជារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ ភទ្ធា ទេវី កាលកតា
ហោតិ បិយា មនាទា ។ សោ ភទ្ធាយ ទេវិយា
កាលកតាយ បិយាយ មនាទាយ ទេវេ នហាយតិ
ន វិលិម្បតិ ន ភត្តំ ភុញ្ញតិ ន កម្មន្តំ បយោទេតិ
រត្តិទ្ធិរំ ភទ្ធាយ ទេវិយា សរីរេ អន្នោមុញ្ញតោ ។
អថខោ មុណ្ណា រាជា បិយកំ សោការក្ខំ^(១)
អាមន្តេសិ តេនហិ សម្ម បិយក ភទ្ធាយ ទេវិយា
សរីរំ អយសាយ តេលទោណិយា បក្ខិបិត្វា

១ ឱ. ម. កោសារក្ខំ ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណរាជវគ្គ

បពិត្រមហារាជ អលព្ពនីយដ្ឋាន គឺហេតុដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា
មារ ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណាមួយ ក្នុងលោក មិនគប្បីបានតាមសេចក្តី
ប្រាថ្នា នេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ ហេតុមិនគប្បី
បានតាមសេចក្តីប្រាថ្នាថា ជរាធម៌ កុំគ្រាំគ្រាឡើយដូច្នោះ ។ លេ ។

មិនមានបានព្រោះសោក ព្រោះខ្សឹកខ្សួលឡើយ ។ លេ ។

កម្មដ៏មាំ (អាត្មាអញបានសន្សំទុកហើយ) ឥឡូវនេះ

អាត្មាអញធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ។

[៥០] សម័យមួយ ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងកុក្កុជារាម
ទៀបក្រុងបាតលិបុត្ត ។ ក៏សម័យនោះ ព្រះនាងកទ្ធាទេវី ជាទី
ស្រឡាញ់ ពេញព្រះទ័យនៃព្រះរាជាមុណ្ណៈទិវង្គតទៅ ។ កាលព្រះ
នាងកទ្ធាទេវី ជាទីស្រឡាញ់ពេញព្រះទ័យទិវង្គតទៅហើយ ទ្រង់មិន
ស្រង់ទឹក មិនប្រោះព្រំ មិនសោយក្រយាស្ងោយ មិនប្រកបការងារ
សោះ ទ្រង់ជាប់ព្រះទ័យតែនឹងសរិះព្រះនាងកទ្ធាទេវីទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។
លំដាប់នោះ ព្រះរាជាមុណ្ណៈ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ សោការក្ខាមាត្យ
ដែលគាប់ព្រះទ័យមកថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ជាទីស្រឡាញ់ បើ
ដូច្នោះ អ្នកចូរដាក់នូវសរិះនាងកទ្ធាទេវី ទៅក្នុងស្នូកប្រេងជារិការនៃដែក

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អញ្ញិស្សា អយសាយ ទោណិយា បដិកុដ្ឋថ យថា
មយំ ភទ្ទាយ ទេវិយា សរីរំ ចិរតំ បស្សេយ្យា-
មាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ បិយកោ សោការក្ខោ
មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ បដិស្សត្វា ភទ្ទាយ ទេវិយា សរីរំ
អយសាយ តេលទោណិយា បក្ខិបិត្វា អញ្ញិស្សា
អយសាយ ទោណិយា បដិកុដ្ឋិ ។ អថខោ
បិយកស្ស សោការក្ខស្ស ឯតទហោសិ ឥមស្ស
ខោ មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ ភទ្ទា ទេវី កាលកតា បិយា
មនាទា ។ សោ ភទ្ទាយ ទេវិយា កាលកតាយ
បិយាយ មនាទាយ ទេវ ទហាយតិ ន វិលិម្បតិ ន
ភត្តំ ភុញ្ញតិ ន កម្មន្តំ បយោទេតិ វត្តិទ្ធិរំ ភទ្ទាយ
ទេវិយា សរីរេ អន្លោមុត្តិតោ ។ កំ នុ ខោ មុណ្ណោ
រាជា សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា បយិរុទាសេយ្យ យស្ស
ធម្មំ សុត្វា សោកសល្លំ បដហោយ្យាតិ ។ អថខោ
បិយកស្ស សោការក្ខស្ស ឯតទហោសិ អយំ ខោ
អាយស្មា ធារទោ ទាតលិបុត្តេ វិហារតិ កុក្កុជារាមេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ហើយគ្រប ដោយស្នូកដែកដទៃទៀត ទុកឲ្យយើងគ្រាន់ឃើញសរីរៈ
 នាងភទ្ទាទេវី យូរក្រែលបន្តិច ។ សោការក្ខាមាត្យ ជាទីគាប់ព្រះទ័យ
 ទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះរាជាមុណ្ណៈថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយ
 ដាក់សរីរៈព្រះនាងភទ្ទាទេវី ក្នុងស្នូកប្រេងជាវិការនៃដែកហើយ គ្រប
 ដោយស្នូកដែកដទៃទៀត ។ លំដាប់នោះ សោការក្ខាមាត្យ
 ជាទីស្រឡាញ់ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះនាងភទ្ទាទេវី
 ជាទីស្រឡាញ់ពេញព្រះទ័យនៃព្រះរាជាមុណ្ណៈនេះ ទិវង្គតទៅហើយ
 កាលព្រះនាងភទ្ទាទេវី ជាទីស្រឡាញ់ពេញព្រះទ័យ ទិវង្គតទៅ
 ហើយ ព្រះរាជានោះ មិនស្រង់ទឹក មិនបោះព្រំ មិនសោយ
 ក្រយាស្ងោយ មិនប្រកបការងារសោះ ទ្រង់ជ្រប់ទៅក្នុងសរីរៈព្រះ
 នាងភទ្ទាទេវី ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។ ព្រះរាជាមុណ្ណៈចូលទៅជិតសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ណាម្នាក់ ហើយស្តាប់ធម៌របស់សមណព្រាហ្មណ៍ណា ទើបនឹង
 គប្បីលះបង់នូវសរគឺសេចក្តីសោកចេញបាន ។ លំដាប់នោះ សោកា-
 រក្ខាមាត្យ ជាទីគាប់ព្រះទ័យ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះនារទៈ
 ដ៏មានអាយុនេះ គង់នៅក្នុងកុក្កុដារាម ទៀបក្រុង បាតលិបុត្ត ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

តំ ខោ បនាយស្ម័ន្ធំ ជារទំ ឯវំ កល្យាណោ
 កិត្តិសន្នោ អព្ពត្តតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេជារី
 ពហុស្សុតោ ចិត្តកថី កល្យាណាប្បដិកាណោ
 វុឡោ ចេវ អរហា ច យន្ទន មុណ្ណោ រាជា
 អាយស្ម័ន្ធំ ជារទំ បយិរុទាសេយ្យ អប្បេវ ឆាម
 មុណ្ណោ រាជា អាយស្មតោ ជារទស្ស ធម្មំ សុត្វា
 សោកសល្លំ បជហោយ្យាតិ ។ អថខោ បិយកោ
 សោការក្ខោ យេន មុណ្ណោ រាជា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា មុណ្ណំ រាជានំ ឯតទវោច អយំ ខោ
 ទេវ អាយស្មា ជារទោ ចាតលិបុត្តេ វិហារតិ កុក្កុ-
 ជារាមេ តំ ខោ បនាយស្ម័ន្ធំ ជារទំ ឯវំ កល្យាណោ
 កិត្តិសន្នោ អព្ពត្តតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេជារី
 ពហុស្សុតោ ចិត្តកថី កល្យាណាប្បដិកាណោ វុឡោ
 ចេវ អរហា ច យទិ បន ទេវោ អាយស្ម័ន្ធំ ជារទំ
 បយិរុទាសេយ្យ អប្បេវ ឆាម ទេវោ អាយស្មតោ
 ជារទស្ស ធម្មំ សុត្វា សោកសល្លំ បជហោយ្យាតិ ។
 តេនហិ សម្ម បិយក អាយស្ម័ន្ធំ ជារទំ បដិវេទេហិ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុនោះ មានកិត្តិស័ព្ទដ៏ពីរោះ ខ្មរខ្មាយទៅយ៉ាង
នេះថា ជាបណ្ឌិត វាងវៃ ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានស្តាប់ច្រើន មានវាចា
ដ៏វិចិត្រ មានបដិកាណល្អ មានវ័យចម្រើនផង ជាព្រះអរហន្តផង
បើដូច្នោះគួរតែ ព្រះរាជាមុណ្ណៈចូលទៅរកព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ ធ្វើដូច
ម្តេចហ្ន៎ ឲ្យព្រះរាជាមុណ្ណៈទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ធម៌ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ
ហើយ លះបង់នូវសរគឺសោកចេញបាន ។ លំដាប់នោះ សោកា-
រក្ខាមាតុយ ជាទីគាប់ព្រះទ័យ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះរាជាមុណ្ណៈ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះរាជាមុណ្ណៈយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
សម្មតិទេព ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុនេះ គង់នៅក្នុងកុក្កុជាវាមទៀប
ក្រុងបាតលិបុត្ត ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុនោះ មានកិត្តិស័ព្ទដ៏ពីរោះ
ខ្មរខ្មាយទៅយ៉ាងនេះថា ជាបណ្ឌិត វាងវៃ ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានស្តាប់
ច្រើន មានវាចាដ៏វិចិត្រ មានបដិកាណល្អ ហើយមានវ័យចម្រើនផង
ជាព្រះអរហន្តផង បើព្រះសម្មតិទេព ចូលទៅរកព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ
ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ធម៌ ព្រះនារទៈ
ដ៏មានអាយុ ហើយលះបង់នូវសរគឺសោកបាន ។ ម្នាលសំឡាញ់
ជាទីស្រឡាញ់ បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅផ្លៀងព្រះនារទៈដ៏មានអាយុចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

កថញ្ញំ ឆាម មាទិសោ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ
 វា វិជតេ វសន្តំ បុព្វេ អប្បជិសំវិទិតំ ឧបសង្កមិតព្វំ
 មញ្ញេយ្យាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ បិយកោ សោ-
 ការក្ខោ មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ បជិស្សត្វា យេនាយស្មា
 ធារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ
 ធារំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសិទ្ធា ខោ បិយកោ សោការក្ខោ អាយស្មន្តំ
 ធារំ ឯតទរោច ឥមស្ស ភន្តេ មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ
 ភទ្ធា ទេវី កាលកតា បិយា មនាថា ។
 សោ ភទ្ធាយ ទេវិយា កាលកតាយ បិយាយ
 មនាថាយ នេវ នហាយតិ ន វិលិម្បតិ ន ភត្តំ
 ភុញ្ញតិ ន កម្មន្តំ បយោជេតិ រត្តិន្ទិវំ ភទ្ធាយ
 ទេវិយា សរិវេ អន្លោមុញ្ញិតោ ។ សាធុ ភន្តេ
 អាយស្មា ធារោ មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ តថា ធម្មំ ទេសេតុ
 យថា មុណ្ណោ វាជា អាយស្មតោ ធារទស្ស
 ធម្មំ សុត្វា សោកសល្លំ បដហេយ្យាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដ្បិតថា បុគ្គលប្រាកដដូចជាយើង មិនសមបើនឹងចូលទៅរកសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ នៅក្នុងដែន ដែលមិនទាន់បានផ្ទៀងជាមុនទេ ។
 សោការក្លាមាត្យ ជាទីគាប់ព្រះទ័យទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះរាជាមុណ្ណៈថា
 ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយចូលទៅរកព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុង
 ទីដ៏សមគួរ ។ លុះសោការក្លាមាត្យ ជាទីគាប់ព្រះទ័យអង្គុយក្នុងទីដ៏
 សមគួរហើយ បានទូលព្រះនារទៈដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 ព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ព្រះនាងកទ្ធាទេវី ជាទីស្រឡាញ់ពេញព្រះទ័យ
 របស់ព្រះរាជាមុណ្ណៈនេះ ទិវង្គតទៅហើយ ។ កាលព្រះនាងកទ្ធាទេវី
 ជាទីស្រឡាញ់ពេញព្រះទ័យ ទិវង្គតទៅហើយ ព្រះរាជានោះ ទ្រង់មិន
 ស្រង់ទឹក មិនប្រោះព្រំ មិនសោយក្រយាស្វាយ មិនប្រកបការងារ
 ទ្រង់ជ្រប់ព្រះទ័យ តែក្នុងសរីរៈព្រះនាងកទ្ធាទេវី ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។
 បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ មេត្តាសម្តែង
 ធម៌ដល់ព្រះរាជាមុណ្ណៈឲ្យទាន ឲ្យព្រះរាជាមុណ្ណៈទ្រង់ព្រះសណ្តាប់
 ធម៌នៃព្រះនារទៈដ៏មានអាយុហើយ លះបង់នូវសរគឺសោកបាន ។

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

យស្សនាទិ បិយក មុណ្ណោ រាជា កាលំ
 មញ្ញតីតិ ។ អថខោ បិយកោ សោការក្ខោ
 ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ ជារទំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិ-
 លំ កត្វា យេន មុណ្ណោ រាជា តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា មុណ្ណំ រាជានំ ឯតទរោច កតារកាសោ
 ខោ ទេវ អាយស្មតា ជារទេន ។ យស្សនាទិ
 ទេវោ កាលំ មញ្ញតីតិ ។ តេនហិ សម្ម បិយក
 ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាមេហីតិ ។ ឯវំ
 ទេវាតិ ខោ បិយកោ សោការក្ខោ មុណ្ណាស្ស រញ្ញោ
 បទិស្សត្វា ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាមេត្វា
 មុណ្ណំ រាជានំ ឯតទរោច យុត្តានិ ខោ តេ
 ទេវ ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ ។ យស្សនាទិ ទេវោ
 កាលំ មញ្ញតីតិ ។ អថខោ មុណ្ណោ រាជា ភទ្រានិ
 ភទ្រានិ យានានិ អភិរូហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ
 យានេហិ យេន កុក្កុដារមោ តេន ចាយាសិ
 មហាច្ចរាជានុកាវេន អាយស្មន្តំ ជារទំ ទស្សនាយ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណារាជវគ្គ

ម្ចាស់បុរស ជាទីស្រឡាញ់ ព្រះរាជាមុណ្ណៈ សម្គាល់កាលគួរដែល
 ស្តេចមក ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ លំដាប់នោះ សោការក្លាមាត្យ
 ជាទីគាប់ព្រះទ័យ ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ
 ហើយធ្វើប្រទក្សិណ ចូលទៅគាល់ព្រះរាជាមុណ្ណៈ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏បានក្រាបទូលព្រះរាជាមុណ្ណៈយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព
 ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ បើកឱកាសថ្វាយហើយ ។ ព្រះសម្មតិទេព
 សម្គាល់កាលគួរនឹងស្តេចទៅឥឡូវនេះចុះ ។ ម្ចាស់សំឡាញ់ជា
 ទីស្រឡាញ់ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រើនាយសារថីឲ្យរៀបយានល្អៗ ។
 សោការក្លាមាត្យ ជាទីគាប់ព្រះទ័យទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះរាជាមុណ្ណៈថា
 ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយប្រើនាយសារថីឲ្យរៀបយានល្អៗ ហើយ
 ក្រាបទូលព្រះរាជាមុណ្ណៈយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យានល្អៗ
 សម្រាប់ព្រះអង្គរៀបចំរួចស្រេចហើយ ។ ព្រះសម្មតិទេព សម្គាល់
 កាលគួរដែលព្រះអង្គនឹងស្តេចទៅ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ លំដាប់នោះ
 ព្រះរាជាមុណ្ណៈស្តេចឡើងគង់យានល្អៗ ចូលទៅឯកុក្កុជាវាម ដោយ
 យានល្អៗ ដោយអានុភាពធំ ដើម្បីចូលព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន កន្ធា យាណ
 បច្ឆោរោហិត្វា បត្តិកោវ អារាមំ ចារិសិ ។ អថខោ
 មុណ្ណោ រាជា យេន អាយស្មា ធារនោ តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ធារនំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្តំ ខោ
 មុណ្ណោ រាជានំ អាយស្មា ធារនោ ឯតទរោច
 បញ្ចិមានិ មហារាជ អលត្តនីយានិ ហានានិ
 សមណោន វា ព្រាហ្មណោន វា ទេវេន វា មារេន
 វា ព្រហ្មណ វា កេនចិ វា លោកស្មី ។ កតមានិ
 បញ្ច ។ ជរាធម្មំ មា ជិវិតិ អលត្តនីយំ ហានំ
 សមណោន វា ព្រាហ្មណោន វា ទេវេន វា មារេន
 វា ព្រហ្មណ វា កេនចិ វា លោកស្មី ព្យាធិធម្មំ មា
 ព្យាធិយីតិ... មរណធម្មំ មា មិយ្យីតិ... ខយធម្មំ
 មា ខិយីតិ... នស្សនធម្មំ មា នស្សីតិ អលត្តនីយំ
 ហានំ សមណោន វា ព្រាហ្មណោន វា ទេវេន វា
 មារេន វា ព្រហ្មណ វា កេនចិ វា លោកស្មី ។
 អស្សុតវតោ មហារាជ បុថុជ្ជនស្ស ជរាធម្មំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ទីដែលយាន ទៅបានត្រឹមណា ព្រះរាជាក៏ស្តេចទៅ ដោយយានត្រឹម
 នោះ ហើយស្តេចចុះអំពីយាន ទ្រង់ព្រះដំណើរដោយព្រះបាទ ចូល
 ទៅអារាម ។ លំដាប់នោះ ព្រះរាជាមុណ្ណៈចូលទៅរកព្រះនារទៈដ៏មាន
 អាយុ លុះស្តេចចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ
 ហើយប្រថាប់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះរាជាមុណ្ណៈគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយ ព្រះនារទៈដ៏មានអាយុ ថ្វាយព្រះពរយ៉ាងនេះថា ថ្វាយព្រះពរ
 មហារាជ អលព្ពនីយដ្ឋាន គឺហេតុ ដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា មាន
 ព្រហ្មបុគ្គលណាមួយ ក្នុងលោក មិនគប្បីបានតាមប្រាថ្នានេះ មាន
 ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺហេតុដែលសមណព្រាហ្មណ៍
 ទេវតា មាន ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណាមួយ ក្នុងលោក មិនគប្បីបានតាម
 សេចក្តីប្រាថ្នាថា ជរាធម៌ កុំគ្រាំគ្រាឡើយ ព្យាធិធម៌ កុំឈឺចាប់ដូច្នោះ
 ឡើយ... មរណធម៌ កុំស្លាប់ដូច្នោះឡើយ... ខយធម៌ កុំអស់ទៅដូច្នោះ
 ឡើយ... ហេតុដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា មាន ព្រហ្ម ឬបុគ្គលណា
 មួយ ក្នុងលោក មិនគប្បីបានតាមសេចក្តីប្រាថ្នាថា នស្សនធម៌ កុំវិនាស
 ទៅដូច្នោះ ។ បពិត្រមហារាជ ជរាធម៌របស់បុថុជ្ជន អ្នកមិនបានស្តាប់

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

ដីរតិ សោ ជរាធម្មេ ជិណ្ណោ ន ឥតិ បដិសញ្ញាក្ខតិ ន
 ខោ មយ្ហេវេកស្ស ជរាធម្មំ ដីរតិ អថខោ យាវតា
 សត្តានំ អាតតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ
 សត្តានំ ជរាធម្មំ ដីរតិ អហាញោវ ខោ បន ជរាធម្មេ
 ជិណ្ណោ សោចេយ្យំ កិលមេយ្យំ បរិទេវេយ្យំ ឧត្តាឡិ
 កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ អាបដ្ឋេយ្យំ ភត្តម្បិ មេ នច្ឆា-
 ទេយ្យ កាយេបិ ទុព្វណ្ណិយំ ឱក្កមេយ្យ កម្មន្តាបិ
 នប្បវត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ អត្តមនា អស្ស មិត្តាបិ
 ទុម្ពនា អស្សតិ ។ សោ ជរាធម្មេ ជិណ្ណោ សោចតិ
 កិលមតិ បរិទេវតិ ឧត្តាឡិ កន្ទតិ សម្មោហំ អាបដ្ឋតិ
 អយំ រុច្ចតិ មហារាជ អស្សតវា បុថុជ្ជនោ វិទ្ធោ
 សរិសេន សោកសល្លេន អត្តានញ្ញោវ បរិតាបេតិ ។
 បុន ចបរំ មហារាជ អស្សតវតោ បុថុជ្ជនស្ស
 ព្យាធិធម្មំ ព្យាធិយតិ... មរណាធម្មំ មិយ្យតិ...
 ខយធម្មំ ខិយតិ... នស្សនធម្មំ នស្សតិ សោ

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

រមែងគ្រាំគ្រាទៅ បុប្ផជួននោះ មិនពិចារណា ក្នុងជរាធម៌ដែលគ្រាំគ្រា
 ទៅដូច្នោះថា ជរាធម៌ មិនគ្រាំគ្រាចំពោះលើតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ
 ដោយពិតនោះ ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្យុត សេចក្តីកើតឡើង
 នៃសត្វទាំងឡាយ នៅមានដរាបណា ជរាធម៌របស់សត្វទាំងឡាយ ទាំង
 អស់ រមែងគ្រាំគ្រាទៅដរាបនោះ កាលបើជរាធម៌ គ្រាំគ្រាទៅហើយ
 អាត្មាអញ គប្បីសោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង
 កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច អាត្មាអញមិនឃ្លានភត្តផង
 សម្បុរអាក្រក់ គប្បីធ្លាក់ចុះក្នុងកាយផង ការងារក៏មិនប្រព្រឹត្តទៅផង
 ពួកជន ជាសត្រូវ ក៏មានចិត្តត្រេកអរផង មិត្តសំឡាញ់ក៏តូចចិត្តផង
 ដូច្នោះ ។ កាលបើជរាធម៌នោះគ្រាំគ្រាហើយ បុប្ផជួននោះ ក៏សោក
 សង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តី
 វង្វេងភ្លេច បពិត្រមហារាជ នេះហៅថា បុប្ផជួន អ្នកមិនបានស្តាប់
 ត្រូវសរគឺសោក ដែលលាបដោយថ្នាំពិសចាក់ហើយ ញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យ
 ក្តៅក្រហាយ ។ បពិត្រមហារាជ មួយទៀត ព្យាធិធម៌ របស់បុប្ផជួន
 អ្នកមិនបានស្តាប់ តែងឈឺចាប់... មរណាធម៌ រមែងស្លាប់...
 ខយធម៌ រមែងអស់ទៅ ... នស្សនធម៌ រមែងវិនាសទៅ បុប្ផជួននោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

នស្សនធម្មេ នដ្ឋេ ន ឥតិ បដិសញ្ញាក្ខតិ ន ខោ
 មយ្ហេវេកស្ស នស្សនធម្មំ នស្សតិ អថខោ យាវតា
 សត្តានំ អាតតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ
 សត្តានំ នស្សនធម្មំ នស្សតិ អហាញោ ខោ បន
 នស្សនធម្មេ នដ្ឋេ សោចេយ្យំ កិលមេយ្យំ បរិទេវេយ្យំ
 ឧត្តាឡិ កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យំ ភត្តម្យិ
 មេ នច្ឆាទេយ្យ កាយេមិ ទុព្វណ្ណិយំ ឌិក្កមេយ្យ
 កម្មន្តាបិ នប្បវត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ អត្តមនា អស្ស
 មិត្តាបិ ទុម្ពនា អស្សតិ ។ សោ នស្សនធម្មេ នដ្ឋេ
 សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧត្តាឡិ កន្ទតិ
 សម្មោហំ អាបជ្ជតិ អយំ វុច្ចតិ មហារាជ អស្សតវា
 បុត្តជ្ជនោ វិទ្ធោ សរិសេន សោកសល្លេន អត្តានញ្ញេវ
 បរិតាបេតិ ។ សុតវតោ ច ខោ មហារាជ អរិយស្សា-
 វកស្ស ជរាធម្មំ ដីរតិ សោ ជរាធម្មេ ជិណ្ណោ ឥតិ
 បដិសញ្ញាក្ខតិ ន ខោ មយ្ហេវេកស្ស ជរាធម្មំ ដីរតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

មិនពិចារណា ក្នុងនស្សនធម៌ដែលវិនាសទៅហើយដូច្នោះថា នស្សន-
ធម៌ មិនវិនាសទៅចំពោះលើតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដោយពិតនោះ
ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្បុត សេចក្តីកើតឡើងរបស់សត្វទាំង-
ឡាយ នៅមានត្រឹមណា នស្សនធម៌របស់សត្វទាំងអស់ រមែងវិនាស
ទៅត្រឹមនោះ កាលបើនស្សនធម៌ វិនាសទៅហើយ អាត្មាអញក៏គប្បី
សោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវ
សេចក្តីវង្វេងភ្លេច អាត្មាអញ មិនឃ្លានភត្តផង សម្បុរអាក្រក់គប្បី
ធ្លាក់ចុះក្នុងកាយផង ការងារក៏មិនប្រព្រឹត្តទៅផង ពួកជន ជាសត្រូវ
មានចិត្តត្រេកអរផង មិត្តសំឡាញ់តូចចិត្តផង កាលបើ នស្សនធម៌
វិនាសទៅហើយ បុប្ផជននោះ ក៏សោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល
គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច បពិត្រមហារាជ
នេះហៅថា បុប្ផជនមិនបានស្តាប់ ដែលសរគឺសោក លាបដោយថ្នាំពិស
ចាក់ហើយ ញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យក្តៅក្រហាយ ។ បពិត្រមហារាជ ជរាធម៌
របស់អរិយសាវ័ក អ្នកបានស្តាប់ហើយ គ្រាំគ្រាទៅ អរិយសាវ័ក
នោះ ពិចារណាក្នុងជរាធម៌ ដែលគ្រាំគ្រាទៅហើយដូច្នោះថា ជរាធម៌
មិនគ្រាំគ្រាទៅ ចំពោះលើតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដោយពិតនោះ

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណារាជវគ្គោ

អថខោ យាវតា សត្តានំ អាកតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ
 សព្វេសំ សត្តានំ ជរាធម្មំ ដីវតិ អហាញោ ខោ
 បន ជរាធម្ម ជិណ្ណោ សោចេយ្យំ កិលមេយ្យំ
 បរិទេវេយ្យំ ឧត្តាឡិ កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ អាបដ្ឋេយ្យំ
 កត្តម្យិ មេ នច្ឆាទេយ្យ កាយេបិ ទុព្វណ្ណិយំ
 ឱក្កមេយ្យ កម្មត្តាបិ នប្បវត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ
 អត្តមនា អស្ស មិត្តាបិ ទុម្ពនា អស្សតិ ។ សោ
 ជរាធម្ម ជិណ្ណោ ន សោចតិ ន កិលមតិ
 ន បរិទេវតិ ន ឧត្តាឡិ កន្ទតិ ន សម្មោហំ
 អាបដ្ឋតិ អយំ វុច្ចតិ មហារាជ សុតវា អរិយស្សា-
 វកោ អពុហិ សរិសំ សោកសល្លំ យេន វិទ្ធោ
 អស្សតវា បុថុដ្ឋនោ អត្តានញ្ញោ បរិតាបេតិ ។
 អសោកោ វិសល្លោ អរិយស្សាវកោ អត្តានញ្ញោ
 បរិទិព្វាបេតិ ។ បុន ចបរំ មហារាជ សុតវតោ
 អរិយស្សាវកស្ស ព្យាធិធម្មំ ព្យាធិយតិ... មរណាធម្មំ
 មិយ្យតិ ... ខយធម្មំ ទិយតិ ... នស្សនធម្មំ នស្សតិ

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណរាជវគ្គ

ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្បុត សេចក្តីកើតឡើងរបស់សត្វ
 ទាំងឡាយ នៅមានត្រឹមណា ជរាធម៌របស់សត្វទាំងអស់ រមែងគ្រាំគ្រា
 ទៅត្រឹមនោះ កាលបើជរាធម៌ គ្រាំគ្រាហើយ អាត្មាអញគប្បីសោក
 សង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តី
 វង្វេងភ្លេច អាត្មាអញគប្បីមិនឃ្លានភត្តផង សម្បុរអាក្រក់ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុង
 កាយផង ការងារមិនប្រព្រឹត្តទៅផង ពួកជន ជាសត្រូវមានចិត្តត្រេក-
 អរផង ពួកមិត្តសំឡាញ់តូចចិត្តផង ។ កាលបើជរាធម៌គ្រាំគ្រាហើយ
 អរិយសាវ័កនោះ ក៏មិនសោកសង្រេង មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល
 មិនគក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ មិនដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច បពិត្រ
 មហារាជ បុប្ផជន អ្នកមិនបានស្តាប់ ដែលសរគឺសោក លាបដោយ
 ថ្នាំពិសណាចាក់ហើយ រមែងញ៉ាំងខ្លួនឲ្យក្តៅក្រហាយ នេះហៅថា
 អរិយសាវ័ក អ្នកបានស្តាប់ បានដកនូវសរគឺសោក ដែលលាបដោយ
 ថ្នាំពិសនោះបាន ។ អរិយសាវ័ក ដែលមិនមានសរគឺសោក រមែង
 ញ៉ាំងខ្លួនឯងឲ្យរលត់ទុក្ខបាន ។ បពិត្រមហារាជ មួយទៀត ព្យាធិធម៌
 របស់អរិយសាវ័កអ្នកបានស្តាប់ហើយ រមែងឈឺចាប់... មរណាធម៌
 រមែងស្លាប់... ខយធម៌ រមែងអស់ទៅ... នស្សនធម៌ រមែងវិនាសទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សោ នស្សនធម្មេ នធម្មេ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ន ខោ
មយ្ហេវេកស្ស នស្សនធម្មំ នស្សតិ អថខោ យាវតា
សត្តានំ អាភតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ សត្តានំ
នស្សនធម្មំ នស្សតិ អហាញោវ ខោ បន នស្សន-
ធម្មេ នធម្មេ សោចេយ្យំ កិលមេយ្យំ បរិទេវេយ្យំ
ឧត្តាឡិ កន្ទេយ្យំ សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យំ ភត្តម្យិ
មេ នច្ឆាទេយ្យ កាយេបិ ទុព្វណ្ហិយំ ឌិក្កមេយ្យ
កម្មន្តាបិ នប្បវត្តេយ្យំ អមិត្តាបិ អត្តមនា អស្ស
មិត្តាបិ ទុម្ពនា អស្សតិ ។ សោ នស្សនធម្មេ នធម្មេ ន
សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧត្តាឡិ កន្ទតិ
ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ អយំ វុច្ចតិ មហារាជ
សុតវា អរិយស្សវកោ អព្វហិ សវិសំ សោកសល្លំ
យេន វិទ្ធោ អស្សតវា បុថុជ្ជនោ អត្តានញ្ញាវ
បរិតាមេតិ ។ អសោកោ វិសល្លោ អរិយស្សវកោ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

អរិយសាវ័កនោះ ពិចារណា ក្នុងនស្សនធម៌ ដែលវិនាសទៅដូច្នោះថា
 នស្សនធម៌ មិនវិនាសទៅចំពោះលើតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដោយ
 ពិតនោះ ដំណើរមក ដំណើរទៅ សេចក្តីច្បុត សេចក្តីកើតឡើង
 នៃសត្វទាំងឡាយ នៅត្រឹមណា នស្សនធម៌របស់សត្វទាំងអស់ រមែង
 វិនាសទៅត្រឹមនោះ កាលបើនស្សនធម៌ វិនាសទៅហើយ អាត្មាអញ
 សោតគប្បីសោកសង្រេង លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ
 ដល់នូវសេចក្តីវង្វេងភ្លេច អាត្មាអញមិនឃ្លានភត្តផង សម្បុរអាក្រក់
 ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងកាយផង ការងារក៏មិនប្រព្រឹត្តទៅផង ពួកជន ជាសត្រូវ
 មានចិត្តច្រកអរផង ពួកមិត្តសំឡាញ់ក៏តូចចិត្តផង ។ កាលបើ
 នស្សនធម៌ វិនាសទៅហើយ អរិយសាវ័កនោះ ក៏មិនសោកសង្រេង
 មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ មិនដល់នូវសេចក្តី
 វង្វេងភ្លេច បពិត្រមហារាជ បុប្ផជនអ្នកមិនបានស្តាប់ ដែលសរគឺសោក
 លាបដោយថ្នាំពិសណាចាក់ហើយ រមែងញ៉ាំងខ្លួនឲ្យក្តៅក្រហាយ
 នេះហៅថា អរិយសាវ័កអ្នកបានស្តាប់ បានដកនូវសរគឺសោក ដែល
 លាបដោយថ្នាំពិសនោះបាន ។ អរិយសាវ័កមិនមានសរគឺសោក

បឋមបណ្ណាសកេ មុណ្ណរាជវគ្គោ

អត្តានញ្ញវ បរិទិញ្ចាបេតិ ។ ឥមាទិ ខោ មហារាជ
 បញ្ច អលត្តដីយានិ ហានានិ សមណោ វា
 ព្រាហ្មណោ វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មណ វា
 កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ ។

ន សោចនាយ ន បរិទេវនាយ
 អត្តោ ឥធិ លត្តតិ អបិ អប្បកោបិ
 សោចន្តមេនំ ទុក្ខិតំ វិទិត្វា
 បច្ចត្តិកា អត្តមនា ភវន្តិ
 យតោ ច ខោ បណ្ឌិតោ អាបនាសុ
 ន វេទតិ អត្តវិទិច្ឆយញ្ញ
 បច្ចត្តិកាស្ស ទុក្ខិតា ភវន្តិ
 ទិស្វា មុទំ អវិការំ បុរាណំ
 ជយ្យន មន្តេន សុភាសិតេន
 អនុប្បនានេន បវេណិយា វ
 យថា យថា យត្ថ លកេថ អត្ថំ
 តថា តថា តត្ថ បរិក្កមេយ្យ

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណាជវគ្គ

រមែងញ៉ាំងខ្លួនឲ្យរលត់ទុក្ខបាន ។ បពិត្រមហារាជ អលព្វនីយដ្ឋាន
៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា មារ ព្រហ្ម ឬបុគ្គល
ណាមួយក្នុងលោក មិនគប្បីបានតាមប្រាថ្នា ។

ប្រយោជន៍ក្នុងលោកនេះ សូម្បីបន្តិចបន្តួច បុគ្គលមិនបាន
ព្រោះសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួលឡើយ ពួកជនជាសត្រូវឃើញ
បុគ្គលនុ៎ះ កំពុងសោកសៅ ដល់នូវទុក្ខ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ
លុះណាតែបណ្ឌិត អ្នកឈ្វេងយល់នូវហេតុផល ទើបមិន
ញាប់ញ័រ ក្នុងឧបទ្រពទាំងឡាយ ពួកជនជាសត្រូវឃើញ
(ទឹក) មុខ បណ្ឌិតនោះមិនប្រែប្រួលប្លែកអំពីដើម ក៏កើត
ទុក្ខវិញ បុគ្គលគប្បីបានប្រយោជន៍ក្នុងទីណា ដោយប្រការ
ណា ។ គប្បីព្យាយាមក្នុងទីនោះ ។ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សចេ បដានេយ្យ អលត្តនេយ្យោ
មយា វា អញ្ញោន វា ឯស អត្ថោ
អសោចមាណោ អធិវាសយេយ្យ
កម្មំ ទទ្ធិំ កិច្ចំ កកោមិទានីតិ ។

ឯវំ វុត្តោ មុណ្ណោ វាជា អាយស្មន្តំ ធារទំ ឯតទ-
កោច កោ ធាមោ^(១) អយំ ភន្តោ ធម្មបរិយាយោតិ ។
សោកសល្លហារណោ ធាម អយំ មហារាជ ធម្ម-
បរិយាយោតិ ។ តត្ស ភន្តោ សោកសល្លហារណោ
តត្ស ភន្តោ សោកសល្លហារណោ ឥមំ ហិ មេ ភន្តោ
ធម្មបរិយាយំ សុត្វា សោកសល្លំ បហីនន្តិ ។
អថខោ មុណ្ណោ វាជា បិយកំ សោការក្ខំ អាមន្តេសិ
តេនហិ សម្ម បិយក ភទ្ទាយ ទេវិយា សរិរិ
លាបេថ ចូបញ្ចស្សា កកោច ។ អដ្ឋតក្កេទានិ
មយំ នហាយិស្សាម ចេវ វិលិម្បិស្សាម ភត្តំ
ភុញ្ញិស្សាម កម្មន្តោ ច បយោដេស្សាមាតិ ។

១ ឱ. កោ នុ ខោ ។

មុណ្ណារាជវុត្តោ បញ្ចមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរិកាយ បញ្ចកនិបាត

គឺការនិយាយសរសើរក្តី ការរាយមន្តក្តី ការនិយាយជាសុ-
ភាសិតក្តី ការផ្តល់ឲ្យក្តី បដណីក្តី បើបុគ្គលដឹងថា ប្រយោជន៍
នុ៎ះ អាត្មាអញក្តី អ្នកដទៃក្តី មិនគប្បីបានតាមសេចក្តីប្រាថ្នាទេ
ហើយមិនសោកសៅ គប្បីអត់ធ្មត់ថា កម្មដ៏មាំ (អាត្មាអញ
បានសន្សំទុកហើយ) ឥឡូវនេះ អាត្មាអញ ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎។

កាលព្រះនារទៈសម្តែងយ៉ាងនេះហើយ ព្រះរាជាមុណ្ណៈបានទូលព្រះ
នារទៈដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ធម្មបរិយាយ
នេះ ឈ្មោះអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ ធម្មបរិយាយនេះ ឈ្មោះថា សោក-
សល្លហរណៈគឺឧបាយជាគ្រឿងដកនូវសរគឺសោក ។ បពិត្រព្រះ
ករុណា មែនហើយ ហៅថា សោកសល្លហរណធម៌ បពិត្រព្រះករុណា
មែនហើយ ហៅថា សោកសល្លហរណធម៌ បពិត្រព្រះករុណា ខ្ញុំព្រះ
ករុណាបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏លះបង់នូវសរគឺសោកបាន ។
លំដាប់នោះ ព្រះរាជាមុណ្ណៈត្រាស់ហៅសោកការក្លាមាត្យជាទីគាប់ព្រះទ័យ
ថា ម្ចាស់សំឡាញ់ ជាទីស្រឡាញ់ បើដូច្នោះ ចូរអ្នករំលាយសររិះនាង
ភទ្ទាទេវី ហើយកសាងព្រះស្តុបដើម្បីបញ្ចុះធាតុនាងភទ្ទាទេវីនោះ ។ ចាប់
ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ យើងនឹងផ្គូផ្គងទឹកផង ប្រោះព្រំផង បរិភោគភត្តផង
ប្រកបការងារទាំងឡាយផង ។

ចប់ មុណ្ណរាជវគ្គ ទី ៥ ។

បឋមបណ្ណាសកេ មណ្ឌរាជវគ្គោ

តិស្សុទ្ធានំ

អាទិយោ សម្មុទ្ធិសោ ច

ឥដ្ឋា មនាបទាយិកិសន្នំ

សម្មទា ច ធនំ ហានំ

កោសលោ ធារទេន ចាតិ ។

បឋមោ បណ្ណាសកោ និដ្ឋិតោ ។

បឋមបណ្ណាសក មុណ្ណារាជវគ្គ

ឧទ្ទាននៃមុណ្ណារាជវគ្គ នោះគឺ

ហេតុទាំងឡាយ ដែលបុគ្គលគប្បីបាននូវទ្រព្យ ១ សប្បុរស
 កើតក្នុងត្រកូល ១ ធម៌ទាំងឡាយជាទីប្រាថ្នា ១ បុគ្គលអ្នក
 ឲ្យនូវរបស់ជាទីគាប់ចិត្ត តែងបានរបស់ជាទីគាប់ចិត្តវិញ ១
 គំនរបុណ្យ ១ សម្បទា ១ ទ្រព្យ ១ ហេតុដែលបុគ្គល
 មិនគប្បីបានតាមប្រាថ្នា ១ ព្រះរាជាបសេនទិកោសលព្រួយ
 ព្រះហឫទ័យ ១ នារទះសម្តែងធម៌ ១ ។

ចប់ បឋមបណ្ណាសក ។

ទុតិយបណ្ណាសកោ

នីវរណវគ្គោ

[៥១] ឯកំ សមយំ ភក្កវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ
 ភក្កវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវោតិ ។ ភទន្តេតិ តេ
 ភិក្ខុ ភក្កវតោ បច្ចុស្សោសុំ ។ ភក្កវា ឯតទវោច
 បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ អារវណា ជីវណា ចេតសោ
 អដ្ឋារូហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ កតមេ
 បញ្ច ។ កាមច្ចន្ទោ ភិក្ខុវេ អារវណា ជីវណា
 ចេតសោ អដ្ឋារូហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា
 ព្យាទានោ ភិក្ខុវេ អារវណា ជីវណា ចេតសោ
 អដ្ឋារូហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា បីនមិទ្ធុំ
 ភិក្ខុវេ អារវណំ ជីវណំ ចេតសោ អដ្ឋារូហំ
 បញ្ញាយ ទុព្វលីករណំ ឧទ្ធចកុក្កុច្ចំ ភិក្ខុវេ
 អារវណំ ជីវណំ ចេតសោ អដ្ឋារូហំ បញ្ញាយ
 ទុព្វលីករណំ វិចិតិច្ឆា ភិក្ខុវេ អារវណា ជីវណា
 ចេតសោ អដ្ឋារូហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។

ទុតិយបណ្ណាសក

នីវរណវគ្គ

[៥១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីការនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាង នេះ ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំង ថយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺកាមច្នន្ទៈ ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យ មានកម្លាំងថយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទៈ ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បីនមិទ្ធុៈ ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំង ថយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធចកុក្កច្ចៈ ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្របសង្កត់ នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ចា ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ១ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អារវណា ជីវរណា ចេតសោ
 អដ្ឋារូហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ សោ
 វត ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ច អារវណោ ជីវរណោ
 ចេតសោ អដ្ឋារូហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ
 អប្បហាយ អពលាយ បញ្ញាយ ទុព្វលាយ អត្តត្ថំ
 វា ញស្សតិ បរត្ថំ វា ញស្សតិ ឧភយត្ថំ វា
 ញស្សតិ ឧត្តរី វា មនុស្សធម្មា អលមរិយញ្ញាណា-
 ទស្សនវិសេសំ សច្ចិករិស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ នទី បព្វតេយ្យា ទូរដ្ឋមា
 សីយស្សោតា ហារហារិទី តស្សា បុរិសោ ឧភតោ
 នដ្ឋលមុខានិ វិវេយ្យ ឯវំ ហិ សោ ភិក្ខុវេ
 មជ្ឈេ នទិយា សោតោ វិក្ខិត្តោ វិសដោ
 ព្យាទិដ្ឋោ នេវ ទូរដ្ឋមោ អស្ស ន សីយស្សោតោ
 ន ហារហារិ^(១) ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សោ វត
 ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ច អារវណោ ជីវរណោ ចេតសោ
 អដ្ឋារូហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ អប្បហាយ
 អពលាយ បញ្ញាយ ទុព្វលាយ អត្តត្ថំ វា ញស្សតិ

១ ម. ហារហារិនី ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាគ្រឿងទប់ រារាំង គ្រប
សង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុនោះសោត មិនបានលះបង់ធម៌ ៥ នេះ ដែលជាគ្រឿងទប់ រារាំង
គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ នឹងដឹងនូវប្រយោជន៍ខ្លួន
ដឹងនូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ដឹងនូវប្រយោជន៍ទាំងពីរ ឬនឹងធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់នូវញាណទស្សនវិសេស ល្មមឲ្យបាននូវអរិយភាពដ៏លើសលុប
ជាងមនុស្សធម៌^(១)តទៅ ដោយប្រាជ្ញាមិនមានកម្លាំង និងមានកម្លាំង
ថយ ដូច្នោះនុ៎ះ មិនជាហេតុជាទីតាំងឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចជាស្ទឹង ហូរចុះអំពីភ្នំ ប្រព្រឹត្តទៅកាន់ទីឆ្ងាយ មានខ្សែទឹកដ៏រហ័ស
ហូរនាំយកទាំងសំណាត់ទៅ មានបុរស បើកមាត់ប្រឡាយសងខាង
ស្ទឹងនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើយ៉ាងនេះ ខ្សែទឹកត្រង់
កណ្តាលស្ទឹងនោះ នឹងហូររាចសាចព្រាចទៅផ្សេងៗ មិនប្រព្រឹត្ត
ទៅកាន់ទីឆ្ងាយបាន មានខ្សែទឹកមិនបានរហ័ស ទាំងមិនបាន
ហូរនាំយកសំណាត់ទៅបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុនោះ មិនបានលះនូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ដែលជាគ្រឿងទប់ រារាំង
គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ នឹងដឹងនូវប្រយោជន៍ខ្លួន

១ សំដៅយកកម្មបថទាំង ១០ ។ អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បរត្ថំ វា ញស្សតិ ឧភយត្ថំ វា ញស្សតិ ឧត្តរី វា
 មនុស្សធម្មា អលមរិយញ្ញាណាទស្សនវិសេសំ សច្ចិ-
 ករិស្សតីតិ នេតំ ហានំ វិជ្ជតិ ។ សោ វត ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ច អារវណោ ជីវវណោ ចេតសោ
 អជ្ឈារូហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីកវណោ បហាយ ពល-
 វតិយា បញ្ញាយ អត្តត្ថំ វា ញស្សតិ បរត្ថំ វា
 ញស្សតិ ឧភយត្ថំ វា ញស្សតិ ឧត្តរី វា មនុស្ស-
 ធម្មា អលមរិយញ្ញាណាទស្សនវិសេសំ សច្ចិករិស្សតីតិ
 ហានមេតំ វិជ្ជតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ នទិ
 បព្វតេយ្យា ទូរដ្ឋមា សីយស្សោតា ហារហារិជី តស្សា
 បុរិសោ ឧភតោ នដ្ឋលមុខានិ បិទហោយ្យ ឯវំ ហិ
 សោ ភិក្ខុវេ មជ្ឈេ នទិយា សោតោ អវិក្ខិត្តោ
 អវិសដោ អព្យាទិន្នោ ទូរដ្ឋមោ ចេវ អស្ស សីយ-
 ស្សោតោ ច ហារហារី ច ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 សោ វត ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ច អារវណោ ជីវវណោ
 ចេតសោ អជ្ឈារូហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីកវណោ
 បហាយ ពលវតិយា បញ្ញាយ អត្តត្ថំ វា ញស្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដឹងនូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ដឹងនូវប្រយោជន៍ទាំងពីរ ឬនឹងធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់នូវញាណទស្សនវិសេស ល្មមឲ្យបាននូវអរិយភាពដ៏លើសលុប
 ជាងមនុស្សធម៌តទៅ ដោយប្រាជ្ញាមិនមានកម្លាំង និងមានកម្លាំងថយ
 ដូច្នោះនុ៎ះ ក៏មិនហេតុជាទីតាំង យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ លុះភិក្ខុនោះបានលះបង់នូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ដែលជាគ្រឿងទប់
 រារាំង គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ នឹងដឹងនូវប្រយោជន៍
 ខ្លួន ដឹងនូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ដឹងនូវប្រយោជន៍ទាំងពីរ ឬធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់នូវញាណទស្សនវិសេស ល្មមឲ្យបាននូវអរិយភាពដ៏លើស
 លុប ជាងមនុស្សធម៌តទៅ ដោយប្រាជ្ញាមានកម្លាំងដូច្នោះ នេះទើបជា
 ហេតុជាទីតាំងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាស្ទឹង ហូរចុះអំពី
 ភ្នំ ប្រព្រឹត្តទៅកាន់ទីឆ្ងាយ មានខ្សែទឹកដ៏រហ័ស ហូរនាំយកទាំង
 សំណាត់ទៅ មានបុរសទប់មាត់ប្រឡាយសង់ខាងស្ទឹងនោះ កាលបើ
 យ៉ាងនេះ ខ្សែទឹកត្រង់កណ្តាលស្ទឹងនោះ មិនបានហូររាចសាច
 ព្រាចទៅផ្សេងៗ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅកាន់ទីឆ្ងាយ ជាខ្សែទឹកដ៏រហ័សទាំង
 ហូរនាំយកសំណាត់ទៅបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 នោះសោត បានលះបង់នូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ដែលជាគ្រឿងទប់ រារាំង
 គ្របសង្កត់នូវចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ នឹងដឹងនូវប្រយោជន៍ខ្លួន

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

បរត្ថំ វា ញស្សតិ ឧភយត្ថំ វា ញស្សតិ ឧត្តរី វា
មនុស្សធម្មា អលមរិយញ្ញាណទស្សនវិសេសំ សច្ចិ-
ករិស្សតីតិ ហានមេតំ វិជ្ជតីតិ ។

[៥២] អកុសលរាសីតិ ភិក្ខុវេ វេទមាដោ បញ្ច
ដីវរណោ សម្មា វេទមាដោ វេទយ្យ ។ កេវលោចាយំ^(១)
ភិក្ខុវេ អកុសលរាសិ យទិទំ បញ្ច ដីវរណា ។
កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ចន្ធដីវរណំ ព្យាចាទដីវរណំ
ចីនមិទ្ធដីវរណំ ឧទ្ធចកុក្កុច្ចដីវរណំ វិចិត្តិច្ឆាដីវរណំ ។
អកុសលរាសីតិ ភិក្ខុវេ វេទមាដោ ឥមេ បញ្ច
ដីវរណោ សម្មា វេទមាដោ វេទយ្យ ។ កេវលោចាយំ
ភិក្ខុវេ អកុសលរាសិយទិទំ ឥមេ បញ្ច ដីវរណាតិ ។

[៥៣] បញ្ចមាជិ ភិក្ខុវេ បដានិយដ្ឋានិ ។
កតមាជិ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្នោ ហោតិ
សទ្ធិហតិ តថាភតស្ស ពោធិ ឥតិបិ សោ ភកវា អរហំ
សម្មាសម្ពុទ្ធា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុភតោ លោកវិទូ

១ ឱ. កេវលោហាយំ ។ ម. កេវលោសាយំ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គ

ដឹងនូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ដឹងនូវប្រយោជន៍ទាំងពីរ ឬនឹងធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់នូវញាណទស្សនវិសេស ល្មមឲ្យបាននូវអរិយភាព ដំលើសលុប
ជាងមនុស្សធម៌តទៅ ដោយប្រាជ្ញាមានកម្លាំង ដូច្នោះ នេះក៏ជាហេតុ
ជាទីតាំង យ៉ាងនោះដែរ ។

[៥២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាលពោលថា គំនរអកុសល
(បើ) ពោលឲ្យត្រូវ គួរហៅថា នីវរណៈ ៥ យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គំនរអកុសលទាំងអស់ ក៏គឺនីវរណៈទាំង ៥ យ៉ាងនេះ ។
នីវរណៈ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺកាមច្នៃនីវរណៈ ១ ព្យាបាទនីវរណៈ ១
បីនមិទ្ធនីវរណៈ ១ ឧទ្ធចក្កក្នុច្នៃនីវរណៈ ១ វិចិកិច្ចានីវរណៈ ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាលពោលថា គំនរអកុសល (បើ) ពោល
ឲ្យត្រូវគួរហៅថា នីវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គំនរ
អកុសលទាំងអស់ ក៏គឺនីវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះ ។

[៥៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាមនេះ
មាន ៥ យ៉ាង ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ជឿញាណគ្រឿងត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះ
តថាគតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្ត ជាសម្មាសម្ពុទ្ធ
បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ជាព្រះសុគត ជ្រាបច្បាស់នូវលោក

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្តា ទេវមនុស្សានំ
 ពុទ្ធា ភកវាតិ អប្បាពាទោ ហោតិ អប្បាតដ្ឋោ
 សមវេទាកិណិយា កហណិយា សមដ្ឋាកតោ ជាតិ-
 សីតាយ ជាចុណ្ណាយ មជ្ឈិមាយ បដានក្ខមាយ
 អសហោ ហោតិ អមាយារី យថាក្ខតំ អត្តានំ អារិកត្តា
 សត្តរិ វា វិញ្ញសុ វា សព្វហ្មចារីសុ អារទ្ធវីរិយោ
 វិហារតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទទ្ធិបរក្កមោ
 អនិក្ខិត្តទុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ បញ្ញាវា ហោតិ
 ឧទយត្តកាមិណិយា បញ្ញាយ សមដ្ឋាកតោ អរិយាយ
 ជិព្វេដិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយកាមិណិយា ។ ឥមាជិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច បដានិយដ្ឋានីតិ ។

[៥៤] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ អសមយា បដានាយ ។

កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជិណ្ហោ ហោតិ
 ជរាយាភិក្ខុតោ អយំ ភិក្ខុវេ បបមោ អសមយោ
 បដានាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ព្យាដិតោ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ជាបុគ្គលប្រសើរបំផុត ជាសារថីទូន្មាននូវបុរស ជាសាស្ត្រានៃទេវតា
 និងមនុស្សទាំងឡាយ ជាព្រះពុទ្ធលែងវិលមកកាន់ភពថ្មីទៀត ១ ជាអ្នក
 មិនមានអាពាធ មិនមានទុក្ខ ប្រកបដោយធាតុភ្លើង សម្រាប់ដុតកម្ដៅ
 យ៉ាងល្មម មិនត្រជាក់ពេក មិនក្ដៅពេក យ៉ាងកណ្តាល គួរនឹងធ្វើ
 ព្យាយាមបាន ១ ជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា ជាអ្នកធ្វើខ្លួន ឲ្យ
 ប្រាកដតាមពិតក្នុងសំណាក់គ្រូ និងពួកសព្វហូចារីជាវិញ្ញូជន ១ ជាអ្នក
 ប្រារព្ធព្យាយាម ដើម្បីលះបង់អកុសលធម៌ ធ្វើកុសលធម៌ឲ្យសម្រេច
 មានកម្លាំងប្រឹងសង្វាត មិនដាក់ចុះនូវធុរៈក្នុងកុសលធម៌ ១ ជាអ្នកមាន
 បញ្ញា ប្រកបដោយបញ្ញា អាចកំណត់នូវការកើតនិងការរលត់ដ៏ប្រសើរ
 ជាគ្រឿងទម្ងន់ទម្ងាយ (កិលេស) អាចកំណត់នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់
 ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃបាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អង្គនៃសេចក្ដី
 ព្យាយាមមាន ៥ នេះឯង ។

[៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសម័យ (សម័យមិនគួរ)
 ៥ យ៉ាងនេះ ដើម្បីព្យាយាម ។ អសម័យ ៥ យ៉ាង តើដូច
 ម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកគ្រាំគ្រា
 ត្រូវជរាគ្របសង្កត់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអសម័យទី ១ ដើម្បី
 ព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានព្យាធិ

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីរណារត្តោ

ព្យាធិនាភិក្ខុតោ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ អសមយោ
 បដាធាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ទុត្តិកំ ហោតិ
 ទុស្សស្សំ ទុល្លភបិណ្ណំ ន សុករំ ឧញ្ជេន បត្តហេន
 យាបេតំ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ អសមយោ បដាធាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភយំ ហោតិ អដ្ឋវីសង្កោទោ^(១)
 ចក្កសម្មាទ្គ្នា ជានបដា បរិយាយន្តិ អយំ ភិក្ខុវេ
 ចតុត្តោ អសមយោ បដាធាយ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ សង្កោ ភិណ្នោ ហោតិ សង្កេ ខោ
 បន ភិក្ខុវេ ភិណ្នោ អញ្ញមញ្ញំ អក្កោសា ច ហោន្តិ
 អញ្ញមញ្ញំ បរិកាសា ច ហោន្តិ អញ្ញមញ្ញំ បរិកេចា ច
 ហោន្តិ អញ្ញមញ្ញំ បរិច្ចជា^(២) ច ហោន្តិ តត្ថ អប្បសន្នា
 ចេវ នប្បសីទន្តិ បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញចត្តំ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ អសមយោ បដាធាយ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អសមយោ បដាធាយ ។

១ ឱ. អដ្ឋវីសំខេបោ ។ ២ ឱ. បរិច្ចជនា ច ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណារត្ត

ត្រូវព្យាធិគ្របសង្កត់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអសម័យទី ២ ដើម្បី
 ព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ស្រុកអំណត់អត់បាយ
 មានស្រូវមិនល្អ រកបិណ្ឌបាត បានដោយក្រ មិនងាយបុគ្គលព្យាយាម
 ស្វែងរកអាហារបានឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអសម័យទី ៣
 ដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត (ស្រុក)
 មានភ័យ^(១) មានការរំភើបកក្រើក ក្នុងដងព្រៃ ពួកអ្នកជនបទ ក៏នាំ
 គ្នាឡើងកាន់ចក្កយានហើយបរទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 អសម័យទី ៤ ដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញ
 ទៀត សង្ឃបែកគ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយ
 ការជេរគ្នានិងគ្នា ក៏រមែងមាន ការប្រទេចគ្នានិងគ្នា ក៏រមែងមាន ការ
 និយាយបោះបោកគ្នានិងគ្នា ក៏រមែងមាន ការបោះបង់ចោលគ្នានិងគ្នា
 ក៏រមែងមាន ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ក្នុងសង្ឃនោះឯង ក៏នៅតែមិន
 ជ្រះថ្លា ពួកជនខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយ ក៏បែរចិត្តផ្សេងទៅវិញ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាអសម័យទី ៥ ដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាអសម័យដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អសម័យ (សម័យមិនគួរ) ៥ យ៉ាងនេះឯង ដើម្បីព្យាយាម ។

១ បានសេចក្តីថា ស្រុកកើតចម្បាំង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ សមយោ បដាឆាយ ។ កតមេ
 បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទហារោ ហោតិ
 យុវា សុស្ស កាឡុកេសោ កទ្រិន យោពូនេន
 សមន្នាគតោ បឋមេន វយសា អយំ ភិក្ខុវេ
 បឋមោ សមយោ បដាឆាយ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បាពាដោ ហោតិ អប្បាតដ្ឋោ
 សមវេទាកិណិយា កហណិយា សមន្នាគតោ ជាតិ-
 សីតាយ ជាច្ចុណ្ណាយ មជ្ឈិមាយ បដានក្ខមាយ
 អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ សមយោ បដាឆាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សុភិក្ខុំ ហោតិ សុសស្សំ សុល-
 ភិបិណ្ណំ សុករំ ឧញ្ញេន បត្តហោន យាបេតុំ អយំ
 ភិក្ខុវេ តតិយោ សមយោ បដាឆាយ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ មនុស្សា សមក្កា សម្មោទមាដា អរិវេទមាដា
 ទីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខុហិ សម្បស្សន្តា
 វិហារន្តិ អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ សមយោ បដាឆាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សដ្ឋោ សមក្កា សម្មោទ-
 មាដា អរិវេទមាដា ឯកុទ្ធសោ ជាសុ វិហារតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ ៥ យ៉ាងនេះ ដើម្បីព្យាយាម ។ សម័យ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា នេះ នៅក្មេងកំឡោះ ពេញកម្លាំង មានសក់ខ្មៅ ប្រកបដោយ វ័យ កំពុងចម្រើន គឺវ័យជាបឋម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា សម័យទី ១ ដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានអាពាធ មិនមានទុក្ខ ប្រកបដោយធាតុភ្លើង ជាគ្រឿង ដុតកម្តៅយ៉ាងល្មម មិនត្រជាក់ពេក មិនក្តៅពេក យ៉ាងកណ្តាល គួរដើម្បីព្យាយាមបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសម័យទី ២ ដើម្បី ព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ស្រុកសម្បូរភិក្ខុ មានស្រូវល្អ រកបិណ្ឌបាត បានងាយ បុគ្គលងាយព្យាយាមស្វែង រកអាហារបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសម័យទី ៣ ដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ពួកមនុស្សព្រមព្រៀងគ្នា រួសរាយ រកគ្នា មិនវិវាទគ្នា រលាយចូលគ្នា ដូចទឹកដោះលាយនឹងទឹក សំឡឹងមើលគ្នា ទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាសម័យទី ៤ ដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រួសរាយរកគ្នា មិន វិវាទគ្នា មានបាលីសម្រាប់សម្តែងឡើងតែមួយ នៅជាសុខសប្បាយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

សង្ឃេ ខោ បន ភិក្ខុវេ សមក្កេ ន ចេវ អញ្ញមញ្ញំ
 អក្កោសា ហោន្តិ ន ច អញ្ញមញ្ញំ បរិកាសា ហោន្តិ
 ន ច អញ្ញមញ្ញំ បរិក្ខេតា ហោន្តិ ន ច អញ្ញមញ្ញំ
 បរិច្ចជា ហោន្តិ តត្ថ អប្បសន្នា ចេវ បសីទន្តិ
 បសន្នានញ ភិយ្យោភារាវេ^(១) ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចមោ សមយោ បដាជាយ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច សមយា បដាជាយាតិ ។

[៥៥] ឯកំ សមយំ ភក្កវា សារត្តិយំ វិហារតិ ជេតវនេ
 អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន សារត្តិយំ ឧកោ មាតាបុត្តា វស្សារាសំ
 ឧបតមីសុ^(២) ភិក្ខុ ច ភិក្ខុនី ច ។ តេ អញ្ញ-
 មញ្ញស្ស អភិណ្ឌំ ទស្សនកាមា អហោសុំ មាតាបិ
 បុត្តស្ស អភិណ្ឌំ ទស្សនកាមា អហោសិ បុត្តោបិ
 មាតវំ អភិណ្ឌំ ទស្សនកាមោ អហោសិ ។ តេសំ
 អភិណ្ឌំ ទស្សនា សំសក្កោ អហោសិ សំសក្កោ

១ ម. ភិយ្យោភារាយ ។ ២ ម. ឧបសង្កមីសុ ។

ទុតិយបណ្ណាសក និរណេវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ការដេរគ្នា
 នឹងគ្នា ក៏មិនមាន ការប្រទេចគ្នានឹងគ្នា ក៏មិនមាន ការស្រដីបោះ
 បោករកគ្នានឹងគ្នា ក៏មិនមាន ការលះបង់ចោលគ្នានឹងគ្នា ក៏មិនមាន
 ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ក្នុងសង្ឃនោះ ក៏ជ្រះថ្លាឡើង ពួកជន
 ដែលជ្រះថ្លាហើយ ក៏រឹតតែជ្រះថ្លាក្រៃពេក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាសម័យទី ៥ គួរប្រព្រឹត្តដើម្បីព្យាយាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាសម័យគួរប្រព្រឹត្តដើម្បីព្យាយាម ។

[៥៥] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត
 ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
 ជនពីរនាក់គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ជាមាតានិងបុត្រ បានចូលទៅនៅចាំវស្សា
 ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ជនទាំងពីរនោះ ជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យឃើញគ្នានឹងគ្នា
 ជារឿយៗ គឺមាតាក៏ជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យឃើញបុត្ររឿយៗ ចំណែកបុត្រ
 ក៏ជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យឃើញមាតារឿយៗ ។ ការនៅច្រឡកច្រឡំកើតមាន
 ព្រោះជនទាំងនោះបានឃើញគ្នារឿយៗ កាលបើការនៅច្រឡកច្រឡំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សតិ វិស្សាសោ អហោសិ វិស្សាសេ សតិ ឱតារោ
 អហោសិ ។ តេ ឱតិណ្ណចិត្តា សិក្ខុ អប្បច្ចក្ខាយ
 ទុព្វល្យំ អនាវិកត្តា មេច្នំ ធម្មំ បដិសេវីសុ ។
 អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខុ យេន ភក្ខវា តេនុប-
 សង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្តា ភក្ខវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯក-
 មន្តំ និសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ តេ ភិក្ខុ
 ភក្ខវន្តំ ឯតទរោចំ ឥធម ភន្តេ សាវត្ថិយំ ឧភោ
 មាតាបុត្តា វស្សាវាសំ ឧបកមីសុ ភិក្ខុ ច ភិក្ខុនី
 ច ។ តេ អញ្ញមញ្ញស្ស អភិណ្ណំ ទស្សនកាមា
 អហោសុំ មាតាបិ បុត្តស្ស អភិណ្ណំ ទស្សនកាមា
 អហោសិ បុត្តោបិ មាតរំ អភិណ្ណំ ទស្សន-
 កាមោ អហោសិ ។ តេសំ អភិណ្ណំ ទស្សនា
 សំសក្កោ អហោសិ សំសក្កេ សតិ វិស្សាសោ
 អហោសិ វិស្សាសេ សតិ ឱតារោ អហោសិ ។
 តេ ឱតិណ្ណចិត្តា សិក្ខុ អប្បច្ចក្ខាយ ទុព្វល្យំ
 អនាវិកត្តា មេច្នំ ធម្មំ បដិសេវីសូតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

មានហើយ សេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលក៏កើតមាន កាលបើមានសេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលហើយ សេចក្តីស៊ប់ចិត្តក៏កើតមាន ។ ជនទាំងពីរនោះ លុះមានចិត្តចុះស៊ប់ រកគ្នាហើយ ក៏មិនបានលាសិក្ខា មិនបានធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់នូវភាពនៃខ្លួនមានកម្លាំងថយ ស្រាប់តែសេពនូវមេបុនធម្ម ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មានជនពីរនាក់ គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ជាមាតានិងបុត្ត បានចូលមកនៅចាំវស្សាក្នុងក្រុង សាវត្ថិនេះ ។ ជនទាំងពីរនោះ ជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យឃើញគ្នានិងគ្នាជារឿយៗ គឺមាតា ក៏ជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យឃើញបុត្ររឿយៗ ចំណែកបុត្រក៏ជាអ្នកប្រាថ្នា ឲ្យឃើញមាតារឿយៗ ។ ការនៅច្រឡកច្រឡំគ្នាកើតមាន ក៏ព្រោះ ជនទាំងពីរនោះ បានឃើញគ្នារឿយៗ កាលបើមានការនៅច្រឡក ច្រឡំហើយ សេចក្តីស្មិទ្ធស្នាលក៏កើតមាន កាលបើមានសេចក្តី ស្មិទ្ធស្នាលហើយ សេចក្តីស៊ប់ចិត្តក៏កើតមាន ។ ជនទាំងពីរនោះ លុះមានចិត្តចុះស៊ប់ រកគ្នាហើយ ក៏មិនបានលាសិក្ខា មិនបានធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់ នូវភាពនៃខ្លួនមានកម្លាំងថយ ស្រាប់តែសេពមេបុនធម្ម ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

កិណ្ណុ សោ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសោ មញ្ញតិ ន
 មាតា បុត្តេ សារដ្ឋតិ បុត្តោ វា បន មាតវីតិ ។
 ឆាបំ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ ឯករូបំបិ សមនុបស្សាមិ ឯវំ
 រជនីយំ ឯវំ កមនីយំ ឯវំ មទនីយំ ឯវំ ពន្ធនីយំ ឯវំ
 មុច្ឆនីយំ ឯវំ អន្តរាយករំ អនុត្តរស្ស យោកក្ខេមស្ស
 អធិកមាយ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ឥត្តិរូបំ ។ ឥត្តិរូបេ
 ភិក្ខុវេ សត្តា រត្តា កិច្ចា កតិកា មុច្ឆិតា អន្លោបដ្ឋា តេ
 ទីយរត្តំ សោចន្តិ ឥត្តិរូបវសានុកា ។ ឆាបំ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញំ ឯកសទ្ធិបិ... ឯកកទ្ធិបិ... ឯករសំបិ...
 ឯកដោដ្ឋព្វំបិ សមនុបស្សាមិ ឯវំ រជនីយំ ឯវំ
 កមនីយំ ឯវំ មទនីយំ ឯវំ ពន្ធនីយំ ឯវំ មុច្ឆនីយំ
 ឯវំ អន្តរាយករំ អនុត្តរស្ស យោកក្ខេមស្ស
 អធិកមាយ យថយំទំ ភិក្ខុវេ ឥត្តិដោដ្ឋព្វោ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីវរណវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសនោះ
 ដឹងដែរឬមិនដឹងទេថា មាតារមែងត្រេកអរក្នុងបុត្រ ឬថាបុត្រក៏រមែង
 ត្រេកអរក្នុងមាតា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណារកមិន
 ឃើញនូវរូបដទៃ សូម្បីតែរូបមួយ ដែលជាទីតាំងនៃតម្រេក យ៉ាងនេះ
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង យ៉ាងនេះ
 ជាទីតាំងនៃចំណង់ យ៉ាងនេះ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីជ្រប់នៅ យ៉ាងនេះ
 នឹងធ្វើឲ្យអន្តរាយ ដល់ការបានសេចក្តីក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរលើស
 យ៉ាងនេះ ដូចជារូបស្រីនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វ
 ត្រេកអរ ជាប់ដំពាក់ សញ្ចប់ជ្រប់ស៊ប់នៅ ក្នុងរូបស្រីហើយ សត្វពួកនោះ
 ឈ្មោះថា លុះក្នុងអំណាចនៃរូបស្រី រមែងសោកស្តាយអស់កាលយូរ
 អង្វែង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវសំឡេង
 ដទៃ សូម្បីតែសំឡេងមួយ... នូវក្លិនដទៃ សូម្បីតែក្លិនមួយ... នូវរស
 ដទៃ សូម្បីតែរសមួយ... នូវផ្សព្វដទៃ សូម្បីតែផ្សព្វមួយ ដែលជាទី
 តាំងនៃតម្រេក យ៉ាងនេះ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះ ជាទីតាំង
 សេចក្តីជ្រប់នៅ យ៉ាងនេះ នឹងធ្វើឲ្យអន្តរាយដល់ការបានសេចក្តីក្សេម
 ចាកយោគៈ ដ៏ប្រសើរលើសយ៉ាងនេះ ដូចជាផ្សព្វនៃស្រីនេះទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥត្ថិដោដ្ឋព្វេ ភិក្ខុវេ សត្តា រត្តា កិទ្ធា កជិតា មុច្ឆិតា
 អន្លោបដ្ឋា តេ ទីយវត្ថំ សោចន្តិ ឥត្ថិដោដ្ឋព្វវសានុកា ។
 ឥត្ថិ ភិក្ខុវេ កច្ចន្តិមិ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ
 តិដ្ឋតិ បិតាមិ និសិដ្ឋាមិ សយាទាមិ និបដ្ឋាមិ
 ហាសន្តិមិ ភណ្ណន្តិមិ កាយន្តិមិ រោទន្តិមិ ឧត្យាទិតាមិ
 មតាមិ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។ យញ្ញិ
 តំ ភិក្ខុវេ សម្មា វទមាទោ វទេយ្យ សមន្តទាសោ
 មារស្សាតិ មាតុក្កាមញ្ញេវ សម្មា វទមាទោ វទេយ្យ
 សមន្តទាសោ មារស្សាតិ ។

សលូបេ អសិហត្ថេន	បិសាចេនមិ សលូបេ
អាសិវិសម្បិ អាសន្នេ	យេន ទដ្ឋោ ន ដីវតិ
នត្វេវ ឯកោ ឯកាយ	មាតុក្កាមេន សលូបេ ។
មុដ្ឋស្សតិ តា ពន្ធន្តិ	បេក្ខិតេន ម្ហិតេន ^(១) ច
អថាមិ ទុដ្ឋិវត្ថេន	មញ្ញាណ ភណ្ឌិតេន ច

១ ម. សិកេន ច ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វត្រេកអរ ជាប់ចំពាក់ សញ្ជប់ជ្រប់ស៊ប់នៅ
 ក្នុងផ្សព្វនៃស្រីហើយ សត្វពួកនោះ ឈ្មោះថា លុះក្នុងអំណាចនៃ
 ផ្សព្វស្រី រមែងសោកស្តាយអស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ស្រីទោះកំពុងដើរក្តី ក៏រមែងគ្របសង្កត់ចិត្តបុរសបាន
 ទោះឈរក្តី អង្គុយក្តី ដេកក្តី ក្រាបចុះក្តី ការនិយាយក្តី ច្រៀងក្តី
 យំក្តី ហើមប៉ោងក្តី ស្លាប់ក្តី ក៏រមែងគ្របសង្កត់នូវចិត្តនៃបុរសបាន ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តាមពិតថា បុគ្គលកាលបើហៅមាតុគ្រាមនោះ
 ឲ្យត្រូវ គួរហៅថា ជាអន្ទាក់ (សម្រាប់ទាក់) ដោយជុំវិញរបស់មារ
 ដូច្នោះ បុគ្គលកាលបើហៅមាតុគ្រាមឲ្យត្រូវ គួរហៅថា ជាអន្ទាក់
 ដោយជុំវិញរបស់មារដូច្នោះ ។

បុគ្គលចរចាជាមួយនឹងជន ដែលមានដាវក្នុងដៃក្តី ចរចាជា
 មួយនឹងបិសាចក្តី ប៉ះពាល់នឹងអាសិរពិស ហើយត្រូវ
 អាសិរពិសចឹកស្លាប់ក្តី (ប្រសើរជាង) មិនគួរចរចា
 ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែមួយនឹងមួយឡើយ ។ ពួក
 មាតុគ្រាមនោះ រមែងចង់បុរសដែលភ្លេចស្មារតី ដោយការ
 សំឡឹងមើលផង ដោយកិរិយាញញឹមផង មួយយ៉ាងទៀត
 ដោយការស្លៀកមិនស្រួលផង ដោយសម្តីដ៏ពិរោះផង

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

នេសោ ជនោ ស្វាសទ្ធា^(១) អបិ ឧត្ត្យាដិតោ មតោ ។

បញ្ច កាមតុណា ឯតេ ឥត្តិរូបស្មិ ទិស្សរេ

រូទា សទ្ធា រសា កន្ធា ដោជ្ជញ្ចា ច មនោរមា ។

តេសំ កាមោយរូទ្យានំ កាមេ អបរិជានតំ

កាលំ កតំ ភវាភវំ សំសារស្មិ បុរក្ខតា

យេ ច កាមេ បរិញ្ញាយ ចរន្តិ អកុតោភយា

តេ វេ ចារកតា លោកេ យេ បត្តា អាសវក្ខយន្តិ ។

[៥៦] អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សកោ

ឧបជ្ឈាយោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សកំ

ឧបជ្ឈាយំ ឯតទរោច ឯតរហិ មេ ភន្តេ មធុរកជាតោ

ចេវ កាយោ ទិសា ច មេ ន បក្ខាយន្តិ ធម្មា ច មំ

នប្បទិកន្តិ ជីនមិទ្ធកញ្ច មេ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ

១ ឱ. ស្វាសិសទ្ធា ។ ម. ស្វាសិសទោ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណរគ្គ

ជនគឺមាតុគ្រាមនុ៎ះ មិនមែនបៀតបៀនបុរសតែ (ត្រឹម
 រស់នៅ) ប៉ុណ្ណោះទេ ទោះបីហើមប៉ោងឬស្លាប់ហើយក៏
 (គង់នៅតែបៀតបៀនដែរ) ។ កាមគុណទាំង ៥ នុ៎ះ គឺរូប
 សំឡេង ក្លិន រស ផ្សព្វ ដែលជាតម្រេកនៃចិត្ត រមែង
 ប្រាកដក្នុងរូបនៃស្រ្តី ។ កាលបុរសទាំងនោះ ដែល
 ជំនន់គឺកាមក្នុងចំណាំទៅ មិនបានកំណត់ដឹងនូវកាមទាំងឡាយ
 រមែងធ្វើនូវគតិនិងការកើតរឿយៗ អស់វេដ្ឋកាលក្នុងសង្សារវេដ្ឋ
 ទៅខាងមុខ ។ លុះតែបុរសទាំងឡាយណា កំណត់ដឹង
 នូវកាមទាំងឡាយបាន ទើបបុរសនោះ មិនមានភ័យអំពីទី
 ណាឡើយ ឬបុរសទាំងឡាយណា បានដល់នូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈក្នុងលោកហើយ បុរសទាំងនោះទើបឈ្មោះថា
 បានដល់នូវត្រឹម គឺព្រះនិព្វាន ។

[៥៦] គ្រានោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប បានចូលទៅរក
 ឧបជ្ឈាយ័របស់ខ្លួន លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ
 នឹងឧបជ្ឈាយ័របស់ខ្លួនថា បពិត្រព្រះអង្គថេរៈដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ
 កាយរបស់ខ្ញុំ មានសភាពធ្ងន់ ទាំងទិសក៏មិនប្រាកដដល់ខ្ញុំ ធម៌
 ទាំងឡាយ ក៏មិនជាក់ច្បាស់ដល់ខ្ញុំ មិនមិទ្ធាៈគ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ខ្ញុំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អនភិរតោ ច ព្រហ្មចរិយំ ចរាមិ អត្ថិ ច មេ ធម្មេសុ
 វិចិត្តិច្ឆាតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តំ សន្និវិហារិកំ
 ភិក្ខុំ អាទាយ យេន ភកវា តេនុបសន្តមិ ឧប-
 សន្តមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទវោច
 អយំ ភន្តេ ភិក្ខុ ឯវមាហា ឯតវហិ មេ ភន្តេ
 មជ្ជរកជាតោ ចេវ កាយោ ទិសា ច មេ ន
 បក្ខាយន្តិ ធម្មា ច មំ នប្បជិកន្តិ បីនមិទ្ធកុញ្ច
 មេ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ អនភិរតោ ច
 ព្រហ្មចរិយំ ចរាមិ អត្ថិ ច មេ ធម្មេសុ វិចិ-
 តិច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ជេតំ ភិក្ខុ ហោតិ ។ ឥន្ទ្រិយេសុ
 អតុត្តទ្វារស្ស កោជនេ អមត្តញ្ញោ ជាតវិយំ
 អននុយុត្តស្ស អរិបស្សកស្ស កុសលានំ ធម្មានំ
 បុព្វត្តាបរវត្តំ ពោធិបត្តិកានំ ធម្មានំ ការនានុ-
 យោតំ អននុយុត្តស្ស វិហារតោ យំ មជ្ជរកជាតោ
 ចេវ កាយោ ហោតិ ទិសា ចស្ស ន បក្ខាយន្តិ ធម្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ខ្ញុំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈទាំងសេចក្តីអផ្សុក សេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌ទាំងឡាយ
 ក៏មានដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះបាននាំភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក
 នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុ
 នោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនេះពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ កាយរបស់ខ្ញុំ មានសភាពធ្ងន់ ទាំងទិសក៏មិន
 ប្រាកដដល់ខ្ញុំ ធម៌ទាំងឡាយ ក៏មិនជាក់ច្បាស់ដល់ខ្ញុំ បីនមិទ្ធុគ្រប
 សង្កត់ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈទាំងសេចក្តីអផ្សុក សេចក្តី
 សង្ស័យក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ក៏មានដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ហេតុនេះ រមែងមានយ៉ាងហ្នឹងឯង ។
 កាលបើភិក្ខុមិនបានគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ មិនស្គាល់
 ប្រមាណ ក្នុងភោជន មិនបានប្រកបរឿយៗ នូវការភ្ញាក់រលឹក មិន
 ពិចារណា រាវរក នូវពួកធម៌ជាកុសល អស់រាត្រីខាងដើមនិង
 រាត្រីខាងចុង មិនបានប្រឹងប្រកបព្យាយាម ចម្រើននូវធម៌ទាំងឡាយ
 ជាចំណែកនៃពោធិញ្ញាណ កាយរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងមាន
 សភាពធ្ងន់ ទាំងទិសក៏មិនបានប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ធម៌ទាំងឡាយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

ច តំ នប្បដិកន្តិ ដីនមិទ្ធពុស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ
 តិដ្ឋតិ អនភិរតោ ច ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ ហោតិ ចស្ស
 ធម្មេសុ វិចិត្តិច្ឆា ។ តស្មាតិហា តេ ភិក្ខុ ឯវំ សិក្ខិ-
 តព្វំ ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តទ្វារោ ភវិស្សាមិ កោជនេ មត្តញ្ញ
 ជាតរិយំ អនុយុត្តោ វិបស្សកោ កុសលានំ ធម្មានំ
 បុព្វត្តាបរវត្តំ ពោធិបក្ខិកានំ ធម្មានំ ការណនុយោកំ
 អនុយុត្តោ វិហារិស្សាមីតិ ។ ឯវំ ហិ តេ ភិក្ខុ សិក្ខិ-
 តព្វន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភកវតា ឥមិទា ឱវានេន
 ឱវទិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវានេត្វា បទក្ខិលំ
 កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឯកោ រូបកដ្ឋោ
 អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហារន្តោ នចិរស្សេវ
 យស្សត្តាយ កុសបុត្តា សម្មទេវ អការស្មា អនតារិយំ
 បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ
 សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ

ទុតិយបណ្ណាសក នីវរណវគ្គ

ក៏មិនជាក់ច្បាស់ដល់ភិក្ខុនោះ បីនិមិទ្ធក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ
ភិក្ខុនោះ រមែងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈទាំងសេចក្តីអផ្សុក សេចក្តីសង្ស័យ
ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ក៏មានដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ព្រោះហេតុនោះ
អ្នកត្រូវសិក្សា ក្នុងសាសនានេះ យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងជាអ្នកគ្រប់-
គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ជាអ្នកដឹងប្រមាណ ក្នុងភោជន
ប្រកបរឿយៗ នូវការភ្ញាក់រលឹក ពិចារណា រាវរក នូវពួកធម៌ជា
កុសល អស់រាត្រីខាងដើម និងរាត្រីខាងចុង ប្រឹងប្រកបការព្យាយាម
ចម្រើននូវធម៌ទាំងឡាយ ជាចំណែកនៃពោធិញ្ញាណ ។ ម្នាលភិក្ខុ
អ្នកត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ លុះព្រះដ៏
មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មាន ដោយឱវាទនេះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ
ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ ។
លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ គេចចេញទៅតែម្នាក់ឯង ជាអ្នកមិនធ្វេស
ប្រហែស មានព្យាយាមដុតបំផ្លាញនូវកិលេស មានចិត្តស្ទុះទៅកាន់
ព្រះនិព្វាន ពួកកុលបុត្តចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ
ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
បានដល់នូវគុណវិសេស ដ៏លើសលុបនោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ
ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន អស់កាលមិនយូរ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ខីណា ជាតិ រុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ការណីយំ
 ធាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ អព្ពញ្ញាសិ ។ អញ្ញតោ ច
 បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសិ ។ អថខោ
 សោ ភិក្ខុ អរហត្តប្បត្តោ យេន សកោ ឧបជ្ឈាយោ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សកំ ឧបជ្ឈាយំ
 ឯតទោច ឯតហិ មេ ភន្តេ ន ចេវ មជ្ជក-
 ជាតោ កាយោ ទិសា ច មេ បក្ខាយន្តិ ធម្មា
 ច មំ បដិកន្តិ បីនមិទ្ធកុ មេ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ
 តិដ្ឋតិ អភិរតោ ច ព្រហ្មចរិយំ ចរាមិ នត្តិ ច
 មេ ធម្មេសុ វិចិត្តិច្ឆាតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ
 តំ សទ្ធិវិហារិកំ ភិក្ខុ អាទាយ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ សោ
 ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទោច អយំ ភន្តេ ភិក្ខុ ឯវមាហ
 ឯតហិ មេ ភន្តេ ន ចេវ មជ្ជកជាតោ កាយោ
 ទិសា ច មេ បក្ខាយន្តិ ធម្មា ច មំ បដិកន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ហើយបានដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាអញ
បានប្រព្រឹត្តចប់ហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ
មគ្គការវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន
ឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ក៏ជាព្រះអរហន្ត
មួយអង្គដែរ ។ លុះភិក្ខុនោះ បានសម្រេចអរហត្តហើយ ក៏ចូលទៅ
រកឧបជ្ឈាយ័ររបស់ខ្លួន លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយនឹង
ឧបជ្ឈាយ័ររបស់ខ្លួនយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ
កាយរបស់ខ្ញុំលែងធ្ងន់ហើយ ទិសទាំងឡាយ ក៏ប្រាកដដល់ខ្ញុំ ធម៌
ទាំងឡាយក៏ជាក់ច្បាស់ដល់ខ្ញុំ បីនមិទ្ធុៈក៏លែងគ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ដោយសេចក្តីត្រេកអរ សេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌ទាំង-
ឡាយក៏មិនមានដល់ខ្ញុំឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះ បាននាំភិក្ខុ
ជាសទ្ធិវិហារិកនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនេះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា
បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ កាយរបស់ខ្ញុំលែងធ្ងន់ ហើយ
ទិសទាំងឡាយក៏ប្រាកដដល់ខ្ញុំ ធម៌ទាំងឡាយក៏ជាក់ច្បាស់ដល់ខ្ញុំ

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

ដីនមិទ្ធុញ្ច មេ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ អភិរតោ
 ច ព្រហ្មចរិយំ ចរាមិ នត្តិ ច មេ ធម្មេសុ វិចិ-
 កិច្ចាតិ ។ ឯវញ្ជោតំ ភិក្ខុ ហោតិ ។ ឥន្ទ្រិយេសុ
 កុត្តទ្វារស្ស កោជនេ មត្តញ្ញុនោ ជាតិរិយំ អនុយុត្តស្ស
 វិបស្សកស្ស កុសលានំ ធម្មានំ បុព្វត្តាបរវត្តំ
 ពោធិបក្ខិកានំ ធម្មានំ ការនានុយោកំ អនុយុត្តស្ស
 វិហារតោ យំ ន ចេវ មជ្ជកជាតោ កាយោ ហោតិ
 ទិសា ចស្ស បក្ខាយន្តិ ធម្មា ច តំ បដិភន្តិ
 ដីនមិទ្ធុញ្ចស្ស ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ អភិរតោ
 ច ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ ន ចស្ស ហោតិ ធម្មេសុ
 វិចិកិច្ចា ។ តស្មាតិហា វោ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតព្វំ
 ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តទ្វារា ភិវិស្សាម កោជនេ មត្តញ្ញុនោ
 ជាតិរិយំ អនុយុត្តា វិបស្សកា កុសលានំ ធម្មានំ
 បុព្វត្តាបរវត្តំ ពោធិបក្ខិកានំ ធម្មានំ ការនានុយោកំ
 អនុយុត្តា វិហារិស្សាមាតិ ។ ឯវំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតព្វន្តិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីវរណវគ្គ

បីនមិទ្ធុៈក៏លែងគ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈដោយសេចក្តី
 ត្រេកអរ សេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ហេតុនេះ រមែងមានយ៉ាងហ្នឹងឯង ។
 កាលបើភិក្ខុបានគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ដឹងប្រមាណ ក្នុង
 ភោជន ប្រកបរឿយៗ នូវការភ្ញាក់រលឹក ពិចារណា រាវរក នូវពួកធម៌
 ជាកុសល អស់រាត្រីខាងដើមនិងរាត្រីខាងចុង ប្រឹងប្រកបការព្យាយាម
 ចម្រើនធម៌ទាំងឡាយ ជាចំណែកនៃពោធិញ្ញាណ កាយរបស់ភិក្ខុនោះ
 រមែងមិនធ្ងន់ ទិសទាំងឡាយក៏ប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ធម៌ទាំងឡាយក៏ជាក់
 ច្បាស់ដល់ភិក្ខុនោះ បីនមិទ្ធុៈក៏មិនគ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះ
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈដោយសេចក្តីត្រេកអរ ទាំងសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌ទាំង-
 ឡាយ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកទាំងឡាយត្រូវសិក្សា ក្នុងសាសនានេះ យ៉ាងនេះថា ពួកយើងនឹងជា
 អ្នកគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ជាអ្នកដឹងប្រមាណ ក្នុងភោជន
 ប្រកបរឿយៗ នូវការភ្ញាក់រលឹក ពិចារណា រាវរក នូវពួកធម៌ជា
 កុសល អស់រាត្រីខាងដើមនិងរាត្រីខាងចុង ប្រឹងប្រកបការព្យាយាម
 ចម្រើនធម៌ទាំងឡាយ ជាចំណែកនៃពោធិញ្ញាណ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៥៧] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ ហោណិ អភិណ្ណំ
 បច្ចុវេក្ខិតញ្ចានិ ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា តហដ្ឋេន វា
 បព្វជិតេន វា ។ កតមាណិ បញ្ច ។ ជរាធម្មោម្ហិ
 ជរំ អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិតព្វំ ឥត្តិយា
 វា បុរិសេន វា តហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។
 ព្យាធិធម្មោម្ហិ ព្យាធិ អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិតព្វំ
 ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា តហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន
 វា ។ មរណធម្មោម្ហិ មរណំ អនតីតោតិ អភិណ្ណំ
 បច្ចុវេក្ខិតព្វំ ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា តហដ្ឋេន វា
 បព្វជិតេន វា ។ សព្វេហិ មេ បិយេហិ មនា-
 បេហិ ណាណាភាវោ វិណាភាវោតិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិត-
 ព្វំ ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា តហដ្ឋេន វា
 បព្វជិតេន វា ។ កម្មស្សកោម្ហិ កម្មនាយាទោ
 កម្មយោនិ កម្មពន្ទុ កម្មប្បជិសរណោ យំ
 កម្មំ ករិស្សាមិ កល្យាណំ វា ចាបកំ វា តស្ស
 នាយាទោ ករិស្សាមិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិតព្វំ ឥត្តិយា
 វា បុរិសេន វា តហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ថាន ៥ យ៉ាងនេះ ស្រ្តីក្តី បុរស
ក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ។ ស្ថាន ៥ យ៉ាង
តើដូចម្តេច ។ ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណា
រឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានជរាជាធម្មតា មិនកន្លងជរាទៅបានឡើយ ។ ។
ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា
អាត្មាអញ មានព្យាធិជាធម្មតា មិនកន្លងព្យាធិទៅបានឡើយ ។ ។ ស្រ្តីក្តី
បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ មាន
សេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា មិនកន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅបានឡើយ ។ ។ ស្រ្តីក្តី
បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ តែង
មានសេចក្តីព្រាត់ប្រាសនិរាសចាកសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទី
គាប់ចិត្តទាំងពួង ។ ។ ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណា
រឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាមត់ក មានកម្ម
ជាកំណើត មានកម្មជាដៅពង្ស មានកម្មជាទីរលឹក អាត្មាអញនឹងធ្វើនូវ
កម្មណា ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងជាអ្នកទទួលនូវផលនៃកម្មនោះ ។ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

កិញ្ច ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច ជរាជម្មាម្ហិ ជវំ
 អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតពុំ ឥត្តិយា វា
 បុរិសេន វា កហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។
 អត្តិ ភិក្ខុវេ សត្តានំ យោពូនេ យោពូនមទោ
 យេន មទេន សត្តា កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ វាចាយ
 ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ មនសា ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ ។ តស្ស
 តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតោ យោ យោពូនេ
 យោពូនមទោ សោ សព្វសោ វា បហីយតិ តនុ
 វា បន ហោតិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច
 ជរាជម្មាម្ហិ ជវំ អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតពុំ
 ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា កហដ្ឋេន វា បព្វជិ-
 តេន វា ។ កិញ្ច ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច ព្យាជិ-
 ជម្មាម្ហិ ព្យាជី អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតពុំ
 ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា កហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។
 អត្តិ ភិក្ខុវេ សត្តានំ អាហោក្យេ អាហោក្យមទោ
 យេន មទេន សត្តា កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ
 វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ មនសា ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរ
 ពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានជរាជាធម្មតា មិនកន្លងជរាទៅ
 បាន តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វតែងមានសេចក្តីស្រវឹង ក្នុងវ័យដ៏ចម្រើន ដែលជា
 ហេតុនាំឲ្យពួកសត្វ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត ។ កាលបើបុគ្គលនោះ ពិចារណាស្ថាននោះ
 រឿយៗ ហើយ ក៏លះបង់យោពូនមទៈ (សេចក្តីស្រវឹង ក្នុងវ័យដ៏ចម្រើន)
 ដោយសព្វគ្រប់ ឬពុំនោះសោត ក៏គង់ស្រាលស្តើងទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ
 ថា អាត្មាអញ មានជរាជាធម្មតា មិនកន្លងជរាទៅបាន ព្រោះអាស្រ័យ
 អំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី
 គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានព្យាធិ
 ជាធម្មតា មិនកន្លងព្យាធិទៅបាន តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វតែងមានសេចក្តីស្រវឹង ក្នុង
 ភាពនៃខ្លួនជាអ្នកមិនមានរោគ ដែលជាហេតុនាំឲ្យពួកសត្វ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
 ដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខតោ យោ អាហោក្សេ
 អាហោក្សមទោ សោ សព្វសោ វា បហីយតិ តនុ វា
 បន ហោតិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច
 ព្យាធិធម្មោម្ហិ ព្យាធិ អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិតព្វំ
 ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា កហាដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។
 កិញ្ច ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច មរណាធម្មោម្ហិ មរណំ
 អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិតព្វំ ឥត្តិយា វា បុរិសេន
 វា កហាដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។ អត្តិ ភិក្ខុវេ សត្តានំ
 ដីរិតេ ដីរិតមទោ យេន មទេន សត្តា កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ មនសា ទុច្ចរិតំ
 ចរន្តិ ។ តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខតោ យោ
 ដីរិតេ ដីរិតមទោ សោ សព្វសោ វា បហីយតិ តនុ
 វា បន ហោតិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច
 មរណាធម្មោម្ហិ មរណំ អនតីតោតិ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខិតព្វំ
 ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា កហាដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាលបើបុគ្គលនោះ ពិចារណានូវស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ គង់លះបង់
អាវោគ្យមទៈ (សេចក្តីស្រវឹងក្នុងការៈនៃខ្លួនមិនមានរោគ) ដោយសព្វគ្រប់
ឬពុំនោះសោត គង់ស្រាលស្មើទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីក្តី
បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ
មានព្យាធិជាធម្មតា មិនកន្លងព្យាធិទៅបាន ព្រោះអាស្រ័យអំណាច
ប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី
បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា
មិនកន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅបាន តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វតែងមានសេចក្តីស្រវឹង ក្នុងជីវិត
ដែលជាហេតុនាំឲ្យពួកសត្វ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត ។ កាលបើបុគ្គលនោះពិចារណា នូវ
ស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ គង់លះបង់ជីវិតមទៈ (សេចក្តីស្រវឹង ក្នុងជីវិត)
ដោយសព្វគ្រប់ ឬពុំនោះសោត គង់ស្រាលស្មើទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណា
រឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា មិនកន្លង
សេចក្តីស្លាប់ទៅបាន ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

កិញ្ចុ ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច សព្វេហិ មេ បិយេហិ
 មនាបេហិ ធានាការោ វិជាការោតិ អភិណ្ណំ
 បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា កហដ្ឋេន
 វា បព្វជិតេន វា ។ អត្តិ ភិក្ខុវេ សត្តានំ
 បិយេសុ ឆន្ទរាកោ យេន វាកេន សត្តា កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ មនសា
 ទុច្ចរិតំ ចរន្តិ ។ តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ច-
 វេក្ខិតោ យោ បិយេសុ ឆន្ទរាកោ សោ សព្វសោ
 វា បហិយតិ តនុ វា បន ហោតិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ
 អត្តវសំ បដិច្ច សព្វេហិ មេ បិយេហិ មនាបេហិ
 ធានាការោ វិជាការោតិ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឥត្តិយា
 វា បុរិសេន វា កហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។ កិញ្ចុ
 ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច កម្មស្សកោម្ហិ កម្មទាយាទោ
 កម្មយោនិ កម្មពន្ទុ កម្មប្បជិសរណោ យំ កម្មំ
 ករិស្សាមិ កល្យាណំ វា ចាបកំ វា តស្ស
 ទាយាទោ ករិស្សាមីតិ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ
 ឥត្តិយា វា បុរិសេន វា កហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន វា ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីវរណវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរ
 ពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ តែងមានសេចក្តីព្រាត់ប្រាស និងរាស
 ចាកសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងពួង តើព្រោះ
 អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 តែងមានតម្រេកក្រែកលែង ក្នុងសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់
 ចិត្ត ដែលជាហេតុនាំឲ្យសត្វ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
 ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត ។ កាលបើបុគ្គលនោះ ពិចារណា
 នូវស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ គង់លះបង់ឆន្ទរាគ (តម្រេកក្រែកលែង) ក្នុង
 សត្វនិងសង្ខារដោយសព្វគ្រប់ ឬពុំនោះសោត គង់ស្រាលស្មើទៅបាន ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរពិចារណា
 រឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានសេចក្តីព្រាត់ប្រាស និងរាសចាកសត្វនិង
 សង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងពួង ព្រោះអាស្រ័យអំណាច
 ប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី
 បព្វជិតក្តី គួរពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានកម្មជារបស់ខ្លួន មាន
 កម្មជាមត់ក មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាដៅពង្ស មានកម្មជាទីរលឹក
 អាត្មាអញនឹងធ្វើនូវកម្មណា ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងជាអ្នកទទួល
 យកនូវផលនៃកម្មនោះ តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អត្ថិ ភិក្ខុវេ សត្តានំ កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ
 មនោទុច្ចរិតំ ។ តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខតោ
 សព្វសោ វា ទុច្ចរិតំ បហីយតិ តនុ វា បន ហោតិ ។
 ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ អត្តវសំ បដិច្ច កម្មស្សកោម្មិ
 កម្មនាយាទោ កម្មយោនិ កម្មពន្ទុ កម្មប្បដិសរណោ
 យំ កម្មំ ករិស្សាមិ កល្យាណំ វា ទាបកំ វា
 តស្ស នាយាទោ ករិស្សាមីតិ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ
 ឥត្ថិយា វា បុរិសេន វា កហដ្ឋេន វា បព្វជិតេន
 វា ។ ស ខោ សោ^(១) ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ ឥតិ
 បដិសញ្ញិត្តតិ ន ខោ អហញ្ញេវកោ ជរាជម្មា
 ជវំ អនតីតោ អថខោ យាវតា សត្តានំ អាភតិ
 ភតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេ សត្តា ជរាជម្មា ជវំ
 អនតីតាតិ តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខតោ
 មក្កោ សញ្ញាយតិ ។ សោ តំ មក្កំ អាសេវតិ
 ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ។ តស្ស តំ មក្កំ អាសេ-
 វតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សញ្ញាជនាទិ^(២)

១ ឱ. ម. សចេ សោ ។ ២ ម. សញ្ញាជនានិ សព្វសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វតែងមានកាយទុច្ចរិត វបីទុច្ចរិត មនោ-
 ទុច្ចរិត ។ កាលបើបុគ្គលនោះ ពិចារណានូវស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ
 គង់លះបង់ទុច្ចរិត ដោយសព្វគ្រប់ប្តូរពុំនោះសោត ក៏គង់ស្រាលស្មើទៅ
 បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីក្តី បុរសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី គួរ
 ពិចារណារឿយៗ ថា អាត្មាអញ មានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាមត់ក
 មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាដៅពង្ស មានកម្មជាទីរលឹក អាត្មាអញ
 នឹងធ្វើកម្មណា ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងជាអ្នកទទួលយកនូវផលនៃ
 កម្មនោះ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ អរិយសាវ័កនោះ តែងពិចារណាថា មិនមែនតែអាត្មាអញម្នាក់
 ឯងទេ ដែលមានជរា ជាធម្មតា មិនកន្លងជរាទៅបាន ទោះបីពួកសត្វ
 ដែលមានការរង្គាត់មក រង្គាត់ទៅ ច្យុតនិងកើតអម្បាលមាន ពួកសត្វទាំង
 អស់ ក៏តែងមានជរា ជាធម្មតា មិនកន្លងជរាទៅបានដែរ កាលបើ
 អរិយសាវ័កនោះ ពិចារណានូវស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ លោកុត្តរមគ្គ
 ក៏កើតឡើងព្រម ។ អរិយសាវ័កនោះ រមែងសេព ចម្រើន ធ្វើ
 រឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះ ។ កាលបើ អរិយសាវ័កនោះ សេព
 ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះហើយ សញ្ញាជនៈទាំងឡាយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីរណវគ្គោ

បហីយន្តិ អនុសយា ព្យន្តិ ហោន្តិ ។ ន ខោ
 អហញ្ញេវកោ^(១) ព្យាធិធម្មោ ព្យាធិ អនតីតោ
 អថខោ យាវតា សត្តានំ អាគតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ
 សព្វេ សត្តា ព្យាធិធម្មា ព្យាធិ អនតីតាតិ តស្ស
 តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខតោ មក្កោ សញ្ញាយតិ ។
 សោ តំ មក្កំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ។
 តស្ស តំ មក្កំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលី-
 ករោតោ សញ្ញាជនាធិ បហីយន្តិ អនុសយា
 ព្យន្តិ ហោន្តិ ។ ន ខោ អហញ្ញេវកោ
 មរណាធម្មោ មរណំ អនតីតោ អថខោ យាវតា
 សត្តានំ អាគតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេ សត្តា
 មរណាធម្មា មរណំ អនតីតាតិ តស្ស តណ្ហានំ
 អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខតោ មក្កោ សញ្ញាយតិ ។ សោ
 តំ មក្កំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ។

១ ម. អហញ្ញេវកោ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីវរណវគ្គ

ក៏រមែងសាបសូន្យទៅ អនុសយក្តិលេសទាំងឡាយ ក៏វិនាសទៅ ។
 (អរិយសាវ័កនោះពិចារណា) ថា មិនមែនតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដែល
 មានព្យាធិ ជាធម្មតា មិនកន្លងព្យាធិទៅបាន ទោះពួកសត្វដែលមាន
 ការរង្គាត់មក រង្គាត់ទៅ ច្បុត កើតអម្បាលម៉ាន ពួកសត្វទាំងអស់
 ក៏មានព្យាធិ ជាធម្មតា មិនកន្លងព្យាធិទៅបានដែរ កាលបើអរិយសាវ័ក
 នោះ ពិចារណានូវស្ថាននោះ រឿយៗ ហើយ លោកុត្តរមគ្គក៏កើតឡើង
 ព្រម ។ អរិយសាវ័កនោះ សេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គ
 នោះ ។ កាលបើអរិយសាវ័កនោះ សេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរ-
 មគ្គនោះហើយ សញ្ញាជនៈទាំងឡាយ ក៏រមែងសាបសូន្យទៅ អនុស-
 យក្តិលេសទាំងឡាយ ក៏វិនាសទៅ ។ (អរិយសាវ័កនោះពិចារណា) ថា
 មិនមែនតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដែលមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា មិន
 កន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅបាន ទោះពួកសត្វដែលមានការរង្គាត់មក រង្គាត់ទៅ
 ច្បុត កើតអម្បាលម៉ាន ពួកសត្វទាំងអស់ ក៏មានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា
 មិនកន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅបានដែរ កាលបើអរិយសាវ័កនោះ ពិចារណា
 នូវស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ លោកុត្តរមគ្គ ក៏កើតឡើងព្រម ។ អរិយ-
 សាវ័កនោះ រមែងសេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តស្ស តំ មក្កំ អាសេវតោ ការយតោ ពហុលីក-
 រោតោ សញ្ញាជនានិ បហីយន្តិ អនុសយា ព្យន្តិ
 ហោន្តិ ។ ន ខោ មយ្ហេវេកស្ស សព្វេហិ បិយេហិ
 មនាបេហិ នាណកាវោ វិនាកាវោ អថខោ យាវតា
 សត្តានំ អាគតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ សព្វេសំ
 សត្តានំ បិយេហិ មនាបេហិ នាណកាវោ វិនាកា-
 វោតិ តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចុវេក្ខតោ មក្កោ
 សញ្ញាយតិ ។ សោ តំ មក្កំ អាសេវតិ កាវេតិ
 ពហុលីករោតិ ។ តស្ស តំ មក្កំ អាសេវតោ ការ-
 យតោ ពហុលីករោតោ សញ្ញាជនានិ បហីយន្តិ
 អនុសយា ព្យន្តិ ហោន្តិ ។ ន ខោ អហញ្ញេវេកោ
 កម្មស្សកោម្ហិ កម្មនាយាទោ កម្មយោនិ កម្មពន្ទុ
 កម្មប្បដិសរណោ យំ កម្មំ កវិស្សាមិ កល្យាណំ វា
 ចាបកំ វា តស្ស នាយាទោ កវិស្សាមិ អថខោ
 យាវតា សត្តានំ អាគតិ កតិ ចុតិ ឧបបត្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាលបើអរិយសាវ័កនោះ សេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះ ហើយ សញ្ញាជនៈទាំងឡាយ ក៏រមែងសាបសូន្យទៅ អនុសយក្តិ-
 លេសទាំងឡាយ ក៏វិនាសទៅ ។ (អរិយសាវ័កនោះពិចារណា) ថា មិនមែនតែអាត្មាអញម្នាក់ឯងទេ ដែលមានសេចក្តីព្រាត់ប្រាសនិរាស
 ចាកសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងពួង ទោះពួកសត្វ
 ដែលមានការរង្គាត់មក រង្គាត់ទៅ ច្បុត កើតអម្បាលម៉ាន ពួកសត្វទាំង
 អស់ មានសេចក្តីព្រាត់ប្រាស និរាសចាកសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់
 ជាទីគាប់ចិត្តទាំងពួងដែរ កាលបើអរិយសាវ័កនោះ ពិចារណានូវស្ថាន
 នោះរឿយៗ ហើយ លោកុត្តរមគ្គក៏កើតឡើងព្រម ។ អរិយសាវ័កនោះ
 រមែងសេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះ កាលបើអរិយសាវ័ក
 នោះ សេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះហើយ សញ្ញា-
 ជនៈទាំងឡាយ ក៏រមែងសាបសូន្យទៅ អនុសយក្តិលេសទាំងឡាយ
 ក៏វិនាសទៅ ។ (អរិយសាវ័កនោះពិចារណា) ថា មិនមែនតែអាត្មាអញ
 តែម្នាក់ឯងទេ ដែលមានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាមត់ក មានកម្ម
 ជាកំណើត មានកម្មជាដៅពង្ស មានកម្មជាទីរលឹក អាត្មាអញនឹងធ្វើ
 កម្មណា ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងជាអ្នកទទួលយកនូវផលនៃកម្មនោះ
 ទោះពួកសត្វដែលមានការរង្គាត់មក រង្គាត់ទៅ ច្បុត កើតអម្បាលម៉ាន

ទុតិយបណ្ណសកេ នីវរណវគ្គោ

សព្វេ សត្តា កម្មស្សកា កម្មនាយាទា កម្មយោជី
 កម្មពន្ធុ កម្មប្បដិសរណា យំ កម្មំ ករិស្សន្តិ
 កល្យាណំ វា ចាបកំ វា តស្ស ទាយាទា
 ករិស្សន្តិតិ តស្ស តណ្ហានំ អភិណ្ណំ បច្ចវេក្ខតោ
 មត្តោ សញ្ញាយតិ ។ សោ តំ មត្តំ អាសេវតិ
 ភាវេតិ ពហុលីកោតិ ។ តស្ស តំ មត្តំ អាសេវតោ
 ការយតោ ពហុលីកោតោ សញ្ញាជនានិ បហីយន្តិ
 អនុសយា ព្យន្តិ ហោន្តិតិ ។

ព្យាធិធម្មា ជរាធម្មា អថោ មរណាធម្មិទោ
 យថា ធម្មា តថា សន្តា^(១) ជិតុច្ឆន្តិ បុថុជ្ជនា ។
 អហាញេតំ ជិតុច្ឆេយ្យំ ឯវំ ធម្មេសុ ចាណិសុ
 ន មេតំ បជ្ជិបស្ស មម ឯវំ វិហារិទោ ។
 សោហំ ឯវំ វិហារន្តោ ញត្វា ធម្មំ និរូបដី
 អាហោក្សេ ច យោពូនស្មី ដីវិតស្មិញ្ច យោ មទោ
 សព្វេ មទេ អភិកោស្មី នេក្ខម្មំ ទដ្ឋ ខេមតោ ។

១ ឱ. ម. សត្តា ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណវគ្គ

ពួកសត្វទាំងអស់ ក៏មានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាមត៌ក មានកម្មជា
 កំណើត មានកម្មជាផៅពង្ស មានកម្មជាទីរលឹក ពួកសត្វនឹងធ្វើកម្មណា
 ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងជាអ្នកទទួលយកនូវផលនៃកម្មនោះដែរ កាលបើ
 អរិយសាវ័កនោះ ពិចារណានូវស្ថាននោះរឿយៗ ហើយ លោកុត្តរមគ្គក៏
 កើតឡើងព្រម ។ អរិយសាវ័កនោះ រមែងសេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ
 នូវលោកុត្តរមគ្គនោះ ។ កាលបើអរិយសាវ័កនោះសេព ចម្រើន ធ្វើ
 រឿយៗ នូវលោកុត្តរមគ្គនោះហើយ សញ្ញាជនៈទាំងឡាយ ក៏រមែង
 សាបសូន្យទៅ អនុសយក្តីលេសទាំងឡាយ ក៏វិនាសទៅ ។

ធម៌ទាំងឡាយ គឺព្យាធិធម៌ ជរាធម៌ និងមរណធម៌ មាន
 នៅយ៉ាងណា ពួកបុប្ផជន ជាសប្បុរស រមែងស្អប់ខ្ពើម
 យ៉ាងនោះ ។ កាលបើពួកសត្វ មានសភាវៈយ៉ាងនេះ
 ហើយ តថាគតក៏គួរឱ្យទ្រាន់នឹងសភាវៈនុ៎ះដែរ ហេតុនុ៎ះ
 មិនមានដល់តថាគត មានសភាពដ៏សមគួរ មានវិហារធម៌
 យ៉ាងនេះ ។ តថាគតនោះកាលបើនៅយ៉ាងនេះ ក៏ដឹងនូវ
 ធម៌ដែលប្រាសចាកឧបធិ បានឃើញបព្វជ្ជាថាជាការក្សេម
 គ្របសង្កត់នូវសេចក្តីស្រវឹងទាំងពួង គឺស្រវឹង ក្នុងភាវៈ
 នៃខ្លួនជាបុគ្គលមិនមានរោគ ក្នុងវ័យ ក្នុងជីវិតបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តស្ស មេ អហុ ឧស្សាហោ និព្វានំ អភិបស្សតោ
នាហំ ភព្វោ ឯតរហិ កាមាជិ បដិសេវិតុំ
អនិវត្តិ ភវិស្សាមិ ព្រហ្មចេរយរាយនោតិ^(១) ។

[៥៨] ឯកំ សមយំ ភកវា វេសាលិយំ វិហារតិ
មហារនេ ក្សេតិកាសាលាយំ ។ អថខោ ភកវា
បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ វេសាលី
បិណ្ណាយ ចារិសិ ។ វេសាលិយំ បិណ្ណាយ ចរិត្វា
បច្ឆាកត្តំ បិណ្ណាចាតប្បជិក្កន្តោ មហារនំ អន្លោកា-
ហេត្វា អញ្ញតរស្មី រុក្ខមូលេ និវា វិហារំ និសីទិ ។
តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា លិច្ឆវិកុ-
មារកា សន្ទានិ ធនូនិ អាទាយ កុក្ករសង្ឃបរិវតា
មហារនេ អនុចង្គមមាទា អនុវិចរមាទា អន្ទសំសុ
ភកវន្តំ អញ្ញតរស្មី រុក្ខមូលេ និសីទ្នំ ទិស្វា
សន្ទានិ ធនូនិ និក្ខិបិត្វា កុក្ករសង្ឃំ ឯកមន្តំ
ឧយ្យោដេត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧប-
សង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា តុណ្ហាក្ខតា តុណ្ហាក្ខតា

១ ឱ. ម. ព្រហ្មចរិយបរាយនោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

សេចក្តីព្យាយាម ក៏កើតមានដល់តថាគតនោះ កាលដែល
ឃើញច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន តថាគតមិនគួរដើម្បីសេពកាម
ទាំងឡាយបានវិញ ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ តថាគតនឹងជា
អ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌តទៅ មិនបានត្រឡប់វិញឡើយ ។

[៥៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាការ-
សាលា នាមហារ័ន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យហើយ ចូលទៅកាន់
ក្រុងវេសាលី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្តេចទៅបិណ្ឌ-
បាតក្នុងនគរវេសាលី រួចត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ
នៃភត្តហើយ ស្តេចចូលទៅកាន់មហារ័ន គង់សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ក្រោម
ម្លប់ឈើមួយដើម ។ សម័យនោះឯង ពួកលិច្ឆិកុមារច្រើនអង្គ កាន់
យកនូវផ្លូដែលខ្លួនដំឡើងហើយមានពួកឆ្កែចោមរោម ដើរសញ្ជរទៅមក
ក្នុងមហារ័ន បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយ
ដើម លុះឃើញហើយ ក៏ដាក់ផ្លូដែលខ្លួនដំឡើងចេញហើយ បញ្ជូនពួក
ឆ្កែទៅក្នុងទីសមគួរ រួចចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានសភាពស្ងប់ស្ងៀម

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

បញ្ចលិកា ភកវន្តំ បយិរុចាសន្តិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន មហាធាមោ លិច្ឆវី មហារនេ ជង្គ្រិហារំ
 អនុចង្គមមាដោ អនុវិចរមាដោ អន្ទស តេ លិច្ឆវិ-
 កុមារកេ តុណ្ហាក្ខតេ តុណ្ហាក្ខតេ បញ្ចលិកេ ភកវន្តំ
 បយិរុចាសន្តេ ទិស្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ មហាធាមោ លិច្ឆវី ឧទានំ
 ឧទានេសិ ភវិស្សន្តិ វដ្ឋិ ភវិស្សន្តិ វដ្ឋិតិ ។ កី បន
 តំ មហាធាម ឯវំ វទេសិ ភវិស្សន្តិ វដ្ឋិ ភវិស្សន្តិ
 វដ្ឋិតិ ។ ឥមេ ភន្តេ លិច្ឆវិកុមារកា ចណ្ណា
 ធរុសា អចាដុកា^(១) យានិមិ តានិ កុលេសុ
 បហីណាកានិ បហីយន្តិ ឧច្ចុតិ វា ពទភតិ វា
 បូវតិ វា មោទកាតិ វា សង្កុលិកាតិ វា តានិ
 វិលុម្បិត្វា វិលុម្បិត្វា ខាទន្តិ កុលិត្តិទំមិ កុលកុ-
 មារីទំមិ បច្ឆាលិយំ ទិបន្តិ តេទានិមេ តុណ្ហាក្ខតា
 តុណ្ហាក្ខតា បញ្ចលិកា ភកវន្តំ បយិរុចាសន្តិតិ

១ ឱ. អបជហា ។ ម. អបាទុកា ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីវរណវគ្គ

ផ្គងអញ្ញាលីចូលទៅអង្គុយជិត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ សម័យនោះ
 មហានាមលិច្ឆវី ដើរសញ្ជូរទៅមកសម្រួលស្នងក្នុងមហាវ័ន បានឃើញ
 ពួកលិច្ឆវីកុមារទាំងនោះ កំពុងមានភាពស្ងប់ស្ងៀម ផ្គងអញ្ញាលីចូលទៅ
 អង្គុយជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបានឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ រួចអង្គុយក្នុងទិសមគួរ ។ លុះស្តេចមហានាមលិច្ឆវី អង្គុយក្នុង
 ទិសមគួរហើយ ក៏បន្តិឡើងនូវឧទានថា ពួកស្តេចវដ្ឋីនឹងចម្រើន ពួកស្តេច
 វដ្ឋីនឹងចម្រើន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់មហានាម
 ថ្វីក៏បានជានិយាយថា ពួកស្តេចវដ្ឋីនឹងចម្រើន ពួកស្តេចវដ្ឋីនឹងចម្រើន
 យ៉ាងនេះ ។ ស្តេចមហានាមលិច្ឆវី ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ពួកលិច្ឆវីកុមារទាំងនេះ ធ្លាប់តែកាចអាក្រក់ រឹងរូស (ពេកណាស់)
 ជំនួនទាំងឡាយណា ទោះជាអំពៅក្តី ផ្ទៃពទ្រាភ្នំ ទំក្តី ត្របែក្តី ទ្រាប
 ល្ងក្តី ដែលគេបញ្ជូនទៅ ចំពោះត្រកូលទាំងឡាយ ក៏ចេះតែបួនដណ្តើម
 យកស៊ីនូវជំនួនទាំងនោះ (មិនតែប៉ុណ្ណោះថែមទាំងទៅ) ពីខាងក្រោយ
 ជាក់ខ្នងពួកស្រីក្នុងត្រកូលខ្លះ និងពួកកុមារីក្នុងត្រកូលខ្លះ ឥឡូវនេះ ពួក
 លិច្ឆវីកុមារទាំងនោះ (បែរជា) មានសភាពស្ងប់ស្ងៀម ផ្គងអញ្ញាលី
 ចូលមកអង្គុយជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

យស្ស កស្សចិ មហានាម កុលបុត្តស្ស បញ្ច ធម្មា
 សំវិជ្ជន្តិ យទិ វា រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិសិត្តស្ស
 យទិ វា រដ្ឋិកស្ស បេត្តនិកស្ស យទិ វា
 សេនាយ សេនាបតិកស្ស យទិ វា តាមក្កាមិកស្ស
 យទិ វា បូកក្កាមណិកស្ស យេ វា បន
 កុលេសុ បច្ចេកាធិបច្ចំ កាវេន្តិ វុឡិយេវ ចាជិ-
 កក្ខ័យា នោ បរិហានិ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធម
 មហានាម កុលបុត្តោ ឧដ្ឋានវិយាធិតតេហិ
 កោតេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវត្ថិតេហិ
 ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធូហិ មាតាបិតរោ សក្ករោតិ
 ករុករោតិ មាណេតិ បូជេតិ ។ តមេនំ មាតាបិតរោ
 សក្កតា ករុកតា មាណិតា បូជិតា កល្យាណោន
 មនសា អនុកម្មន្តិ ចិរំ ដីវ ដីយមាយុំ
 ចាលេហិតិ ។ មាតាបិតានុកម្មិតស្ស មហានាម
 កុលបុត្តស្ស វុឡិយេវ ចាជិកក្ខ័យា នោ បរិហានិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលមហានាម ធម៌ទាំងឡាយ ៥ យ៉ាង មានដល់កុលបុត្តណា
នីមួយ ទោះជាព្រះរាជា ជាក្សត្រិយ៍ដែលបានមុទ្ធាភិសេកហើយក្តី ទោះ
ជាអ្នកបរិភោគនូវដែនក្តី បរិភោគនូវសម្បត្តិដែលបិតាឲ្យក្តី ទោះ
ជាសេនាបតីនៃសេនាក្តី ទោះជាម្ចាស់នៃស្រុកក្តី ទោះជាធំជាង
ពួកក្តី មួយទៀត ពួកជនណា ឲ្យគេធ្វើនូវភាពនៃខ្លួនជាធំ
ដោយឡែក ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ សេចក្តីចម្រើនមានប្រាកដដល់
(ជនទាំងឡាយនោះ) មិនបានសាបសូន្យឡើយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលមហានាម កុលបុត្តក្នុងលោកនេះ ធ្វើសក្ការៈ
ធ្វើគោរព រាប់អាន បូជាមាតាបិតាដោយភោគៈ ដែលបានដោយការ
សង្វាតប្រឹងប្រែង ដែលសន្សំមក ដោយកម្លាំងដៃ បែកញើសហូរញើស
ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ១ ។ មាតាបិតា ដែលកុលបុត្តបាន
ធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន បូជាហើយ រមែងអនុគ្រោះកុលបុត្តនោះ
ដោយចិត្តដ៏ល្អថា ចូរអ្នករស់នៅ អស់កាលយូរ ចូររក្សាអាយុឲ្យបាន
វែង ។ ម្នាលមហានាម កាលបើកុលបុត្ត ដែលមាតាបិតាអនុគ្រោះ
ហើយ រមែងមានតែសេចក្តីចម្រើនប្រាកដ មិនបានសាបសូន្យឡើយ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

បុន ចបរំ មហានាម កុលបុត្តោ ឧដ្ឋានវិយាទិតតេហិ
 កោតេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវត្ថិត្តេហិ
 ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធូហិ បុត្តនាវទាសកម្មករទោវិសេ
 សក្ករោតិ ករុករោតិ មាទេតិ បូជេតិ ។ តមេនំ
 បុត្តនាវទាសកម្មករទោវិសា សក្កតា ករុកតា
 មាទិតា បូជិតា កល្យាណោន មនសា អនុកម្មន្តិ
 ចិរំ ដីវ ធិយមាយុំ ចាលេហិតិ ។ បុត្តនាវទាស-
 កម្មករទោវិសានុកម្មិតស្ស មហានាម កុលបុត្តស្ស
 វុឡិយេវ ចាទិតត្ថោ នោ បរិហានិ ។ បុន
 ចបរំ មហានាម កុលបុត្តោ ឧដ្ឋានវិយាទិតតេហិ
 កោតេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនាវត្ថិត្តេហិ
 ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធូហិ ខេត្តកម្មន្តសាមន្តសព្យោ-
 ហារេ សក្ករោតិ ករុករោតិ មាទេតិ បូជេតិ ។
 តមេនំ ខេត្តកម្មន្តសាមន្តសព្យោហារា សក្កតា
 ករុកតា មាទិតា បូជិតា កល្យាណោន មនសា
 អនុកម្មន្តិ ចិរំ ដីវ ធិយមាយុំ ចាលេហិតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណរគ្គ

ម្នាលមហានាម មួយទៀត កុលបុត្តធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន បូជានូវកូនប្រពន្ធនិងបុរសជាទាសៈនិងកម្មករទាំងឡាយ ដោយគោតៈ ដែលបានមកដោយការសង្វាតប្រឹងប្រែង ដែលសន្សំមក ដោយកម្លាំង ដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ១ ។

កូនប្រពន្ធនិងបុរសជាទាសៈនិងកម្មករទាំងឡាយ ដែលកុលបុត្តបានធ្វើ សក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន បូជាហើយ រមែងអនុគ្រោះកុលបុត្ត នោះដោយចិត្តដ៏ល្អថា ចូរអ្នករស់នៅ អស់កាលយូរ ចូររក្សាអាយុឲ្យ បានវែង ។ ម្នាលមហានាម កាលបើកុលបុត្ត ដែលកូនប្រពន្ធនិង បុរសជាទាសៈ និងកម្មករទាំងឡាយអនុគ្រោះហើយ សេចក្តីចម្រើនមាន ប្រាកដមិនបានសាបសូន្យឡើយ ។ ម្នាលមហានាម មួយទៀត កុលបុត្ត ធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន បូជានូវពួកជនជិតខាងស្រែនិងការ ងាររបស់ខ្លួន និងជនអ្នកវាស់ទីដី ដោយគោតៈទាំងឡាយ ដែលបាន ដោយការសង្វាតប្រឹងប្រែង ដែលសន្សំទុក ដោយកម្លាំងដៃ បែក ញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ១ ។ ពួកជនជិត ខាងស្រែនិងការងារ និងជនអ្នកវាស់ទីដី ដែលកុលបុត្តបានធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន បូជាហើយ រមែងអនុគ្រោះកុលបុត្តនោះដោយចិត្ត ដ៏ល្អថា អ្នកចូររស់នៅ អស់កាលយូរ ចូររក្សាអាយុឲ្យបានវែង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ខេត្តកម្មន្តសាមន្តសព្យាហារាណុកម្មិតស្ស មហាធាម
 កុលបុត្តស្ស វុឡិយេវ ចាជិត្តា នោ បរិហានិ ។
 បុន ចបរំ មហាធាម កុលបុត្តោ ឧដ្ឋានវិរិយាជិត
 តេហិ កោតេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេនា-
 វត្តិតេហិ ធម្មិតេហិ ធម្មលទ្ធម្មិហិ យា តា ពលិ-
 ប្បជិត្តាហិកា ទេវតា តំ សក្ករោតិ កុករោតិ
 មាទេតិ បូជេតិ ។ តមេនំ ពលិប្បជិត្តាហិកា ទេវតា
 សក្កតា កុកតា មាទិតា បូជិតា កល្យាណោន
 មនសា អនុកម្មន្តិ ចិរំ ដីវ ដីយមាយុំ ចាលេហិតិ ។
 ទេវតានុកម្មិតស្ស មហាធាម កុលបុត្តស្ស វុឡិយេវ
 ចាជិត្តា នោ បរិហានិ ។ បុន ចបរំ មហាធាម
 កុលបុត្តោ ឧដ្ឋានវិរិយាជិតតេហិ កោតេហិ ពាហាព-
 លបរិចិតេហិ សេនាវត្តិតេហិ ធម្មិតេហិ ធម្មលទ្ធម្មិហិ
 សមណាព្រាហ្មណោ សក្ករោតិ កុករោតិ មាទេតិ
 បូជេតិ ។ តមេនំ សមណាព្រាហ្មណោ សក្កតា កុកតា
 មាទិតា បូជិតា កល្យាណោន មនសា អនុកម្មន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលមហានាម កាលបើកុលបុត្តដែលពួកជនជិតខាងស្រែ និងការងារ
និងជនអ្នកវាស់ទីដី បានអនុគ្រោះហើយ សេចក្តីចម្រើនក៏មានប្រាកដ
មិនបានសាបសូន្យឡើយ ។ ម្នាលមហានាម មួយទៀត កុលបុត្ត
ធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន ឬជាពួកទេវតា ដែលជាអ្នកទទួល
នូវគ្រឿងបូជា ដោយគោតៈដែលបានមក ដោយការសង្វាតប្រឹងប្រែង
ដែលសន្សំទុក ដោយកម្លាំងដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយ
ធម៌ បានមកដោយធម៌ ១ ។ ពួកទេវតា ដែលជាអ្នកទទួលគ្រឿងបូជា
ដែលកុលបុត្តបានធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន ឬជាហើយ
រមែងអនុគ្រោះនូវកុលបុត្តនោះ ដោយចិត្តដ៏ល្អថា អ្នកចូររស់នៅ អស់
កាលយូរ ចូររក្សាអាយុឲ្យបានវែង ។ ម្នាលមហានាម កាលបើ
កុលបុត្ត ដែលទេវតាអនុគ្រោះហើយ សេចក្តីចម្រើន ក៏មានប្រាកដ មិន
បានសាបសូន្យឡើយ ។ ម្នាលមហានាម មួយទៀត កុលបុត្តធ្វើ
សក្ការៈ ធ្វើគោរព រាប់អាន ឬជាពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ដោយគោតៈ
ដែលបានមក ដោយការសង្វាតប្រឹងប្រែង ដែលសន្សំទុក ដោយ
កម្លាំងដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយ
ធម៌ ១ ។ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ដែលកុលបុត្តបានធ្វើសក្ការៈ ធ្វើគោរព
រាប់អាន ឬជាហើយ រមែងអនុគ្រោះកុលបុត្តនោះ ដោយចិត្តដ៏ល្អថា

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

ចិរំ ដីវ ធីយមាយុំ ចាលេហិតិ ។ សមណព្រាហ្មណា-
 នុកម្បិតស្ស មហាធាម កុលបុត្តស្ស វុឡិយេវ
 ចាជិតដ្ឋា នោ បរិហានិ ។ យស្ស កស្សចិ
 មហាធាម កុលបុត្តស្ស ឥមេ បញ្ច ធម្មា សំវិជ្ជន្តិ
 យទិ វា វញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិសិត្តស្ស យទិ
 វា វជ្ជិតស្ស បេត្តនិកស្ស យទិ វា សេនាយ សេនា-
 បតិកស្ស យទិ វា តាមគ្គាមិកស្ស យទិ វា បូកគ្គា-
 មណីកស្ស យេ វា បន កុលេសុ បច្ចេកានិបច្ចំ
 កាវេន្តិ វុឡិយេវ ចាជិតដ្ឋា នោ បរិហានីតិ ។

មាតាបិតុកិច្ចកហេ បុត្តទារហិតោ សទា

អន្តោជនស្ស អត្តាយ យេ ចស្ស អនុដីវិនោ

ឧភិន្ទញ្ញេវ អត្តាយ វេញ្ញ ហោតិ សីលវា

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណវគ្គ

អ្នកចូររស់នៅ អស់កាលយូរ ចូររក្សាអាយុឲ្យបានវែង ។ ម្ចាស់
មហានាម កាលបើកុលបុត្ត ដែលពួកសមណព្រាហ្មណ៍អនុគ្រោះហើយ
សេចក្តីចម្រើន ក៏មានប្រាកដ មិនបានសាបសូន្យឡើយ ។ ម្ចាស់មហានាម
ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ មានដល់កុលបុត្តណានីមួយ ទោះជាព្រះរាជា
ជាក្សត្រិយ៍ ដែលបានមុទ្ធាភិសេកហើយក្តី ទោះជាអ្នកបរិភោគនូវដែនក្តី
បរិភោគនូវសម្បត្តិដែលបិតាឲ្យក្តី ទោះជាសេនាបតីនៃសេនាក្តី ទោះ
ជាម្ចាស់នៃស្រុកក្តី ទោះជាធំជាងពួកក្តី មួយវិញទៀត ពួកជន
ណាដែលឲ្យគេធ្វើនូវភាពនៃខ្លួនជាធំដោយឡែក ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ
សេចក្តីចម្រើន មានប្រាកដដល់ (ជនទាំងឡាយនោះ) មិនបានសាបសូន្យ
ទៅឡើយ ។

កុលបុត្តអ្នកធ្វើកិច្ចជំនួសមាតាបិតា ទំនុកបម្រុងកូននិងប្រពន្ធ
សព្វៗ កាល ប្រតិបត្តិជាប្រយោជន៍ដល់ជនទាំង ២ ពួកគឺជា
ប្រយោជន៍ដល់ជនក្នុងផ្ទះ និងជនដែលចូលមកជ្រកអាស្រ័យ
ចិញ្ចឹមជីវិត ជាអ្នកដឹងនូវពាក្យពេចន៍នៃសូម ជាអ្នកមានសីល

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ញាតីនំ បុព្វបេតានំ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ច ដីវិតំ

សមណានំ ព្រាហ្មណានំ ទេវតានញ្ច បណ្ឌិតោ

វិត្តិសញ្ញននោ ហោតិ ធម្មេន យរមាវសំ

សោ កវិត្ធាន កល្យាណំ បុរោ ហោតិ បសំសិយោ

ឥធរេ ទំ បសំសន្តិ បេច្ច សក្កេ បមោទតីតិ ។

[៥៩] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ

ទុល្លភោ វុឡ្ហប្បព្វជិតោ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។

ទុល្លភោ ភិក្ខុវេ វុឡ្ហប្បព្វជិតោ និបុលោ ទុល្លភោ

អាភិប្បសម្បជ្ជោ ទុល្លភោ ពហុស្សុតោ ទុល្លភោ

ធម្មកថិតោ ទុល្លភោ វិនយធា ។ ឥមេហិ ខោ

ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ទុល្លភោ

វុឡ្ហប្បព្វជិតោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ជាបណ្ឌិតគ្រប់គ្រងផ្ទះ ប្រកបដោយធម៌ ធ្វើអំណរឲ្យកើត
 ដល់ពួកញាតិដែលទៅកាន់បរលោក ពួកញាតិដែលកំពុង
 រស់នៅក្នុងបច្ចុប្បន្ន ពួកសមណៈ ពួកព្រាហ្មណ៍ និង
 ពួកទេវតា កុលបុត្តនោះ លុះបានធ្វើអំពើល្អហើយ រមែង
 ជាបុគ្គលគួររូបជា គួរសរសើរ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែង
 សរសើរនូវកុលបុត្តនោះ ក្នុងលោកនេះឯង កុលបុត្តនោះ
 លុះលះលោកនេះទៅហើយ រមែងត្រេកអរ ក្នុងស្ថានសួគ៌ ។

[៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វុឌ្ឍបព្វជិត (អ្នកបួសខាងឯចាស់)
 ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រកបានដោយក្រ ។ វុឌ្ឍបព្វជិត ប្រកបដោយ
 ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វុឌ្ឍបព្វជិត ជាអ្នក
 មានបញ្ញាល្អិតល្អ រកបានដោយក្រ ១ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយមារយាទល្អ
 រកបានដោយក្រ ១ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន រកបានដោយក្រ ១ ជាអ្នក
 ចេះសម្តែងធម៌ រកបានដោយក្រ ១ ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ រកបានដោយ
 ក្រ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វុឌ្ឍបព្វជិត (អ្នកបួសខាងឯចាស់)
 ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រកបានដោយក្រ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ នីវរណវគ្គោ

[៦០] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមដ្ឋាគតោ
 ទុល្លភោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
 ទុល្លភោ ភិក្ខុវេ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ សុវចោ ទុល្លភោ
 សុត្តហិតក្កាហិ ទុល្លភោ បទក្ខិណាក្កាហិ ទុល្លភោ
 ធម្មកថិកោ ទុល្លភោ វិណយធារោ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមដ្ឋាគតោ ទុល្លភោ
 វុឌ្ឍប្បព្វជិតោតិ ។

នីវរណវគ្គោ បឋមោ ។

តិស្សុទ្ធានំ

អារវណំ រាសិ អដ្ឋានិ

សមយំ មាតុបុត្តិកា

ឧបជ្ឈាដ្ឋានកុមារា

លិច្ឆរី អបរេ ទុវេតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក នីរណេវគ្គ

[៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វុឌ្ឍបព្វជិត (អ្នកបួសឯចាស់) ប្រកប
 ដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រកបានដោយក្រ ។ វុឌ្ឍបព្វជិត ប្រកប
 ដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វុឌ្ឍបព្វជិត
 ដែលប្រដៅងាយ រកបានដោយក្រ ១ ជាអ្នកប្រកាន់ល្អ រកបាន
 ដោយក្រ ១ ជាអ្នកទទួលយកឱវាទខាងស្តាំ រកបានដោយក្រ ១ ជា
 អ្នកចេះសម្តែងធម៌ រកបានដោយក្រ ១ ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ រកបាន
 ដោយក្រ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វុឌ្ឍបព្វជិត ប្រកប
 ដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រកបានដោយក្រ ។

ចប់ នីរណេវគ្គ ទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃនីរណេវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីអាវណាធម៌ ១ គំនរអកុសល ១ អង្គនៃបធាន ១
 សម័យដើម្បីព្យាយាម ១ ភិក្ខុនី ជាមាតានិងភិក្ខុ ជាបុត្រ ១
 ភិក្ខុ ១ រូបអផ្សុកប្រាប់ហេតុដល់ឧបជ្ឈាយ័ ១ ស្ថាន ៥ យ៉ាង
 ដែលគួរពិចារណារឿយៗ ១ លិច្ឆវិកុមារ ១ វុឌ្ឍបព្វជិត
 ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ដទៃទៀត ២ លើក រកបាន
 ដោយក្រ ១ ។

សញ្ញាវគ្គោ

[៦១] បញ្ចូមា ភិក្ខុវេ សញ្ញា ការីតា ពហុ-
លីកតា មហាប្បូលា ហោត្តិ មហានិសំសា អមតោ-
កតា អមតបរិយោសាណា ។ កតមា បញ្ច ។
អសុភសញ្ញា មរណសញ្ញា អាទីនវសញ្ញា^(១) អាហារេ
បដិក្ខុលសញ្ញា សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ។
ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច សញ្ញា ការីតា ពហុលី-
កតា មហាប្បូលា ហោត្តិ មហានិសំសា អមតោកតា
អមតបរិយោសាណាតិ ។

[៦២] បញ្ចូមា ភិក្ខុវេ សញ្ញា ការីតា ពហុលីកតា
មហាប្បូលា ហោត្តិ មហានិសំសា អមតោកតា អមត-
បរិយោសាណា ។ កតមា បញ្ច ។ អនិច្ចសញ្ញា

១ អនិច្ចសញ្ញា អនត្តសញ្ញា មរណសញ្ញាតិបិ បាវោ។

សញ្ញាវគ្គ

[៦១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៥ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គល ចម្រើន ធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មាន ព្រះនិព្វានជាទីតាំង មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។ សញ្ញា ៥ យ៉ាង តើ ដូចម្តេច ។ គឺអសុភសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ថាមិនល្អ) ១ មរណសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសេចក្តីស្លាប់) ១ អាទិនវសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ថា ជាទោស) ១ អាហារេ បដិកូលសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអាហារថាជា បដិកូល) ១ សព្វលោកេ អនកិរតសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ថាមិនគួរ ត្រេកត្រអាលក្នុងលោកទាំងពួង) ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានព្រះនិព្វានជាទីតាំង មាន ព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

[៦២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៥ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គល បានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ មានផលច្រើន មានអានិសង្ស ច្រើន មានព្រះនិព្វានជាទីតាំង មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។ សញ្ញា ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ អនិច្ចសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ថាមិនទៀង) ១

ទុតិយបណ្ណាសកេ សញ្ញាវគ្គោ

អនត្តសញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា
 សព្វលោកេ អនកិរតសញ្ញា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច សញ្ញា ភារិតា ពហុលីកតា មហាប្បលា ហោន្តិ
 មហានិសំសា អមតោគណា អមតបរិយោសាណាតិ ។

[៦៣] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ វឌ្ឍីហិ វឌ្ឍមាដោ
 អរិយស្សវកោ អរិយាយ វឌ្ឍិយា វឌ្ឍតិ សារាណយី
 ច ហោតិ វារាណយី ច កាយស្ស ។ កតមាហិ
 បញ្ចហិ ។ សន្ទាយ វឌ្ឍតិ សីលេន វឌ្ឍតិ
 សុតេន វឌ្ឍតិ ចាកេន វឌ្ឍតិ បញ្ញាយ វឌ្ឍតិ ។
 ឥមាហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ វឌ្ឍីហិ វឌ្ឍមាដោ
 អរិយស្សវកោ អរិយាយ វឌ្ឍិយា វឌ្ឍតិ សារាណយី
 ច ហោតិ វារាណយី ច កាយស្សាតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក សញ្ញាវគ្គ

អនត្តសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ថាមិនមែនខ្លួន) ១ មរណសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសេចក្តីស្លាប់) ១ អាហារេបដិកូលសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអាហារថា ជាបដិកូល) ១ សព្វលោកេអនភិរតសញ្ញា (សេចក្តីសម្គាល់ថាមិនគួរត្រេកត្រអាលក្នុងលោកទាំងពួង) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានព្រះនិព្វានជាទីតាំង មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

[៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក កាលចម្រើន ដោយសេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាង ឈ្មោះថា ចម្រើន ដោយសេចក្តីចម្រើនដ៏ប្រសើរ ទាំងឈ្មោះថា កាន់យកនូវប្រយោជន៍មានខ្លឹម ព្រមទាំងកាន់យកនូវប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមដល់រាងកាយ ។ អរិយសាវ័ក ចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺចម្រើនដោយសទ្ធា ១ ចម្រើនដោយសីល ១ ចម្រើនដោយសុតៈ ១ ចម្រើនដោយចាតៈ ១ ចម្រើនដោយបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក កាលចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើនដ៏ប្រសើរ ទាំងឈ្មោះថា កាន់យកនូវប្រយោជន៍មានខ្លឹម ព្រមទាំងកាន់យកនូវប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមដល់រាងកាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សទ្ធាយ សីលេន ច យោ បវឌ្ឍតិ
 បញ្ញាយ ចាកេន សុតេន ចូកយំ
 សោ តាទិសោ សប្បុរិសោ វិចក្ខុណោ
 អាទីយតិ សារមិដេវ អត្តនោតិ ។

[៦៤] បញ្ចាហិ ភិក្ខុវេ វឌ្ឍីហិ វឌ្ឍមាណា
 អរិយស្សាវិកា អរិយាយ វឌ្ឍិយា វឌ្ឍតិ សារាណា-
 យិដី ច ហោតិ វរាណយិដី ច កាយស្ស ។
 កតមាហិ បញ្ចាហិ ។ សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ សីលេន
 វឌ្ឍតិ សុតេន វឌ្ឍតិ ចាកេន វឌ្ឍតិ បញ្ញាយ
 វឌ្ឍតិ ។ ឥមាហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចាហិ វឌ្ឍីហិ
 វឌ្ឍមាណា អរិយស្សាវិកា អរិយាយ វឌ្ឍិយា
 វឌ្ឍតិ សារាណាយិដី ច ហោតិ វរាណយិដី ច
 កាយស្សាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បុគ្គលណា ចម្រើនដោយសទ្ធា ដោយសីល ដោយសុតៈ
 ដោយចាតៈ ដោយបញ្ញា បុគ្គលប្រាកដដូច្នោះនោះ
 ឈ្មោះថាជា សប្បុរសមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា រមែង
 កាន់យកនូវប្រយោជន៍ទាំងពីរ គឺប្រយោជន៍មានខ្លឹម និង
 ប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមដល់ខ្លួនក្នុងលោកនេះបាន ។

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវិកា កាលចម្រើនដោយ
 សេចក្តីចម្រើន ៥ យ៉ាង ឈ្មោះថា ចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើនដ៏ប្រសើរ
 ទាំងឈ្មោះថា កាន់យកនូវប្រយោជន៍មានខ្លឹម ព្រមទាំងកាន់យកនូវ
 ប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមដល់រាងកាយ ។ អរិយសាវិកា ចម្រើនដោយសេចក្តី
 ចម្រើន ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺចម្រើនដោយសទ្ធា ១ ចម្រើនដោយ
 សីល ១ ចម្រើនដោយសុតៈ ១ ចម្រើនដោយចាតៈ ១ ចម្រើនដោយ
 បញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវិកា ចម្រើនដោយសេចក្តី
 ចម្រើន ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ចម្រើនដោយសេចក្តីចម្រើនដ៏ប្រសើរ
 ទាំងឈ្មោះថា កាន់យកនូវប្រយោជន៍មានខ្លឹម ព្រមទាំងកាន់យកនូវ
 ប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមដល់រាងកាយ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ សញ្ញាវគ្គោ

សទ្ធាយ សីលេន ច យា បវឌ្ឍតិ

បញ្ញាយ ចាកេន សុតេន ច្ចកយំ

សា តាទិសី សីលវតី ឧបាសិកា

អាទីយតិ សារមិដេវ អត្តនោតិ ។

[៦៥] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមដ្ឋាកតោ

ភិក្ខុ អលំសាកច្ឆោ សព្រហ្មចារីនំ ។ កតមេហិ

បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្តនា ច សីល-

សម្មុទ្ទោ ហោតិ សីលសម្មុទ្ធាកថាយ ច អាគតំ

បញ្ចំ ព្យាកត្តា ហោតិ អត្តនា ច សមាធិសម្មុទ្ទោ

ហោតិ សមាធិសម្មុទ្ធាកថាយ ច អាគតំ បញ្ចំ

ព្យាកត្តា ហោតិ អត្តនា ច បញ្ញាសម្មុទ្ទោ ហោតិ

បញ្ញាសម្មុទ្ធាកថាយ ច អាគតំ បញ្ចំ ព្យាកត្តា

ហោតិ អត្តនា ច វិមុត្តិសម្មុទ្ទោ ហោតិ វិមុត្តិសម្មុទ្ធា-

កថាយ ច អាគតំ បញ្ចំ ព្យាកត្តា ហោតិ

ទុតិយបណ្ណាសក សញ្ញាវគ្គ

ស្រ្តីណា ចម្រើនដោយសទ្ធា ដោយសីល ដោយសុតៈ
 ដោយចាតៈ ដោយបញ្ញា ស្រ្តីប្រាកដដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថា
 ជាឧបាសិកាមានសីល រមែងកាន់យកនូវប្រយោជន៍ទាំងពីរ
 គឺប្រយោជន៍មានខ្លឹម និងប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តមដល់ខ្លួនក្នុង
 លោកនេះបាន ។

[៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា គួរដល់ការសាកសួររបស់សព្វព្រហ្មចារីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ បរិបូណ៌ដោយសីលដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករ
 នូវប្រស្នាដែលមានមក ក្នុងសីលសម្បទាកថា ១ បរិបូណ៌ដោយសមាធិ
 ដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករនូវប្រស្នាដែលមានមក ក្នុងសមាធិ-
 សម្បទាកថា ១ បរិបូណ៌ដោយប្រាជ្ញាដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករនូវ
 ប្រស្នាដែលមានមក ក្នុងបញ្ញាសម្បទាកថា ១ បរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិដោយ
 ខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករនូវប្រស្នាដែលមានមក ក្នុងវិមុត្តិសម្បទាកថា ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អត្តនា ច វិមុត្តិញ្ញាណោទស្សនសម្មន្នោ ហោតិ

វិមុត្តិញ្ញាណោទស្សនសម្មនាកថាយ ច កតំ បញ្ច

ព្យាកត្តា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ

សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អលំសាកត្តោ សព្វហ្មចារីនន្តិ ។

[៦៦] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ

ភិក្ខុ អលំសាដិវោ សព្វហ្មចារីនំ ។ កតមេហិ

បញ្ចហិ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្តនា ច

សីលសម្មន្នោ ហោតិ សីលសម្មនាកថាយ ច

កតំ បញ្ច ព្យាកត្តា ហោតិ អត្តនា ច

សមាធិសម្មន្នោ ហោតិ សមាធិសម្មនាកថាយ ច

កតំ បញ្ច ព្យាកត្តា ហោតិ អត្តនា ច បញ្ញា-

សម្មន្នោ ហោតិ បញ្ញាសម្មនាកថាយ ច កតំ

បញ្ច ព្យាកត្តា ហោតិ អត្តនា ច វិមុត្តិសម្មន្នោ

ហោតិ វិមុត្តិសម្មនាកថាយ ច កតំ បញ្ច

ព្យាកត្តា ហោតិ អត្តនា ច វិមុត្តិញ្ញាណោទស្សន-

សម្មន្នោ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណោទស្សនសម្មនាក-

ថាយ ច កតំ បញ្ច ព្យាកត្តា ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករ
នូវប្រស្នាដែលមានមក ក្នុងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា គួរ
ដល់ការសាកសួររបស់សព្វហ្មចារីទាំងឡាយ ។

[៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌
៥ យ៉ាង ទើបគួរដល់សាដីវៈ (ការសួរប្រស្នានិងការដោះប្រស្នា) របស់
សព្វហ្មចារីទាំងឡាយបាន ។ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បរិបូណ៌
ដោយសីលដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករនូវប្រស្នាដែលខ្លួនតាក់តែង
ទុក ក្នុងសីលសម្បទាកថា ១ បរិបូណ៌ដោយសមាធិដោយខ្លួនឯង
ទាំងព្យាករនូវប្រស្នាដែលខ្លួនតាក់តែងទុក ក្នុងសមាធិសម្បទាកថា ១
បរិបូណ៌ដោយបញ្ញាដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករនូវប្រស្នាដែលខ្លួន
តាក់តែងទុក ក្នុងបញ្ញាសម្បទាកថា ១ បរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិដោយខ្លួនឯង
ទាំងបានព្យាករនូវប្រស្នាដែលខ្លួនតាក់តែងទុក ក្នុងវិមុត្តិសម្បទាកថា ១
បរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈដោយខ្លួនឯង ទាំងបានព្យាករនូវ
ប្រស្នាដែលខ្លួនតាក់តែងទុក ក្នុងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បទាកថា ១ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ សញ្ញាវគ្គោ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមដ្ឋាកតោ
ភិក្ខុ អលំសាដីរោ សព្វហ្មចារីនន្តិ ។

[៦៧] យោ ហិ កោចិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វា
ភិក្ខុនី វា បញ្ច ធម្មេ ភាវេតិ បញ្ច ធម្មេ ពហុ-
លីករោតិ តស្ស ទ្ធិន្តំ ផលានំ អញ្ញាតំ ផលំ
ចានិកន្តំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧចានិសេសេ
អនាតាមិតា ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធម ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសដ្ឋារសមដ្ឋាកតំ ឥទ្ធិចានំ
ភាវេតិ វិរិយសមាធិ- ចិត្តសមាធិ- វិមំសាសមាធិប្ប-
ធានសដ្ឋារសមដ្ឋាកតំ ឥទ្ធិចានំ ភាវេតិ ឧស្សោទ្ធិ-
ញ្ញាវ បញ្ចមី ។ យោ ហិ កោចិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វា
ភិក្ខុនី វា ឥមេ បញ្ច ធម្មេ ភាវេតិ ឥមេ បញ្ច ធម្មេ
ពហុលីករោតិ តស្ស ទ្ធិន្តំ ផលានំ អញ្ញាតំ ផលំ

ទុតិយបណ្ណាសក សញ្ញាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ នេះឯង ទើបគួរដល់សាជីវៈ
របស់សព្វហ្មតារីទាំងឡាយបាន ។

[៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ទោះជា
ភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ចម្រើនធម៌ ៥ យ៉ាង ធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវធម៌ ៥ យ៉ាង
បណ្តាផលទាំងឡាយពីរ ផលណាមួយ គង់នឹងបានសម្រេច ដល់
បុគ្គលនោះ គឺថានឹងបានសម្រេចនូវការៈ ជាព្រះអរហន្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
ទាន់ភ្នែក ពុំនោះសោត បើមានឧបាទិសេសៈសល់នៅ ក៏គង់នឹងបាន
សម្រេចនូវការៈជាអនាគាមិបុគ្គលពុំខានឡើយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូច
ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវឥទ្ធិបាទ
ប្រកបដោយឆន្ទសមាធិ និងបធានសង្ខារ ចម្រើននូវឥទ្ធិបាទ ប្រកប
ដោយវិរិយសមាធិ- ចិត្តសមាធិ វិមំសាសមាធិ និងបធានសង្ខារ ទាំង
ប្រឹងចម្រើននូវការព្យាយាមដ៏លើសលុបជាគម្រប់ ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលណាមួយ ទោះជាភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ចម្រើនធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ធ្វើ
ឲ្យរឿយៗ នូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ បណ្តាផលទាំងពីរ ផលណាមួយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ចាជិកដ្ឋំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧចាទិសេសេ
អនាកាមិតាតិ ។

[៦៨] បុព្វេវាហំ ភិក្ខុវេ សម្មោទា អនភិសម្មុទ្ធោ
ពោទិសត្តោវ សមាណោ បញ្ច ធម្មេ កាវេសី បញ្ច
ធម្មេ ពហុលិមកាសី ។ កតមេ បញ្ច ។ ឆន្ទស-
មាទិប្បធានសដ្ឋារសមដ្ឋាកតំ ឥទ្ធិចាទំ កាវេសី វិរិយ-
សមាទិ- ចិត្តសមាទិ- វិមសាសមាទិប្បធានសដ្ឋារ-
សមដ្ឋាកតំ ឥទ្ធិចាទំ កាវេសី ឧស្សោទ្ធិញ្ញោវ
បញ្ចមី ។ សោ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ
ឧស្សោទ្ធិបញ្ចមាទំ ធម្មាទំ ការិតត្តា ពហុលីកតត្តា
យស្ស យស្សភិញ្ញាសច្ចិកិរណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ
អភិទិដ្ឋាមេសី អភិញ្ញាសច្ចិកិរិយាយ តត្រ តត្រេវ
សក្ខិកព្វតំ ចាបុណី សតិ សតិ អាយតនេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

គង់នឹងបានសម្រេច ដល់បុគ្គលនោះ គឺថានឹងបានសម្រេចនូវការៈជាព្រះ
អរហន្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្នទាន់ភ្នែក ពុំនោះសោត បើមានឧបាទិសេសៈសល់
នៅ ក៏គង់នឹងបានសម្រេចនូវការៈជាអនាគាមិបុគ្គលពុំខានឡើយ ។

[៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលមុន អំពីកាលត្រាស់ដឹង
តថាគតនៅជាពោធិសត្វមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនៅឡើយ បានចម្រើននូវ
ធម៌ ៥ យ៉ាង បានធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូច
ម្តេច ។ គឺតថាគតបានចម្រើននូវឥន្ទ្រិបាទ ប្រកបដោយឆន្ទសមាធិនិង
បធានសង្ខារ ចម្រើននូវឥន្ទ្រិបាទប្រកបដោយវិរិយសមាធិ- ចិត្តសមាធិ-
វិមំសាសមាធិ និងបធានសង្ខារ ទាំងប្រឹងចម្រើននូវការព្យាយាមដ៏លើស-
លុបជាគម្រប់ ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតថាគតបានចម្រើន បានធ្វើ
ឲ្យរឿយៗ នូវធម៌ដែលមានការព្យាយាមដ៏លើសលុបជាគម្រប់ ៥ នេះ ទើប
តថាគតនោះ បានបង្ហោនចិត្តទៅដើម្បីធម៌ណាៗ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម កាលបើហេតុមាន ក៏បានដល់នូវការៈជា
បន្ទាល់ ក្នុងការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមក្នុងធម៌នោះៗ ឯង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ សញ្ញាវគ្គោ

សោ សច អាកង្ខី អនេកវិហិតំ ឥន្ទ្រិវិធំ បច្ចុនុ-
 ភវេយ្យំ ។ មេ ។ យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ
 វត្តេយ្យន្តិ តត្រិ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណី សតិ
 សតិ អាយតនេ ។ សោ សច អាកង្ខី ។ មេ ។
 អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារេយ្យន្តិ តត្រិ តត្រេវ សក្ខិកព្វតំ ចាបុណី
 សតិ សតិ អាយតនេតិ ។

[៦៩] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ភារិតា ពហុសីកតា
 ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វាធាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ
 បញ្ច ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ
 វិហារតិ អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញិ សព្វលោកេ អនភិរ-
 តសញ្ញិ សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី មរណាសញ្ញា

ទុតិយបណ្ណាសក សញ្ញាវគ្គ

បើតថាគតនោះ ប្រាថ្នាថា សូមឲ្យតថាគត បាននូវការតាក់តែងឫទ្ធិជា
 ច្រើនប្រការ ។ បេ ។ ញ៉ាំងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយកាយដរាប
 ដល់ព្រហ្មលោក កាលបើហេតុមាន តថាគតក៏បានដល់នូវការៈជា
 បន្ទាល់ ក្នុងការតាក់តែងឫទ្ធិនោះៗ ។ បើតថាគតនោះប្រាថ្នាថា ។ បេ ។
 សូមឲ្យតថាគត បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តមដោយ
 ខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ កាលបើហេតុមាន
 តថាគតក៏បានដល់នូវការៈជាបន្ទាល់ ក្នុងការបានសម្រេចនូវគុណ
 វិសេសនោះ ។ ។

[៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ដែលភិក្ខុបាន
 ចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 នឿយណាយ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ដើម្បីសេចក្តីរលត់ដោយមិនសល់
 ដើម្បីរម្ងាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។
 ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកឃើញរឿយៗ ថា មិនស្អាតក្នុងកាយ ១ សម្គាល់ថា គួរខ្ពើមក្នុង
 អាហារ ១ សម្គាល់ថា មិនគួរត្រេកត្រអាល ក្នុងលោកទាំងពួង ១
 ឃើញរឿយៗ ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំងពួង ១ ទាំងមរណសញ្ញា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា ការិតា ពហុលីកតា
 ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្មោធាយ និព្វាណាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៧០] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ការិតា ពហុលី-
 កតា អាសវានំ ខយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ
 បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អសុកានុបស្សី កាយេ
 វិហារតិ អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញិ សព្វលោកេ
 អនភិរតសញ្ញិ សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី មរណ-
 សញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា ការិតា ពហុលីកតា
 អាសវានំ ខយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

សញ្ញារត្តោ ទុតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ក៏ប្រាកដឡើងខាងក្នុងចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយប្រពៃ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យ រឿយៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីនឿយណាយដោយ ចំណែកមួយ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ដើម្បីរលត់មិនសល់ ដើម្បីរម្ងាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

[៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ដែលភិក្ខុបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអស់ទៅនៃអាសវៈ ទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗ ថា មិនស្អាតក្នុងកាយ ១ សម្គាល់ថា គួរខ្ពើមក្នុងអាហារ ១ សម្គាល់ថា មិនគួរត្រេកអរក្នុងលោក ទាំងពួង ១ ឃើញរឿយៗ ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំងពួង ១ ទាំងមរណសញ្ញា ក៏ប្រាកដឡើង ខាងក្នុងចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយ ប្រពៃ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលភិក្ខុ បានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ ។

ចប់ សញ្ញាវគ្គទី ២ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ សញ្ញាវគ្គោ

តិស្សុទ្ធានំ

ទ្វេ ច សញ្ញា ទ្វេ វឌ្ឍី ច

សាកច្ឆេន ច សាដីវំ

ឥន្ទ្រិចាណា ច ទ្វេ វត្តា

និព្វិទាចាសវក្ខយាតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក សញ្ញាវគ្គ

ឧទ្ទាននៃសញ្ញាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីសញ្ញាពីរលើក ១ សេចក្តីចម្រើនពីរលើក ១
 ភិក្ខុគួរដល់ការសាកសួរ ១ ភិក្ខុគួរដល់សាដីវៈ ១ ឥទ្ធិបាទ
 ដែលបានពោលពីរលើក ១ ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 សេចក្តីនឿយណាយ ១ ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអស់ទៅ
 នៃអាសវៈ ១ ។

យោធាជីវគ្គោ

[៧១] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ការិតា ពហុលី-
 កតា ចេតោវិមុត្តិដលា ច ហោន្តិ ចេតោវិមុត្តិដលានិ-
 សំសា ច បញ្ញាវិមុត្តិដលា ច ហោន្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ-
 ដលានិសំសា ច ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អសុកានុបស្សី^(១) វិហារតិ អាហារេ បដិក្ខុល-
 សញ្ញិ សព្វលោកេ អនកិរតសញ្ញិ សព្វសង្ខារេសុ
 អនិច្ចានុបស្សី មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ
 សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ធម្មា ការិតា ពហុលីកតា ចេតោវិមុត្តិដលា ច
 ហោន្តិ ចេតោវិមុត្តិដលានិសំសា ច បញ្ញាវិមុត្តិដលា
 ច ហោន្តិ បញ្ញាវិមុត្តិដលានិសំសា ច ។ យតោ
 ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចេតោវិមុត្តោ ច ហោតិ
 បញ្ញាវិមុត្តោ ច អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឧត្តិក្ខបលិខោ ឥតិបិ សង្កណ្ណបរិក្ខោ ឥតិបិ

១ ឱ. ម. ឯត្តន្តរេ កាយេតិ ទិស្សតិ ។

យោធាជីវិត

[៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គល បានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងមានចេតោវិមុត្តិ ជាផលផង មានចេតោវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង មានបញ្ញាវិមុត្តិ ជាផលផង មានបញ្ញាវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង ។ ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាយើញ រឿយៗ ថា មិនស្អាត (ក្នុងរូបកាយ) ១ មានសេចក្តីសម្គាល់ថាជា បដិកូល ក្នុងអាហារ ១ មានសេចក្តីសម្គាល់ថា មិនគួរត្រេកអរក្នុងលោក ទាំងពួង ១ ពិចារណាយើញរឿយៗ ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំងពួង ១ សេចក្តីសម្គាល់ក្នុងមរណៈ ភិក្ខុនោះក៏បានតម្កល់ទុកដោយប្រពៃ ខាង ក្នុងសន្តាន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងមាន ចេតោវិមុត្តិ ជាផលផង មានចេតោវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង មាន បញ្ញាវិមុត្តិ ជាផលផង មានបញ្ញាវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាភិក្ខុបានចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា លើកឡើងនូវ ជើងគុលគឺអវិជ្ជាដូច្នោះខ្លះ ថា បំផ្លិចបំផ្លាញនូវគូគឺសង្សារដូច្នោះខ្លះ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវត្តោ

អព្វធឿសិកោ ឥតិបិ ជិវត្តធឿ ឥតិបិ អរិយោ
 បន្ទុដោ បន្ទុភារោ វិសំយុត្តោ ឥតិបិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧត្តិបលិយោ ហោតិ ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អរិដ្ឋា បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិណ្ឌមូលា
 តាលាវត្តកតោ អនការំ កតោ អាយតីអនុប្បាទ-
 ធម្មា ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧត្តិបលិយោ
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សង្កណ្ណបរិក្ខោ
 ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចោនោព្ពរិកោ
 ជាតិសំសារោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិណ្ឌមូលា តាលា-
 វត្តកតោ អនការំ កតោ អាយតីអនុប្បាទធម្មោ ។
 ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សង្កណ្ណបរិក្ខោ ហោតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អព្វធឿសិកោ ហោតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ថា ដកឡើងនូវសសរគឺតណ្ហាដូច្នោះខ្លះ ថា លើកនូវសន្ទះទ្វារគឺនីវរណៈ
ដូច្នោះខ្លះ ថា ប្រាសចាកសត្រូវ រំលើងនូវទង់គឺមាន៖ ទម្លាក់នូវការ៖
ប្រាសចាកវដ្ត៖ដូច្នោះខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលហៅថា
លើកឡើងនូវជើងគុលគឺអវិជ្ជា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់នូវអវិជ្ជាចោលចេញហើយ បានគាស់
រំលើងឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃ
ដើមឆ្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅ
ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកលើកឡើងនូវជើងគុលគឺអវិជ្ជា
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបំផ្លិចបំផ្លាញ
នូវគូ គឺសង្សារវដ្ត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង
សាសនានេះ បានលះបង់នូវជាតិនិងសង្សារ ដែលសម្រាប់តាក់តែងនូវ
ភពថ្មីទៀតចោលចេញហើយ បានគាស់រំលើងឫសគល់អស់ហើយ បាន
ធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមឆ្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមាន
បែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាអ្នកបំផ្លិចបំផ្លាញនូវគូ គឺសង្សារវដ្ត យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកដកឡើងនូវសសរគឺតណ្ហា តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ តណ្ហា បហីនា ហោតិ
 ឧច្ឆិទ្ទមូលា តាលាវត្ថុកតា អនការំ កតា អាយតី-
 អនុប្បាទធម្មា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អពុទ្ធក្នុង-
 សិកោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ និរត្តទ្បោ
 ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ចោរម្ហាតិយានិ
 សញ្ញាជនានិ បហីនានិ ហោន្តិ ឧច្ឆិទ្ទមូលានិ
 តាលាវត្ថុកតានិ អនការំ កតានិ អាយតី-
 អនុប្បាទធម្មានិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 និរត្តទ្បោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អរិយោ បន្ទទ្ធានោ បន្ទភាពោ វិសំយុត្តោ
 ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្មិមាណោ
 បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិទ្ទមូលោ តាលាវត្ថុកតោ
 អនការំ កតោ អាយតីអនុប្បាទធម្មោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់តណ្ហាចោល
 ចេញអស់ហើយ បានគាស់រំលើងឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅ
 សល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព
 ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នក
 ដកឡើងនូវសសរ គឺតណ្ហា យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះ
 ភិក្ខុជាអ្នកបើកនូវសន្ទះទ្វារគឺនីវរណៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់នូវសំយោជនៈ ដែលជាចំណែកខាង
 ក្រោម ៥ ចោលចេញហើយ បានគាស់រំលើងឫសគល់អស់ហើយ
 បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមាន
 បែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកបើកនូវសន្ទះទ្វារគឺនីវរណៈ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះភិក្ខុជាអ្នកប្រាសចាកសត្រូវ ដាក់ចុះនូវទង់គឺមានៈ ទម្លាក់ចោលនូវភាវៈ
 ប្រាសចាកវដ្តៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 បានលះបង់នូវអស្មិមានៈចោលចេញអស់ហើយ បានគាស់រំលើងឫស
 គល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត
 បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវត្តោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អរិយោ បន្ទទ្ធជោ បន្ទភារោ
វិសំយុត្តោ ហោតីតិ ។

[៧២] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ភារិតា ពហុលីកតា
ចេតោវិមុត្តិដលា ច ហោន្តិ ចេតោវិមុត្តិដលានិសំសា
ច បញ្ញាវិមុត្តិដលា ច ហោន្តិ បញ្ញាវិមុត្តិដលានិ-
សំសា ច ។ កតមេ បញ្ច ។ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ
ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា បហានសញ្ញា
វិរាគសញ្ញា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា
ភារិតា ពហុលីកតា ចេតោវិមុត្តិដលា ច ហោន្តិ
ចេតោវិមុត្តិដលានិសំសា ច បញ្ញាវិមុត្តិដលា ច
ហោន្តិ បញ្ញាវិមុត្តិដលានិសំសា ច ។ យតោ ខោ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចេតោវិមុត្តោ ច ហោតិ បញ្ញាវិមុត្តោ
ច អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តបលិយោ
ឥតិបិ សង្កណ្ណបរិក្ខោ ឥតិបិ អពុទ្ធសិកោ ឥតិបិ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រាសចាកសត្រូវ ដាក់ចុះនូវទង់គឺមាន៖
ទម្លាក់ចោលនូវភារៈ ប្រាសចាកវដ្តៈ យ៉ាងនេះឯង ។

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ ដែល
បុគ្គលបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងមានចេតោវិមុត្តិ
ជាផលផង មានចេតោវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង មានបញ្ញាវិមុត្តិ ជា
ផលផង មានបញ្ញាវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង ។ ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាង តើ
ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីសម្គាល់ថាជារបស់មិនទៀង ១ សេចក្តីសម្គាល់
ថា ជាទុក្ខក្នុងរបស់ដែលមិនទៀង ១ សេចក្តីសម្គាល់ថាមិនមែនខ្លួន ក្នុង
របស់ដែលជាទុក្ខ ១ សេចក្តីសម្គាល់ក្នុងការលះបង់ ១ សេចក្តីសម្គាល់
ក្នុងការប្រាសចាករាគៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង
ដែលបុគ្គលបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងមានចេតោវិមុត្តិ
ជាផលផង មានចេតោវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង មានបញ្ញាវិមុត្តិ ជា
ផលផង មានបញ្ញាវិមុត្តិផល ជាអានិសង្សផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលណាភិក្ខុបានចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុនេះ ហៅថា លើកឡើងនូវជើងគុលគឺអវិជ្ជាដូច្នោះខ្លះ ថា បំផ្លិច-
បំផ្លាញនូវគូគឺសង្ខារវដ្តដូច្នោះខ្លះ ថា ដកឡើងនូវសសរគឺតណ្ហាដូច្នោះខ្លះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ជិវត្តទ្យោ ឥតិមិ អរិយោ បន្ទទ្ធខោ បន្ទភាវោ វិសំយុត្តោ

ឥតិមិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧត្តិវត្តបសិយោ

ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អរិដ្ឋា បហីនោ ហោតិ

ឧច្ឆិទ្ធម្មលោ តាលាវត្តកតោ អនការំ កតោ អាយតី-

អនុប្បាទធម្មោ ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧត្តិវត្តបសិយោ

ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សង្កណ្ណបរិក្ខោ

ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចោនោព្វរិកោ

ជាតិសំសារោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិទ្ធម្មលោ តាលា-

វត្តកតោ អនការំ កតោ អាយតីអនុប្បាទធម្មោ ។

ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សង្កណ្ណបរិក្ខោ ហោតិ ។

កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អព្វទ្យេសិកោ ហោតិ ។ ឥធិ

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ តណ្ហា បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិទ្ធម្មលោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ថា បើកនូវសន្ទះទ្វារគឺនីវរណៈដូច្នោះខ្លះ ថា ប្រាសចាកសត្រូវ ដាក់ចុះនូវ
 ទង់គឺមាន៖ ទម្លាក់នូវភារៈ ប្រាសចាកវដ្តៈដូច្នោះខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះភិក្ខុជាអ្នកលើកឡើងនូវជើងគុលគឺអវិជ្ជា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់នូវអវិជ្ជាចោលចេញហើយ
 បានគាស់រំលើងឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូច
 ជាទីនៅនៃដើមត្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ជាសភាវៈមិនកើត
 ឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកលើកឡើង
 នូវជើងគុលគឺអវិជ្ជា យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នក
 បំផ្លិចបំផ្លាញនូវគូគឺសង្សារវដ្ត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់នូវជាតិនិងសង្សារ ដែលសម្រាប់
 តាក់តែងនូវភពថ្មីទៀតចោលចេញហើយ បានគាស់រំលើងឫសគល់
 អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត
 បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបំផ្លិចបំផ្លាញនូវគូគឺសង្សារវដ្ត យ៉ាង
 នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកដកឡើងនូវសសរគឺតណ្ហា
 តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះ
 បង់តណ្ហា ចោលចេញហើយ បានគាស់រំលើងឫសគល់អស់ហើយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវត្តោ

តាលាវត្ថុកតា អនការំ កតា អាយតីអនុប្បាទ-
 ធម្មា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អពុទ្ធសិកោ
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជិវត្តទ្បោ
 ហោតិ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ចោរម្ភាតិយានិ
 សញ្ញាជនានិ បហីនានិ ហោន្តិ ឧច្ឆិទ្ធម្មលានិ
 តាលាវត្ថុកតានិ អនការំ កតានិ អាយតី-
 អនុប្បាទធម្មានិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ជិវត្តទ្បោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អរិយោ
 បន្ទទ្ធជោ បន្ទភាពោ វិសំយុត្តោ ហោតិ ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្មិមាណោ បហីនោ ហោតិ
 ឧច្ឆិទ្ធម្មលោ តាលាវត្ថុកតោ អនការំ កតោ អាយតី-
 អនុប្បាទធម្មោ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អរិយោ
 បន្ទទ្ធជោ បន្ទភាពោ វិសំយុត្តោ ហោតីតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវិត

បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមឆ្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមាន
 បែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកដកឡើងនូវសសរគឺតណ្ហា យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបើកនូវសន្ទះទ្វារគឺនីវរណៈ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់នូវសំយោជនៈ
 ដែលជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ចោលចេញហើយ បានគាស់រំលើងឫស
 គល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមឆ្នោត
 បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ជាសភាវៈមិនកើតឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបើកនូវសន្ទះទ្វារគឺនីវរណៈ យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកប្រាសចាកសត្រូវ ដាក់ចុះនូវទង់គឺ
 មានៈ ទម្លាក់នូវភារៈ ប្រាសចាកវដ្តៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់នូវអស្មិមានៈចោលចេញអស់
 ហើយ បានគាស់រំលើងឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យនៅសល់តែទី
 នៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមឆ្នោត បានធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ជាសភាវៈ
 មិនកើតឡើងតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រាសចាក
 សត្រូវ ដាក់ចុះនូវទង់គឺមានៈ ទម្លាក់នូវភារៈ ប្រាសចាកវដ្តៈ យ៉ាង
 នេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៧៣] អថខោ អញ្ញាតោ ភិក្ខុ យេន ភកវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ សោ ភិក្ខុ
ភកវន្តំ ឯតទោច ធម្មវិហារី ធម្មវិហារីតិ ភន្តេ វុច្ចតិ
កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ^(១) ធម្មវិហារី ហោតីតិ ។
ឥធម ភិក្ខុ^(២) ធម្មំ បរិយាយុណាតិ សុត្តំ កេយ្យំ វេយ្យា-
ការណំ កាចំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ពតធម្មំ
វេទល្លំ ។ សោ តាយ ធម្មបរិយត្តិយា ទិវសំ អតិ-
នាមេតិ វិញ្ញតិ បដិសល្លានំ នានុយុញ្ញតិ អជ្ឈត្តំ
ចេតោសមមំ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ បរិយត្តិពហុលោ
នោ ធម្មវិហារី ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុ យថាសុតំ
យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិត្តារេន បវេសំ ទេសេតិ ។ សោ
តាយ ធម្មប្បញ្ញត្តិយា ទិវសំ អតិនាមេតិ វិញ្ញតិ
បដិសល្លានំ នានុយុញ្ញតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមមំ ។

១ ឱ. ម. ភន្តេ ភិក្ខុ ។ ២ ឱ. ឥធម ភិក្ខុ ភិក្ខុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវេទិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៧៣] គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែងនិយាយថា ភិក្ខុ
 មានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ ភិក្ខុមានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ដូច្នោះ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុមានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រៀននូវធម៌គឺ
 សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ
 អព្ពតធម្មៈ វេទល្លៈ ។ ភិក្ខុនោះញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យកន្លងទៅ ដោយការរៀន
 នូវធម៌នោះ លះបង់នូវការសម្មិនៅក្នុងទីស្ងាត់ មិនបានប្រកបរឿយៗ
 នូវធម៌ជាគ្រឿងរម្ងាប់ចិត្តខាងក្នុង ។ ភិក្ខុនេះហៅថា ជាអ្នកច្រើនដោយ
 បរិយត្តិធម៌ មិនហៅថា ជាអ្នកមានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ទេ ។ មួយទៀត
 ភិក្ខុសម្តែងធម៌តាមទំនងដែលខ្លួនបានចេះដឹងមក តាមទំនងដែលខ្លួនបាន
 រៀនមក ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដទៃ ដោយសេចក្តីពិស្តារ ភិក្ខុនោះ
 ញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យកន្លងទៅ ដោយការបញ្ញត្តនូវធម៌នោះ លះបង់នូវការសម្មិនៅ
 ក្នុងទីស្ងាត់ មិនបានប្រកបរឿយៗ នូវធម៌ជាគ្រឿងរម្ងាប់ចិត្តខាងក្នុង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ បញ្ញត្តិពហុលោ នោ ធម្មវិហារី ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ
 វិត្តារេន សន្និយំ កកោតិ ។ សោ តេន
 សន្និយេន ទិវសំ អតិណមេតិ វិញ្ញតិ បដិសល្លានំ
 នានុយុញ្ញតិ អន្នតំ ចេតោសមមំ ។ អយំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុ សន្និយពហុលោ នោ ធម្មវិហារី ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុ យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ
 ចេតសា អនុវិតក្កេតិ អនុវិចារេតិ មនសានុបេក្ខតិ ។
 សោ តេហិ ធម្មវិតក្កេហិ ទិវសំ អតិណមេតិ
 វិញ្ញតិ បដិសល្លានំ នានុយុញ្ញតិ អន្នតំ ចេតោ-
 សមមំ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ វិតក្កពហុលោ នោ
 ធម្មវិហារី ។ ឥធម ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ
 កេយ្យំ វេយ្យាករណំ កាចំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ
 ជាតកំ អព្ពតធម្មំ វេទល្លំ ។ សោ តាយ
 ធម្មបរិយត្តិយា ន ទិវសំ អតិណមេតិ ន វិញ្ញតិ
 បដិសល្លានំ អនុយុញ្ញតិ អន្នតំ ចេតោសមមំ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវិត

ភិក្ខុនេះហៅថា ជាអ្នកច្រើនដោយបញ្ញត្តិ មិនហៅថា ជាអ្នកនៅ
ដោយធម៌ទេ ។ មួយទៀត ភិក្ខុធ្វើនូវការស្វាធារណៈនូវធម៌ តាមទំនង
ដែលខ្លួនបានចេះដឹងមក តាមទំនងដែលខ្លួនបានរៀនមក ដោយសេចក្តី
ពិស្តារ ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យកន្លងទៅ ដោយការស្វាធារណៈនោះ
លះបង់នូវការសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ មិនបានប្រកបរឿយៗ នូវធម៌ជាគ្រឿង
រម្ងាប់ចិត្តខាងក្នុង ។ ភិក្ខុនេះហៅថា ជាអ្នកច្រើនដោយការ
ស្វាធារណៈ មិនហៅថា ជាអ្នកនៅដោយធម៌ទេ ។ មួយទៀត ភិក្ខុត្រិះរិះ
ពិចារណាដោយចិត្ត ជញ្ជាំងដោយចិត្ត ចំពោះធម៌តាមទំនង ដែលខ្លួន
បានចេះដឹងមក តាមទំនងដែលខ្លួនបានរៀនមក ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យ
កន្លងទៅ ដោយការត្រិះរិះនូវធម៌ទាំងនោះ លះបង់នូវការសម្ងំនៅក្នុងទី
ស្ងាត់ មិនបានប្រកបរឿយៗ នូវធម៌ជាគ្រឿងរម្ងាប់ចិត្តខាងក្នុង ។ ភិក្ខុនេះ
ហៅថា ជាអ្នកច្រើនដោយសេចក្តីត្រិះរិះនូវធម៌ មិនហៅថា ជាអ្នកនៅ
ដោយធម៌ទេ ។ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រៀននូវធម៌គឺសុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យា-
ករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ពតធម្មៈ វេទល្លៈ ។ ភិក្ខុនោះ
មិនបានញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យកន្លងទៅ ដោយការរៀននូវធម៌នោះ មិនលះបង់នូវការ
សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ប្រកបរឿយៗ នូវធម៌ជាគ្រឿងរម្ងាប់ចិត្តខាងក្នុង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុ ធម្មវិហារី ហោតិ ។ ឥតិ ខោ ភិក្ខុ

ទេសិតោ មយា បរិយត្តិតហុលោ ទេសិតោ បញ្ញត្តិ-

តហុលោ ទេសិតោ សជ្ឈាយតហុលោ ទេសិតោ

វិតក្កតហុលោ ទេសិតោ ធម្មវិហារី ។ យំ ភិក្ខុ សត្តារា

ករណីយំ សារកានំ ហិតេសិទា អនុកម្មកេន

អនុកម្មំ ឧបាទាយ កតំ វោ តំ មយា ។

ឯតានិ ភិក្ខុ រុក្ខមូលានិ ឯតានិ សុញ្ញាការានិ ។

ណាយថ ភិក្ខុ មា បមាទត្ថ មា បច្ឆា វិប្បដិ-

សារិទោ អហុវត្ថ អយំ វោ អម្ពាភំ អនុសាសនីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ភិក្ខុជាអ្នកនៅដោយធម៌យ៉ាងនេះឯង ។ ភិក្ខុជាអ្នកច្រើនដោយការ
 រៀន តថាគតបានសម្តែងហើយ អ្នកច្រើនដោយការបញ្ញត្ត តថាគត
 បានសម្តែងហើយ អ្នកច្រើនដោយការស្វាធារិយ តថាគតបានសម្តែង
 ហើយ អ្នកច្រើនដោយការត្រិះរិះ តថាគតបានសម្តែងហើយ អ្នក
 មានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ តថាគតបានសម្តែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ អំពើណាដែលសាស្តា ជាអ្នកស្វែងរកនូវប្រយោជន៍
 ជាអ្នកអនុគ្រោះ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ គួរធ្វើដល់សាវ័កទាំងឡាយ
 អំពើនោះតថាគតក៏បានធ្វើហើយដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទីនុំ៖
 ជារុក្ខមូលសេនាសនៈ ទីនុំ៖ជាសុញ្ញាការសេនាសនៈ ។ អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរចម្រើន (នូវសមថៈនិងវិបស្សនា) អ្នកទាំងឡាយចូរកុំប្រមាទ អ្នកទាំង-
 ឡាយ ចូរកុំមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ^(១) ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ
 នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់តថាគត ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

១ កាលពីដើមខ្លួននៅក្មេង ពុំទាន់មានរោគមកបៀតបៀន ច្រើនតែសប្បាយភ្លេចខ្លួន
 ដោយការស៊ីផឹក ទោះបានជួបនឹងព្រះសាស្តាជាម្ចាស់ ក៏មិនបានយកចិត្តទុកដាក់ ចូលចិត្តតែ
 ខាងដេកទាំងយប់ទាំងថ្ងៃឲ្យសង្កើតខាំឥតអំពើ ច្រើនធ្វេសប្រហែស (ឥតបាននឹកនាត្រង់ការ
 កុសលណាមួយសោះ) លុះវេលាខាងក្រោយមក ខ្លួនមានវ័យកាន់តែថយទៅៗ ចាស់ជរាគ្រាំ
 គ្រា ទាំងរោគក៏មករូបវិធានកាយ ទើបបាននឹកក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ ។ អដ្ឋកថា ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវត្តោ

[៧៤] អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភកវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ សោ
ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទរោច ធម្មវិហារី ធម្មវិហារីតិ
ភន្តេ វុច្ចតិ កិក្ខារតា នុ ខោ ភន្តេ ធម្មវិហារី
ហោតីតិ ។ ឥធម ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ...
វេទល្ងំ ឧត្តវិញ្ញាស្ស បញ្ញាយ អត្តំ នប្បជាណាតិ ។
អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុ បរិយត្តិតហុលោ នោ ធម្ម-
វិហារី ។ បេ ។ ឥធម ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ...
វេទល្ងំ ឧត្តវិញ្ញាស្ស បញ្ញាយ អត្តំ បជាណាតិ ។ ឯវំ
ខោ ភិក្ខុ ធម្មវិហារី ហោតិ ។ ឥតិ ខោ ភិក្ខុ ។ បេ ។
អយំ រោ អម្ពាភំ អនុសាសនីតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

[៧២] គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែង
 និយាយថា ភិក្ខុមានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ ភិក្ខុមានប្រក្រតីនៅដោយ
 ធម៌ដូច្នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុមានប្រក្រតីនៅដោយធម៌
 ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រៀននូវធម៌គឺ សុត្តៈ... វេទល្លៈ តែភិក្ខុនោះ
 មិនដឹងច្បាស់នូវអត្ថដ៏លើសលុបរបស់ធម៌នោះ ដោយបញ្ញាឡើយ ។
 ភិក្ខុនេះហៅថា ជាអ្នកច្រើនដោយបរិយត្តិធម៌ មិនហៅថា ជាអ្នក
 នៅដោយធម៌ទេ ។ បេ ។ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រៀននូវធម៌គឺសុត្តៈ...
 វេទល្លៈ តែភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់នូវអត្ថដ៏លើសលុបរបស់ធម៌នោះដោយ
 បញ្ញា ។ ភិក្ខុជាអ្នកមានប្រក្រតីនៅដោយធម៌ យ៉ាងនេះឯង ។
 ភិក្ខុ ។ បេ ។ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់តថាគត ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៧៥] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ យោធាជីវោ សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណោ លោកស្មី ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ឯកច្ចោ យោធាជីវោ រជត្តញ្ញោវ ទិស្វា សំសី-
 ទតិ វិសីទតិ ន សន្តម្ហតិ ន សក្កោតិ សង្កាមំ
 ឱតិវត្ថុំ ។ ឯវរុច្ចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជ-
 មាណោ លោកស្មី ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ
 យោធាជីវោ សហតិ រជត្តំ អបិច ខោ ធធាត្តញ្ញោវ ទិស្វា
 សំសីទតិ វិសីទតិ ន សន្តម្ហតិ ន សក្កោតិ សង្កាមំ
 ឱតិវត្ថុំ ។ ឯវរុច្ចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធា-
 ជីវោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ យោធាជីវោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ លោកស្មី ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ សហតិ រជត្តំ
 សហតិ ធធាត្តំ អបិច ខោ ឧស្សារណញ្ញោវ^(១) សុត្វា

១ ឱ. ឧស្សាទនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈ (អ្នករស់នៅដោយឋានៈ
 ជាទាហាន) នេះមាន ៥ ពួក តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ យោធាជីវៈ
 ទាំង ៥ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈ ពួកខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ គ្រាន់តែបានឃើញនូវផង់ធ្នូលីដែលហុយឡើង (អំពី
 ផែនដី) ប៉ុណ្ណោះ ក៏រួញរា ជប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាច ដើម្បីនឹងចុះ
 កាន់សង្រ្គាមបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធា-
 ជីវៈទី ១ តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចេះអត់ទ្រាំនូវផង់ធ្នូលី ដែលហុយឡើង
 បាន តែថា លុះបានឃើញចុងនៃទង់ជ័យប៉ុណ្ណោះ ក៏រួញរា ជប់ចិត្ត
 មិនរឹងប៉ឹង មិនអាច ដើម្បីនឹងចុះកាន់សង្រ្គាមបានឡើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រមែងមានសភាពយ៉ាង
 នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ២ តែងមានប្រាកដក្នុង
 លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ចេះអត់ទ្រាំនូវផង់ធ្នូលី ដែលហុយឡើងបាន អត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់
 ជ័យបាន តែថា លុះបានឮសំឡេងហោកព្រៀររបស់ពួកពលប៉ុណ្ណោះ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវេត្តោ

សំសីទតិ វិសីទតិ ន សន្តម្ភតិ ន សក្កោតិ
 សង្កាមំ ឌីតវិត្តំ ។ ឯវរុទោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកេច្ចោ
 យោធាជីវោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ យោធា-
 ជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជមាដោ លោកស្មី ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកេច្ចោ យោធាជីវោ សហតិ រជក្កំ
 សហតិ ធនក្កំ សហតិ ឧស្សារណំ អបិច ខោ
 សម្មហារេ ហញ្ញតិ ព្យាបដ្ឋតិ ។ ឯវរុទោបិ ភិក្ខុវេ
 ឥនេកេច្ចោ យោធាជីវោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 ចតុត្តោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជមាដោ លោ-
 កស្មី ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកេច្ចោ យោធាជីវោ
 សហតិ រជក្កំ សហតិ ធនក្កំ សហតិ ឧស្សារណំ
 សហតិ សម្មហារំ សោ តំ សង្កាមំ អភិវិជិទិត្វា
 វិជិតសង្កាមោ តមេវ សង្កាមសីសំ អជ្ឈារសតិ ។
 ឯវរុទោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកេច្ចោ យោធាជីវោ ហោតិ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវិត

ក៏រុញរា ជប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាច ដើម្បីនឹងចុះកាន់សង្រ្គាម
បានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវិតពួកខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ រមែងមានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះ ជាយោធាជីវិតទី ៣ តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មួយទៀត យោធាជីវិតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចេះអត់
ទ្រាំនូវផង់ធូលី ដែលហុយឡើងបាន អត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់ដ៏យបាន
អត់ទ្រាំនូវពួកពលបាន តែថា កាន់កាំស្រឡាំងកាំស ក្នុងការប្រយុទ្ធ
គ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវិតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រមែង
មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ ជាយោធាជីវិតទី ៤
តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត
យោធាជីវិតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចេះអត់ទ្រាំនូវផង់ធូលី ដែលហុយ
ឡើងបាន អត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់ដ៏យបាន អត់ទ្រាំនូវសំឡេងហើក
កញ្ជ្រៀវរបស់ពួកពលបាន អត់ទ្រាំនូវការប្រយុទ្ធគ្នាបាន យោធាជីវិត
នោះ បានឈ្នះសង្រ្គាមនោះហើយ ឈ្មោះថាអ្នកឈ្នះសង្រ្គាម តែង
បាននៅគ្រប់គ្រងនៅជាប្រធាន លើសង្រ្គាមនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ យោធាជីវិតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ
 លោកស្មី ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច យោធាជីវោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ លោកស្មី ។ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចមេ យោធាជីវមា បុគ្គលា សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ រជត្តញ្ញោវ ទិស្វា សំសីទតិ វិសីទតិ
 ន សន្តម្ពតិ ន សក្កោតិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតុំ
 សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនា-
 យាវត្តតិ ។ តិមស្ស រជត្តស្មី ។ ឥធម ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មី ឆាម កាមេ
 វា និកមេ វា ឥត្តិ វា កុមារី វា អភិរូចា
 ទស្សនីយា ចាសាទិកា បរមាយ វណ្ណចោក្ខរតាយ
 សមន្នាកតាតិ ។ សោ តំ សុត្វា សំសីទតិ
 វិសីទតិ ន សន្តម្ពតិ ន សក្កោតិ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ សន្តានេតុំ សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ
 បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តតិ ។ ឥទមស្ស រជត្តស្មី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ៥ តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈទាំង ៥ ពួកនេះឯង តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមាដូចជាយោធាជីវៈនេះមាន ៥ ពួក តែងមានប្រាកដក្នុងពួកភិក្ខុ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បុគ្គល ៥ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានឃើញនូវផង់ជូលី គឺលម្អ របស់មាតុគ្រាម ក៏លិចចុះទៅ ក្នុងមិច្ឆាវិតក្កៈ ជប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាច ដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងព្រហ្មចរិយៈ បានឡើយ ប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា ហើយពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ អ្វីជាផង់ជូលីរបស់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឮដំណឹងថា ស្ត្រីឬកុមារីក្នុងស្រុកឬនិគមឈ្មោះឯណោះ មានរូបល្អ គួររមិលមើល គួរជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បុរល្អក្រៃពេក ។ ភិក្ខុនោះ លុះឮដំណឹងនោះហើយ ក៏លិចចុះទៅ ក្នុងមិច្ឆាវិតក្កៈ ជប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាច ដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងព្រហ្មចរិយៈបានឡើយ ប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា ហើយពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ នេះជាផង់ជូលីរបស់បុគ្គលនោះ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ យោធាជីវោ រជត្តញ្ញេវ
 ទិស្វា សំសីទតិ វិសីទតិ ន សន្តម្ភតិ ន
 សក្កោតិ សង្កាមំ ឌីតវិត្តំ តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ។ ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ
 ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ
 យោធាជីវបមោ បុគ្គលោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ
 ភិក្ខុសុ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សហាតិ រជត្តំ
 អបិច ខោ ធនត្តញ្ញេវ ទិស្វា សំសីទតិ វិសីទតិ
 ន សន្តម្ភតិ ន សក្កោតិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេត្តំ
 សិក្ខានុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនា-
 យាវត្តតិ ។ កិមស្ស ធនត្តស្មី ។ ឥនេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ន ហោវ ខោ សុណាតិ អមុកស្មី នាម កាមេ
 វា និកមេ វា ឥត្ថិ វា កុមារី វា អភិរូចា
 ទស្សនីយា ចាសាទិកា បរមាយ វណ្ណោចោក្ខរតាយ
 សមន្នាកតាតិ អបិច ខោ សាមំ បស្សតិ ឥត្ថិ វា
 កុមារី វា អភិរូបំ ទស្សនីយំ ចាសាទិកំ បរមាយ
 វណ្ណោចោក្ខរតាយ សមន្នាកតំ សោ តំ ទិស្វា សំសីទតិ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវិត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវិតនោះ គ្រាន់តែបានឃើញនូវផង់ធូលី
 ប៉ុណ្ណោះហើយ ក៏រួញរា ជប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីនឹង
 ចុះកាន់សង្រ្គាមបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះឧបមាដូចយោធាជីវិតទី ១ តែងមាន
 ប្រាកដក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ
 អត់ទ្រាំនូវផង់ធូលីបាន ប៉ុន្តែលុះបានឃើញនូវចុងនៃទង់ជ័យប៉ុណ្ណោះ
 ក៏រួញរា ជប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងព្រហ្មចរិយៈ
 បានឡើយ ក៏ស្រាប់តែប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា
 ហើយពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់ ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។
 អ្វីជាទង់ជ័យ របស់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង
 សាសនានេះ មិនបានឮដំណឹងថា ស្រ្តី ឬ កុមារី ក្នុងស្រុក ឬ និគម
 ឈ្មោះឯណោះ មានរូបល្អ គួររមិលមើល គួរជ្រះថ្លា ប្រកបដោយ
 សម្បុរល្អក្រៃពេកទេ ប៉ុន្តែបើឃើញនូវស្រ្តីឬកុមារីដែលមានរូបល្អ
 គួររមិលមើល គួរជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បុរល្អក្រៃពេកដោយខ្លួនឯង
 លុះភិក្ខុនោះ បានឃើញនូវស្រ្តីនេះហើយ ក៏លិចចុះទៅក្នុងមិច្ឆាវិតក្កៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរិយាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

វិសីទតិ ន សន្តម្ហតិ ន សក្កោតិ ព្រហ្មចរិយំ
 សន្តានេតុំ សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ
 ហីនាយាវត្តតិ ។ ឥទមស្ស ធនក្កស្មី ។ សេយ្យ-
 ថាបិ សោ ភិក្ខុវេ យោធាជីវោ សហតិ រជក្កំ
 អបិច ខោ ធនក្កញ្ញោវ ទិស្វា សំសីទតិ វិសីទតិ
 ន សន្តម្ហតិ ន សក្កោតិ សង្កាមំ ឱតវិតុំ
 តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ រទាមិ ។ ឯវរុចោបិ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ បុគ្គលោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 ទុតិយោ យោធាជីវុបមោ បុគ្គលោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ
 ភិក្ខុសុ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សហតិ រជក្កំ
 សហតិ ធនក្កំ អបិច ខោ ឧស្សារណាញ្ញោវ សុត្វា
 សំសីទតិ វិសីទតិ ន សន្តម្ហតិ ន សក្កោតិ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ សន្តានេតុំ សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ
 បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តតិ ។ កិមស្ស ឧស្សារណាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងនូវព្រហ្មចរិយៈបានឡើយ
 ក៏ស្រាប់តែប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា ពោលលានូវ
 សិក្ខា វិលត្រឡប់ ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ នេះជាចុងនៃទង់ជ័យ
 របស់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ អត់ទ្រាំ
 នូវផង់ធូលីបាន ប៉ុន្តែលុះបានឃើញនូវចុងនៃទង់ជ័យប៉ុណ្ណោះហើយ
 ក៏រួញរា ដប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីនឹងចុះកាន់សង្រ្គាមបាន
 ឡើយ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោល
 នូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ បុគ្គលនេះឧបមាដូចជាយោធាជីវៈទី ២ តែងមានប្រាកដក្នុង
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នក
 អត់ទ្រាំនូវផង់ធូលីបាន ជាអ្នកអត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់ជ័យបាន ប៉ុន្តែលុះ
 បានឮសំឡេងហោកព្រៀវ របស់ពួកពល មកដល់ប៉ុណ្ណោះហើយ
 ក៏រួញរា ដប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងនូវព្រហ្មចរិយៈ
 បានឡើយ ក៏ស្រាប់តែប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនជាអ្នកមានកម្លាំងថយ
 ចាកសិក្ខា ហើយពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោក
 ទាបវិញ ។ អ្វីជាសំឡេងហោកព្រៀវ របស់ពួកពលនៃបុគ្គលនោះ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាដីវវគ្គោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ អវញ្ញកតំ វា រុក្ខមូលកតំ
 វា សុញ្ញាការកតំ វា មាតុក្កាមោ ឧបសង្កមិត្តា
 ឱហាសតិ^(១) ឧលូបតិ ឧជ្ជក្សតិ^(១) ឧប្បណ្ណាតិ ។
 សោ មាតុក្កាមេន ឱហាសិយមាណោ ឧលូបិយមាណោ
 ឧជ្ជក្សិយមាណោ ឧប្បណ្ណិយមាណោ សំសីទតិ វិសីទតិ
 ន សន្តម្ភតិ ន សក្កោតិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតុំ
 សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្តា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនា-
 យាវត្តតិ ។ ឥទមស្ស ឧស្សារណាយ ។ សេយ្យ-
 ថាមិ សោ ភិក្ខុវេ យោធាដីវោ សហាតិ រជក្កំ
 សហាតិ ធនក្កំ អបិច ខោ ឧស្សារណាញោ សុត្តា
 សំសីទតិ វិសីទតិ ន សន្តម្ភតិ ន សក្កោតិ
 សង្កាមំ ឱតវិតុំ តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ
 រោមិ ។ ឯវុចោមិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ បុគ្គលោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ យោធាដីវុបមោ
 បុគ្គលោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។

១ ឱ. ឧជ្ជក្កេតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុគ្រាម បានចូលទៅរកភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ
 ដែលជាអ្នកអាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃក្តី ក្រោមម្លប់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី
 ក៏ញញឹម និយាយរក សើចក្កាកក្កាយ ចំអកចំអន់លេង ។ ភិក្ខុនោះ
 កាលបើមាតុគ្រាម ញញឹម និយាយរក សើចក្កាកក្កាយ ចំអក
 ចំអន់លេង ក៏រួញរា ដប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រង
 ព្រហ្មចរិយៈបានឡើយ ក៏ស្រាប់តែប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនជាអ្នកមាន
 កម្លាំងថយចាកសិក្ខា ហើយពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក
 ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ នេះជាសំឡេងហើកព្រឿវ របស់ពួក
 ពលនៃបុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ អត់
 ទ្រាំនូវផង់ធូលីបាន អត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់ជ័យបាន ប៉ុន្តែថាលុះបានឮ
 សំឡេងហើកព្រឿវ របស់ពួកពលមកដល់ប៉ុណ្ណោះហើយ ក៏រួញរា
 ដប់ចិត្ត មិនរឹងប៉ឹង មិនអាចដើម្បីចុះកាន់សង្រ្គាមបានឡើយ មាន
 ឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ
 ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
 នេះឧបមាដូចជាយោធាជីវៈទី ៣ តែងមានប្រាកដក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សហតិ រជក្កំ សហតិ ធនក្កំ
 សហតិ ឧស្សារណំ អបិច ខោ សម្មហារេ ហញ្ញតិ
 ព្យាបដ្ឋតិ ។ កិមស្ស សម្មហារស្មី ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អរញ្ញកតំ វា រុក្ខមូលកតំ វា សុញ្ញាតារកតំ
 វា មាតុក្កាមោ ឧបសង្កមិត្វា អភិទិសីទតិ អភិទិ-
 បដ្ឋតិ អន្លោត្តរតិ ។ សោ មាតុក្កាមេន អភិទិសី-
 ទិយមាណោ អភិទិបដ្ឋិយមាណោ អន្លោត្តរិយមាណោ
 សិក្ខុ អប្បច្ចក្ខាយ ទុព្វល្យំ អនាវិកត្វា មេធុនំ ធម្មំ
 បដិសេវតិ ។ ឥទមស្ស សម្មហារស្មី ។ សេយ្យថាបិ
 សោ ភិក្ខុវេ យោធាជីវោ សហតិ រជក្កំ សហតិ
 ធនក្កំ សហតិ ឧស្សារណំ អបិច ខោ សម្មហារេ
 ហញ្ញតិ ព្យាបដ្ឋតិ តត្ថបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ
 រទាមិ ។ ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ ឥធិកក្ខោ បុគ្គលោ ហោតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ យោធាជីវូបមោ បុគ្គលោ សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុអត់ទ្រាំនូវផង់ជូលីបាន អត់ទ្រាំ
នូវចុងនៃទង់ជ័យបាន អត់ទ្រាំនូវសំឡេងហើកព្រៀវ របស់ពួកពល
បាន ទាស់តែនៅភាន់កាំងស្រឡាំងកាំង ក្នុងការប្រយុទ្ធគ្នា ។ អ្វីជា
ការប្រយុទ្ធគ្នា របស់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម
បានចូលទៅរកភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ដែលជាអ្នកនៅអាស្រ័យក្នុង
ព្រៃក្តី ក្រោមម្លប់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី ចូលទៅអង្គុយជិត ដេកជិត
ឱបរឹត ។ ភិក្ខុនោះកាលបើមាតុត្រាម អង្គុយជិត ដេកជិត ឱបរឹត
ក៏មិនបានពោលលានូវសិក្ខា មិនបានប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួនជាអ្នកមាន
កម្លាំងថយហើយ ក៏សេពនូវមេប៉ុនធម្ម ។ នេះជាការប្រយុទ្ធគ្នា
របស់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ អត់ទ្រាំ
នូវផង់ជូលីបាន អត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់ជ័យបាន អត់ទ្រាំនូវសំឡេង
ហើកព្រៀវ របស់ពួកពលបាន ទាស់តែនៅភាន់កាំងស្រឡាំងកាំង
ក្នុងការប្រយុទ្ធគ្នា មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះឧបមាដូចយោធាជីវៈទី ៤ តែងមាន
ប្រាកដក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវត្តោ

សហតិ រជក្កំ សហតិ ធនក្កំ សហតិ ឧស្សារណំ
សហតិ សម្បហារំ សោ តំ សង្កាមំ អភិវិទិទិត្វា
វិទិតសង្កាមោ តមេវ សង្កាមសីសំ អន្ល្ហាវសតិ ។
កិមស្ស សង្កាមវិជយស្មី ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អវញ្ញាតតំ វា រុក្ខមូលតតំ វា សុញ្ញាការតតំ វា
មាតុក្កាមោ ឧបសង្កមិត្វា អភិទិសីទតិ អភិទិបដ្ឋតិ
អន្ល្ហាត្ថរតិ ។ សោ មាតុក្កាមេន អភិទិសីទិយមាណោ
អភិទិបដ្ឋិយមាណោ អន្ល្ហាត្ថវិយមាណោ វិទិវេបេត្វា
វិទិមោចេត្វា យេន កាមំ បក្កមតិ ។ សោ វិវិត្តំ
សេនាសនំ ភទតិ អវញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្វតំ កន្ធារំ
តិវិតុហំ សុសានំ រនបត្តំ អញ្ញោកាសំ បលាលបុញ្ញំ ។
សោ អវញ្ញាតតោ វា រុក្ខមូលតតោ វា សុញ្ញាការតតោ
វា ទិសីទតិ បល្លង្កំ អាកុទិត្វា ឧដំ កាយំ បណិទាយ
បរិមុខំ សតី ឧបដ្ឋបេត្វា ។ សោ អភិជ្ឈំ លោកេ
បហាយ វិតតាភិជ្ឈេន ចេតសា វិហារតិ អភិជ្ឈាយ
ចិត្តំ បរិសោធបតិ ព្យាបាទប្បនោសំ បហាយ
អព្យាបន្នចិត្តោ វិហារតិ សព្វប្បាលាក្ខតហិតានុកម្មី

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

អត់ទ្រាំនូវផង់ធ្លុលីបាន អត់ទ្រាំនូវចុងទង់ជ័យបាន អត់ទ្រាំនូវសំឡេង
 ហើកញ្ជៀវ របស់ពួកពលបាន អត់ទ្រាំនូវការប្រយុទ្ធគ្នាបាន ភិក្ខុ
 នោះ បានឈ្នះនូវសង្រ្គាមនោះហើយ ឈ្មោះថាជាអ្នកឈ្នះនូវសង្រ្គាម
 តែងនៅគ្រប់គ្រង នៅជាប្រធានលើកងទ័ពនោះឯង ។ អ្វីជាការ
 ឈ្នះសង្រ្គាម របស់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុគ្រាម
 បានចូលទៅរកភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ដែលជាអ្នកអាស្រ័យនៅក្នុង
 ព្រៃក្តី ក្រោមម្លប់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី អង្គុយជិត ដេកជិត
 ឱបរឹត ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើមាតុគ្រាម ទៅអង្គុយជិត ដេកជិត ឱបរឹត
 ក៏រំលៀកខ្លួនចេញបាន ដោះខ្លួនចេញរួចហើយ ក៏ចៀសចេញទៅតាម
 ប្រាថ្នា ។ ភិក្ខុនោះតែងគប់រកសេនាសនៈស្ងាត់ គឺព្រៃ ម្លប់ឈើ
 ភ្នំ ញកភ្នំ រូងភ្នំ ព្រៃស្នូសាន ដងព្រៃ ទីវាល និងគំនរចំបើង ។
 ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកនៅអាស្រ័យក្នុងព្រៃក្តី ក្រោមម្លប់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី
 អង្គុយពែនភ្នែនតម្រង់កាយឲ្យត្រង់ ប្រុងស្មារតី ឲ្យមានមុខឆ្ពោះទៅរក
 (កម្មដ្ឋាន) ។ ភិក្ខុនោះ លះបង់អភិជ្ឈា ក្នុងលោក មានចិត្តប្រាសចាក
 អភិជ្ឈា ជម្រះចិត្តចាកអភិជ្ឈា លះបង់ព្យាបាទជាគ្រឿងប្រទូស្ត មាន
 ចិត្តមិនព្យាបាទ មានសេចក្តីអនុគ្រោះសត្វទាំងពួង ដោយប្រយោជន៍

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ព្យាចានប្បនោសា ចិត្តំ បរិសោធជតិ ដីនមិទ្ធុំ
 បហាយ វិតតដីនមិទ្ធា វិហារតិ អាណោកសញ្ញិ
 សតោ សម្បជានោ ដីនមិទ្ធា ចិត្តំ បរិសោធជតិ
 ឧទ្ធចកុក្កុច្ចំ បហាយ អនុទ្ធតោ វិហារតិ អជ្ឈត្តំ
 រូបសន្តចិត្តោ ឧទ្ធចកុក្កុច្ចា ចិត្តំ បរិសោធជតិ
 វិចិត្តិច្ចំ បហាយ តិណ្ណវិចិត្តិទ្ធា វិហារតិ អកកម៌-
 កម៌ កុសលេសុ ធម្មេសុ វិចិត្តិច្ឆាយ ចិត្តំ
 បរិសោធជតិ ។ សោ ឥមេ បញ្ច ជីវរណោ បហាយ
 ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ
 វិច្ឆេវ កាមេហិ ។ មេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧប-
 សម្បជ្ជ វិហារតិ ។ សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ
 បរិសុទ្ធិ បរិយោទាតេ អនុដ្ឋលោ វិតតុបក្កិលេសេ
 មុទុក្ខតេ កម្មនិយេ បិតេ អនេញ្ញប្បត្តេ
 អាសវានំ ខយញ្ញាលាយ ចិត្តំ អភិនិជ្ជាមេតិ ។
 សោ ឥនំ ទុក្ខនិ យថាក្ខតំ បដានាតិ
 អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ យថាក្ខតំ បដានាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ជម្រះចិត្តឲ្យស្អាតចាកព្យាបាទ ជាគ្រឿងប្រទូស្ត លះបង់បឺនមិទ្ធៈ មាន
 ចិត្តប្រាសចាកបឺនមិទ្ធៈ មានសេចក្តីសម្គាល់ច្បាស់ក្នុងពន្លឺ មានសតិ
 មានសម្បជញ្ញៈ ជម្រះចិត្តចាកបឺនមិទ្ធៈ លះបង់ឧទ្ធចក្កក្កច្ចៈ មាន
 ចិត្តមិនរវើរវាយ មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ខាងក្នុង ជម្រះចិត្តចាកឧទ្ធចក្ក-
 ក្កច្ចៈ លះបង់វិចិកិច្ចា មានចិត្តធ្ងន់ផុតចាកវិចិកិច្ចា មិនមានសេចក្តី
 ងឿងធ្ងល់ក្នុងកុសលធម៌ ជម្រះចិត្តឲ្យស្អាតចាកវិចិកិច្ចា ។ ភិក្ខុនោះ
 លះនីវរណៈទាំង ៥ នេះ ដែលជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ជាគ្រឿងធ្វើ
 បញ្ញាឲ្យថយកម្លាំង ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក៏បាន
 ដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន ។ កាលបើចិត្តតាំងនៅល្អ បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមាន
 ទីទួលពោលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេស មានសភាពជាចិត្តទន់
 គួរដល់ការនាកម្ម មិនញាប់ញ័រទៅតាមអារម្មណ៍យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុ
 នោះ ក៏បង្កោនចិត្តទៅ ដើម្បីអាសវក្ខយញ្ញាណ គឺប្រាជ្ញាជាគ្រឿងដឹង
 នូវធម៌ដែលធ្វើនូវអាសវៈឲ្យអស់ទៅ ។ ភិក្ខុនោះ ដឹងច្បាស់តាម
 ពិតថា នេះជាទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាដីវគ្គោ

អយំ ទុក្ខនិរោធាតិ យថាក្ខតំ បដាណាតិ អយំ
 ទុក្ខនិរោធាតមិដី បដិបទាតិ យថាក្ខតំ បដា-
 ណាតិ ឥមេ អាសវាតិ យថាក្ខតំ បដាណាតិ
 អយំ អាសវសមុទយោតិ យថាក្ខតំ បដាណាតិ
 អយំ អាសវនិរោធាតិ យថាក្ខតំ បដាណាតិ
 អយំ អាសវនិរោធាតមិដី បដិបទាតិ យថាក្ខតំ
 បដាណាតិ ។ តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ
 កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ភវាសវាបិ ចិត្តំ
 វិមុច្ចតិ អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មី វិមុត្តមិតិ
 ញាណំ ហោតិ វិណា ជាតិ រុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ ធាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បដាណាតិ ។
 ឥទមស្ស សដ្ឋាមវិជយស្មី ។ សេយ្យថាបិ
 សោ ភិក្ខុវេ យោធាដីវោ សហាតិ រជក្កំ សហាតិ
 ធជក្កំ សហាតិ ឧស្សារណំ សហាតិ សម្បហារំ
 សោ តំ សដ្ឋាមំ អភិវិជិតិ វិជិតសដ្ឋាមោ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទីរលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះជាអាសវៈ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតអាសវៈ
 ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទីរលត់អាសវៈ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់នៃអាសវៈ ។ កាលបើភិក្ខុនោះ
 ដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះហើយ ចិត្តរួចចាកកាមាសវៈផង
 ចិត្តរួចចាកភវាសវៈផង ចិត្តរួចចាកអវិជ្ជាសវៈផង កាលបើចិត្តរួចផុត
 ស្រឡះ (ចាកកាមាសវៈជាដើមហើយ) សេចក្តីដឹង ក៏កើតឡើង
 ប្រាកដថា ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ
 មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញ
 បានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ច
 នេះទៀត មិនមានឡើយ ។ នេះជាជ័យជំនះក្នុងសង្គ្រាម របស់
 បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ អត់ទ្រាំនូវផង
 ធូលីបាន អត់ទ្រាំនូវចុងនៃទង់ជ័យបាន អត់ទ្រាំនូវសំឡេងហ្នឹក
 កញ្ជ័រ របស់ពួកពលបាន អត់ទ្រាំនូវការប្រយុទ្ធគ្នាបាន យោធាជីវៈ
 នោះ បានឈ្នះនូវសង្គ្រាមនោះហើយ ឈ្មោះថាជាអ្នកឈ្នះនូវសង្គ្រាម

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តមេវ សង្កាមសីសំ អជ្ឈាវសតិ តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ។ ឯវរូទោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកទ្វោ
 បុគ្គលោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ យោធាជីវ្ហមោ
 បុគ្គលោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច យោធាជីវ្ហមោ បុគ្គលោ សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសូតិ ។

[៧៦] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ យោធាជីវា សន្តោ សំវិជ្ជ-
 មាណោ លោកស្មី ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥនេ ភិក្ខុវេ
 ឯកទ្វោ យោធាជីវោ អសិច្ចំ កហោត្វា ជនុកលាបំ
 សន្ទយ្ហិត្វា វិយ្យុជ្ឈំ សង្កាមំ ឱតរតិ ។ សោ តស្មី
 សង្កាមេ ឧស្សហតិ វាយមតិ តមេនំ ឧស្សហន្តំ
 វាយមន្តំ បវេ ហានន្តិ បរិយាទានេន្តិ ។ ឯវរូទោបិ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកទ្វោ យោធាជីវោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 បបមោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ លោកស្មី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

តែងនៅគ្រប់គ្រង នៅជាប្រធានលើសង្គ្រាមនោះឯង មានឧបមាដូចម្តេច
 មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យ
 ដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះមានឧបមា
 ដូចជាយោធាជីវៈទី ៥ តែងមានប្រាកដក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាពួកយោធាជីវៈ
 ទាំង ៥ នេះឯង តែងមានប្រាកដក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

[៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈ ៥ ពួកនេះ តែងមាន
 ប្រាកដក្នុងលោក ។ យោធាជីវៈ ៥ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាន់ដាវនិងខែល
 សៀតឆ្នុនិងបំពង់ព្រួញហើយ ចុះកាន់សង្គ្រាម ដែលកំពុងប្រយុទ្ធ
 កៀកគ្នា ។ យោធាជីវៈនោះ ខំព្យាយាម ខ្លះខ្មែង ក្នុងសង្គ្រាមនោះ
 ពួកយោធាជីវៈដទៃ ក៏បៀតបៀន សង្កត់សង្កិន នូវយោធាជីវៈនោះ
 ដែលកំពុងតែខំព្យាយាម ខ្លះខ្មែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ១ តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ អសិចម្ហំ
 កហោត្វា ធនុកលាបំ សន្ទយ្ហិត្វា វិយុទ្ធិន្ទំ សង្កាមំ
 ឱតរតិ ។ សោ តស្មី សង្កាមេ ឧស្សហាតិ វាយមតិ
 តមេនំ ឧស្សហាន្តំ វាយមន្តំ បវេ ឧបលិក្ខន្តិ តមេនំ
 អបនេន្តិ អបនេត្វា ញាតកានំ នេន្តិ ។ សោ
 ញាតកេហិ ជីយមាណោ អប្បត្វា ញាតកេ
 អន្តរាមត្តេ កាលំ កហេតិ ។ ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ
 ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 ទុតិយោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ លោ-
 កស្មី ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ
 អសិចម្ហំ កហោត្វា ធនុកលាបំ សន្ទយ្ហិត្វា វិយុទ្ធិន្ទំ
 សង្កាមំ ឱតរតិ ។ សោ តស្មី សង្កាមេ
 ឧស្សហាតិ វាយមតិ តមេនំ ឧស្សហាន្តំ វាយមន្តំ
 បវេ ឧបលិក្ខន្តិ តមេនំ អបនេន្តិ អបនេត្វា
 ញាតកានំ នេន្តិ តមេនំ ញាតកា ឧបដ្ឋហាន្តិ
 បរិចរន្តិ ។ សោ ញាតកេហិ ឧបដ្ឋហិយមាណោ
 បរិចរិយមាណោ តេនេវ អាពាជេន កាលំ កហេតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាន់ដាវនិងខែល សៀតឆ្នូនិងបំពង់ព្រួញហើយចុះកាន់សង្រ្គាម ដែល ប្រយុទ្ធកៀកគ្នា ។ យោធាជីវៈនោះ ខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែង ក្នុងសង្រ្គាម នោះ ពួកយោធាជីវៈដទៃ ក៏ចាក់នូវយោធាជីវៈនោះ ដែលកំពុងតែ ខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែង ចាប់យកនូវយោធាជីវៈនោះទៅ លុះចាប់យក ទៅហើយ ក៏នាំយកទៅឲ្យដល់ពួកញាតិ ។ យោធាជីវៈនោះ កាលពួកញាតិដែលកំពុងនាំទៅ មិនទាន់ដល់ផ្ទះរបស់ខ្លួន ឬសំណាក់ របស់ពួកញាតិ ក៏ធ្វើនូវមរណកាល ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាង នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ២ តែងមានប្រាកដ ក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុង លោកនេះ កាន់ដាវនិងខែល សៀតឆ្នូនិងបំពង់ព្រួញហើយ ចុះកាន់ សង្រ្គាមដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា ។ យោធាជីវៈនោះ ខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែង ក្នុងសង្រ្គាមនោះ ពួកយោធាជីវៈដទៃ ក៏ចាក់នូវយោធាជីវៈនោះ ដែល កំពុងតែខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែង បានចាប់យកនូវយោធាជីវៈនោះទៅ លុះ ចាប់យកនូវយោធាជីវៈនោះទៅហើយ ក៏នាំយកទៅឲ្យដល់ពួកញាតិ ពួក ញាតិក៏ទំនុកបម្រុង បម្រើ ក៏ធ្វើនូវមរណកាល ដោយអាពាធនោះទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ ហោតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជ-
 មាណោ លោកស្មី ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ
 យោធាជីវោ អសិចម្មំ កហោត្វា ធនុកលាបំ
 សន្នយ្ហិត្វា វិយ្យុជ្ឈំ សង្កាមំ ឱតរតិ ។ សោ តស្មី
 សង្កាមេ ឧស្សហាតិ វាយមតិ តមេនំ ឧស្សហន្តំ
 វាយមន្តំ បវេ ឧបលិក្ខន្តិ តមេនំ អបនេន្តិ
 អបនេត្វា ញាតកានំ នេន្តិ តមេនំ ញាតកា
 ឧបដ្ឋហន្តិ បរិចរន្តិ ។ សោ ញាតកេហិ ឧបដ្ឋហិ-
 យមាណោ បរិចរិយមាណោ វុដ្ឋាតិ តម្ហា អាពាធា ។
 ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ ហោតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ យោធាជីវោ សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណោ លោកស្មី ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 ឥនេកច្ចោ យោធាជីវោ អសិចម្មំ កហោត្វា
 ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា វិយ្យុជ្ឈំ សង្កាមំ ឱតរតិ ។
 សោ តំ សង្កាមំ អភិវិជិនិត្វា វិជិតសង្កាមោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាព
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ៣
 តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាន់ដាវនិងខែល ស្ងៀតធ្នូនិងបំពង់
 ព្រួញហើយ ចុះកាន់សង្រ្គាមដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា ។ យោធាជីវៈនោះ
 ខំព្យាយាម ខ្លះខ្មែង ក្នុងសង្រ្គាមនោះ ពួកយោធាជីវៈដទៃ ក៏ចាក់នូវ
 យោធាជីវៈនោះ ដែលកំពុងតែខំព្យាយាម ខ្លះខ្មែង បានចាប់យកនូវ
 យោធាជីវៈនោះទៅ លុះចាប់យកទៅហើយ ក៏នាំយកទៅឲ្យដល់ពួកញាតិ
 ពួកញាតិក៏ទំនុកបម្រុង បម្រើនូវយោធាជីវៈនោះ ។ យោធាជីវៈនោះ
 កាលបើពួកញាតិ ទំនុកបម្រុង បម្រើ ក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធ
 នោះទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ៤
 តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត
 យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាន់ដាវនិងខែល ស្ងៀតធ្នូនិង
 បំពង់ព្រួញហើយ ចុះកាន់សង្រ្គាម ដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា ។ យោធា-
 ជីវៈនោះ បានឈ្នះសង្រ្គាមនោះហើយ ឈ្មោះថា ជាអ្នកឈ្នះសង្រ្គាម

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

តមេវ សង្កាមសីសំ អន្លាវសតិ ។ ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ
 ឥនេកកថោ យោធាជីវោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចមោ យោធាជីវោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ លោ-
 កស្មី ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច យោធាជីវោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ លោកស្មី ។ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចមេ យោធាជីវុបមា បុគ្គលា សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥនេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អញ្ញតំ កាមំ វា និកមំ វា ឧបនិស្សាយ
 វិហារតិ ។ សោ បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរ-
 មាទាយ តមេវ កាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ
 បរិសតិ អភិក្ខុតេនេវ កាយេន អភិក្ខុតាយ វាចាយ
 អភិក្ខុតេន ចិត្តេន អនុបជ្ជិតាយ សតិយា អសំរុតេហិ
 ឥន្ទ្រិយេហិ ។ សោ តត្ថ បស្សតិ មាតុក្កាមំ
 ទុន្ទិវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា តស្ស មាតុក្កាមំ ទិស្វា
 ទុន្ទិវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា រាគោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ ។
 សោ រាគានុទ្ធិសេន ចិត្តេន សិក្ខុំ អប្បច្ចក្ខាយ
 ទុព្វល្យំ អនាវិកត្វា មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

តែងបាននៅគ្រប់គ្រង នៅជាប្រធានលើសង្គ្រាមនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាង
 នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាយោធាជីវៈទី ៥ តែងមានប្រាកដ
 ក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈទាំង ៥ ពួកនេះឯង
 តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមាន
 ឧបមាដូចជាយោធាជីវៈនេះមាន ៥ ពួក តែងមានប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ក៏យ៉ាងនេះដែរ ។ បុគ្គល ៥ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចូលទៅពឹងពាក់អាស្រ័យនឹង
 ស្រុកឬនិគមណាមួយ ។ ភិក្ខុនោះស្ងៀកស្ងៀម ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ
 ក្នុងបុព្វណ្ណាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកឬនិគមនោះឯង ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត មិនបានរក្សាកាយ មិនបានរក្សាវាចា មិនបានរក្សាចិត្ត
 មិនបានតម្កល់ស្មារតី មិនសង្រួមឥន្ទ្រិយ ។ ភិក្ខុនោះ ឃើញ
 មាតុគ្រាម ក្នុងស្រុក ឬនិគមនោះ ដែលស្ងៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់
 មិនល្អ រាគៈក៏អុចអាលចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ព្រោះឃើញនូវមាតុគ្រាម
 ដែលស្ងៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើមានចិត្ត
 ត្រូវរាគៈអុចអាលហើយ ក៏មិនបានពោលលានូវសិក្ខា មិនបានប្រកាស
 នូវភាពនៃខ្លួនជាអ្នកមានកម្លាំងថយ ហើយក៏សេពនូវមេចុនធម្ម ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ យោធាដីវោ អសិចម្ហំ
 កហោត្វា ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា វិយ្យុជ្ជំ សង្កាមំ
 ឱតរតិ សោ តស្មី សង្កាមេ ឧស្សហតិ វាយមតិ
 តមេនំ ឧស្សហន្តំ វាយមន្តំ បវេ ហានន្តិ បរិយាចា-
 ទេន្តិ តដូបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ ។
 ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ហោតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ យោធាដីវេបមោ បុគ្គលោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាដោ ភិក្ខុសុ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញាតរំ កាមំ វា និកមំ វា
 ឧបនិស្សាយ វិហារតិ ។ សោ បុព្វណ្ណាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ តមេវ កាមំ វា និកមំ
 វា បិណ្ណាយ បរិសតិ អភិក្ខុតេនេវ កាយេន
 អភិក្ខុតាយ វាចាយ អភិក្ខុតេន ចិត្តេន អនុបដ្ឋិ-
 តាយ សតិយា អសំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ ។ សោ
 តត្ថ បស្សតិ មាតុក្កាមំ ទុន្ទិវត្តំ វា ទុប្បារុតំ វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ កាន់ដារនិងខែល ស្ងៀតធូនិង
 បំពង់ព្រួញហើយ ចុះកាន់សង្រ្គាម ដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា យោធាជីវៈនោះ
 ខំព្យាយាម ខ្លះខ្មែង ក្នុងសង្រ្គាមនោះ ពួកយោធាជីវៈដទៃ ក៏បៀត
 បៀន ចាប់ទុកនូវយោធាជីវៈនោះ ដែលកំពុងខំព្យាយាម ខ្លះខ្មែង
 មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវបុគ្គល
 នេះ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
 ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលនេះមានឧបមាដូចជាយោធាជីវៈទី ១ តែងមានប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុចូលទៅពីងពាក់
 អាស្រ័យនូវស្រុក ឬនិគមណាមួយ ។ ភិក្ខុនោះស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់
 បាត្រនិងបីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យហើយ ចូលទៅកាន់ស្រុកឬនិគមនោះ
 ឯង ដើម្បីបិណ្ឌបាត មិនបានរក្សាកាយ មិនបានរក្សាវាចា មិនបាន
 រក្សាចិត្ត មិនតម្កល់ស្មារតី មិនសង្រួមឥន្ទ្រិយ ។ ភិក្ខុនោះឃើញ
 មាតុគ្រាម ក្នុងស្រុកឬនិគមនោះ ដែលស្ងៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាដីវគ្គោ

តស្ស មាតុក្កាមំ ទិស្វា ទុន្ទិវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា វាកោ
 ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ ។ សោ វាកានុទ្ធិសេន ចិត្តេន
 បរិឌយ្ហតេវ កាយេន បរិឌយ្ហតិ ចេតសា ។ តស្ស
 ឯវំ ហោតិ យន្ទុនាហំ អារាមំ កត្តា ភិក្ខុនំ អាហេ-
 ចេយ្យំ វាកាយិតោម្ហិ^(១) អារុសោ វាគបរេតោ ន
 សក្កោមិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតុំ សិក្ខានុព្វល្យំ
 អារិកត្វា សិក្ខុំ បច្ចុក្កាយ ហីនាយាវត្តិស្សាមីតិ ។
 សោ អារាមំ កត្តន្តោ អប្បត្វាវ អារាមំ អន្តរាមក្កេ
 សិក្ខានុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខុំ បច្ចុក្កាយ ហីនា-
 យាវត្តតិ ។ សេយ្យថាមិ សោ ភិក្ខុវេ យោធាដីវោ
 អសិចម្ហំ កហេត្វា ធនុកលាបំ សន្ទយ្ហិត្វា វិយុទ្ធិ
 សង្កាមំ ឱតរតិ សោ តស្មី សង្កាមេ ឧស្សហតិ

១ ឱ. ម. វាគបរិយុដ្ឋិតោម្ហិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

រាគៈក៏អុចអាលចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ព្រោះឃើញនូវមាតុគ្រាម ដែល
 ស្ងៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើមានចិត្ត
 ត្រូវរាគៈអុចអាលហើយ ក៏ក្រហល់ក្រហាយដោយកាយ ក្រហល់
 ក្រហាយដោយចិត្ត ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអាត្មាអញទៅកាន់អាវាម ហើយគប្បីប្រាប់ (សេចក្តីនេះ) ដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំករុណា ត្រូវរាគៈពេលរាលហើយ
 ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ មិនអាចដើម្បីនឹងនៅគ្រប់គ្រងនូវព្រហ្មចរិយៈ
 បានទេ ខ្ញុំករុណានឹងប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាក
 សិក្ខាហើយ នឹងពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទ
 ថោកទាបវិញ ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅកាន់អាវាម តែទៅមិនទាន់ដល់អាវាម
 នៅឡើយ ក៏ប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា
 ពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោកទាប ក្នុងដំណើរ
 ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ កាន់ដាវ
 និងខែល សៀតធ្នូនិងបំពង់ព្រួញហើយ ចុះកាន់សង្រ្គាម ដែល
 ប្រយុទ្ធកៀកគ្នា យោធាជីវៈនោះ ខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែង ក្នុងសង្រ្គាមនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

វាយមតិ តមេនំ ឧស្សហាន្តំ វាយមន្តំ បវេ
 ឧបលិក្ខន្តិ តមេនំ អបនេន្តិ អបនេត្វា ញាតកានំ
 នេន្តិ សោ ញាតកេហិ ជីយមាណោ អប្បត្វាវ
 ញាតកេ អន្តរាមក្កេ កាលំ ករោតិ តច្ចុបមាហំ
 ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ។ ឯវរុចោបិ ភិក្ខុវេ
 ឥនេកច្ចោ បុគ្គលោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ
 យោធាជីវ្ហមោ បុគ្គលោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ
 ភិក្ខុសុ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ
 តាមំ វា និកមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហារតិ ។
 សោ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណាយ
 តមេវ តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ បរិសតិ
 អភិក្ខុតេនេវ កាយេន អភិក្ខុតាយ វាចាយ
 អភិក្ខុតេន ចិត្តេន អនុបដ្ឋិតាយ សតិយា អសំរុតេហិ
 ឥន្ទ្រិយេហិ ។ សោ តត្ថ បស្សតិ មាតុក្កាមំ ទុន្ទិវត្ថំ
 វា ទុប្បារុតំ វា តស្ស មាតុក្កាមំ ទិស្វា ទុន្ទិវត្ថំ
 វា ទុប្បារុតំ វា វាកោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ពួកយោធាជីវៈដទៃ ក៏ចាក់នូវយោធាជីវៈនោះ ដែលកំពុងតែខំព្យាយាម
ខ្លះខ្លះ បានហើយ ចាប់យកនូវយោធាជីវៈនោះទៅ លុះចាប់យកទៅ
ហើយ ក៏នាំយកទៅឲ្យដល់ពួកញាតិ យោធាជីវៈនោះ កាលបើពួក
ញាតិនាំយកទៅ មិនទាន់ដល់សំណាក់ញាតិទាំងឡាយ ក៏ធ្វើនូវ
មរណកាល ក្នុងដំណើរពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះ
ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាព
យ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះមានឧបមាដូចជាយោ-
ធាជីវៈ ទី ២ តែងមានប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយទៀត ភិក្ខុចូលទៅពឹងពាក់អាស្រ័យនូវស្រុកឬនិគមណាមួយ ។
ភិក្ខុនោះ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយ
ចូលទៅកាន់ស្រុកឬនិគមនោះឯង ដើម្បីបិណ្ឌបាត មិនបានរក្សា
កាយ មិនបានរក្សាវាចា មិនបានរក្សាចិត្ត មិនតម្កល់ស្មារតី មិនសង្រួម
ឥន្ទ្រិយ ។ ភិក្ខុនោះ បានឃើញមាតុគ្រាម ក្នុងស្រុកឬនិគមនោះ ដែល
ស្លៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ រាគៈក៏អុចអាលចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ
ព្រោះឃើញនូវមាតុគ្រាម ដែលស្លៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

សោ រាតានុទ្ធិសេន ចិត្តេន បរិឌយ្ហតេវ កាយេន
 បរិឌយ្ហតិ ចេតសា ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យទ្ធជាហំ
 អារាមំ កត្តា ភិក្ខុនំ អាហោចេយ្យំ រាតាយិតោម្ហិ
 អារុសោ រាគបរេតោ ន សក្កោមិ ព្រហ្មចរិយំ
 សន្តានេតុំ សិក្ខានុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខុំ បច្ចក្ខាយ
 ហីនាយាវត្តិស្សាមីតិ ។ សោ អារាមំ កត្តា ភិក្ខុនំ
 អាហោចេតិ រាតាយិតោម្ហិ អារុសោ រាគបរេតោ ន
 សក្កោមិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតុំ សិក្ខានុព្វល្យំ
 អារិកត្វា សិក្ខុំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សាមីតិ ។
 តមេនំ សព្វចារី ឱវទន្តិ អនុសាសន្តិ
 អប្បស្សាទា អារុសោ កាមា វុត្តា ភកវតា
 ពហុទុក្ខា ពហូចាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ភិក្ខុនោះមានចិត្តត្រូវរាគៈអុចអាលហើយ ក៏ក្រហល់ក្រហាយដោយកាយ
 ក្រហល់ក្រហាយដោយចិត្ត ។ ភិក្ខុនោះមានចិត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញទៅកាន់អារាម ហើយគប្បីប្រាប់ (សេចក្តីនេះ)
 ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំកុណា ត្រូវរាគៈរោល
 រាលហើយ ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ មិនអាចដើម្បីនឹងនៅគ្រប់គ្រង
 នូវព្រហ្មចរិយៈបានទេ ខ្ញុំកុណានឹងប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នក
 មានកម្លាំងថយចាកសិក្ខាហើយ ពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក
 ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានទៅកាន់អារាមហើយ
 ប្រាប់ (សេចក្តីនេះ) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំ
 កុណា ត្រូវរាគៈរោលរាលហើយ ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ មិន
 អាចដើម្បីនឹងនៅគ្រប់គ្រងព្រហ្មចរិយៈបានទេ ខ្ញុំកុណានឹងប្រកាស
 នូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខាហើយ ពោលលានូវសិក្ខា
 វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ ពួកសព្វហ្មចារី ក៏ទូន្មាន
 ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អារុសោ កាមទាំងឡាយ មានសុខតិច
 មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ
 មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អដ្ឋិកដ្ឋលូបមា^(១) កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា
 ពហូទាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ មំសបេ-
 សូបមា កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទា-
 យាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ តិណ្ហាភ្លូបមា
 កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា
 អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ អដ្ឋារកាសូបមា កាមា
 វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា អាទីនវោ
 ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ សុបិនក្ខូបមា កាមា វុត្តា ភកវតា
 ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។
 យាចិតក្ខូបមា កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា
 ពហូទាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ វុត្តុដ-
 លូបមា កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា

១ ឱ. អដ្ឋិសង្ខលូបមា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាវាងក្លើង មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី
 ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជា
 ដុំសាច់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាម
 នេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។
 កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចគប់ភ្លើងស្មៅ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី
 ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជា
 គំនររងើកភ្លើង មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោស
 ក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
 ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចការយល់សប្តិ មានទុក្ខច្រើន
 មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើន
 ណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មាន
 ឧបមាដូចជារបស់ខ្ចីគេ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន
 ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាផ្ទៃឈើ មានទុក្ខច្រើន
 មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ អសិស្សន្ទ្រមា កាមា
 វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា អាទី-
 នវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ សត្តិស្សល្អមា កាមា
 វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា អាទីនវោ
 ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ សប្បសិរ្ទមា កាមា វុត្តា
 ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា អាទីនវោ
 ឯត្ថ ភិយ្យោ ។ អភិរមត្ត អាយស្មា ព្រហ្មចរិយេ មា
 អាយស្មា សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចុក្ខាយ
 ហីនាយាវត្តិតិ ។ សោ សព្រហ្មចារីហិ ឯវំ ឱវទិ-
 យមាដោ ឯវំ អនុសាសិយមាដោ ឯវមាហ
 កិញ្ចាបិ អារុសោ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា ភកវតា
 ពហុទុក្ខា ពហូទាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាកាំបិតនិងជ្រូញ
មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មាន
ប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ កាម
ទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាចុងលំពែង មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី
ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមា
ដូចជាក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន
ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ លោកដ៏មានអាយុ ចូរត្រេកអរក្នុង
ព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ លោកដ៏មានអាយុ កុំប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន
ជាអ្នកមានកម្លាំងថយ ចាកសិក្ខា ពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក
ដើម្បីភេទថោកទាបឡើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលសព្វហូចារីបុគ្គលទាំង-
ឡាយ ទូន្មានយ៉ាងនេះ ប្រៀនប្រដៅយ៉ាងនេះ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា
ម្នាលអារុសោ កាមទាំងឡាយ មានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន
មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណ
ច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ក៏ពិតមែន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អថខោ នេវាហំ សក្កោមិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតុំ
 សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនា-
 យាវត្តិស្សាមីតិ ។ សោ សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា
 សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តតិ ។ សេយ្យថាបិ សោ
 ភិក្ខុវេ យោធាជីវោ អសិចម្ហំ កហេត្វា ធនុកលាបំ
 សន្នយ្ហិត្វា វិយ្យុទ្ធំ សង្កាមំ ឱតរតិ សោ តស្មី សង្កាមេ
 ឧស្សហតិ វាយមតិ តមេនំ ឧស្សហន្តំ វាយមន្តំ បវេ
 ឧបលិក្ខន្តិ តមេនំ អបនេន្តិ អបនេត្វា ញាតកានំ
 នេន្តិ តមេនំ ញាតកា ឧបដ្ឋហន្តិ បរិចរន្តិ សោ
 ញាតកេហិ ឧបដ្ឋហិយមាណោ បរិចរិយមាណោ តេនេវ
 អាពាធន កាលំ កហេតិ តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ
 បុគ្គលំ វនាមិ ។ ឯវុទោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ បុគ្គលោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ យោធាជីវុបមោ បុគ្គលោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

តែថា ខ្ញុំករុណាមិនអាចដើម្បីគ្រប់គ្រងនូវព្រហ្មចរិយៈបានទេ ខ្ញុំករុណា
នឹងប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខាហើយ ពោល
លានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។ ភិក្ខុនោះ
ក៏បានប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខាហើយ
ពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោកទាបវិញ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ កាន់ដាវនិងខែល សៀតធ្នូ
និងបំពង់ព្រួញ ហើយចូលកាន់សង្រ្គាមដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា យោធា-
ជីវៈនោះ ខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែង ក្នុងសង្រ្គាមនោះ ពួកយោធាជីវៈដទៃ
ក៏ចាក់នូវយោធាជីវៈនោះ ដែលកំពុងតែខំព្យាយាម ខ្លះខ្លែងបាន
ចាប់យកនូវយោធាជីវៈនោះទៅ លុះចាប់យកទៅហើយ ក៏នាំយកទៅ
ឲ្យដល់ពួកញាតិ ញាតិទាំងឡាយក៏ទំនុកបម្រុង បម្រើនូវយោធាជីវៈនោះ
យោធាជីវៈនោះ កាលបើពួកញាតិទំនុកបម្រុង បម្រើ ក៏ធ្វើកាលកិរិយា
ដោយអាពាធនោះទៅ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ យោធាជីវៈពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ មានឧបមាដូចជាយោធាជីវៈទី ៣
តែងមានប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

ភិក្ខុ អញ្ញតវំ កាមំ វា និកមំ វា ឧបនិស្សាយ
 វិហារតិ ។ សោ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមា-
 នាយ តមេវ កាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ បរិសតិ
 អរក្ខិតេនេវ កាយេន អរក្ខិតាយ វាចាយ អរក្ខិតេន
 ចិត្តេន អនុបដ្ឋិតាយ សតិយា អសំរុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ ។
 សោ តត្ថ បស្សតិ មាតុក្កាមំ ទុន្ទិវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា
 តស្ស មាតុក្កាមំ ទិស្វា ទុន្ទិវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ
 វា វាកោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ ។ សោ វាកានុទ្ធិ-
 សេន ចិត្តេន បរិឌយ្ហតេវ កាយេន បរិឌយ្ហតិ
 ចេតសា ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្ទ្រាហំ អារាមំ
 កន្ធា ភិក្ខុនំ អាហោចេយ្យំ វាកាយិតោម្ហិ អារុសោ
 វាកបរេតោ ន សក្កោមិ ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតុំ
 សិក្ខាទុព្វស្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចុក្ខាយ ហីនាយា-
 វត្តិស្សាមីតិ ។ សោ អារាមំ កន្ធា ភិក្ខុនំ អាហោចេតិ
 វាកាយិតោម្ហិ អារុសោ វាកបរេតោ ន សក្កោមិ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ភិក្ខុចូលទៅពីងពាក់អាស្រ័យនៅ នឹងស្រុកបុរិសិមណាមួយ ។ ភិក្ខុ
 នោះ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណាសម័យ ហើយចូលទៅ
 កាន់ស្រុកបុរិសិមនោះឯង ដើម្បីបិណ្ឌបាត មិនបានរក្សាកាយ មិនបាន
 រក្សាវាចា មិនបានរក្សាចិត្ត មិនតម្កល់ស្មារតី មិនបានសង្រួមឥន្ទ្រិយ ។
 ភិក្ខុនោះ បានឃើញមាតុគ្រាម ក្នុងស្រុកបុរិសិមនោះ ដែលស្ងៀក
 ពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ រាគៈក៏អុចអាលចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ព្រោះ
 ឃើញនូវមាតុគ្រាម ដែលស្ងៀកពាក់មិនល្អ ឬដណ្តប់មិនល្អ ។
 ភិក្ខុនោះ មានចិត្តត្រូវរាគៈអុចអាលហើយ ក៏ក្រហល់ក្រហាយដោយកាយ
 ក្រហល់ក្រហាយដោយចិត្ត ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញទៅកាន់អាវាម ហើយគប្បីប្រាប់ (សេចក្តីនេះ)
 ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំករុណាត្រូវរាគៈពាលរាល
 ហើយ ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ មិនអាចដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រង
 នូវព្រហ្មចរិយៈបានទេ ខ្ញុំករុណានឹងប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមាន
 កម្លាំងថយចាកសិក្ខាហើយ ពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បី
 ភេទថោកទាបវិញ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ទៅកាន់អាវាមហើយប្រាប់ (សេចក្តី
 នោះ) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំករុណាត្រូវ
 រាគៈពាលរាលហើយ ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ ខ្ញុំករុណាមិនអាច

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ព្រហ្មចរិយំ សន្តានេតំ សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខុំ
 បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សាមីតិ ។ តមេនំ សព្វព្រហ្ម-
 ចារី ឱវទន្តិ អនុសាសន្តិ អប្បស្សាទា អារុសោ
 កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូចាយាសា
 អាទីនវោ ឯត្ត ភិយ្យោ ។ អដ្ឋិកដ្ឋល្លូបមា កាមា
 វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូចាយាសា អាទីនវោ
 ឯត្ត ភិយ្យោ ។ មំសមេសូបមា កាមា វុត្តា ភកវតា...
 តិណ្ហក្ខបមា កាមា វុត្តា ភកវតា... អដ្ឋារកាសូ-
 បមា កាមា វុត្តា ភកវតា... សុបិណក្ខបមា កាមា
 វុត្តា ភកវតា... យាចិតក្ខបមា កាមា វុត្តា
 ភកវតា . . . វុត្តដល្លូបមា កាមា វុត្តា ភកវតា . . .

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដើម្បីនឹងគ្រប់គ្រងនូវព្រហ្មចរិយៈបានទេ ខ្ញុំករុណានឹងប្រកាសនូវភាព
 នៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខាហើយ ពោលលានូវសិក្ខា វិល
 ត្រឡប់មក ដើម្បីភេទដ៏ថោកទាបវិញ ។ សព្វហ្មចារីបុគ្គលទាំងឡាយ
 ក៏ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅនូវភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ កាមទាំងឡាយ
 មានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន
 ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចរាងឆ្អឹង មានទុក្ខ
 ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណ
 ច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ។ កាមទាំងឡាយ
 មានឧបមាដូចជាដុំសាច់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ... កាម
 ទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាគប់ភ្លើងស្មៅ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
 ហើយ... កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាគំនររងើកភ្លើង ដែលព្រះដ៏
 មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ... កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាយល់សប្តិ
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ... កាមទាំងឡាយ មានឧបមា
 ដូចជារបស់ខ្ចីគេ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ... កាមទាំង-
 ឡាយ មានឧបមាដូចជាផ្លែឈើ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ...

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

អសិស្សន្ទបមា កាមា វុត្តា ភកវតា... សត្តិ-
 ស្សន្ទបមា កាមា វុត្តា ភកវតា... សប្បសិរ្ទបមា
 កាមា វុត្តា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូចាយាសា
 អាទីនវោ ឯត្ត ភិយ្យោ ។ អភិរមតុ អាយស្មា
 ព្រហ្មចរិយេ មា អាយស្មា សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា
 សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិតិ ។ សោ សព្រហ្ម-
 ចារីហិ ឯវំ ឱវទិយមាដោ ឯវំ អនុសាសិយមាដោ
 ឯវមាហា ឧស្សហិស្សាមិ អារុសោ ធារយិស្សាមិ
 អារុសោ អភិរមិស្សាមិ អារុសោ ន ទាណហំ អារុសោ
 សិក្ខាទុព្វល្យំ អារិកត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយា-
 វត្តិស្សាមីតិ ។ សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ យោធា-
 ជីវោ អសិចម្ហំ កហោត្វា ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាកាំបិតនិងជ្រញ ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រាស់ហើយ... កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូចជាចុងលំពែង
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ កាមទាំងឡាយ មានឧបមាដូច
ជាក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោស
ក្នុងកាមនេះ មានប្រមាណច្រើនណាស់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
ហើយ ។ លោកដ៏មានអាយុ ចូរត្រេកអរក្នុងព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ លោក
ដ៏មានអាយុ កុំប្រកាសនូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា
ហើយពោលលានូវសិក្ខា វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោកទាបវិញឡើយ ។
ភិក្ខុនោះកាលសព្វហូចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ទូន្មានយ៉ាងនេះ ប្រៀន
ប្រដៅយ៉ាងនេះ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំករុណា
នឹងព្យាយាម ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំករុណានឹងទ្រទ្រង់ ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំ
ករុណានឹងត្រេកអរ ម្នាលអារុសោ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំករុណាមិនទាន់ប្រកាស
នូវភាពនៃខ្លួន ជាអ្នកមានកម្លាំងថយចាកសិក្ខា ហើយពោលលានូវសិក្ខា
វិលត្រឡប់មក ដើម្បីភេទថោកទាបវិញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
យោធាជីវៈនោះ កាន់ដាវនិងខែល សៀតនូវធួនិងបំពង់ព្រួញហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

វិយ្យុទ្ធំ សង្កាមំ ឱតរតិ សោ តស្មី សង្កាមេ ឧស្ស-
 ហតិ វាយមតិ តមេនំ ឧស្សហន្តំ វាយមន្តំ បរេ
 ឧបលិក្ខន្តិ តមេនំ អបនេន្តិ អបនេត្វា ញាតកានំ
 នេន្តិ តមេនំ ញាតកា ឧបដ្ឋហន្តិ បរិចរន្តិ ។
 សោ ញាតកេហិ ឧបដ្ឋហិយមាណោ បរិចរិយមាណោ
 វុដ្ឋាតិ តម្ហា អាពាណា តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ
 បុគ្គលំ រោមិ ។ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ
 បុគ្គលោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ យោជាជីវ្ហ-
 បមោ បុគ្គលោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ កាមំ វា និកមំ វា
 ឧបនិស្សាយ វិហារតិ ។ សោ បុព្វណ្ណាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចីរមាណាយ តមេវ កាមំ វា
 និកមំ វា បិណ្ណាយ បរិសតិ រក្ខិតេនេវ
 កាយេន រក្ខិតាយ វាចាយ រក្ខិតេន ចិត្តេន
 ឧបដ្ឋិតាយ សតិយា សំរុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ ។
 សោ ចក្កុណា រូបំ ទិស្វា ន ទិមិត្តក្កាហិ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ចូលកាន់សង្រ្គាម ដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា យោធាជីវៈនោះ ខំព្យាយាម
 ខ្លះខ្លះ ក្នុងសង្រ្គាមនោះ ព្យាយាមជីវៈដទៃ ក៏ចាក់នូវយោធាជីវៈ
 នោះឯង ដែលកំពុងតែខំព្យាយាម ខ្លះខ្លះបាន ក៏ចាប់នូវ
 យោធាជីវៈនោះទៅ លុះចាប់យកទៅហើយ ក៏នាំយកទៅឲ្យដល់
 ញាតិទាំងឡាយ ពួកញាតិក៏ទំនុកបម្រុង បម្រើនូវយោធាជីវៈនោះ
 យោធាជីវៈនោះ កាលបើពួកញាតិ ទំនុកបម្រុង បម្រើ ក៏បានសះ
 ស្បើយចាកអាពាធនោះទៅ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ តថាគតពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាព
 យ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ ឧបមាដូចជា
 យោធាជីវៈទី ២ តែងមានប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុចូលទៅពឹងពាក់អាស្រ័យនឹងស្រុកឫនិគម
 ណាមួយ ។ ភិក្ខុនោះស្ងៀកស្ងង់ ប្រដាប់បាត្រនិងបិវរ ក្នុងបុព្វណ្ណ-
 សម័យ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកឫនិគមនោះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត បាន
 រក្សាកាយ រក្សាវាចា រក្សាចិត្ត តម្កល់ស្មារតី សង្រួមតន្រ្តីយ ។
 ភិក្ខុនោះ ឃើញនូវរូបដោយចក្ខុហើយ តែមិនបានក្អួចកាន់នូវនិមិត្ត

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

ធានុព្យញ្ញនក្កាហី យត្វាធិករណាមេនំ ចក្កុទ្ធិយំ
 អសំរុតំ វិហារន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា ចាបកា អក្ក-
 សលា ធម្មា អន្ធាស្សវេយ្យំ តស្ស សំរាយ បដិបទ្ធីតិ
 រក្ខតិ ចក្កុទ្ធិយំ ចក្កុទ្ធិយេ សំរំ អាបទ្ធីតិ ។
 សោតេន សទ្ធិំ សុត្វា... ឃានេន កន្តំ ឃាយិត្វា...
 ដិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ដោដ្ឋព្វំ ធុសិត្វា...
 មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តក្កាហី ហោតិ
 ធានុព្យញ្ញនក្កាហី យត្វាធិករណាមេនំ មនិទ្ធិយំ
 អសំរុតំ វិហារន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា ចាបកា អក្ក-
 សលា ធម្មា អន្ធាស្សវេយ្យំ តស្ស សំរាយ បដិបទ្ធីតិ
 រក្ខតិ មនិទ្ធិយំ មនិទ្ធិយេ សំរំ អាបទ្ធីតិ ។
 សោ បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌាទាតប្បដិក្កន្តោ វិវិត្តំ សេនាសនំ
 ភជតិ អញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្វតំ កន្ធវំ តិរិកុហំ
 សុសានំ រនបត្តំ អញ្ញោកាសំ បលាលបុញ្ញំ ។
 សោ អញ្ញកតោ វា រុក្ខមូលកតោ វា សុញ្ញាកា-
 រកតោ វា និសីទតិ បល្ល័ង្កំ អាកុដិត្វា ឧដិ
 កាយំ បណិជាយ បរិមុខំ សតី ឧបដ្ឋបេត្វា

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

មិនបានក្អកកាន់នូវអនុព្យញ្ញនៈ អភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ដែលជាអកុសល-
ធម៌ដ៏លាមក តែងជាប់តាមនូវបុគ្គលដែលមិនសង្រួមនូវចក្ខុន្ទ្រិយនោះ
ព្រោះហេតុ មិនសង្រួមនូវចក្ខុន្ទ្រិយណា ក៏ប្រតិបត្តិ ដើម្បីសង្រួមនូវ
ចក្ខុន្ទ្រិយនោះ រក្សានូវចក្ខុន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងចក្ខុន្ទ្រិយ ។
បានឮសំឡេងដោយត្រចៀក... បានជុំភ្លិនដោយច្រមុះ... បាន
ទទួលរសដោយអណ្តាត... បានពាល់ត្រូវនូវផ្សព្វដោយកាយ...
បានដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្តហើយ តែមិនបានក្អកកាន់នូវ
និមិត្ត មិនបានក្អកកាន់នូវអនុព្យញ្ញនៈ អភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ដែល
ជាអកុសលធម៌ ដ៏លាមក តែងជាប់តាមនូវបុគ្គល ដែលមិនសង្រួម
នូវមនិន្ទ្រិយនោះ ព្រោះហេតុមិនសង្រួមនូវមនិន្ទ្រិយណា ក៏ប្រតិបត្តិ
ដើម្បីសង្រួមនូវមនិន្ទ្រិយនោះ រក្សានូវមនិន្ទ្រិយ ដល់នូវការ
សង្រួមក្នុងមនិន្ទ្រិយ ។ ភិក្ខុនោះ លុះត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត
ក្នុងវេលាក្រោយភត្តហើយ តែងគប់រកនូវសេនាសនៈដ៏ស្ងាត់ គឺព្រៃ
ម្លប់ឈើ ភ្នំ ជ្រោះភ្នំ រូងភ្នំ ព្រៃសួសាន ដងព្រៃ ទីវាល
ទីគំនរចំបើងឬស្លឹកឈើ ។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកអាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃក្តី
ក្រោមម្លប់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី ក៏អង្គុយពត់ភ្នែក តម្រង់
កាយឲ្យត្រង់ តាំងស្មារតីឲ្យមានមុខឆ្ពោះ (ទៅកាន់ព្រះកម្មដ្ឋាន)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

សោ អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយ ។ បេ ។ សោ ឥមេ
 បញ្ច ជីវរណោ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ
 បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ វិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។
 ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ ។ សោ ឯវំ
 សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនត្ត-
 ណោ វិកត្ថបក្កិលេសេ មុទុក្ខតេ កម្មនិយេ បិតេ
 អានេញ្ចប្បត្តេ អាសវានំ ខយញ្ញាលាយ ចិត្តំ
 អភិទិដ្ឋាមេតិ ។ សោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាក្ខតំ បជា-
 នាតិ ។ បេ ។ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាណាតិ ។ សេ-
 យ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ យោទាដីរោ អសិចម្ហំ តហេត្វា
 ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា វិយុទ្ធាំ សង្កាមំ ឱតរតិ សោ តំ
 សង្កាមំ អភិវិទិនិត្វា វិទិតសង្កាមោ តមេវ សង្កាមសីសំ
 អជ្ឈាវសតិ តច្ចុបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ។
 ឯវរូចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកច្ចោ បុគ្គលោ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ភិក្ខុនោះ ក៏លះបង់នូវអភិជ្ឈា ក្នុងលោក ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏លះបង់
 នូវនីវរណៈទាំង ៥ នេះ ដែលជាឧបកិលេសនៃចិត្ត អាចធ្វើបញ្ញាឲ្យមាន
 កម្លាំងថយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក៏បានចូលកាន់
 ចតុត្ថជ្ឈាន។ កាលដែលចិត្តខ្ជាប់ខ្ជួន បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស
 ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង ជាចិត្តទន់ គួរដល់ការវនាកម្ម ជាចិត្តនឹងជឹង
 មិនញាប់ញ័រ យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏បង្ហោនចិត្តទៅ ដើម្បី
 អាសវក្ខយញ្ញាណ គឺប្រាជ្ញាជាគ្រឿងដឹងនូវកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។
 ភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់ថា មគ្គការវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ច
 នេះទៀតមិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈនោះ
 កាន់ដាវនិងខែល សៀតឆ្នូនិងបំពង់ព្រួញ ហើយចូលកាន់សង្រ្គាម
 ដែលប្រយុទ្ធកៀកគ្នា យោធាជីវៈនោះ បានឈ្នះសង្រ្គាមនោះហើយ
 ក៏ឈ្នះថាជាអ្នកឈ្នះសង្រ្គាម នៅគ្រប់គ្រង នៅជាប្រធានលើសង្រ្គាម
 នោះឯង មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ពោលនូវបុគ្គលនេះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវរត្តោ

អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ យោធាជីវបមោ បុគ្គលោ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ ភិក្ខុសុ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច យោធាជីវបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមាណោ
 ភិក្ខុសូតិ ។

[៧៧] បញ្ចមាណិ ភិក្ខុវេ អនាគតកយាណិ សម្ម-
 ស្សមាណេន អលមេវ អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន
 អាតាបិណ បហិតត្តេន វិហារិតុំ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា
 អនធិកតស្ស អធិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិ-
 យាយ ។ កតមាណិ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ
 ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ចិត្តតិ អហំ ខោ ឯតរហិ ឯកកោ
 អរញ្ញេ វិហារមិ ឯកកំ ខោ បន អរញ្ញេ វិហារន្តំ
 អហិ វា មំ ខំសេយ្យ វិច្ឆិកា វា មំ ខំសេយ្យ
 សតបដិ វា មំ ខំសេយ្យ តេន មេ អស្ស កាល-
 កិរិយា សោ មមស្ស អន្តរាយោ ។ ហន្តាហំ
 វិយំ អារកាមិ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនធិកតស្ស
 អធិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយាតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះមានឧបមាដូចជាយោធាជីវៈទី ៥ តែងមាន
ប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានឧបមា
ដូចជាយោធាជីវៈទាំង ៥ នេះឯង តែងមានប្រាកដ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

[៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ កាលពិចារណា
ឃើញនូវអនាគតភ័យ ៥ យ៉ាងនេះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ចាំង
កិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស
ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន
មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ភ័យ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកនៅព្រៃ ពិចារណាឃើញ
ដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញនៅ ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ពស់គប្បីបឹក
អាត្មាអញក្តី ខ្នុរគប្បីទិចអាត្មាអញក្តី ក្អែបគប្បីខាំអាត្មាអញក្តី ដែលនៅ
ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង កាលកិរិយាគប្បីមានដល់អាត្មាអញដោយហេតុនោះ
អន្តរាយនោះ គប្បីមានដល់អាត្មាអញមិនខាន ។ បើដូច្នោះ អាត្មាអញ
ប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់
បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥទំ ភិក្ខុវេ បឋមំ អនាគតភយំ សម្មស្សមាណេន
 អលមេវ អារញ្ញកោន ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ
 បហិតត្តេន វិហារិតំ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស
 អទិតមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ
 អហំ ខោ ឯតហិ ឯកកោ អារញ្ញេ វិហារមិ ឯកកោ
 ខោ បនាហំ អារញ្ញេ វិហារន្តោ ឧបក្ខុលេត្វា វា
 បបតេយ្យំ ភត្តំ វា មេ ភុត្តំ ព្យាបដ្ឋេយ្យ មិត្តំ វា
 មេ កុប្បេយ្យ សេម្ហំ វា មេ កុប្បេយ្យ សត្តកា
 វា មេ វាតា កុប្បេយ្យំ តេន មេ អស្ស
 កាលកិរិយា សោ មមស្ស អន្តរាយោ ។ ហាជ្ជាហំ
 វិយំ អារកាមិ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស
 អទិតមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ កាលបើពិចារណាលើញនូវ
អនាគតភ័យទី ១ នេះហើយ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ញាំង
កិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បី
ដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ ពិចារណាលើញដូច្នោះថា
ឥឡូវនេះ អាត្មាអញនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ក៏កាលដែលអាត្មា
អញនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង គប្បីភ្ញាក់ដួលទៅក្តី ភត្តដែលអាត្មាអញ
បរិភោគហើយ គប្បីឲ្យទោសក្តី ប្រមាត់របស់អាត្មាអញ គប្បី
កម្រើកឡើងក្តី ស្មេស្មរបស់អាត្មាអញ គប្បីកម្រើកឡើងក្តី ខ្យល់ទាំង
ឡាយ ដែលមានមុខមុតដូចជាកាំបិត គប្បីកម្រើកឡើងក្តី កាលកិរិយា
គប្បីមានដល់អាត្មាអញ ដោយហេតុនោះ សេចក្តីអន្តរាយនោះ
គប្បីមានដល់អាត្មាអញមិនខាន ។ បើដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធនូវ
សេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន
ដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

ឥទំ ភិក្ខុវេ ទុតិយំ អនាគតភយំ សម្មស្សមាណេន
 អលមេវ អារញ្ញកោន ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ
 បហិតត្តេន វិហារិតំ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស
 អទិតមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ
 អហំ ខោ ឯតហិ ឯកកោ អរញ្ញេ វិហារមិ
 ឯកកោ ខោ បនាហំ អរញ្ញេ វិហារន្តោ វាលេហិ
 សមាគច្ឆេយ្យំ សីហោន វា ព្យត្សេន វា ទីបិណ
 វា អច្ឆេន វា តរច្ឆេន វា តេ មំ ដីវិតា
 វោវោមេយ្យំ តេន មេ អស្ស កាលកិរិយា
 សោ មមស្ស អន្តរាយោ ។ ហន្ទាហំ វិរិយំ
 អារកាមិ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស
 អទិតមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយាតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ កាលបើពិចារណាយើញនូវអនា-
 គតភ័យទី ២ នេះហើយ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ចាំងកិលេសឲ្យ
 ក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ
 ពិចារណាយើញដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញនៅ ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង
 ក៏កាលដែលអាត្មាអញនៅ ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង គប្បីជួបប្រទះនឹងម្រឹគ
 សាហាវទាំងឡាយ គឺ រាជសីហ៍ក្តី ខ្វាជំក្តី ខ្វាដំបងក្តី ខ្វាយ៉ុក្តី
 ខ្វាត្រីក្តី ម្រឹគសាហាវទាំងនោះ គប្បីផ្តាច់បង់អាត្មាអញចាកជីវិត
 កាលកិរិយា គប្បីមានដល់អាត្មាអញដោយហេតុនោះ សេចក្តីអន្តរាយ
 នោះ គប្បីមានដល់អាត្មាអញមិនខាន ។ បើដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធ
 នូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន
 ដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥទំ ភិក្ខុវេ តតិយំ អនាគតភយំ សម្មស្សមាណេន
 អលមេវ អារញ្ញកោន ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ
 បហិតត្តេន វិហារិតំ អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនទិកតស្ស
 អទិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ អហំ
 ខោ ឯតហិ ឯកកោ អារញ្ញ វិហារមិ ឯកកោ ខោ
 បនាហំ អារញ្ញ វិហារន្តោ មាលាវេហិ សមាគច្ឆេយ្យំ
 កតកម្មេហិ វា អកតកម្មេហិ វា តេ មំ ដីវិតា
 ពោពោមេយ្យំ តេន មេ អស្ស កាលកិរិយា សោ
 មមស្ស អន្តរាយោ ។ ហន្ទាហំ រិយំ អារកាមិ
 អប្បត្ថស្ស បត្តិយា អនទិកតស្ស អទិកមាយ អសច្ចិ-
 កតស្ស សច្ចិកិរិយាយាតិ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ អនា-
 គតភយំ សម្មស្សមាណេន អលមេវ អារញ្ញកោន ភិក្ខុនា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ កាលបើពិចារណាលើញនូវ
អនាគតភ័យទី ៣ នេះហើយ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាម
ញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាច
ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ ពិចារណាលើញដូច្នោះថា
ឥឡូវនេះ អាត្មាអញនៅ ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ក៏កាលដែលអាត្មាអញ
នៅ ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង គប្បីជួបប្រទះនឹងពួកចោរ ដែលធ្វើចោរកម្ម
ហើយក្តី ដែលមិនទាន់បានធ្វើចោរកម្មក្តី ចោរទាំងនោះគប្បីផ្តាច់
បង់នូវអាត្មាអញចាកជីវិតទៅ កាលកិរិយា គប្បីមានដល់អាត្មាអញ
ដោយហេតុនោះ សេចក្តីអន្តរាយនោះ គប្បីមានដល់អាត្មាអញមិន
ខាន ។ បើដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បី
ដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណ-
វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស
ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
អ្នកនៅព្រៃ កាលបើពិចារណាលើញនូវអនាគតភ័យទី ៤ នេះហើយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវត្តោ

អប្បមត្តេន អាតាបិណ បហិតត្តេន វិហារិតំ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនទិកតស្ស អទិកមាយ អសច្ចិកតស្ស
 សច្ចិកិរិយាយ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ អារញ្ញកោ
 ភិក្ខុ ឥតិ បទិសញ្ចិក្ខុតិ អហំ ខោ ឯតរហិ ឯកកោ
 អរញ្ញេ វិហារមិ សន្តិ ខោ បនារញ្ញេ វាលា
 អមនុស្សា តេ មំ ជីវិតា វោវោមេយ្យំ តេន មេ អស្ស
 កាលកិរិយា សោ មមស្ស អន្តរាយោ ។ ហន្ទាហំ
 វិយំ អារកាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិកតស្ស
 អទិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយាតិ ។
 ឥទំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមំ អនាគតភយំ សម្បស្សមាណេន
 អលមេវ អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតា-
 បិណ បហិតត្តេន វិហារិតំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ជាំងកិសេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូន
 ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់
 បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បី
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ ពិចារណាឃើញ
 ដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញនៅ ក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ប្រសិនបើមាន
 អមនុស្សកំណាចនៅក្នុងព្រៃ អមនុស្សកំណាចទាំងនោះ គប្បីផ្តាច់បង់
 នូវអាត្មាអញចាកជីវិតទៅ កាលកិរិយា គប្បីមានដល់អាត្មាអញ ដោយ
 ហេតុនោះ សេចក្តីអន្តរាយនោះ គប្បីមានដល់អាត្មាអញមិនខាន ។ បើ
 ដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ
 កាលបើពិចារណាឃើញនូវអនាគតភ័យទី ៥ នេះហើយ ជាអ្នកមិន
 ប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ជាំងកិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះ
 និព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អនធិកតស្ស អធិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិ-
 កិរិយាយ ។ ឥមាជិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អនាគត-
 កយានិ សម្មស្សមាណេន អលមេវ អារញ្ញកេន
 ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ បហិតត្តេន
 វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិកតស្ស អធិកមាយ
 អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយាតិ ។

[៧៨] បញ្ចមាជិ ភិក្ខុវេ អនាគតកយានិ សម្ម-
 ស្សមាណេន អលមេវ ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ
 បហិតត្តេន វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិកតស្ស
 អធិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។ កតមាជិ
 បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ចិត្តតិ អហំ
 ខោ ឯតរហិ ទហារោ យុវា សុស្ស កាឡុកេសោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃ កាលបើពិចារណាលើញ្ញនូវអនាគតភ័យ
 ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ជាំងកិលេសឲ្យ
 ក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណ-
 វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែល
 ខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

[៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលពិចារណាលើញ្ញនូវ
 អនាគតភ័យ ៥ យ៉ាងនេះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ជាំងកិលេស
 ឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវ
 គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ អនាគតភ័យ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាលើញ្ញដូច្នោះ
 ថា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញនៅក្មេង កំឡោះ ជំទង់ មានសក់ខ្មៅស្រល

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

ភទ្រែន យោពូនេន សមន្ទាតតោ បឋមេន
 វយសា ហោតិ ខោ បន សោ សមយោ យំ ឥមំ
 កាយំ ជរា ធុសតិ ជិណ្ណេន ខោ បន ជរាយ
 អភិក្ខុតេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកាតុំ
 ន សុករានិ អញ្ញវេនបត្តានិ បត្តានិ សេនាសនានិ
 បដិសេវិតុំ បុរា មំ សោ ធម្មោ អាកច្ឆតិ អនិដ្ឋោ
 អកន្តោ អមនាថោ ហន្ទាហំ បដិកច្ឆេវ វិវិយំ
 អារភាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស អទិ-
 តមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ យេនាហំ
 ធម្មេន សមន្ទាតតោ ជិណ្ណកោបិ ជាសុំ^(១) វិហារិស្សា-
 មីតិ ។ ឥនំ ភិក្ខុវេ បឋមំ អនាគតភយំ សម្បស្ស-
 មាណេន អលមេវ ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ
 បហិតត្តេន វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស
 អទិតមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។

១ ឱ. ម. ផាសុ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ប្រកបដោយវ័យចម្រើន គឺបឋមវ័យនៅឡើយ សម័យដែលជរាមក
 ប៉ះពាល់នូវរាងកាយនេះ រមែងមានដោយពិត ក៏កាយដែលចាស់
 គ្រាំគ្រា ត្រូវជរាមកគ្របសង្កត់ហើយ មិនងាយនឹងធ្វើទុកក្នុងចិត្ត
 នូវពាក្យប្រដៅនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបាន មិនងាយនឹងគប់រកនូវសេនាសនៈ
 ស្ងាត់ គឺដងព្រៃបានឡើយ ធម៌ដែលមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទី
 ត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តនោះ រមែងមកដល់អាត្មាអញមុន បើដូច្នោះ
 អាត្មាអញប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមឲ្យបានមុនវិញ ដើម្បីដល់នូវគុណ-
 វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន
 មិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ អាត្មាអញ ជាអ្នកប្រកបព្រមដោយធម៌ណា
 សូម្បីខ្លួនចាស់ជរាហើយ ក៏នឹងនៅជាសុខដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើពិចារណាឃើញនូវអនាគតភ័យទី ១ នេះហើយ
 ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូន
 ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ អហំ ខោ
 ឯតរហិ អប្បាពាដោ អប្បាតង្កោ សមវេទាភិណិយា
 កហណិយា សមដ្ឋាកតោ ធាតិសីតាយ ធាច្ចុណ្ណាយ
 មជ្ឈិមាយ បដានក្ខមាយ ហោតិ ខោ បន សោ
 សមយោ យំ ឥមំ កាយំ ព្យាធិ ផុសតិ ព្យាធិតេន ខោ
 បន ព្យាធិនា អភិក្ខុតេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ
 មនសិកាតុំ ន សុករាទិ អវញ្ញវនបត្តានិ បន្តានិ
 សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ បុរា មំ សោ ធម្មោ
 អាតច្ចតិ អនិដ្ឋោ អកណ្ណោ អមនាថោ ហន្តាហំ
 បដិកច្ចេវ វិរិយំ អារកាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិ-
 កតស្ស អទិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ
 យេនាហំ ធម្មេន សមដ្ឋាកតោ ព្យាធិតោបិ ជាសុំ
 វិហារិស្សមីតិ ។ ឥនំ ភិក្ខុវេ ទុតិយំ អនាគតភយំ
 សម្បស្សមាណេន អលមេវ ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន
 អាតាបិណ បហិតត្តេន វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុពិចារណាឃើញដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញមានអាពាធតិច មានទុក្ខតិច ប្រកបដោយភ្លើងធាតុដែលដុត កម្ដៅស្មើគ្នា មិនត្រជាក់ពេក មិនក្ដៅពេក យ៉ាងកណ្តាល គួរដល់ សេចក្ដីព្យាយាម សម័យដែលព្យាធិមកប៉ះពាល់នូវរាងកាយនេះ រមែង មានដោយពិត ក៏កាយដែលមានព្យាធិ ត្រូវព្យាធិមកគ្របសង្កត់ហើយ មិនងាយនឹងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រដៅនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបាន មិន ងាយនឹងគប់រកនូវសេនាសនៈស្ងាត់ គឺដងព្រៃបានឡើយ ធម៌ដែលមិន ជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តនោះ រមែងមកដល់អាត្មា អញមុន បើដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធសេចក្ដីព្យាយាមឲ្យបានមុនវិញ ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណ- វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ អាត្មាអញប្រកបដោយធម៌ណា សូម្បីមានព្យាធិក៏នឹងនៅជាសុខដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើពិចារណាឃើញនូវអនាគតភ័យទី ២ នេះហើយ ជាអ្នកមិន ប្រមាទ មានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្ដៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេសដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

អនធិកតស្ស អធិកមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិ-
 កិរិយាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥតិ
 បដិសញ្ញិត្តិ ឯតរហិ ខោ^(១) សុសស្សំ សុលក-
 បិណ្ណំ សុករំ ឧញ្ញេន បត្តហោន យាបេតុំ ហោតិ
 ខោ បន សោ សមយោ យំ ទុតិក្ខំ ហោតិ
 ទុស្សស្សំ ទុល្លកបិណ្ណំ ន សុករំ ឧញ្ញេន បត្តហោន
 យាបេតុំ ទុតិក្ខុ ខោ បន មនុស្សា យេន សុភិក្ខុ
 តេន សង្កមន្តិ តត្ថ សង្កណិករិហារោ ហោតិ
 អាតិណ្ណរិហារោ សង្កណិករិហារោ ខោ បន សតិ
 អាតិណ្ណរិហារោ ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មន-
 សិកាតុំ ន សុករានិ អរញ្ញវេនបត្តានិ បន្ទានិ
 សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ បុរា មំ សោ ធម្មោ អាតច្ឆតិ
 អនិដ្ឋោ អកត្តោ អមនាទោ ហន្ទាហំ បដិកច្ឆេវ រិយំ
 អារកាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិកតស្ស អធិកមាយ

១ ឱ. ម. ឯតរហិ ខោ សុភិក្ខុំ សុសស្សំ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុពិចារណាឃើញដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ សំទូងល្អ
បិណ្ឌបាតបានងាយ ស្រួលដើម្បីនឹងព្យាយាម ស្វែងរកមកចិញ្ចឹមជីវិត
បានងាយ ក៏សម័យដែលមានទុរភិក្សុ សំទូង មិនល្អ បិណ្ឌបាត
បានដោយក្រ មិនងាយដើម្បីនឹងព្យាយាម ស្វែងរកមកចិញ្ចឹមជីវិតបាន
ឡើយ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏តែងទៅកាន់ទីដែលមានភិក្ខុងាយ ក្នុងវេលា
ដែលស្រុកកើតមានទុរភិក្សុ ការនៅច្រឡូកច្រឡំ ការនៅដេរដាស
ក្នុងទីដែលមានភិក្ខុងាយនោះ រមែងមាន កាលបើការនៅច្រឡូកច្រឡំ
ការនៅដេរដាសមានហើយ មិនងាយនឹងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀន
ប្រដៅនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានទេ មិនងាយនឹងគប់រកសេនាសនៈស្ងាត់
គឺដងព្រៃបានឡើយ ធម៌ដែលមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទី
ពេញចិត្តនោះ រមែងមកដល់អាត្មាអញមុន បើដូច្នោះ អាត្មាអញ
ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមឲ្យបានមុនវិញ ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែល
ខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ យេនាហំ ធម្មេន
 សមន្តាកតោ ទុត្តិក្ខេបិ ផាសុំ វិហារិស្សាមីតិ ។
 ឥទំ ភិក្ខុវេ តតិយំ អនាគតភយំ សម្មស្សមាណេន
 អលមេវ ភិក្ខុណា អប្បមត្តេន អាតាបិណា បហិតត្តេន
 វិហារិតំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស អទិតមាយ
 អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឥតិ បទិសញ្ចិក្ខុតិ ឯតរហិ ខោ មនុស្សា
 សមក្កា សម្មោទមាណា អរិវេទមាណា ទីរោទកីក្ខតា
 អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខុហិ សម្មស្សន្តា វិហារន្តិ ហោតិ
 ខោ បន សោ សមយោ យំ ភយំ ហោតិ អដ្ឋ-
 រឹសន្តោខោ ចក្កសមារូទ្ឋា ជានបទា បរិយាយន្តិ
 ភយេ ខោ បន សតិ មនុស្សា យេន ខេមំ តេន
 សង្កមន្តិ តត្ថ សង្កណិកវិហារោ ហោតិ អាភិណ្ណវិហា-
 រោ សង្កណិកវិហារេ ខោ បន សតិ អាភិណ្ណវិហារេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ អាត្មាអញ្ញប្រកបដោយធម៌ណា សូម្បីក្នុងទុរភិក្ខុសម័យ
ក៏នឹងនៅសប្បាយដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាល
ពិចារណាយើញ្ញនូវអនាគតភ័យទី ៣ នេះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មាន
ព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន
ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បី
បាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុពិចារណាយើញ្ញដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ
មនុស្សទាំងឡាយ ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនរិវាទគ្នា
ដូចជាទឹកដោះលាយដោយទឹក ក្រឡេកមើលគ្នានិងគ្នា ដោយចក្ខុ
ជាទីស្រឡាញ់ ក៏សម័យដែលមានភ័យ គឺចោរកម្រើក ក្នុងដង
ព្រៃហើយ ពួកអ្នកជនបទ ក៏នាំគ្នាឡើងកាន់ចក្កយានហើយបរទៅ
(កាន់ទិសផ្សេងៗ) ក៏កាលបើភ័យមានហើយ មនុស្សទាំងឡាយតែងទៅ
កាន់ទីដីក្សេមក្សាន្ត ការនៅច្រឡូកច្រឡំ ការនៅដេរដាស ក្នុងទីនោះ
រមែងមាន កាលបើការនៅច្រឡូកច្រឡំគ្នា ការនៅដេរដាសមានហើយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវត្តោ

ន សុករំ ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកាតុំ ន
 សុករានិ អញ្ញវនបត្តានិ បត្តានិ សេនាសនានិ
 បដិសេវិតុំ បុរា មំ សោ ធម្មោ អាកច្ឆតិ អនិដ្ឋោ
 អកក្កោ អមនាចោ ហន្ទាហំ បដិកច្ចេវ វិយំ
 អារកាមិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស អទិ-
 តមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ យេនាហំ
 ធម្មន សមន្ទាតតោ ភយេបិ ជាសុំ វិហារិស្សាមីតិ ។
 ឥទំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ អនាតតភយំ សម្បស្សមារនន
 អលមេវ ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ បហិ-
 តត្តេន វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស
 អទិតមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ
 ឯតរហិ ខោ សង្ឃោ សមក្កោ សម្មោទមារោ
 អរិវេទមារោ ឯកុទ្ធសោ ជាសុំ វិហារតិ ហោតិ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

មិនងាយនឹងធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបាន
 មិនងាយនឹងគប់រកសេនាសនៈស្ងាត់ គឺដងព្រៃបានឡើយ ធម៌ដែលមិន
 ជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តនោះ រមែងមកដល់
 អាត្មាអញមុន បើដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ឲ្យបាន
 មុនវិញ ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បី
 បាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ អាត្មាអញ
 ប្រកបដោយធម៌ណា សូម្បីក្នុងវេលាមានភ័យ ក៏នឹងនៅសប្បាយ
 ដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលពិចារណាយើញ
 នូវអនាគតភ័យទី ៤ នេះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ជាំងកិលេស
 ឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណ-
 វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែល
 ខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត
 ភិក្ខុពិចារណាយើញដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ សង្ឃជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា
 រីករាយរកគ្នា មិនរិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា រមែងនៅសប្បាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ខោ បន សោ សមយោ យំ សង្ខេពា ភិជ្ជតិ
សង្ខេ ខោ បន ភិជ្ជេ ន សុករំ ពុទ្ធានំ
សាសនំ មនសិកាតុំ ន សុករានិ អរញ្ញវនបត្តានិ
បត្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ បុរា មំ សោ
ធម្មោ អាកច្ឆតិ អនិដ្ឋោ អកក្កោ អមនាថោ
ហន្តាហំ បដិកច្ឆេវ វិយំ អារកាមិ អប្បត្តស្ស
បត្តិយា អនទិកតស្ស អទិកមាយ អសច្ឆិកតស្ស
សច្ឆិកិរិយាយ យេនាហំ ធម្មេន សមន្តាកតោ
ភិជ្ជេបិ សង្ខេ ជាសុំ វិហារិស្សាមីតិ ។ ឥនំ ភិក្ខុវេ
បញ្ចមំ អនាកតកយំ សម្មស្សមាណេន អលមេវ
ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន អាតាបិណ បហិតត្តេន
វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិកតស្ស
អទិកមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ។
ឥមាណិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អនាកតកយានិ
សម្មស្សមាណេន អលមេវ ភិក្ខុនា អប្បមត្តេន

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

សម័យដែលសង្ឃបែកបាក់គ្នា រមែងមានដោយពិត កាលបើសង្ឃបែក
 បាក់គ្នាហើយ មិនងាយនឹងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅនៃព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធបាន មិនងាយនឹងគប់រកសេនាសនៈស្ងាត់ គឺដងព្រៃបាន
 ឡើយ ធម៌ដែលមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តនោះ
 រមែងមកដល់អាត្មាអញមុន បើដូច្នោះ អាត្មាអញប្រារព្ធសេចក្តី
 ព្យាយាមឲ្យបានមុនវិញ ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់
 បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ អាត្មា
 អញប្រកបដោយធម៌នោះ ។ កាលបើសង្ឃបែកបាក់គ្នាហើយ ក៏នឹងនៅ
 សប្បាយដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលពិចារណា
 ឃើញនូវអនាគតភ័យទី ៥ នេះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមញ្ញាំង
 កិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទើបអាចដើម្បីដល់
 នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាល
 ពិចារណាឃើញនូវអនាគតភ័យ ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកមិនប្រមាទ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

អាតាបិណ បហិតត្តេន វិហារិតុំ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនទិកតស្ស អទិកមាយ អសច្ចិកតស្ស
 សច្ចិកិរិយាយាតិ ។

[៧៩] បញ្ចិមាទិ ភិក្ខុវេ អនាគតកយាទិ ឯត-
 រហិ អសមុប្បន្នាទិ អាយតី សមុប្បន្និស្សន្តិ តាទិ
 វោ បទិពុជ្ឈិតញាទិ បទិពុជ្ឈិត្វា ច តេសំ បហា-
 នាយ វាយមិតពុំ ។ កតមាទិ បញ្ច ។ ភិវិស្សន្តិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អនាគតមន្ទានំ អភារិតកាយា
 អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា តេ អភារិ-
 តកាយា សមាទា អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា
 អភារិតប្បញ្ញា អញ្ញោ ឧបសម្មាទេស្សន្តិ តេបិ ន
 សត្វិស្សន្តិ វិនេតុំ អទិសីលេ អទិចិត្តេ អទិប្បញ្ញាយ
 តេបិ ភិវិស្សន្តិ អភារិតកាយា អភារិតសីលា អភារិ-
 តចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា តេ អភារិតកាយា សមាទា

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

មានព្យាយាមញ្ចាំងកិលេសឲ្យក្តៅ មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន
ទើបអាចដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បី
បាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

[៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនាគតភ័យនេះ មាន ៥ យ៉ាង
មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅ ក្នុងខាងមុខ
អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យទាំងនោះ លុះដឹងច្បាស់
ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យទាំងនោះចេញ ។ អនា-
គតភ័យ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលដ៏
យូរអង្វែងទៅក្នុងអនាគត ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងមិនបានចម្រើនកាយ មិនបាន
ចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាទេ បើភិក្ខុទាំង
នោះ មិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិន
បានចម្រើនបញ្ញាហើយ នឹងញ្ចាំងបុគ្គលដទៃឲ្យឧបសម្ប័ទ ភិក្ខុទាំង
នោះឯង នឹងមិនអាចដើម្បីទូន្មាន ក្នុងអធិសីល អធិចិត្តនិងអធិបញ្ញាបាន
ឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងមិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបាន
ចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះមិនបានចម្រើនកាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា អញ្ញោ
 ឧបសម្មាទេស្សន្តិ តេបិ ន សក្ខិស្សន្តិ វិនេតុំ
 អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ តេបិ ភវិស្សន្តិ
 អភារិតកាយា អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា អភា-
 រិតប្បញ្ញា ។ ឥតិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មសន្នោសា
 វិនយសន្នោសោ វិនយសន្នោសា ធម្មសន្នោសោ ។
 ឥទំ ភិក្ខុវេ បឋមំ អនាគតភយំ ឯតរហិ អស-
 មុប្បន្នំ អាយតី សមុប្បន្និស្សតិ តំ វោ បដិ-
 ពុជ្ឈិតពុំ បដិពុជ្ឈិតា ច តស្ស បហានាយ វាយមិ-
 តពុំ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគត-
 មទ្ធានំ អភារិតកាយា អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា
 អភារិតប្បញ្ញា តេ អភារិតកាយា សមាទា អភារិត-
 សីលា អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា អញ្ញោសំ និស្សយំ
 ទស្សន្តិ តេបិ ន សក្ខិស្សន្តិ វិនេតុំ អធិសីលេ
 អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ តេបិ ភវិស្សន្តិ អភារិតកាយា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាហើយនឹង
ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឲ្យឧបសម្ប័ទ ភិក្ខុទាំងនោះឯង នឹងមិនអាចដើម្បី
ទូន្មាន ក្នុងអធិសីល អធិចិត្តនិងអធិបញ្ញាបានឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ
មុខជានឹងមិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត
មិនបានចម្រើនបញ្ញាដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការខូចវិន័យ
ព្រោះខូចធម៌ ការខូចធម៌ ព្រោះខូចវិន័យ ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអនាគតភ័យ ទី ១ មិនទាន់កើតឡើង
ក្នុងកាលតឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ
គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាម
ដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចោលចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ ក្នុងអនាគត ភិក្ខុទាំងឡាយ
នឹងមិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបាន
ចម្រើនបញ្ញាទេ បើភិក្ខុទាំងនោះមិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល
មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាហើយ ឲ្យនិស្ស័យដល់ភិក្ខុទាំង-
ឡាយដទៃ ភិក្ខុទាំងនោះឯង ក៏មិនអាចដើម្បីនឹងទូន្មាន ក្នុងអធិសីល
អធិចិត្ត និងអធិបញ្ញាបានឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងមិនបានចម្រើនកាយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា តេ
អភារិតកាយា សមាធា អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា
អភារិតប្បញ្ញា អញ្ញោសំ និស្សយំ ទស្សន្តិ តេបិ ន
សក្ខិស្សន្តិ វិនេតុំ អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ
តេបិ ភរិស្សន្តិ អភារិតកាយា អភារិតសីលា
អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា ។ ឥតិ ខោ ភិក្ខុវេ
ធម្មសន្នោសា វិនយសន្នោសោ វិនយសន្នោសា
ធម្មសន្នោសោ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ ទុតិយំ អនាគត-
ភយំ ឯតរហិ អសមុប្បន្នំ អាយតី សមុប្បន្និស្សតិ
តំ វោ បដិពុជ្ឈិតពុំ បដិពុជ្ឈិត្វា ច តស្ស
បហាធាយ វាយមិតពុំ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
ភរិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមទ្ធានំ អភារិតកាយា
អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា តេ
អភារិតកាយា សមាធា អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា
អភារិតប្បញ្ញា អភិធម្មកថំ វេទលុកកថំ កថេន្តា
កណ្ណំ ធម្មំ ឱក្កមមាធា ន ពុជ្ឈិស្សន្តិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញា កាលបើភិក្ខុ
 ទាំងនោះ មិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត
 មិនបានចម្រើនបញ្ញាហើយ ឲ្យនិស្ស័យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ភិក្ខុទាំង
 នោះឯង នឹងមិនអាចដើម្បីទូន្មាន ក្នុងអធិសីល អធិចិត្តនិងអធិបញ្ញាបាន
 ឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ មុខជានឹងមិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល
 មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ការខូចវិន័យ ព្រោះខូចធម៌ ការខូចធម៌ ព្រោះខូចវិន័យ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអនាគតភ័យទី ២ មិនទាន់កើត
 ឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំង-
 ឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរ
 ព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ ក្នុងអនាគត ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបាន
 ចម្រើនបញ្ញាទេ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានចម្រើនកាយ មិនបាន
 ចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញា ហើយសម្តែងនូវ
 អភិធម្មកថា និងវេទល្លកថា ឈានចុះទៅកាន់ធម៌ខ្មៅ ក៏មិនដឹងខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥតិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មសន្នោសា វិនយសន្នោសោ
 វិនយសន្នោសា ធម្មសន្នោសោ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ
 តតិយំ អនាគតកយំ ឯតរហិ អសមុប្បន្នំ អាយតី
 សមុប្បន្និស្សតិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វំ បដិពុជ្ឈិត្វា ច
 តស្ស បហាធាយ វាយមិតព្វំ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមទ្ធានំ អភាវិតកាយា
 អភាវិតសីលា អភាវិតចិត្តា អភាវិតប្បញ្ញា តេ
 អភាវិតកាយា សមាធា អភាវិតសីលា អភាវិតចិត្តា
 អភាវិតប្បញ្ញា យេ តេ សុត្តន្តា តថាគតកាសិតា
 កម្ពីរា កម្ពីរត្តា លោកុត្តរា សុញ្ញតាបដិសំយុត្តា តេសុ
 ភញ្ញមាណេសុ ន សុស្សសន្តិ ន សោតំ ឱទហិស្សន្តិ ន
 អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ ន ច តេ ធម្មេ ឧត្តហោតព្វំ
 បរិយាបុណិតព្វំ មញ្ញិស្សន្តិ យេ បន តេ សុត្តន្តា
 កវិកតា កាវេយ្យា ចិត្តក្ខរា ចិត្តព្យញ្ញនា ពាហិរកា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការខូចវិន័យ ព្រោះខូចធម៌ ការខូចធម៌ ព្រោះខូច
 វិន័យ ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអនាគត-
 ភ័យទី ៣ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅ
 ក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះដឹង
 ច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចេញ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ ក្នុងអនាគត
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើន
 ចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាទេ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានចម្រើនកាយ
 មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាហើយ ពួក
 ព្រះសូត្រណា ដែលជា តថាគតភាសិត ជ្រាលជ្រៅ (ដោយបាលី)
 ជ្រាលជ្រៅដោយអត្ថ ជាលោកុត្តរធម៌ ប្រកបដោយភាវៈសោះសូន្យ
 កាលបើព្រះសូត្រទាំងនោះ ដែលភិក្ខុកំពុងពោល (ជនដទៃ) ក៏មិន
 ប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ មិនផ្សេងត្រចៀកប្រុងស្តាប់ មិនតាំងចិត្តដើម្បីចង់
 ដឹងសោះ ទាំងមិនសម្គាល់នូវកិច្ចដែលខ្លួនត្រូវរៀន ត្រូវទន្ទេញយកធម៌
 នោះឡើយ បើពួកព្រះសូត្រណា ដែលករីតាក់តែង ជាពាក្យកាព្យ
 ឃ្លោង មានអក្ខរៈដ៏វិចិត្រ មានព្យញ្ជនៈដ៏វិចិត្រ ជាពាក្យខាងក្រៅ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

សាវកភាសិតា តេសុ ភិញ្ញមាណេសុ សុស្ស្សសន្តិ
 សោតំ ឱទហិស្សន្តិ អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ តេ ច
 ធម្មេ ឧក្កហោតព្វំ បរិយាបុណ្ហិតព្វំ មញ្ញិស្សន្តិ ។ ឥតិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មសន្នោសា វិទេយសន្នោសោ វិទេយ-
 សន្នោសា ធម្មសន្នោសោ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ
 អនាគតកយំ ឯតរហិ អសមុប្បន្នំ អាយតី សមុប្ប-
 ន្និស្សតិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វំ បដិពុជ្ឈិត្វា ច តស្ស
 បហានាយ វាយមិតព្វំ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភវិស្សន្តិ
 ភិក្ខុ អនាគតមន្ទានំ អភារិតកាយា អភារិតសីលា
 អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា តេ អភារិតកាយា សមាណ
 អភារិតសីលា អភារិតចិត្តា អភារិតប្បញ្ញា ថេរា
 ភិក្ខុ ពាហុល្លិកា ភវិស្សន្តិ សាថលិកា ឱក្កមនេ
 បុព្វជ្ជមា បរិវេកេ និក្ខិត្តជុរា ន រិយំ អារភិស្សន្តិ
 អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិតតស្ស អទិតមាយ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវិត

ជាភាសិតរបស់សាវ័កខាងក្រៅ កាលបើព្រះសូត្រទាំងនោះ ដែលភិក្ខុ
 កំពុងពោល (ទើបពួកជនដទៃ) នឹងប្រាថ្នាចង់ស្តាប់ ផ្ទៀងត្រចៀក
 ប្រុងស្តាប់ តាំងចិត្ត ដើម្បីចង់ដឹង ទាំងសម្គាល់នូវកិច្ចដែលខ្លួនត្រូវរៀន
 ត្រូវទន្ទេញយកធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការខូចវិន័យ
 ព្រោះខូចធម៌ ការខូចធម៌ ព្រោះខូចវិន័យ ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអនាគតភ័យទី ២ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុង
 កាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹង
 ច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បី
 លះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញ
 ទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅក្នុងអនាគត ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនបាន
 ចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើនសីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើន
 បញ្ញាទេ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានចម្រើនកាយ មិនបានចម្រើន
 សីល មិនបានចម្រើនចិត្ត មិនបានចម្រើនបញ្ញាហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាថេរៈ នឹងមានសេចក្តីល្មោភច្រើន ជាអ្នកបន្ទូរបន្ទុយ ជា
 ប្រធាន ក្នុងការបន្ទូរបន្ទុយ ជាអ្នកលះបង់ធុរៈក្នុងវិវេក នឹងមិនប្រារព្ធ
 សេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
 ទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ តេសំ បច្ចិមា ជនតា
 ទិដ្ឋានុកតី អាបច្ឆិស្សតិ សាមិ ភវិស្សតិ ពាហុស្មិកា
 សាថសិកា ឱក្កមនេ បុព្វជ្ជមា បរិវេកេ និក្ខិត្តជុរា
 ន រិយំ អារភិស្សតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនទិកតស្ស
 អទិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយាយ ។ ឥតិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មសន្នោសា វិនយសន្នោសោ វិនយ-
 សន្នោសា ធម្មសន្នោសោ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមំ
 អនាគតកយំ ឯតរហិ អសមុប្បជ្ជំ អាយតី
 សមុប្បជ្ជិស្សតិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតពុំ បដិពុជ្ឈិត្វា ច
 តស្ស បហានាយ វាយមិតពុំ ។ ឥមាទិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ច អនាគតកយានិ ឯតរហិ អសមុប្បជ្ជានិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ប្រជុំជនដែលកើតជាខាងក្រោយ នឹងដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ តាមពួក
 ភិក្ខុដែលជាអ្នកល្មោភច្រើននោះ សូម្បីប្រជុំជនដែលកើតខាងក្រោយនោះ
 ទៀត ក៏នឹងមានសេចក្តីល្មោភច្រើន ជាអ្នកបន្ទូរបន្ថយ ជាប្រធាន ក្នុង
 ការបន្ទូរបន្ថយ ជាអ្នកលះបង់ធុរៈក្នុងវិវេក នឹងមិនប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម
 ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីបាននូវ
 គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណ-
 វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ការខូចវិន័យ ព្រោះខូចធម៌ ការខូចធម៌ ព្រោះខូចវិន័យ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអនាគតភ័យទី ៥ មិនទាន់កើត
 ឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅក្នុងខាងមុខ អ្នក
 ទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរ
 ព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អនាគតភ័យទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

អាយតី សមុប្បជ្ជិស្សន្តិ តានិ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វានិ
បដិពុជ្ឈិត្វា ច តេសំ បហានាយ វាយមិតព្វន្តិ ។

[៨០] បព្វិមាណិ ភិក្ខុវេ អនាគតកយានិ ឯតរហិ

អសមុប្បជ្ជានិ អាយតី សមុប្បជ្ជិស្សន្តិ តានិ វោ
បដិពុជ្ឈិតព្វានិ បដិពុជ្ឈិត្វា ច តេសំ បហានាយ
វាយមិតព្វំ ។ កតមាណិ បព្វា ។ ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុ អនាគតមន្ទានំ ចីវរេ កល្យាណកាមា តេ
ចីវរេ កល្យាណកាមា សមាទា វិព្វិស្សន្តិ

បំសុក្ខុលិកត្តំ វិព្វិស្សន្តិ អរញ្ញរណបត្តានិ បន្តានិ

សេនាសនានិ កាមនិកមរាជជានីសុ ឱសវិត្វា

វាសំ កប្បិស្សន្តិ ចីវរហេតុ ច អនេកវិហិតំ

អនេសនំ អប្បជ្ជិរូបំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ ឥទំ

ភិក្ខុវេ បឋមំ អនាគតកយំ ឯតរហិ អសមុប្បជ្ជំ

អាយតី សមុប្បជ្ជិស្សន្តិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វំ

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

នឹងកើតឡើងទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនា-
គតភ័យទាំងនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវ
អនាគតភ័យនោះចេញ ។

[៨០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អនាគតភ័យនេះ មាន ៥ យ៉ាង
មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើងតទៅក្នុងខាង
មុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យទាំងនោះ លុះដឹង
ច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យទាំងនោះចេញ ។
អនាគតភ័យ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ ក្នុងអនាគត នឹងមានពួកភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នាល្អ
ក្នុងចីវរ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ប្រាថ្នាល្អក្នុងចីវរហើយ មុខជានឹង
លះបង់នូវបង្សុក្ខលិកធុតង្គ នឹងលះបង់នូវសេនាសនៈស្ងាត់គឺដងព្រៃ
នឹងចូលទៅសម្រេចការនៅ ក្នុងស្រុក ក្នុងនិគមឬក្នុងព្រះរាជធានីទាំង-
ឡាយ មួយយ៉ាងទៀត នឹងដល់នូវការស្វែងរកដ៏មិនសមគួរ មាន
ប្រការផ្សេងៗ ព្រោះហេតុតែចីវរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
អនាគតភ័យទី ១ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើត
ឡើងតទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បដិពុជ្ឈិត្វា ច តស្ស បហានាយ វាយមិតព្វំ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមទ្ធានំ

បិណ្ឌាចាតេ កល្យាណកាមា តេ បិណ្ឌាចាតេ

កល្យាណកាមា សមាធា វិញ្ញិស្សន្តិ បិណ្ឌាចាតិកត្តំ

វិញ្ញិស្សន្តិ អរញ្ញវនបត្តានិ បន្តានិ សេនាសនានិ

តាមនិកមរាជជានីសុ ឱសវិត្វា វាសំ កប្បិស្សន្តិ

ជិវ្ហក្កេន រសត្តានិ បរិយេសមាធា បិណ្ឌាចាតហេតុ ច

អនេកវិហិតំ អនេសនំ អប្បជិវ្ហំ អាបដ្ឋិស្សន្តិ ។

ឥនំ ភិក្ខុវេ ទុតិយំ អនាគតភយំ ឯតវហិ អសមុប្បន្នំ

អាយតី សមុប្បន្និស្សតិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វំ

បដិពុជ្ឈិត្វា ច តស្ស បហានាយ វាយមិតព្វំ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមទ្ធានំ

សេនាសនេ កល្យាណកាមា តេ សេនាសនេ

កល្យាណកាមា សមាធា វិញ្ញិស្សន្តិ អរញ្ញកត្តំ

វិញ្ញិស្សន្តិ អរញ្ញវនបត្តានិ បន្តានិ សេនាសនានិ

តាមនិកមរាជជានីសុ ឱសវិត្វា វាសំ កប្បិស្សន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះ
 ចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ
 ក្នុងអនាគត នឹងមានពួកភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នាល្អ ក្នុងបិណ្ឌបាត កាលបើ
 ភិក្ខុទាំងនោះ ប្រាថ្នាល្អក្នុងបិណ្ឌបាតហើយ មុខជានឹងលះបង់បិណ្ឌបាតិ-
 កជុតង្គ នឹងលះបង់នូវសេនាសនៈស្ងាត់ គឺដងព្រៃចោលចេញ ហើយ
 នឹងចូលទៅសម្រេចការនៅ ក្នុងស្រុកឬនិគមឬក្នុងព្រះរាជធានីទាំងឡាយ
 មួយយ៉ាងទៀត (ភិក្ខុទាំងនោះ) ស្វែងរកនូវសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ
 ដោយចុងអណ្តាតហើយ នឹងដល់នូវការស្វែងរកដ៏មិនសមគួរ មាន
 ប្រការផ្សេងៗ ព្រោះហេតុតែបិណ្ឌបាត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាអនាគតភ័យទី ២ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹង
 កើតឡើងតទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគត-
 ភ័យនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគត-
 ភ័យនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរ
 អង្វែងទៅ ក្នុងអនាគត នឹងមានពួកភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នាល្អ ក្នុងសេនាសនៈ
 កាលបើភិក្ខុទាំងនោះប្រាថ្នាល្អ ក្នុងសេនាសនៈហើយ មុខជានឹងលះបង់
 នូវអារញ្ញិកជុតង្គ នឹងលះបង់នូវសេនាសនៈស្ងាត់គឺដងព្រៃ ហើយនឹង
 ចូលទៅសម្រេចការនៅ ក្នុងស្រុកឬនិគមឬក្នុងព្រះរាជធានីទាំងឡាយ

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវគ្គោ

សេនាសនហោតុ ច អនេកវិហិតំ អនេសនំ អប្ប-
 ជ្ឈិរុបំ អាបដ្ឋិស្សន្តិ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ តតិយំ អនាគត-
 ភយំ ឯតវហិ អសមុប្បន្នំ អាយតី សមុប្បដ្ឋិស្សតិ
 តំ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វំ បដិពុជ្ឈិត្វា ច តស្ស
 បហាធាយ វាយមិតព្វំ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមទ្ធានំ ភិក្ខុនិសិក្ខុមាណ-
 សមណុទ្ទេសេហិ សំសដ្ឋា វិហារិស្សន្តិ ភិក្ខុនិ-
 សិក្ខុមាណសមណុទ្ទេសេហិ សំសក្កេ ខោ បន
 ភិក្ខុវេ សតិ ឯតំ ចាជិត្តំ អនភិរតា វា ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិស្សន្តិ អញ្ញតរំ វា សន្តិសិដ្ឋំ អាបត្តិ អាបដ្ឋិស្សន្តិ
 សិក្ខុ វា បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សន្តិ ។ ឥទំ
 ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ អនាគតភយំ ឯតវហិ អសមុប្បន្នំ
 អាយតី សមុប្បដ្ឋិស្សតិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វំ
 បដិពុជ្ឈិត្វា ច តស្ស បហាធាយ វាយមិតព្វំ ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

មួយយ៉ាងទៀត នឹងដល់នូវការស្វែងរកដ៏មិនសមគួរ មានប្រការផ្សេងៗ
 ព្រោះហេតុតែសេនាសនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអនា-
 គតភ័យទី ៣ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើង
 តទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះ
 ដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចេញ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ ក្នុងអនាគត
 នឹងមានពួកភិក្ខុនៅច្រឡកច្រឡំគ្នា ដោយពួកភិក្ខុនី សិក្ខុមានា
 និងសមណុទ្ទេសៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើការនៅច្រឡកច្រឡំ
 ដោយពួកភិក្ខុនី សិក្ខុមានានិងសមណុទ្ទេសៈមានហើយ អំពើនេះ នឹង
 ប្រាកដឡើងគឺថា ពួកភិក្ខុមិនត្រេកអរនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈផង នឹង
 ត្រូវអាបត្តិដែលសៅហ្មងឯណានីមួយផង នឹងពោលលានូវសិក្ខា វិល
 ត្រឡប់ទៅកាន់ភេទថោកទាបវិញផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 អនាគតភ័យទី ៤ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើង
 តទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យនោះ លុះ
 ដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យនោះចេញ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមន្ទានំ
 អារាមិកសមណុទ្ទេសេហិ សំសជ្ជា វិហារិស្សន្តិ
 អារាមិកសមណុទ្ទេសេហិ សំសត្តេ ខោ បន ភិក្ខុវេ
 សតិ ឯតំ ចាជិកដ្ឋំ អនេកវិហិតំ សន្និទិការក-
 បរិកោតំ អនុយុត្តា វិហារិស្សន្តិ ឱណ្ណារិកំបិ និមិត្តំ
 កវិស្សន្តិ បបរិយាមិ ហារិតត្តេបិ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចមំ អនាគតកយំ ឯតរហិ អសមុប្បន្នំ អាយតី
 សមុប្បន្និស្សតិ តំ វោ បដិពុជ្ឈិតពុំ បដិពុជ្ឈិត្វា
 ច តស្ស បហាជាយ វាយមិតពុំ ។ ឥមាជិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ច អនាគតកយានិ ឯតរហិ អសមុប្បន្នានិ
 អាយតី សមុប្បន្និស្សន្តិ តានិ វោ បដិពុជ្ឈិតព្វានិ
 បដិពុជ្ឈិត្វា ច តេសំ បហាជាយ វាយមិតព្វន្តិ ។

យោធាជីវគ្គោ តតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ក្នុងកាលដ៏យូរអង្វែងទៅ ក្នុង
អនាគត នឹងមានពួកភិក្ខុនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយពួកអារាមិកជន
និងសមណុទ្ទេសៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើការនៅច្រឡកច្រឡំ
ដោយពួកអារាមិកជននិងសមណុទ្ទេសៈមានហើយ អំពើនេះនឹងប្រាកដ
ឡើង គឺថា ពួកភិក្ខុនឹងប្រកបរឿយៗ នូវការបរិភោគនូវវត្ថុ
ដែលខ្លួនសន្សំទុក មានប្រការផ្សេងៗ ទាំងធ្វើនូវនិមិត្ត^១ ដ៏ជ្រោក-
ជ្រាក ដោយផែនដីខ្លះ ដោយចុងស្មៅខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាអនាគតភ័យទី ៥ មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ
ទេ នឹងកើតឡើងតទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវ
អនាគតភ័យនោះ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវ
អនាគតភ័យនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនាគតភ័យ ៥
យ៉ាងនេះឯង មិនទាន់កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ នឹងកើតឡើង
តទៅក្នុងខាងមុខ អ្នកទាំងឡាយ គួរដឹងច្បាស់នូវអនាគតភ័យទាំងនោះ
លុះដឹងច្បាស់ហើយ គួរព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវអនាគតភ័យទាំងនោះ
ចោលចេញ ។

ចប់ យោធាជីវគ្គទី ៣ ។

១ ភិក្ខុដឹកដីដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដឹកក្តី កាត់ស្មៅ ដើមឈើ មែកឈើ ស្លឹកឈើស្រស់
ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យកាត់ក្តី នេះហៅថា ធ្វើនូវនិមិត្តដ៏ជ្រោកជ្រាក ។ អដ្ឋកថា ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ យោធាជីវវគ្គោ

តិស្សុទ្ធានំ

នុវេ ចេតោវិមុត្តិ^(១) ច

ទ្វេ ច ធម្មវិហារិណោ

យោធាជីវា ច ទ្វេ វុត្តា

ចត្តារោ ច អនាគតាតិ ។

១ ឱ. ម. ទ្វេ ចេតោវិមុត្តិផលា ។

ទុតិយបណ្ណាសក យោធាជីវវគ្គ

ឧទ្ទាននៃយោធាជីវវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីចេតោវិមុត្តិ ២ លើក ធម្មវិហារវិបុគ្គល ២ លើក

ពួកយោធាជីវៈ ២ លើក និងអនាគតភ័យ ២ លើក ។

ថេរវគ្គោ

[៨១] បញ្ចហិ កិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
 ថេរោ កិក្ខុ សត្រហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ
 អមនាទោ ច អករុ ច អការជីយោ ច ។ កតមេហិ
 បញ្ចហិ ។ រជនីយេ រដ្ឋតិ ទុសនីយេ ទុស្សតិ មោហា-
 នីយេ មុយ្ហតិ កុបនីយេ កុប្បតិ មទនីយេ មទ្ឋតិ ។
 ឥមេហិ ខោ កិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
 ថេរោ កិក្ខុ សត្រហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ
 អមនាទោ ច អករុ ច អការជីយោ ច ។ បញ្ចហិ
 កិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ កិក្ខុ
 សត្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច ករុ
 ច ការជីយោ ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
 រជនីយេ ន រដ្ឋតិ ទុសនីយេ ន ទុស្សតិ
 មោហានីយេ ន មុយ្ហតិ កុបនីយេ ន កុប្បតិ

ថេរវគ្គ

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយ
ធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព
មិនជាទីសរសើរ របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយទេ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង
តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុត្រេកអរ ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីត្រេកអរ ១ ប្រទូស្តក្នុង
អារម្មណ៍ជាទីប្រទូស្ត ១ ភ័ន្ត រង្វេង ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីភ័ន្ត រង្វេង ១ ញាប់-
ញ័រ ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីញាប់ញ័រ ១ ស្រវឹង ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីស្រវឹង ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង
រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទី
សរសើរ របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទី
ពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយ ។
ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនត្រេកអរ ក្នុងអារម្មណ៍ជាទី
ត្រេកអរ ១ មិនប្រទូស្ត ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីប្រទូស្ត ១ មិនភ័ន្ត រង្វេង ក្នុង
អារម្មណ៍ជាទីភ័ន្ត រង្វេង ១ មិនញាប់ញ័រ ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីញាប់ញ័រ ១

ទុតិយបណ្ណាសកេ ថេរវគ្គោ

មទនីយេ ន មជ្ជតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ ភិក្ខុ
សព្វប្បចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាថោ ច ករុ
ច ការនីយោ ចាតិ ។

[៨២] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ
អមនាថោ ច អករុ ច អការនីយោ ច ។ កត-
មេហិ បញ្ចហិ ។ អវីតរាគោ ហោតិ អវីតនោសោ
ហោតិ អវីតមោហោ ហោតិ មក្ខិ ច បណ្ណាសី ច ។
ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ
អមនាថោ ច អករុ ច អការនីយោ ច ។ បញ្ចហិ
ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ ភិក្ខុ
សព្វប្បចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាថោ ច ករុ ច
ការនីយោ ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ វីតរាគោ
ហោតិ វីតនោសោ ហោតិ វីតមោហោ ហោតិ
អមក្ខិ ច អបណ្ណាសី ច ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

មិនស្រវឹង ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីស្រវឹង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជា
ថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទី
ពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មចារីទាំងឡាយ ។

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយ
ធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទី
គោរព មិនជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មចារីទាំងឡាយទេ ។
ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ ១
មិនទាន់ប្រាសចាកទោសៈ ១ មិនទាន់ប្រាសចាកមោហៈ ១ ជាអ្នក
លុបគុណគេ ១ ប្រណាំងប្រជែងវាស្នា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងមិនជាទី
ស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទីសរសើរ របស់
សព្វហ្មចារីទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ
ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត
ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មចារីទាំងឡាយ ។ ធម៌
៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកប្រាសចាករាគៈ ១ ប្រាសចាក
ទោសៈ ១ ប្រាសចាកមោហៈ ១ មិនលុបគុណគេ ១ មិនប្រណាំង
ប្រជែងវាស្នា ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៨៣] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ
 ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនាទោ
 ច អករុ ច អការជីយោ ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
 កុហាកោ ច ហោតិ លបកោ ច ជិមិត្តិកោ
 ច ជិប្បសិកោ ច លាកេន លាភំ ជិដ្ឋិតិសិកា
 ច ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ
 បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច ករុ ច ការជីយោ
 ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ន ច កុហាកោ
 ហោតិ ន ច លបកោ ន ច ជិមិត្តិកោ ន ច
 ជិប្បសិកោ ន ច លាកេន លាភំ ជិដ្ឋិតិសិកា ។
 ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

[៨៤] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
 ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ
 អមនាទោ ច អករុ ច អការជីយោ ច ។ កតមេហិ
 បញ្ចហិ ។ អស្សន្ទោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មតារីទាំងឡាយទេ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺជាអ្នកប្រើកិរិយាបំភ័ន្ត ១ ជាអ្នករូសរ៉ាវ ១ ជាអ្នកនិយាយឲ្យទំនង ១ ជាអ្នកមានកលល្បិច ១ ជាអ្នកស្វែងលាភដោយលាភ ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មតារីទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺជាអ្នកមិនប្រើកិរិយាបំភ័ន្ត ១ ជាអ្នកមិនរូសរ៉ាវ ១ ជាអ្នកមិននិយាយឲ្យទំនង ១ ជាអ្នកមិនមានកលល្បិច ១ ជាអ្នកមិនស្វែងលាភដោយលាភ ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។

[៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មតារីទាំងឡាយទេ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺមិនជឿកម្មនិងផល ១ មិនខ្មាសបាប ១

ទុតិយបណ្ណាសកេ ថេរវគ្គោ

អនោត្តប្បី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ
 ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ
 បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច ករុ ច ការជីយោ
 ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ សន្នោ ហោតិ
 ហិរិមា ហោតិ ឌិត្តប្បី ហោតិ អារទ្ធវិយោ ហោតិ
 បញ្ញវា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

[៨៥] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
 ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ
 អមនាទោ ច អករុ ច អការជីយោ ច ។ កត-
 មេហិ បញ្ចហិ ។ អក្ខមោ ហោតិ រូចានំ អក្ខមោ
 សន្នានំ អក្ខមោ កន្នានំ អក្ខមោ រសានំ អក្ខមោ
 ដោដ្ឋព្វានំ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ថេរោ ភិក្ខុ សព្វប្បចារីនំ
 បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច ករុ ច ការជីយោ
 ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ខមោ ហោតិ រូចានំ

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

មិនខ្លាចបាប ១ ខ្ជិលច្រអូស ១ អប្បឥតប្រាជ្ញា ១ ។ ធម៌
 ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈប្រកប
 ដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីគោរព
 ជាទីសរសើរ របស់សព្វហ្មតារីទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។
 គឺភិក្ខុជាអ្នកជឿកម្មផល ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រុងព្យាយាម ១
 មានប្រាជ្ញា ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។

[៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
 រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទី
 សរសើរ របស់សព្វហ្មតារីទាំងឡាយទេ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។
 គឺជាអ្នកមិនអត់ធន់នឹងរូប ១ មិនអត់ធន់នឹងសំឡេង ១ មិនអត់ធន់នឹងក្លិន ១
 មិនអត់ធន់នឹងរស ១ មិនអត់ធន់នឹងផោដ្ឋព្វៈ ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់
 សព្វហ្មតារីទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺជាអ្នកអត់ទ្រាំនឹងរូប ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ខមោ សន្ទានំ ខមោ កន្ទានំ ខមោ រសានំ ខមោ
ដោជ្ជញ្ចានំ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

[៨៦] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ថេរោ ភិក្ខុ សុព្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ
ច ករុ ច ការជីយោ ច ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
អត្ថប្បដិសម្ពិទាបត្តោ ហោតិ ធម្មប្បដិសម្ពិទាបត្តោ
ហោតិ និរុត្តិប្បដិសម្ពិទាបត្តោ ហោតិ បដិកាលាប្ប-
ដិសម្ពិទាបត្តោ ហោតិ យានិ តានិ សុព្រហ្មចារីនំ
ឧច្ចារទានិ កីករណីយានិ តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ
អនលសោ តត្រិទាយាយ វីមសាយ សមន្នាគតោ
អលំ កាតំ អលំ សំវិទាតំ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

[៨៧] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ថេរោ ភិក្ខុ សុព្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ
មនាទោ ច ករុ ច ការជីយោ ច ។ កតមេហិ
បញ្ចហិ ។ សីលវា ហោតិ ទាតិមោក្ខសំរសំរុតោ
វិហារតិ អាចារកោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ
ភយទស្សារី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

អត់ទ្រាំនឹងសំឡេង ១ អត់ទ្រាំនឹងក្លិន ១ អត់ទ្រាំនឹងរស ១ អត់ទ្រាំនឹង
ផោដ្ឋព្វៈ ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។

[៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់
សព្វហូចារីទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺជាអ្នកបាន
អត្ថប្បដិសម្មិទា ១ បានធម្មប្បដិសម្មិទា ១ បាននិរុត្តិប្បដិសម្មិទា ១
បានបដិសាណាប្បដិសម្មិទា ១ ជាអ្នកឧស្សាហ៍មិនខ្ជិល ក្នុងកិច្ចដែលត្រូវ
ធ្វើអ្វីៗ ទោះបីតូចធំ របស់ពួកសព្វហូចារី ទាំងប្រកបដោយប្រាជ្ញា
ឈ្លាសវៃ ក្នុងកិច្ចការនោះ ល្មមធ្វើបាន ចាត់ចែងបាន ១ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ បេ ។

[៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយ
ធម៌ ៥ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព
ជាទីសរសើរ របស់សព្វហូចារីទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើ
អ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមានសីល ជាអ្នកសង្រួមដោយការសង្រួម ក្នុង
បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយអាចារៈនិងគោចរៈ តែងឃើញភ័យ ក្នុងទោស
ទាំងឡាយ ទោះបីតិចតួច សមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១

ទុតិយបណ្ណាសកេ ថេរវគ្គោ

ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតទោ សុតសង្ខិចយោ
 យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា
 បរិយោសានកល្យាណា សាត្តំ សព្វញ្ចំ កេវល-
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ តថាវុទាស្ស
 ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធនា វចសា បរិចិត្តា
 មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិត្តា កល្យាណា-
 វាចោ ហោតិ កល្យាណាវគ្គរណោ ចោរិយា
 វាចាយ សមន្នាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលកណ្ណាយ
 អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា ចតុដ្ឋំ ឈានានំ អភិចេត-
 សិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ហោតិ
 អភិច្ចលាភី អកសិរលាភី អាសវានំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នា-
 គតោ ថេរោ ភិក្ខុ សព្វពារីនំ បិយោ ច
 ហោតិ មនាចោ ច ករុ ច ការដិយោ ចាតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

ជាអ្នកស្តាប់ច្រើន ចាំរបស់ដែលស្តាប់ហើយ ចេះចាំលែងភ្លេច នូវ
 របស់ដែលស្តាប់ហើយ ពួកធម៌ណា មានលម្អិតខ្លាំងដើម មាន
 លម្អិតកណ្តាល មានលម្អិតខ្លាំងចុង ប្រកាសព្រហ្មចារ្យព្រម
 ទាំងអត្ត ទាំងព្យញ្ជនៈ បរិបូណ៌គ្រប់គ្រាន់ ដ៏បរិសុទ្ធ ភិក្ខុនោះបាន
 ស្តាប់ធម៌ មានសភាពយ៉ាងនោះច្រើន ជាអ្នកស្ងាត់រត់មាត់ នឹកឃើញ
 ដោយចិត្តបាន ចាក់ធ្លុះល្អដោយប្រាជ្ញាបាន ១ ជាអ្នកមានសម្តីពីរោះ
 គឺកកងល្អ ប្រកបដោយសម្តីអ្នកក្រុង ហូរមិនទាក់ មិនខុស ច្បាស់ បាន
 សេចក្តី ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាជ្ញា បានមិនលំបាក បានទូលាយនូវឈាន
 ទាំង ២ ជាឈានអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ប្រសើរ ជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិន
 មានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃលែង
 ខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ដែល
 ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញ
 ចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរ របស់សព្វព្រហ្មចារីទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

[៨៨] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាភតោ
 ថេរោ ភិក្ខុ ពហុជនាហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ
 ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ កតមេហិ
 បញ្ចហិ ។ ថេរោ ហោតិ រត្តញ្ញូ ចិរយ្យព្វជិតោ
 ញាតោ ហោតិ យសស្សី សក្កហដ្ឋយ្យព្វជិតានំ
 ពហុជនបរិវារោ លាភី ហោតិ ចីរវបិណ្ណាចាត-
 សេនាសនតិលានប្បច្ចយភេសន្តបរិក្ខារានំ ពហុស្សុតោ
 ហោតិ សុតនោ សុតសន្និចយោ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិយា
 សុប្បដិវិទ្ធា មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ វិបរីតនស្សនោ សោ
 ពហុជនំ សទ្ធម្មា រុដ្ឋាបេត្វា អស្សន្ធម្មេ បតិដ្ឋាបេតិ
 ថេរោ ភិក្ខុ រត្តញ្ញូ ចិរយ្យព្វជិតោ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី
 អាបដ្ឋន្តិ ញាតោ ថេរោ ភិក្ខុ យសស្សី សក្កហដ្ឋយ្យព្វជិ-
 តានំ ពហុជនបរិវារោ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី អាបដ្ឋន្តិ
 លាភី ថេរោ ភិក្ខុ ចីរវបិណ្ណាចាតសេនាសនតិលានប្ប-
 ច្ចយភេសន្តបរិក្ខារានំ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី អាបដ្ឋន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

[៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយធម៌
 ៥ យ៉ាង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រតិបត្តិ មិនបានជាគុណ ដល់ជនច្រើន
 មិនបានសុខដល់ជនច្រើន មិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន មិនជាគុណ
 ជាទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 គឺភិក្ខុជាថេរៈ ដឹងរាត្រី បួសយូរ ១ មានឈ្មោះល្បីល្បាញ មានយស
 មានបរិវារច្រើន ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងបព្វជិត ១ សម្បូណ៍ដោយចីវរ
 បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ១ ជាអ្នក
 ដឹងពួច្រើន ចាំរបស់ដែលពួហើយ ចាំលែងភ្លេចនូវរបស់ដែលពួ
 ហើយ ។ បេ ។ ចាក់ធ្លុះល្អដោយប្រាជ្ញា ១ តែជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ មានសេចក្តី
 យល់ដឹងវិបរិត ១ ភិក្ខុនោះញ៉ាំងជនច្រើន ឲ្យឃ្នាតចាកព្រះសង្ឃ
 ឲ្យតម្កល់នៅក្នុងអស្សុទ្ធម្ម ភិក្ខុដទៃដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ^(១) របស់ភិក្ខុនោះថា
 ភិក្ខុនោះជាថេរៈ ដឹងរាត្រី បួសយូរខ្លះ ដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុ
 នោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ គេដឹងស្គាល់ច្រើន ជាអ្នកមានយស មានបរិវារ
 ច្រើន ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងបព្វជិតខ្លះ ដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុ
 នោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ សម្បូណ៍ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ
 និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារខ្លះ ដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុនោះថា

១ យកតម្រាប់តាម ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ ថេរវគ្គោ

ពហុស្សុតោ ថេរោ ភិក្ខុ សុតទ្វេរោ សុតសន្និចយោ
 ឥតិបិស្សុ ទិដ្ឋានុកតី អាបជ្ជន្តិ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាកតោ ថេរោ ភិក្ខុ
 ពហុជនាហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ ពហុជនា-
 សុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ
 សមន្នាកតោ ថេរោ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិ-
 បន្នោ ហោតិ ពហុជនសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស
 អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ កត-
 មេហិ បញ្ចហិ ។ ថេរោ ហោតិ វត្តញ្ញូ ចិរយ្យព្វទិតោ
 ញាតោ ហោតិ យសស្សី សត្តហាដ្ឋប្បព្វទិតានំ
 ពហុជនបរិវារោ លាភី ហោតិ ចីរវបិណ្ណាចាតសេនាស-
 នតិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ពហុស្សុតោ ហោតិ
 សុតទ្វេរោ សុតសន្និចយោ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិយា សុប្ប-
 ដិវិទ្ធា សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អរិបរីតទស្សនោ សោ
 ពហុជនំ អស្សុទ្ធម្មា វុដ្ឋាបេត្វា សទ្ធម្មេ បតិដ្ឋាបេតិ

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

ភិក្ខុនេះជាថេរៈ ជាអ្នកដឹងព្រះច្រើន ចាំរបស់ដែលពួកហើយ ចាំលែង
 ភ្លេចនូវរបស់ដែលពួកហើយខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ
 ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីមិនបានជា
 គុណដល់ជនច្រើន មិនបានសុខដល់ជនច្រើន មិនជាប្រយោជន៍ដល់ជន
 ច្រើន មិនមែនជាគុណទេ ជាទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ជាអ្នក
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន
 ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីគុណនិងសេចក្តីសុខដល់ទេវតា
 និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ដឹងរាត្រី
 បួសយូរ ១ មានឈ្មោះល្បីល្បាញ មានយស មានជនជាបរិវារច្រើន
 ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងបព្វជិត ១ ជាអ្នកសម្បូរដោយចីវរ បិណ្ឌបាត
 សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ១ ជាអ្នកដឹងព្រះច្រើន
 ចាំរបស់ដែលពួកហើយ ចាំលែងភ្លេចនូវរបស់ដែលពួកហើយ ។ លេ ។
 ចាក់ធ្លុះ ដោយប្រាជ្ញា ១ ជាសម្មាទិដ្ឋិ មានសេចក្តីយល់មិនវិបរិត ១
 ភិក្ខុនោះញ៉ាំងជនច្រើនឲ្យឃ្នាតចាកអស្សទ្ធម្ម ឲ្យតម្កល់នៅក្នុងព្រះសទ្ធម្ម

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ថេរោ ភិក្ខុ រត្តញ្ញ ចិរយ្យព្វជិតោ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី
 អាបជ្ជន្តិ ញាតោ ថេរោ ភិក្ខុ យសស្សី សក្កហា-
 ជ្ជយ្យព្វជិតានំ ពហុជនបរិវារោ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី
 អាបជ្ជន្តិ លាភី ថេរោ ភិក្ខុ ចីរវបិណ្ណាចាតសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី
 អាបជ្ជន្តិ ពហុស្សុតោ ថេរោ ភិក្ខុ សុតជរោ
 សុតសន្និចយោ ឥតិបិស្ស ទិដ្ឋានុកតី អាបជ្ជន្តិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមដ្ឋាកតោ
 ថេរោ ភិក្ខុ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ
 ពហុជនសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ទេវមនុស្សានន្តិ ។

[៨៩] បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេក្ខស្ស
 ភិក្ខុនោ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ បញ្ច ។
 កម្មារាមតា ភិស្សារាមតា ទិដ្ឋារាមតា សង្កណិ-
 ការាមតា យថាវិមុត្តំ ចិត្តំ ន បច្ចវេក្ខតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ពួកភិក្ខុដទៃដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ ដឹងរាត្រី
 បួសយូរខ្លះ ដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈគេដឹង
 ស្គាល់ច្រើន មានយស មានជនជាបរិវារច្រើន ទាំងគ្រហស្ថ ទាំង
 បព្វជិតខ្លះ ដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ សម្បូណ៌
 ដោយថីវេ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជ-
 បរិក្ខារខ្លះ ដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ ជាអ្នក
 ដឹងព្រះច្រើន ចាំរបស់ដែលព្រះហើយ ចាំលែងភ្លេចនូវរបស់ដែលព្រះហើយ
 ខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់ជនច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីគុណ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

[៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 សេចក្តីសាបសូន្យ ដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តី
 ត្រេកអរនឹងការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរនឹងតិរច្ឆានកថា ១ សេចក្តី
 ត្រេកអរនឹងកិរិយាដេកលក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរនឹងការច្រឡំច្រឡំដោយ
 ពួក ១ មិនពិចារណាចិត្តដែលផុត (ចាកកិលេស) យ៉ាងណា ១ ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ ថេរវគ្គោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ
 បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា
 សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។
 កតមេ បញ្ច ។ ន កម្មារាមតា ន ភស្សារាមតា ន
 និទ្ធារាមតា ន សង្កណិការាមតា យថាវិមុត្តំ ចិត្តំ
 បច្ចវេក្ខតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា សេក្ខុស្ស
 ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិតិ ។

[៩០] បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេក្ខុស្ស
 ភិក្ខុនោ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ បញ្ច ។
 ឥធម ភិក្ខុវេ សេក្ខោ ភិក្ខុ ពហុកិច្ចោ ហោតិ
 ពហុករណីយោ អព្យត្តោ កីករណីយេសុ វិញ្ញតិ
 បដិសល្លាធំ នានុយុញ្ញតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមដំ អយំ
 ភិក្ខុវេ បឋមោ ធម្មា សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ បរិហា-
 នាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សេក្ខោ
 ភិក្ខុ អប្បមត្តកោន កម្មេន ទិវសំ អតិណមេតិ

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីមិនត្រេកអរនឹងការងារ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ នឹងតិរច្ឆានកថា ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរនឹងកិរិយាដេកលក់ ១ សេចក្តី មិនត្រេកអរនឹងការនៅច្រឡំក្រឡំដោយពួក ១ ពិចារណាចិត្តដែលផុត (ចាកកិលេស) យ៉ាងណា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាង នេះឯង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។

[៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅជាសេក្ខៈ តែមានកិច្ច ច្រើន មានការងារច្រើន មិនឈ្ងាសវៃ ក្នុងកិច្ចដែលត្រូវធ្វើអ្វីៗ រៀរចាកការព្រួនសម្លឹងក្នុងកម្មដ្ឋាន មិនប្រកបដោយចេតោសមថៈ (សេចក្តី រម្ងាប់ចិត្ត) ខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ១ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យកន្លងទៅដោយការងារបន្តិចបន្តួច

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

វិញ្ញាតិ បដិសល្លាធំ ឆានុយុញ្ញាតិ អដ្ឋត្តំ ចេតោ-
 សមមំ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ ធម្មោ សេក្ខុស្ស
 ភិក្ខុនោ បរិហារាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ សេក្ខោ ភិក្ខុ សំសដ្ឋោ វិហារតិ សត្តហដុប-
 ប្បព្វធិតេហិ អននុលោមិកេន តិហិសំសក្កេន វិញ្ញាតិ
 បដិសល្លាធំ ឆានុយុញ្ញាតិ អដ្ឋត្តំ ចេតោសមមំ អយំ
 ភិក្ខុវេ តតិយោ ធម្មោ សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ បរិហា-
 នាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សេក្ខោ ភិក្ខុ
 អតិកាលេន កាមំ បរិសតិ អតិទិវា បដិក្កមតិ
 វិញ្ញាតិ បដិសល្លាធំ ឆានុយុញ្ញាតិ អដ្ឋត្តំ ចេតោសមមំ
 អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ធម្មោ សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ
 បរិហារាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 សេក្ខោ ភិក្ខុ យាយំ កថា អភិសល្មេទិកា
 ចេតោវិវេណាសប្បាយា សេយ្យដីធំ អប្បិច្ឆកថា
 សន្តុដ្ឋិកថា បរិវេកកថា អសំសត្តកថា វិរិយា-
 រម្មកថា សីលកថា សមាធិកថា បញ្ញាកថា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្តរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បោះបង់ការពួនសម្មក្នុងកម្មដ្ឋាន មិនប្រកបចេតោសមថៈខាងក្នុង ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ២ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ
ដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុនៅជាសេក្ខៈ
ហើយច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថនិងបព្វជិត ដោយការជាប់ចំពាក់
នឹងគ្រហស្ថ ដ៏មិនសមគួរ បោះបង់ការពួនសម្មក្នុងកម្មដ្ឋាន មិនប្រកប
ចេតោសមថៈខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៣ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយទៀត ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ចូលទៅកាន់ស្រុកពីព្រឹកពេក ចេញ
មកវិញថ្ងៃពេក បោះបង់ការពួនសម្មក្នុងកម្មដ្ឋាន មិនប្រកបចេតោ-
សមថៈខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយវិញទៀត ភិក្ខុជាសេក្ខៈ មិនបានតាមសេចក្តីប្រាថ្នា បាន
លំបាក បានដោយក្រនូរវាចាដែលជាគ្រឿងដុសខាត់កិលេស ជាទី
សប្បាយដល់ធម៌ ជាគ្រឿងបើកចិត្ត គឺវាចានាំឲ្យកើតសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច វាចានាំឲ្យកើតសន្តោស វាចានាំឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ វាចាមិននាំឲ្យ
ច្រឡកច្រឡំ (ដោយពួកគណៈ) វាចានាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម
វាចានាំឲ្យកើតសីល វាចានាំឲ្យកើតសមាធិ វាចានាំឲ្យកើតបញ្ញា

ទុតិយបណ្ណាសកេ ថេរវគ្គោ

វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ឯវុបិយា
 កថាយ ន ជិកាមលាភី ហោតិ កិច្ចលាភី
 កសិរលាភី វិញ្ញាតិ បដិសល្លាធំ ធានុយុញ្ញាតិ
 អជ្ឈត្តំ ចេតោសមមំ អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ
 ធម្មោ សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ បរិហានាយ សំវត្តតិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មោ សេក្ខស្ស
 ភិក្ខុនោ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ
 ធម្មោ សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។
 កតមេ បញ្ច ។ ឥធម ភិក្ខុវេ សេក្ខោ ភិក្ខុ ន
 ពហុកិច្ចោ ហោតិ ន ពហុករណីយោ ព្យត្តោ
 កិករណីយេសុ ន វិញ្ញាតិ បដិសល្លាធំ អនុយុញ្ញាតិ
 អជ្ឈត្តំ ចេតោសមមំ អយំ ភិក្ខុវេ បបមោ ធម្មោ
 សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តតិ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សេក្ខោ ភិក្ខុ ន អប្បមត្ត-
 កេន កម្មេន ទិវសំ អតិណមេតិ ន វិញ្ញាតិ
 បដិសល្លាធំ អនុយុញ្ញាតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមមំ

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

វាចានាំឲ្យកើតវិមុត្តិ វាចានាំឲ្យកើតវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ មានសភាព
 ដូច្នោះ បោះបង់ការពួនសម្ងំក្នុងកម្មដ្ឋាន មិនប្រកបចេតោសមថៈខាងក្នុង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៥ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ
 ដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជា
 សេក្ខៈ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ នៅជាសេក្ខៈ មិនមានកិច្ចច្រើន មិនមានការងារច្រើន ឈ្លាសវៃ
 ក្នុងកិច្ចដែលត្រូវធ្វើអ្វីៗ មិនបោះបង់ការពួនសម្ងំក្នុងកម្មដ្ឋាន ប្រកបចេតោ-
 សមថៈខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ១ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 សេចក្តីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 ភិក្ខុជាសេក្ខៈ មិនញ៉ាំងថ្ងៃឲ្យកន្លងទៅ ដោយការងារបន្តិចបន្តួច មិន
 បោះបង់ការពួនសម្ងំក្នុងកម្មដ្ឋាន តែងប្រកបធម៌ជាគ្រឿងស្ងប់ចិត្តខាងក្នុង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ ធម្មោ សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សេក្ខោ
 ភិក្ខុ អសំសដ្ឋោ វិហារតិ សត្តហដ្ឋប្បព្វជិតេហិ អនុ-
 លោមិកេន តិហិសំសក្កេន ន វិញ្ញតិ បដិសល្លាធំ
 អនុយុញ្ញតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមមំ អយំ ភិក្ខុវេ
 តតិយោ ធម្មោ សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
 សំវត្តតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សេក្ខោ ភិក្ខុ ន
 អតិកាលេន កាមំ បរិសតិ នាតិទិវា បដិក្កមតិ ន
 វិញ្ញតិ បដិសល្លាធំ អនុយុញ្ញតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមមំ
 អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ធម្មោ សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ
 សេក្ខោ ភិក្ខុ យាយំ កថា អភិសល្មេទិកា
 ចេតោវិវេណសប្បាយា សេយ្យដីធំ អប្បិច្ឆកថា
 សន្តុដ្ឋិកថា បរិវេកកថា អសំសក្កកថា វិយារម្ហកថា
 សីលកថា សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ២ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាសេក្ខៈ មិននៅច្រឡកច្រឡំ ដោយពួកគ្រហស្ថនិងបព្វជិត ដោយការជាប់ជំពាក់នឹងគ្រហស្ថដ៏មិនសមគួរ មិនបោះបង់ការពួកសម្មំ ក្នុងកម្មដ្ឋាន តែងប្រកបសេចក្តីស្ងប់ចិត្តខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៣ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាសេក្ខៈ មិនចូលទៅកាន់ស្រុក ពីព្រឹកពេក មិនចេញមកវិញថ្ងៃពេក មិនបោះបង់ការពួនសម្មំ ក្នុងកម្មដ្ឋាន តែងប្រកបសេចក្តីស្ងប់ចិត្តខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាសេក្ខៈ បានតាមសេចក្តីប្រាថ្នា មិនបានលំបាក បានទូលាយនូវវាចា ជាគ្រឿងដុសខាត់កិលេស ជាទីសប្បាយដល់ធម៌ ជាគ្រឿងបើកចិត្ត គឺវាចានាំឲ្យមានប្រាថ្នាតិច វាចានាំឲ្យសន្តោស វាចានាំឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ វាចាមិននាំឲ្យច្រឡកច្រឡំដោយពួក វាចានាំឲ្យប្រារព្ធព្យាយាម វាចានាំឲ្យកើតសីល វាចានាំឲ្យកើតសមាធិ វាចានាំឲ្យកើតបញ្ញា វាចានាំឲ្យកើតវិមុត្តិ

ទុតិយបណ្ណសកេ ថេរវគ្គោ

វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ឯវរូបិយា កថាយ និកាម-
 លាភី ហោតិ អភិច្ចលាភី អកសិរលាភី ន វិញ្ញតិ
 បដិសល្លាធំ អនុយុញ្ញតិ អជ្ឈតំ ចេតោសមមំ អយំ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ ធម្មោ សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហា-
 នាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា
 សេក្ខុស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

ថេរវគ្គោ ចតុត្តោ ។

តិស្សុទ្ធានំ

រជនីយំ វិតរាកោ

កុហាកោ សទ្ធអក្ខមោ

បដិសម្ពិទា ច សីលេន

ថេរោ សេខាបវេ ទុវេតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក ថេរវគ្គ

វាចានាំឲ្យកើតវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ មានសភាពដូច្នោះ មិនលះបង់ការព្រួន
 សម្មក្នុងកម្មដ្ឋាន តែងប្រកបសេចក្តីស្ងប់ចិត្តខាងក្នុង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី ៥ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុជាសេក្ខៈ ។

ចប់ ថេរវគ្គ ទី ៤ ។

ឧទ្ទាននៃថេរវគ្គនោះគឺ

និយាយពីអារម្មណ៍ ជាទីរីករាយ ១ ពីភិក្ខុប្រាសចាករាគៈ ១
 ពីភិក្ខុប្រើកិរិយាបំភ័ន្ត ១ ពីភិក្ខុជឿកម្មផល ១ ពីភិក្ខុមិនអត់
 ធន់ ១ ពីបដិសម្តិទា ១ ពីសីល ១ ពីភិក្ខុជាថេរៈ ១ និង
 ភិក្ខុជាសេក្ខៈដទៃ ពីរលើកទៀត ។

កកុធវគ្គោ

[៩១] បញ្ចិមា ភិក្ខុវេ សម្មទា ។ កតមា
បញ្ច ។ សទ្ធាសម្មទា សីលសម្មទា សុតសម្មទា
ចាតសម្មទា បញ្ញាសម្មទា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
បញ្ច សម្មទាតិ ។

[៩២] បញ្ចិមា ភិក្ខុវេ សម្មទា ។ កតមា
បញ្ច ។ សីលសម្មទា សមាធិសម្មទា បញ្ញាសម្មទា
វិមុត្តិសម្មទា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្មទា ។ ឥមា
ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច សម្មទាតិ ។

[៩៣] បញ្ចិមាធិ ភិក្ខុវេ អញ្ញាព្យាករណាធិ ។
កតមាធិ បញ្ច ។ មន្ទត្តា មោម្មហត្តា អញ្ញ
ព្យាករោតិ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អញ្ញ ព្យាករោតិ
ឧម្មាទា ចិត្តក្ខេបា អញ្ញ ព្យាករោតិ អធិមារេន
អញ្ញ ព្យាករោតិ សម្មទេវ អញ្ញ ព្យាករោតិ ។
ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច អញ្ញាព្យាករណាធិតិ ។

កក្កដវគ្គ

[៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បទានេះ មាន ៥ យ៉ាង ។
សម្បទា ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសទ្ធាសម្បទា ១ សីលសម្បទា ១
សុតសម្បទា ១ ចាគសម្បទា ១ បញ្ញាសម្បទា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះឯងហៅថា សម្បទា ៥ យ៉ាង ។

[៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បទានេះមាន ៥ យ៉ាង ។ សម្បទា
៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសីលសម្បទា ១ សមាធិសម្បទា ១ បញ្ញាសម្បទា ១
វិមុត្តិសម្បទា ១ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បទា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះឯងហៅថា សម្បទា ៥ យ៉ាង ។

[៧៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការព្យាករ (អួត) អរហត្តផល
នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុព្យាករអរហត្តផល ព្រោះ
តែខ្លួនល្ងង់ វង្វេង ១ ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាត្រក់ លុះក្នុងអំណាច
សេចក្តីប្រាថ្នា ហើយព្យាករអរហត្តផល ១ ភិក្ខុព្យាករអរហត្តផល
ព្រោះតែឆ្គួត ព្រោះចិត្តរវើរវាយ ១ ភិក្ខុព្យាករអរហត្តផល ដោយ
សម្គាល់ថាខ្លួនបាន ១ ភិក្ខុព្យាករអរហត្តផល តាមត្រឹមត្រូវមែន ១ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងហៅថា ការព្យាករអរហត្តផល ៥ យ៉ាង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធវគ្គោ

[៧៤] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ជាសុវិហារា ។ កតមេ
 បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិច្ឆេវ កាមេហិ ។ មេ ។
 បបមំ ណាណំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ វិតក្កវិចារាណំ
 រូបសមា ។ មេ ។ ទុតិយំ ណាណំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ
 បីតិយា ច វិរាតា ។ មេ ។ តតិយំ ណាណំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ សុខស្ស ច បហាណា ។ មេ ។ ចតុតំ ណាណំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ អាសវានញ្ច ខយា អនាសវំ
 ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ច ជាសុវិហារាតិ ។

[៧៥] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាគតោ
 ភិក្ខុ នចិរស្សេវ អកុប្បំ បដិវិជ្ឈតិ ។ កតមេហិ
 បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថប្បដិសម្ពិទា-
 បត្តោ ហោតិ ធម្មប្បដិសម្ពិទាបត្តោ ហោតិ
 និរុត្តិប្បដិសម្ពិទាបត្តោ ហោតិ បដិកាលាប្បដិសម្ពិ-
 ទាបត្តោ ហោតិ យថាវិមុត្តំ ចិត្តំ បច្ចវេក្ខតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុធរវត្ត

[៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានការនៅសប្បាយនេះ មាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុនៅសប្បាយ ៥ ពួក គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់ បឋមជ្ឈាន ១ ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កវិចារៈ ។ បេ ។ បានដល់ទុតិយជ្ឈាន ១ ព្រោះប្រាសចាកបីតិ ។ បេ ។ បានដល់តតិយជ្ឈាន ១ ព្រោះលះបង់ សុខផង ។ បេ ។ បានដល់ចតុត្ថជ្ឈាន ១ បានសម្រេចចេតោវិមុត្តិ និង បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ធ្វើឲ្យ ច្បាស់លាស់ដោយប្រាជ្ញាជ័ក្រៃលែងខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងហៅថា ភិក្ខុមានការនៅសប្បាយ ៥ ពួក ។

[៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង រមែង ត្រាស់ដឹងនូវធម៌មិនកម្រើក (អរហត្ត) យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក បានដល់អត្ថប្បដិសម្ពិទា ១ ធម្មប្បដិសម្ពិទា ១ និរុត្តិប្បដិសម្ពិទា ១ បដិកាណប្បដិសម្ពិទា ១ ពិចារណាចិត្តដែលផុតហើយយ៉ាងណា ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ

ភិក្ខុ នចិរស្សេវ អកុប្បំ បដិវិជ្ឈតីតិ ។

[៩៦] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ

ភិក្ខុ អាណាចានស្សតី អាសេវន្តោ នចិរស្សេវ

អកុប្បំ បដិវិជ្ឈតិ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធម

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋោ ហោតិ អប្បកិច្ចោ សុភរោ

សុសន្តោសោ ដីវិតបរិក្ខារេសុ អប្បាហារោ ហោតិ

អនោទរិកត្តំ អនុយុត្តោ អប្បមិទ្ធោ ហោតិ ជាតរិយំ

អនុយុត្តោ ពហុស្សតោ ហោតិ សុតទរោ សុត-

សន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា

មន្សេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្តំ

សព្វញ្ចនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធ�ំ ព្រហ្មចរិយំ

អភិវទន្តិ តថាវុចាស្ស ធម្មា ពហុស្សតា ហោន្តិ

ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា

សុប្បដិវិទ្ធា យថាវិមុត្តំ ចិត្តំ បច្ចវេក្ខតិ ។ ឥមេហិ

ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង រមែងបាន
ត្រាស់ដឹងធម៌មិនកម្រើក យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

[៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង កាល
បើធ្វើឲ្យថ្មីក បានចម្រើននូវអានាបានស្សតិ រមែងបានត្រាស់ដឹងធម៌
មិនកម្រើក យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយតិច មានកិច្ចតិច
គេចិញ្ចឹមងាយ សន្តោសល្អ ក្នុងបរិក្ខារជាគ្រឿងចិញ្ចឹមជីវិតទាំងឡាយ ១
ជាអ្នកមានអាហារតិច ប្រកបរឿយៗ នូវភាពជាអ្នកមានអាហារតិចក្នុង
ពោះ (មិនល្មោភតែស៊ី) ១ ជាអ្នកដេកលក់តិច ប្រកបការភ្ញាក់រលឹក ១ ជា
អ្នកស្តាប់ច្រើន ចាំរបស់ដែលឮហើយ ចាំមិនភ្លេចនូវរបស់ដែលឮហើយ
ពួកធម៌ណា មានលម្អត្រង់ខាងដើម មានលម្អត្រង់កណ្តាល មានលម្អ
ត្រង់ខាងចុង ប្រកាសព្រហ្មចារ្យ ព្រមទាំងអត្ត ទាំងព្យញ្ជនៈ បរិសុទ្ធ
ពេញលេញអស់ជើង ធម៌មានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះបានស្តាប់ធម៌មាន
សភាពយ៉ាងនោះច្រើន ចាំស្ទាត់ រត់មាត់ យល់ច្បាស់ដោយចិត្ត ចាក់ធ្លុះ
ល្អដោយប្រាជ្ញា ១ បានពិចារណាចិត្ត ដែលផុតស្រឡះហើយយ៉ាង
ណា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធវគ្គោ

អាណាថានស្សតី អាសេវន្តោ នចិរស្សេវ អកុប្បំ
បដិវិជ្ឈតីតិ ។

[៩៧] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តាភតោ
ភិក្ខុ អាណាថានស្សតី កាវេន្តោ នចិរស្សេវ អកុប្បំ
បដិវិជ្ឈតិ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អប្បដ្ឋោ ហោតិ អប្បកិច្ចោ សុភរោ សុសន្តោសោ
ដីវិតបរិក្ខារេសុ អប្បាហារោ ហោតិ អនោទរិកត្តំ
អនុយុត្តោ អប្បមិទ្ធោ ហោតិ ជាតរិយំ អនុយុត្តោ
យាយំ កថា អភិសល្មេទិកា ចេតោវិរលាសប្បាយា
សេយ្យដីនំ អប្បិច្ឆកថា សន្តុដ្ឋិកថា បរិវេកកថា
អសំសក្កកថា វិយារម្ភកថា សីលកថា សមាធិកថា
បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា
ឯវរូបិយា កថាយ និកាមលាភី ហោតិ អភិច្ចលាភី
អកសិរលាភី យថាវិមុត្តំ ចិត្តំ បច្ចវេក្ខតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុជវគ្គ

កាលបើធ្វើឲ្យប្តីកន្លះអាណាបានស្ងួតហើយ រមែងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ មិន
កម្រើក យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

[៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង កាលបើ
ធ្វើឲ្យប្តីកន្លះអាណាបានស្ងួត រមែងត្រាស់ដឹងធម៌ មិនកម្រើក យ៉ាងឆាប់
រហ័ស ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
នេះ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយតិច មានកិច្ចតិច គេចិញ្ចឹមងាយ មានសន្តោសល្អ
ក្នុងបរិក្ខារគ្រឿងចិញ្ចឹមជីវិត ១ ជាអ្នកមានអាហារតិច ប្រកបរឿយៗ នូវ
ភាពជាអ្នកមានអាហារតិច ក្នុងពោះ ១ ជាអ្នកដេកលក់តិច ប្រកបរឿយៗ
នូវសេចក្តីភ្ញាក់រលឹក ១ បានតាមសេចក្តីប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បាន
ទូលាយនូវវាចា ដែលជាគ្រឿងដុសខាត់កិលេសដ៏ប្រសើរ ជាទីសប្បាយ
ដល់ធម៌ជាគ្រឿងបើកចិត្ត គឺវាចានាំឲ្យប្រាថ្នាតិច វាចានាំឲ្យសន្តោស
វាចានាំឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ វាចាមិននាំឲ្យច្រឡកច្រឡំដោយពួក (គណៈ) វាចា
នាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម វាចានាំឲ្យកើតសីល វាចានាំឲ្យកើតសមាធិ
វាចានាំឲ្យកើតបញ្ញា វាចានាំឲ្យកើតវិមុត្តិ វាចានាំឲ្យកើតវិមុត្តិញ្ញាណ-
ទស្សនៈ មានសភាពដូច្នោះ ១ ពិចារណានូវចិត្តដែលផុតស្រឡះហើយ
យ៉ាងណា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ភិក្ខុ អាណាចានស្សតី កាវេន្តោ នចិរស្សេវ អកុប្បំ
បដិវិជ្ឈតីតិ ។

[៩៨] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ
ភិក្ខុ អាណាចានស្សតី ពហុលីករោន្តោ នចិរស្សេវ
អកុប្បំ បដិវិជ្ឈតិ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។ ឥធម
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋោ ហោតិ អប្បតិទ្វោ សុភរោ
សុសន្តោសោ ដីរិតបរិក្ខារេសុ អប្បាហារោ ហោតិ
អនោទរិកត្តំ អនុយុត្តោ អប្បមិទ្វោ ហោតិ ជាតរិយំ
អនុយុត្តោ អារញ្ញកោ ហោតិ បន្តសេនាសនោ
យថារិមុត្តំ ចិត្តំ បច្ចវេក្ខតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
បញ្ចហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាណាចានស្សតី
ពហុលីករោន្តោ នចិរស្សេវ អកុប្បំ បដិវិជ្ឈតីតិ ។

[៩៩] សីហោ ភិក្ខុវេ មិគរាជា សាយណ្ណា-
សមយំ អាសយា និក្ខមតិ អាសយា និក្ខមិត្វា
វិជម្ពតិ វិជម្ពិត្វា សមន្តា ចតុទ្ធិសា អនុវិលោកេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

កាលបើធ្វើឲ្យប្តីកន្លះអាណាបានស្សតិ រមែងបានត្រាស់ដឹងនូវធម៌ មិន
កម្រើក យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

[៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង កាល
បើបានធ្វើអាណាបានស្សតិឲ្យច្រើន រមែងបានត្រាស់ដឹងធម៌ មិនកម្រើក
យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយតិច មានកិច្ចតិច គេចិញ្ចឹមងាយ មាន
សន្តោសល្អ ក្នុងបរិក្ខារគ្រឿងចិញ្ចឹមជីវិត ១ ជាអ្នកមានអាហារតិច
ប្រកបរឿយៗ នូវភាពជាអ្នកមានអាហារតិចក្នុងពោះ ១ ជាអ្នកដេកលក់តិច
ប្រកបរឿយៗ នូវសេចក្តីភ្ញាក់រលឹក ១ ជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ មានសេនាសនៈ
ដ៏ស្ងាត់ ១ ពិចារណាចិត្តដែលផុតស្រឡះហើយយ៉ាងណា ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង កាលបើបានធ្វើ
អាណាបានស្សតិឲ្យច្រើន រមែងបានត្រាស់ដឹងធម៌ មិនកម្រើក យ៉ាង
ឆាប់រហ័ស ។

[៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វសីហៈជាស្តេចម្រឹគ តែងចេញ
អំពីទីអាស្រ័យ ក្នុងសម័យរសៀល លុះចេញពីទីអាស្រ័យហើយក៏មីត
ពត់ខ្លួន លុះមីតពត់ខ្លួនរួចហើយ ក៏ក្រឡេកមៀងមើលទិសទាំង ៤ ជុំវិញ

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធរគ្គោ

សមន្តា ចតុទ្ធិសា អនុវិលោកេត្វា តិក្ខុត្តំ សីហនាទំ
 នទតិ តិក្ខុត្តំ សីហនាទំ នទិត្វា កោចរាយ
 បក្កមតិ ។ សោ ហតិស្ស ចេបិ បហារំ ទេតិ
 សក្កច្ចញ្ញេវ បហារំ ទេតិ នោ អសក្កច្ចំ មហិសស្ស
 ចេបិ បហារំ ទេតិ សក្កច្ចញ្ញេវ បហារំ ទេតិ នោ
 អសក្កច្ចំ កវស្ស ចេបិ បហារំ ទេតិ សក្កច្ចញ្ញេវ
 បហារំ ទេតិ នោ អសក្កច្ចំ ធិបិស្ស ចេបិ បហារំ
 ទេតិ សក្កច្ចញ្ញេវ បហារំ ទេតិ នោ អសក្កច្ចំ
 ខុទ្ទកានព្វេបិ ចាលានំ បហារំ ទេតិ អន្តមសោ
 សសវិណ្ណារានំបិ សក្កច្ចញ្ញេវ បហារំ ទេតិ នោ
 អសក្កច្ចំ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មា មេ យោក្ក-
 បថោ នស្សាតិ ។ សីហោតិ ខោ កិក្ខុវេ តថា-
 កតស្សេតំ អធិវចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។
 យំ ខោ កិក្ខុវេ តថាកតោ បរិសាយ ធម្មំ
 ទេសេតិ ឥទមស្ស ហោតិ សីហនាទស្មី កិក្ខុនព្វេបិ
 កិក្ខុវេ តថាកតោ ធម្មំ ទេសេតិ សក្កច្ចញ្ញេវ

ទុតិយបណ្ណាសក កកុធរគ្គ

លុះក្រឡេកមៀងមើលទៅទិសទាំង ៤ ជុំវិញខ្លួនហើយ ក៏បន្លឺសីហនាទ
 ៣ ដង លុះបន្លឺសីហនាទ ៣ ដងរួចហើយ ក៏ដើរចេញទៅស្វែង
 រកចំណី ។ សត្វសីហៈនោះ កាលបើប្រហារដំរី ក៏ប្រហារ
 យ៉ាងប្រយ័ត្ន មិនមែនប្រហារខ្លីខ្លាទេ បើប្រហារក្របី ក៏ប្រហារ
 យ៉ាងប្រយ័ត្ន មិនមែនប្រហារខ្លីខ្លាទេ បើប្រហារគោ ក៏ប្រហារយ៉ាង
 ប្រយ័ត្ន មិនមែនប្រហារខ្លីខ្លាទេ បើប្រហារខ្លាដំបង ក៏ប្រហារយ៉ាង
 ប្រយ័ត្ន មិនមែនប្រហារខ្លីខ្លាទេ បើប្រហារពួកសត្វតូចៗ ដូចទន្សាយ
 និងត្នាជាទីបំផុត ក៏ប្រហារយ៉ាងប្រយ័ត្ន មិនមែនប្រហារខ្លីខ្លាទេ ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះសត្វសីហៈគិតថា ផ្លូវព្យាយាម
 របស់អញចូរកុំវិនាសឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រង់ពាក្យថា សត្វ
 សីហៈនេះ ជាឈ្មោះរបស់ព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រះតថាគតសម្តែងធម៌ចំពោះបរិសទ្យដោយពាក្យណា នេះ
 ជាសីហនាទរបស់ព្រះតថាគតនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើតថាគត
 សម្តែងធម៌ចំពោះពួកភិក្ខុ តថាគត តែងសម្តែងធម៌ដោយប្រយ័ត្នណាស់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ ណោ អសក្កច្ចំ ភិក្ខុនី-
 នព្វេបិ ភិក្ខុវេ តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ សក្ក-
 ច្ចញ្ញេវ តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ ណោ អសក្កច្ចំ
 ឧបាសកានព្វេបិ ភិក្ខុវេ តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ
 សក្កច្ចញ្ញេវ តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ ណោ
 អសក្កច្ចំ ឧបាសិកានព្វេបិ ភិក្ខុវេ តថាគតោ ធម្មំ
 ទេសេតិ សក្កច្ចញ្ញេវ តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ
 ណោ អសក្កច្ចំ បុព្វជ្ជនានព្វេបិ ភិក្ខុវេ តថាគតោ
 ធម្មំ ទេសេតិ អន្តមសោ អន្តការនេសាទានំបិ
 សក្កច្ចញ្ញេវ តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ ណោ
 អសក្កច្ចំ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ធម្មតុ ភិក្ខុវេ
 តថាគតោ ធម្មការវោតិ ។

[១០០] ឯកំ សមយំ ភក្កវា កោសម្ពិយំ
 វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន កកុដោ ឆាម កោឡិយបុត្តោ
 អាយស្មតោ មហាមោក្កល្លានស្ស ឧបជ្ជាកោ អធុនា
 កាលកតោ អញ្ញតំ មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

មិនមែនសម្តែងទាំងខ្លីខ្លាទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើតថាគត សម្តែង
 ធម៌ចំពោះពួកភិក្ខុនី ក៏តថាគត តែងសម្តែងធម៌ដោយប្រយ័ត្នណាស់
 មិនមែនសម្តែងទាំងខ្លីខ្លាទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើតថាគត សម្តែង
 ធម៌ចំពោះពួកឧបាសក ក៏តថាគត តែងសម្តែងធម៌ដោយប្រយ័ត្នណាស់
 មិនមែនសម្តែងទាំងខ្លីខ្លាទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើតថាគត សម្តែង
 ធម៌ចំពោះពួកឧបាសិកា ក៏តថាគត តែងសម្តែងធម៌ដោយប្រយ័ត្នណាស់
 មិនមែនសម្តែងទាំងខ្លីខ្លាទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើតថាគត សម្តែង
 ធម៌ចំពោះពួកបុប្ផជន ដោយហោចទៅ សូម្បីពួកអ្នកនាំបាយនិងពួកអ្នក
 នេសាទ ក៏តថាគត តែងសម្តែងធម៌ដោយប្រយ័ត្នណាស់ មិនមែនសម្តែង
 ទាំងខ្លីខ្លាទេ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះតថាគតមានធម៌ជាទីគោរព ជាអ្នកគោរពធម៌ ។

[១០០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងឃោសិតារាម
 ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង កូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់
 ឈ្មោះកកុធៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ទើបនឹង
 ស្លាប់ភ្លាម បានទៅកើតក្នុងពួកទេវតាមួយរូប ដែលសម្រេចដោយចិត្ត

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធវត្តោ

តស្ស ឯវរូចោ អត្តការប្បដិលាកោ ហោតិ សេយ្យ-
 ថាបិ នាម ទ្វេ វា តីណិ វា មាតធកានិ^(១)
 តាមក្ខេត្តានិ ។ សោ តេន អត្តការប្បដិលាកេន
 លេវ អត្តានំ ព្យាពាដេតិ នោ បរំ ព្យាពាដេតិ ។
 អថខោ កកុដោ ទេវបុត្តោ យេនាយស្នា មហា-
 មោក្ខល្លានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ
 មហាមោក្ខល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ បិតោ ខោ កកុដោ ទេវបុត្តោ
 អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ ឯតទវោច ទេវទត្តស្ស
 ភន្តេ ឯវរូបំ ឥច្ឆាតតំ ឧប្បជ្ជិ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ
 បរិហារិស្សាមីតិ សហា ចិត្តប្បាទា ច ភន្តេ ទេវទត្តោ
 តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោតិ ឥទមវោច កកុដោ
 ទេវបុត្តោ ឥទំ វត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ
 អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្រូវន្តរាយិ ។ អថខោ
 អាយស្នា មហាមោក្ខល្លានោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

១ ឱ. ម. មាតធិកានិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុជវគ្គ

ទេវបុត្តនោះបានអត្តភាព មានសភាពយ៉ាងនេះ ប្រហែលប៉ុនគាមក្ខេត្ត
 របស់អ្នកស្រុកមគធៈពីរ ឬ បី ។ ទេវបុត្តនោះ មិនទើសខ្លួនឯង មិន
 ទើសអ្នកដទៃ ព្រោះតែការបានអត្តភាពនោះឡើយ ។ គ្រានោះ កកុជ-
 ទេវបុត្ត ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ហើយឈរក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះកកុជទេវបុត្ត ឈរក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលព្រះមហា-
 មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តកើតចិត្ត
 លុះក្នុងសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ
 ដូច្នោះ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តក៏សាបសូន្យចាកបូទិនោះ ដំណាល
 គ្នានឹងចិត្តដែលកើតឡើង ។ កកុជទេវបុត្ត បានថ្ងែងពាក្យនេះ លុះថ្ងែង
 ពាក្យនេះហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ធ្វើ
 ប្រទក្សិណហើយ ក៏បាត់ក្នុងទីនោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហា-
 មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ អាយស្មា មហាមោក្កល្យាដោ
 ភកវន្តំ ឯតទរោច កកុដោ ឆាម ភន្តេ កោឡិយ-
 បុត្តោ មំ ឧបដ្ឋាកោ អធុដា កាលកតោ អញ្ញតំ
 មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ តស្ស ឯវរុចោ អត្ត-
 ការប្បដិលាកោ សេយ្យថាមិ ឆាម ទ្វេ វា តីណិ
 វា មាគធកានិ តាមក្ខេត្តានិ ។ សោ តេន
 អត្តការប្បដិលាកេន លេវ អត្តានំ ព្យាពាដេតិ ដោ
 បំ ព្យាពាដេតិ ។ អថខោ ភន្តេ កកុដោ
 ទេវបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិសោ
 ខោ ភន្តេ កកុដោ ទេវបុត្តោ មំ ឯតទរោច
 ទេវទត្តស្ស ភន្តេ ឯវរុបំ ឥច្ឆាកតំ ឧប្បដ្ឋិ អហំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហារិស្សាមីតិ សហា ចិត្តប្បាទា ច
 ភន្តេ ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោតិ
 ឥទមរោច ភន្តេ កកុដោ ទេវបុត្តោ ឥទំ វត្វា មំ
 អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្តេវន្តរាយីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានកូន
 អ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់ឈ្មោះកកុជៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទើបនឹង
 ស្លាប់ថ្មីៗ បានទៅកើតក្នុងពួកទេវតាមួយរូប ដែលសម្រេចដោយចិត្ត
 ទេវបុត្តនោះបានអត្តភាពយ៉ាងនេះ ប្រហែលប៉ុនគាមក្ខេត្តរបស់អ្នកស្រុក
 មគធៈពីរបួបី ។ ទេវបុត្តនោះ មិនទើសខ្លួនឯង និងទើសអ្នកដទៃ
 ព្រោះការបានអត្តភាពនោះទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះ
 កកុជទេវបុត្ត ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គ
 រួចឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះកកុជទេវបុត្តនោះ ឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយ បានថ្លែងពាក្យនេះ នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្ត
 កើតចិត្ត លុះក្នុងសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់-
 គ្រងកិក្ខុសង្ឃដូច្នោះ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាក
 ឫទ្ធិនោះ ដំណាលគ្នានឹងចិត្តដែលកើតឡើង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 កកុជទេវបុត្ត បានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំលាខ្ញុំព្រះអង្គ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ក៏បាត់ក្នុងទីនោះឯង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធរត្តោ

កី បន តេ មោក្កល្លាន កកុដោ ទេវបុត្តោ
 ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ យំ កិញ្ចិ កកុដោ
 ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្វន្តំ តថេវ ហោតិ នោ
 អញ្ញថាតិ ។ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ មេ
 ភន្តេ កកុដោ ទេវបុត្តោ យំ កិញ្ចិ កកុដោ
 ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្វន្តំ តថេវ ហោតិ នោ
 អញ្ញថាតិ ។ រក្ខុស្សេតំ មោក្កល្លាន វាចំ ឥទានិ
 សោ មោយបុរិសោ អត្តនាវ អត្តានំ ចាតុករិស្សតិ ។
 បញ្ចិមេ មោក្កល្លាន សត្តាហេ សន្តោ សំវិជ្ជមាណ
 លោកស្មី ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធម មោក្កល្លាន
 ឯកច្ចោ សត្តា អបរិសុទ្ធសីលោ សមាណោ បរិ-
 សុទ្ធសីលោម្ហិតិ បដិជាណាតិ បរិសុទ្ធិ មេ សីលំ
 បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ។ តមេនំ សាវកា
 ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ កវំ សត្តា អបរិសុទ្ធសី-
 លោ សមាណោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហិតិ បដិជាណាតិ
 បរិសុទ្ធិ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ
 មយញ្ជោវ ខោ បន តិហីនំ អាហេចេស្សាម^(១)

១ ឱ. ម. អាហេចេយ្យាម ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុធរគ្គ

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន អ្នកបានកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
 ចិត្តរបស់កកុធនទេវបុត្ត ដោយចិត្តហើយថា កកុធនទេវបុត្ត និយាយពាក្យ
 ណាមួយ ពាក្យទាំងនោះជាពាក្យពិត មិនមែនផ្ដេសផ្ដាសទេដែរឬ ។

ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 កំណត់ដឹងចិត្តដោយចិត្តច្បាស់ថា កកុធនទេវបុត្ត និយាយពាក្យណាមួយ
 ពាក្យទាំងនោះជាពាក្យពិត មិនមែនផ្ដេសផ្ដាសទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសម្តីនេះ ជឿតតឡូវនេះ មោឃបុរស
 នោះ ធ្វើខ្លួនឲ្យល្បីដោយខ្លួនឯង ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន គ្រូក្នុងលោកនេះ
 មាន ៥ ពួក ។ គ្រូ ៥ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន គ្រូពួក
 មួយ ក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធទេ តែប្តេជ្ញាថា អញមាន
 សីលបរិសុទ្ធ សីលរបស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មងទេ ។
 សាវ័កទាំងឡាយ តែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីល
 មិនបរិសុទ្ធទេ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធ សីលរបស់អញបរិសុទ្ធ
 ផ្លូវផង មិនសៅហ្មងទេ ដូច្នោះ តែថាបើយើងប្រាប់ដល់ពួកគ្រូហស្ថ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឆាស្សស្ស មធាបំ យំ ខោ បនស្ស អមធាបំ កកំ
 នុ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្ទតិ ខោ
 បន ចីរវបិណ្ណាចាតសេនាសនតិលានប្បច្ច យកេសន្នបរិក្ការេន
 យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិ-
 ស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោក្កល្លាន សត្តារំ សាវកា
 សីលតោ រក្ខត្តិ ឯវរូចោ ច បន សត្តា សាវកេហិ
 សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។ បុន ចបរំ
 មោក្កល្លាន ឥនេកច្ចោ សត្តា អបរិសុទ្ធាដីវោ សមាណោ
 បរិសុទ្ធាដីវោម្ហិតិ បដិជាតាតិ បរិសុទ្ធា មេ អាដីវោ
 បរិយោទាតោ អសន្តិលិដ្ឋោតិ ។ តមេនំ សាវកា
 ឯវំ ជានត្តិ អយំ ខោ ករំ សត្តា អបរិសុទ្ធាដីវោ
 សមាណោ បរិសុទ្ធាដីវោម្ហិតិ បដិជាតាតិ បរិសុទ្ធា មេ
 អាដីវោ បរិយោទាតោ អសន្តិលិដ្ឋោតិ មយញ្ចេវ
 ខោ បន តិហីនំ អាហេចេយ្យាម ឆាស្សស្ស មធាបំ
 យំ ខោ បនស្ស អមធាបំ កកំ នុ មយំ
 តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្ទតិ ខោ បន
 ចីរវបិណ្ណាចាតសេនាសនតិលានប្បច្ច យកេសន្នបរិក្ការេន

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក រវល់អ្វី
 យើងនឹងសើរើរឿងនោះ ព្រោះលោកកំពុងតែទំនុកបម្រុង ដោយចីវរ
 បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោក
 នឹងធ្វើកម្មណា លោកគង់នឹងព្មខ្មរខ្មាយ ព្រោះតែកម្មនោះ មិនខាន ។
 ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវ័កទាំងឡាយ តែងរក្សាទុកនូវគ្រូបែបនេះ ដោយ
 សីល ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា នឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា
 អំពីពួកសាវ័ក ដោយសីល ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន មួយទៀត
 គ្រូពួកមួយ ក្នុងលោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញ
 មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ អាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង ។
 ពួកសាវ័ក ដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានអាជីវៈមិន
 បរិសុទ្ធទេ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ អាជីវៈរបស់អញ
 បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មងទេ ដូច្នោះ តែថាបើយើងប្រាប់ដល់ពួក
 គ្រូហស្តគង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ បើរឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក
 រវល់អ្វី យើងនឹងសើរើរឿងនោះ ព្រោះលោកកំពុងតែរាប់អាន
 ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធវគ្គោ

យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។
 ឯវរូបំ ខោ មោត្តល្លាន សត្តារំ សាវកា អាដិវតោ
 រក្ខត្តិ ឯវរូចោ ច បន សត្តា សាវកេហិ
 អាដិវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។ បុន ចបរំ មោត្តល្លាន
 ឥនេកាច្ចោ សត្តា អបរិសុទ្ធដម្មទេសនោ សមាណោ
 បរិសុទ្ធដម្មទេសនោម្ហីតិ បដិជាណតិ បរិសុទ្ធា មេ
 ធម្មទេសនា បរិយោទាតា អសង្ក្ខិលិដ្ឋាតិ ។ តមេនំ
 សាវកា ឯវំ ជានត្តិ អយំ ខោ ករំ សត្តា
 អបរិសុទ្ធដម្មទេសនោ សមាណោ បរិសុទ្ធដម្មទេស-
 នោម្ហីតិ បដិជាណតិ បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា
 បរិយោទាតា អសង្ក្ខិលិដ្ឋាតិ មយញ្ចោវ ខោ បន
 តិហីនំ អាពោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ
 បនស្ស អមនាបំ កកំ នុ មយំ តេន សមុ-
 នាចេយ្យាម សម្មន្ទតិ ខោ បន ចីវរិបិណ្ណាចាត-
 សេនាសនកិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ
 ករិស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុធរគ្គ

លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងឮខ្លួនខ្លាយ ព្រោះតែកម្មនោះមិនខាន ។

ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវ័កទាំងឡាយ តែងរក្សាទុកនូវគ្រូបែបនេះ ដោយ

អាជីវៈ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា នឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សា អំពី

ពួកសាវ័កដោយអាជីវៈ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន មួយទៀត គ្រូពួកមួយ ក្នុង

លោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនា

បរិសុទ្ធ ធម្មទេសនារបស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មងទេ ។ ពួក

សាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានធម្មទេសនា មិន

បរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ធម្មទេសនារបស់អញ

បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មងទេ ដូច្នោះ តែថាបើយើងប្រាប់ដល់ពួក

គ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្ត បើរឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក

រវល់អ្វី យើងនឹងសើរើរឿងនោះ ព្រោះលោកកំពុងរាប់អានយើង ដោយ

ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹង

ធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងឮខ្លួនខ្លាយ ព្រោះតែកម្មនោះមិនខានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឯវរូបំ ខោ មោក្កល្លាន សត្តារំ សារកា ធម្មទេសនតោ
 រក្ខត្តិ ឯវរូចោ ច បន សត្តា សារកេហិ ធម្មទេសនតោ
 រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។ បុន ចបំ មោក្កល្លាន ឥនេកច្ចោ
 សត្តា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមាដោ បរិសុទ្ធវេ-
 យ្យាករណោម្ហិតិ បដិជាតាតិ បរិសុទ្ធិ មេ វេយ្យាករណំ
 បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋតិ តមេនំ សារកា ឯវំ
 ជាតន្តិ អយំ ខោ កំ សត្តា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ
 សមាដោ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហិតិ បដិជាតាតិ
 បរិសុទ្ធិ មេ វេយ្យាករណំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋតិ
 មយញ្ជោវ ខោ បន តិហីនំ អាហោចេយ្យាម នាស្សស្ស
 មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កចំ នុ មយំ
 តេន សមុទាចវេយ្យាម សម្មន្តតិ ខោ បន ចីវរិបិណ្ណា-
 ចាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសន្តបរិក្ខារេន យំ
 តុមោ ករិស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្ស-
 តីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោក្កល្លាន សត្តារំ សារកា
 វេយ្យាករណតោ រក្ខត្តិ ឯវរូចោ ច បន សត្តា
 សារកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាទុកនូវគ្រូបែបនេះ ដោយធម្ម-
 ទេសនា ឯគ្រូបែបនេះសោត ឈ្មោះថា នីកសង្ឃីមនូវការរក្សាអំពីពួក
 សាវ័កដោយធម្មទេសនា ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន មួយទៀត គ្រូពួកមួយ
 ក្នុងលោកនេះ មានវេយ្យាករណ៍ មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញ
 មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ វេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិន
 សៅហ្មងទេ ។ ពួកសាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើន
 នេះ មានវេយ្យាករណ៍ មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យា-
 ករណ៍បរិសុទ្ធ វេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង
 ដូច្នោះ បើយើងប្រាប់ដល់គ្រូហស្ត គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ បើ
 រឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក រវល់អ្វី យើងនឹងសើរើរឿងនោះ
 ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ
 និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកធ្វើអំពើណា គង់គេដឹងពួ
 រឿងលោកនោះមិនខានឡើយ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សា
 ទុកនូវគ្រូបែបនេះ ដោយវេយ្យាករណ៍ ចំណែកគ្រូមានសភាពយ៉ាងនោះ
 ឈ្មោះថា នីកសង្ឃីមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយវេយ្យាករណ៍ ។

បុន ចបរំ មោក្កល្លាន ឥនេកេច្ឆោ សត្តា
 អបរិសុទ្ធច្បណ្ណណាទស្សនោ សមាដោ បរិសុទ្ធច្បណ្ណ-
 ណាទស្សនោម្ពីតិ បដិជាតាតិ បរិសុទ្ធិំ មេ ញាណា-
 ទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ។ តមេនំ
 សារកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ករំ សត្តា អប-
 រិសុទ្ធច្បណ្ណណាទស្សនោ សមាដោ បរិសុទ្ធច្បណ្ណណាទស្ស-
 នោម្ពីតិ បដិជាតាតិ បរិសុទ្ធិំ មេ ញាណាទស្សនំ
 បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ មយញោវ ខោ បន
 តិហីនំ អាពោចេយ្យាម ជាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ
 បនស្ស អមនាបំ កកំ នុ មយំ តេន សមុទា-
 ចេយ្យាម សម្មន្តតិ ខោ បន ចីវរិបិណ្ណាចាត-
 សេនាសនកិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ
 ករិស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។
 ឯវរូបំ ខោ មោក្កល្លាន សត្តារំ សារកា
 ញាណាទស្សនតោ រក្ខន្តិ ឯវរូចោ ច បន សត្តា
 សារកេហិ ញាណាទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុធរគ្គ

ម្នាលមោគ្គល្លាន មួយទៀត គ្រូពួកមួយ ក្នុងលោកនេះ មាន
 ញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈ
 បរិសុទ្ធ ញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង ។
 ពួកសាវ័ក តែងដឹងគ្រូនោះ យ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានញាណ-
 ទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ
 ញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង ដូច្នោះ
 បើយើងប្រាប់ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ បើរឿងណា
 មិនគាប់ចិត្តដល់លោក រវល់អ្វី យើងនឹងសើរឿងនោះ ព្រោះលោក
 កំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និង
 គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកធ្វើអំពើណា គង់លោកឮល្បី
 ព្រោះអំពើនោះមិនខានឡើយ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែង
 រក្សាទុកនូវគ្រូបែបនេះ ដោយញាណទស្សនៈ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ
 ឈ្មោះថា នីកសង្ឃីមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយញាណទស្សនៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

ឥមេ ខោ មោក្កល្លាន បញ្ច សត្តារោ សន្តោ
 សំវិជ្ជមាណ លោកស្មី ។ អហំ ខោ មោក្កល្លាន
 បរិសុទ្ធសីលោ សមាណោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហិតិ បដិជា-
 ណមិ បរិសុទ្ធិ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្ក្ខិលិដ្ឋន្តិ ។
 ន ច មំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ន ចាហំ
 សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។ បរិ-
 សុទ្ធាដីវោ សមាណោ បរិសុទ្ធាដីវោម្ហិតិ បដិជាណមិ
 បរិសុទ្ធា មេ អាដីវោ បរិយោទាតោ អសង្ក្ខិលិដ្ឋាតិ ។
 ន ច មំ សាវកា អាដីវតោ រក្ខន្តិ ន ចាហំ
 សាវកេហិ អាដីវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។
 បរិសុទ្ធជម្មទេសនោ សមាណោ បរិសុទ្ធជម្មទេសនោម្ហិតិ
 បដិជាណមិ បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា បរិយោទាតា
 អសង្ក្ខិលិដ្ឋាតិ ។ ន ច មំ សាវកា ធម្មទេសនតោ
 រក្ខន្តិ ន ចាហំ សាវកេហិ ធម្មទេសនតោ រក្ខំ
 បច្ចាសីសាមិ ។ បរិសុទ្ធវេយ្យករណោ សមាណោ
 បរិសុទ្ធវេយ្យករណោម្ហិតិ បដិជាណមិ បរិសុទ្ធិ មេ
 វេយ្យករណំ បរិយោទាតំ អសង្ក្ខិលិដ្ឋន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូ ៥ ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោក ។ ម្នាល
 មោគ្គល្លាន ចំណែកតថាគត ជាបុគ្គលមានសីលបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា
 តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធ សីលរបស់តថាគតបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិន
 សៅហ្មង ។ ពួកសាវ័ក មិនបាច់រក្សាទុកនូវតថាគត ដោយសីលទេ
 តថាគតសោត ក៏មិនបាច់សង្ឃឹមការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយសីលទេ ។
 តថាគត ជាបុគ្គលមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានអាជីវៈ
 បរិសុទ្ធ អាជីវៈរបស់តថាគតបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង ។
 ពួកសាវ័ក មិនបាច់រក្សាតថាគតដោយអាជីវៈទេ តថាគតសោត ក៏មិន
 បាច់សង្ឃឹមការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយអាជីវៈទេ ។ តថាគត ជា
 បុគ្គលមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ
 ធម្មទេសនារបស់តថាគតបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង ។ ពួកសាវ័ក
 មិនបាច់រក្សាតថាគត ដោយធម្មទេសនាឡើយ តថាគតសោត ក៏មិន
 បាច់សង្ឃឹមការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយធម្មទេសនាទេ ។ តថាគត ជា
 បុគ្គលមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានវេយ្យាករណ៍
 បរិសុទ្ធ វេយ្យាករណ៍របស់តថាគតបរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនសៅហ្មង ។

ទុតិយបណ្ណាសកេ កកុធរគ្គោ

ន ច មំ សាវកា វេយ្យាករណតោ រក្ខត្តិ ន ចាហំ
 សាវកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។
 បរិសុទ្ធស្រាណាទស្សនោ សមាដោ បរិសុទ្ធស្រាណា-
 ទស្សនោម្ពីតិ បដិជាតាមិ បរិសុទ្ធិ មេ ញាណាទស្សនំ
 បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋតិ ។ ន ច មំ សាវកា
 ញាណាទស្សនតោ រក្ខត្តិ ន ចាហំ សាវកេហិ
 ញាណាទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមីតិ ។

កកុធរគ្គោ បញ្ចមោ ។

តិស្សុទ្ធានំ

ទ្វេ សម្បទា ព្យាករណំ
 ជាសុកុហ្មេន បញ្ចមំ
 សុតំ កថញ្ច អរញ្ញំ
 សីហកកុដេន តេ ទសាតិ ។

ទុតិយោ បណ្ណាសកោ សមគ្គោ ។

ទុតិយបណ្ណាសក កកុធរគ្គ

ពួកសាវ័ក មិនបាច់រក្សាតថាគត ដោយវេយ្យាករណ៍ឡើយ តថាគត
 សោត ក៏មិនបាច់សង្ឃឹមការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក ដោយវេយ្យាករណ៍ទេ ។
 តថាគត ជាបុគ្គលមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមាន
 ញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ញាណទស្សនៈរបស់តថាគតបរិសុទ្ធ ផ្ទុរផង
 មិនសៅហ្មង ។ ពួកសាវ័ក មិនបាច់រក្សាតថាគត ដោយញាណ-
 ទស្សនៈឡើយ តថាគតសោត ក៏មិនបាច់សង្ឃឹមការរក្សាអំពីពួកសាវ័ក
 ដោយញាណទស្សនៈទេ ។

ចប់ កកុធរគ្គ ទី៥ ។

ឧទ្ទាននៃកកុធរគ្គនោះ គឺ

សម្បទា ២ លើក ការព្យាករអរហត្តផល ១ ការនៅ
 សប្បាយ ១ ជាគម្រប់ ៥ នឹងអកុប្បធម៌ រឿងកិក្ខុបាន
 ស្តាប់ច្រើន ១ កថាវត្ថុ ១ ភិក្ខុនៅព្រៃ ១ សត្វសីហា: ១
 ជាគម្រប់ ១០ នឹងរឿងកកុធរទេវបុត្ត ។

ចប់ បណ្ណាសក ទី ២ ។

សុត្តន្តបិដកេ

អង្គត្ថវនិកាយស្ស បញ្ចកនិបាតោ

បញ្ចមោ ភាគោ

បឋមបណ្ណាសកោ

មាតិកា

			អង្ក
បឋមបណ្ណាសកេ	សេក្ខពលវគ្គោ	បឋមោ.....	១
	ពលវគ្គោ	ទុតិយោ	១៨
	បញ្ចង្កិកវគ្គោ	តតិយោ	២៨
	សុមនវគ្គោ	ចតុត្ថោ.....	៦៣
	មុណ្ណារាជវគ្គោ	បញ្ចមោ.....	៨៩
ទុតិយបណ្ណាសកេ	នីវរណវគ្គោ	បឋមោ.....	១៣០
	សញ្ញាវគ្គោ	ទុតិយោ	១៦២
	យោធាជីវគ្គោ	តតិយោ	១៧២
	ថេរវគ្គោ	ចតុត្ថោ.....	២៣២
	កកុជវគ្គោ	បញ្ចមោ.....	២៤៦

សុត្តន្តបិដក

អង្គត្ថវនិកាយ បញ្ចកនិបាត

បញ្ចមភាគ

បឋមបណ្ណាសក

មាតិកា

លេខទំព័រ

បឋមបណ្ណាសក	សេក្ខពលវគ្គ	ទេ ១.....	១
	ពលវគ្គ	ទេ ២.....	១៨
	បញ្ចង្កិកវគ្គ	ទេ ៣.....	២៨
	សុមនវគ្គ	ទេ ៤.....	៦៣
	មុណ្ណារាជវគ្គ	ទេ ៥.....	៨៩
ទុតិយបណ្ណាសក	នីវរណវគ្គ	ទេ ១.....	១៣០
	សញ្ញាវគ្គ	ទេ ២.....	១៦២
	យោធាជីវគ្គ	ទេ ៣.....	១៧២
	ថេវវគ្គ	ទេ ៤.....	២៣២
	កកុជវគ្គ	ទេ ៥.....	២៤៦

सुत्तान्तपिटक

ॐ

SUTTANTA PITAKA